Бекітемін:
«Жанару» бөбекжай балабақшасы
меңгерушісі
Атыгаева Салтанат Абдирахмановна

2023 жылдың жазғы кезеңіне арналған
сауықтыру іс-шараларының жоспары

Жетісай қаласы

Мақсаты:

- тәрбиеленушілердің психофизикалық денсаулығын қорғау және нығайту;
- табиғи факторларды пайдалана отырып, мектеп жасына дейінгі балалардың денсаулығын шынықтыру;
- балалардың демалысын, эмоционалдық саулығына қажетті жағдайды ұйымдастыру;
- қоршаған ортаға танымдық қызығушылығын дамыту.

Міндеттер:

1. Ауа, күн мен судың пайдалы қасиеттерін кеңінен пайдалану арқылы балаларды сауықтыру. Тамақтану барысын жемістер, шырындар, көгөністермен байыту.
2. Қозғалыс режимін оңтайлы құру арқылы қимыл белсенділігін арттыру.
3. Балалардың физикалық саулығын, қимыл мотивациясын, өзіне, өз денесіне, денсаулығына қызығушылығын қалыптастыру. Қауіпсіз өмір сүру дағдылары туралы білімін бекіту арқылы балалар жарақатының алдын алу.
4. Демалыстың кең спектрін ұйымдастыру, тәрбиеленушілердің эмоционалды-психологиялық жайлылығын қамтамасыз ету.
5. Балалардың жақын арадағы даму аймағын есепке алып, білім мен білікті бекіту бойынша жеке педагогикалық жұмысты ұйымдастыру; сөйлеу тілін түзету; қоршаған орта, жазғы табиғи құбылыстар туралы білімдерін байыту.
6. Жазғы кезеңде отбасы мүшелерін балабақшамен бірлесе қызмет етуге тарту.
7. Оқу жылының басталуына дайындық жұмыстарын жүргізу.

№	Жұмыстың мазмұны	Күні	Жауаптылар
	I. Ұйымдастыру-басқару қызметі		
1	Балабақша қызметкерлеріне нұсқаулықтар жүргізу: - балалардың өмірі мен денсаулығын қорғауды ұйымдастыру жөніндегі Инструктаж; - еңбекті қорғау және жұмыс орнында қауіпсіздік техникасының талаптарын орындау.	Мамыр-маусым	Меңгеруші С.Атыгаева
2	Тәрбиеленушілерге нұсқаулықтар жүргізу: - жол-көлік жарақатының алдын алу; - жол-көлік оқиғаларының алдын алу.	Мамыр-маусым	Әдіскер Н.Гаппарова Топ тәрбиешілері Г.Қаракулова

3	Балабақшаны жазғы жұмыс режиміне ауыстыру: - ұйымдастырылатын іс-әрекеттерді таза ауада өткізу, ғимараттын сыртында; - түскі ас беруді 15 мин. ерте бастауға көшу; - күндізгі ұйқы уақытын ұзарту.	1 маусымнан бастап	Әдіскер Н.Гаппарова
4	Балабақшаның серуен учаскелерін жаз кезеңіне дайындау. Балабақшалардың серуен учаскесіндегі спорт алаңының құрал-жабдығын, кіші сәулет нысандарын көру және тексеру.	Маусым	Меңгеруші С.Атыгаева Шаруашылық бөлімінің меңгерушісі Ж.Мұхтарқызы
II. Жазғы сауықтыру кезеңінде қауіпсіздік сақтау іс-шаралары			
1	Қауіпсіздік техникасы, ауыз су режимі, жарақаттанушылық, уланудың, күн соққысының алдын алу бойынша нұсқау беру.	Үнемі	Медбике Р.Мырзараимова
2	Көгөністерді, жемістерді қолдану арқылы ұтымды тамақтануды қамтамасыз ету.	Үнемі	Медбике Р.Мырзараимова
3	Тамақтануда шырындарды қолдану.	Үнемі	Медбике Р.Мырзараимова

4	Тез бұзылатын азық-түліктерді сақтау мерзімін және тамақ дайындау сапасын бақылауды қамтамасыз ету.	Үнемі	Медбике Р.Мырзараимова
5	Балалардың киімдерінің ауа-райы жағдайына сәйкестігін бақылауды қамтамасыз ету.	Үнемі	Медбике Р.Мырзараимова
6	Жазғы уақытта балалардың гигиеналық күтімін қамтамасыз ету.	Үнемі	Медбике Р.Мырзараимова
7	Уытты инфекциялардың алдын алу: - ас әзірлейтін бөлік жұмысын бақылау; - қызметкерлер және ата-аналармен бірге санитарлық-ағарту жұмыстарын өткізу.	Үнемі	Медбике Р.Мырзараимова
8	Жарақаттанудың алдын алу: - учаскелердің серуендеуге жарамдылығын бақылау; - ойын материалының қолданылуын және жағдайын бақылау.	Үнемі	Медбике Р.Мырзараимова

9	Ішек инфекцияларының алдын алу: - жеке гигиенаны сақтау; - қайнатылған суды қолдану; - ас әзірлейтін бөліктің жұмысын бақылау.	Үнемі	Медбике Р.Мырзараимова
10	Шынықтыру іс-шаралары: - учаскіде балаларды қабылдау; - учаскідегі таңғы гимнастика; - таза ауадағы дене шынықтыру ұйымдастырылған іс-әрекеті; - мерекелік іс-шаралар және спорттық ойын-сауықтар; - ауа ванналары; - құмның үстімен жалаң аяқ жүру; - желкөздерді ашық қалдырып ұйықтау; - су процедуралары.	Үнемі	Медбике Р.Мырзараимова
11	Жазғы сауықтыру кезеңінде тамақтануды талдау.	Үнемі	Медбике Р.Мырзараимова
	ІІІ. Балаларды тәрбиелеу-ұйымдастыру іс-әрекеті		
1	Ойын түріндегі міндетті ұйымдастырылған іс-әрекет (музыка, дене шынықтыру, көркемдік шығармашылық таным)	Кестеге сәйкес	Әдіскер Н.Гаппарова

2	Жазғы кезеңде тәрбиелеу-ұйымдастыру жұмысын жоспарлау	Жаз кезеңі ішінде	Топтардың тәрбиешілері Г.Қароакулова М.Сапарбаева Ф.Кудиретова А.Исмаилова
IV. Ойын-сауық, қуыршақ спектакльдерін, әңгімелесулер, экскурсиялар ұйымдастыру және өткізу			
1	«Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 14 қазандағы № 422 бұйрығына сәйкес ойын іс-әрекеті.	Маусым-тамыз	Әдіскер Н.Гаппарова
2	Балалармен тұрмыстық және жол жарақаттарының алдын алу бойынша жұмыс (әңгімелер, ойын-сауық, ЖЖЕ танысу ойындары, экскурсиялар)	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері Г.Қароакулова М.Сапарбаева Ф.Кудиретова А.Исмаилова
3	Балалармен балабақша аумағында, қалалық саябақта, өлкетану мұражайында, қалалық ескерткіштерде экскурсиялар мен мақсатты серуендер өткізу	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері Г.Қароакулова М.Сапарбаева Ф.Кудиретова А.Исмаилова

4	Балаларға экологиялық тәрбие беру (әңгімелер, серуендер, экскурсиялар, бақылаулар, тірі және жансыз табиғатпен тәжірибелер жасау)	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері Г.Қароакулова М.Сапарбаева Ф.Кудиретова А.Исмаилова
5	Балаларды еңбекке тәрбиелеу (асханадағы кезекшілік, бөлме өсімдіктеріне күтім жасау, учаскедегі, гүл бақшасындағы еңбек, табиғи материал жинау)	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері Г.Қароакулова М.Сапарбаева Ф.Кудиретова А.Исмаилова
V. Балаларды сауықтыру жұмыстарын жүргізу			
1	Балалардың таза ауада ұзақ жүруі (таңертеңгі қабылдау, гимнастика, дене шынықтыру ҰІӘ, серуендеу, ойын-сауық)	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері Г.Қароакулова М.Сапарбаева Ф.Кудиретова А.Исмаилова
2	Күн ішінде шынықтырудың әртүрлі тәсілдерін пайдалану (ауа және күн ванналары, бассейн, жалаңаяқ жүру және т.б.).	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері Медбике Р.Мырзараимова Г.Қароакулова М.Сапарбаева Ф.Кудиретова А.Исмаилова

3	Мәзірге жаңа піскен көгөністер, жемістер, балғын шырындарды қосу; қара бидай мен бидай наны, сүт өнімдері.	Маусым-тамыз	Медбике Р.Мырзараимова
4	Балалардың таза ауада қимыл белсенділігін арттыру үшін жағдай жасау (спорттық ойындар мен жаттығулар, жарыстар және басқалар)	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері Г.Қароакулова М.Сапарбаева Ф.Кудиретова А.Исмаилова
5	Жаздың басында және аяғында тәрбиеленушілердің антропометриясын жүргізу.	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері Г.Қароакулова М.Сапарбаева Ф.Кудиретова А.Исмаилова
6	Дене жаттығулары: Таңғы гимнастика. Дене шынықтыру-сауықтыру іс-әрекеті, жаттығулар, ойын-сауық, ойындар. Қимылды және дидактикалық ойындар. Профилактикалық гимнастика (дене сымбатын жақсарту, жалпақ табанның алдын алу, көруді жақсарту және т. б.) Спорттық ойындар. Дене шынықтыру минуттары және динамикалық үзілістер.	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері Г.Қароакулова М.Сапарбаева Ф.Кудиретова А.Исмаилова

7	Гигиеналық және су процедуралары: Жуыну. Қолды шынтақпен қоса жуу. Су және құммен ойындар.	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері Г.Қароакулова М.Сапарбаева Ф.Кудиретова А.Исмаилова
8	Үй-жайларды желдету (өтпелі). Фрамугаларды ашып қойып ұйықтау. Күніне 2 рет таза ауада серуендеу.	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері Г.Қароакулова М.Сапарбаева Ф.Кудиретова А.Исмаилова
9	Белсенді демалыс. Ойын-сауық және мерекелер. Ойындар мен ермектер. Денсаулық күндері. Балабақша аумағында және одан тыс жерде серуендеу.	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері Г.Қароакулова М.Сапарбаева Ф.Кудиретова А.Исмаилова
VI. Профилактикалық жұмыс			
1	Санитарлық бюллетеньдерді ресімдеу: «Ішек инфекциясы», «Көз жарақаттарының алдын алу», «Көгөністер, жемістер, дәрумендер».	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері Г.Қароакулова М.Сапарбаева Ф.Кудиретова А.Исмаилова

2	Балалармен тақырыптық әңгімелер: «Кір қолдың аурулары», «Күннің зиянды әсерінен қалай қорғануға болады?», «Не істеуге болады? Не істеуге болмайды?», «Біздің досымыз - бағдаршам», «Денің сау болу үшін шынығу керек».	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері Г.Қароакулова М.Сапарбаева Ф.Кудиретова А.Исмаилова
VII. Әдіскерлік жұмыс			
1	Жазғы сауықтыру жұмысының жоспарын жазу және педагогикалық кеңесте талқылау.	Мамыр	Әдіскер Н.Гаппарова
2	Жаңа оқу жылына арналған топтарды қарау.	Тамыз	Әдіскер Н.Гаппарова
3	Жаңа 2023-2024 оқу жылына жылдық жоспар әзірлеу.	Шілде-тамыз	Әдіскерлер Н.Гаппарова
4	Табиғат аясында қимылдарды, құмды ойындарды, бақылаулар мен еңбекті дамыту үшін ойын материалы мен жабдықтарын дайындау.	Маусым	Топтардың тәрбиешілері Г.Қароакулова М.Сапарбаева Ф.Кудиретова А.Исмаилова

5	ҚР МДТОМЖМС талаптарына сәйкес топтардың заттық-дамытушы ортасының мазмұнын жаңарту.	Маусым-шілде	Топтардың тәрбиешілері Г.Қароакулова М.Сапарбаева Ф.Кудиретова А.Исмаилова
6	Санитарлық-ағарту қызметі аясында тәрбиеленушілердің ата-аналары үшін көрнекі материал дайындау: дәрігер, психолог, тәрбиешінің кеңестері.	Тамыз	Топтардың тәрбиешілері, психологтар, медбикелер.
7	Тәрбиешілерге арналған кеңестер: «Жазғы кезеңде балалармен жұмысты жоспарлау», «Жазғы кезеңде әртүрлі ойын түрлерін ұйымдастыру», «Балаларға көшеде қауіпсіз жүріс-тұрыс ережелерін үйретеміз».	Маусым Шілде Тамыз	Әдіскер Н.Гаппарова Әдіскер Н.Гаппарова Әдіскер Н.Гаппарова
8	Бақылау және басқару: 1) табиғат бұрышында балалармен жұмыс істеу жүйесі. 2) ойын әрекетін жоспарлау.	Маусым	Әдіскер Әдіскер

	1. Қиял мен шығармашылықты дамыту үшін табиғи материалды қолдану. 2. Таза ауада гимнастика жасау кезінде ойын элементтері мен атрибуттарын пайдалану.	Шілде	Әдіскер Н.Гаппарова Әдіскер Н.Гаппарова
	1. Бос уақытты және ойын-сауықты жоспарлау. 2. Жаңадан келген тәрбиеленушілердің МДҰ адаптациядан өтуін ұйымдастыру.	Тамыз	Әдіскер Н.Гаппарова

9	Нұсқаушылық педагогикалық кеңесі. Тақырыбы: «Тәрбиелеу-ұйымдастыру процесін ұйымдастыру және жаңа 2023-2024 оқу жылында балалармен жұмыс істеу үшін жағдай жасау». - 2023 жылғы жазғы сауықтыру кезеңіндегі кешенді жұмыс жоспарының орындалуын талдау. Бекіту: - 2023 - 2024 оқу жылына арналған жылдық жұмыс жоспары. - ҰІӘ кестесін. - Кезекші топтардағы балалардың тізімі. - Күн тәртібі. - Балабақша жұмысында қолданылатын бағдарлама. - Педагогикалық кеңес туралы ереже. - Әдістемелік кеңес туралы ереже. - Мониторинг туралы ереже. - Әртүрлі жастағы топ туралы ереже. - Педагогикалық этика туралы ереже. - Базистік оқу жоспарының түсіндірме хаты. - Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөнінде жұмыс жоспары. - Балабақшадағы лаңкестікке қарсы қауіпсіздік жөніндегі жұмыс жоспары. - Педагогикалық қызметкерлердің атқаратын лауазымдарына сәйкестігін растау мақсатында оларды аттестаттаудан өткізу үшін аттестаттау комиссиясын қалыптастыру туралы.	Тамыз	Әдіскер

10	Жас мамандармен жұмыс:		
	Консультация: «Учаскеде заттық-дамытушы ортаны ұйымдастыру». Шағын лекция: «Серуендеуді ұйымдастыру және өткізу». Консультация: «Бейімделу кезеңінде ата-аналармен жұмыс».	Маусым Шілде Тамыз	Әдіскер Н.Гаппарова Әдіскер Н.Гаппарова Әдіскер Н.Гаппарова
VIII. Ойын-сауық			
1	Челлендж. «Балаларды қорғау күні» (бейнебаян) Ойын-сауық. «1 маусым - Балаларды қорғау күні».	1 маусым	Музыкалық жетекші Топтардың тәрбиешілері Г.Қароакулова М.Сапарбаева Ф.Кудиретова А.Исмаилова
2	«Әлем балалардың көзімен» асфальттағы суреттер байқауы.		
3	Дене шынықтыру мерекесі: «Біз көңілді балалармыз».	Маусым	Дене шынықтыру нұсқаушысы. Ересек, мектепалды даярлық топтарының тәрбиешілері. Г.Қароакулова

4	Викторина. «Күн, ауа және су».	Маусым	Дене шынықтыру нұсқаушысы. Орта жас топтарының тәрбиешілері. М.Сапарбаева
5	Ойын-сауық: «Жол бойында жүрген қонжық».	Маусым	Дене шынықтыру нұсқаушысы. Кіші жас топтарының тәрбиешілері. А.Исмаилова
6	Ойын-сауық: «Жолда абай бол!!!»	Маусым	Дене шынықтыру нұсқаушысы. Ересек, мектепалды даярлық топтарының тәрбиешілері. Г.Қаракулова
7	Спорттық ойындар: «Жазғы ойын-сауық».	Шілде	Дене шынықтыру нұсқаушысы. Кіші жас топтарының тәрбиешілері. А.Исмаилова
8	Спорттық эстафета: «Батыл, шапшаң, жылдам, шебер».	Шілде	Дене шынықтыру нұсқаушысы. Орта жас топтарының тәрбиешілері. М.Сапарбаева

9	«Нептун күні» театрландырылған мереке көрінісі.	Шілде	Музыкалық жетекші. Ересек, мектепалды даярлық топтарының тәрбиешілері. Г.Қаракулова
10	Бос уақыт: «Көңілді стадион».	Шілде	Дене шынықтыру нұсқаушысы. Мектепалды даярлық топтарының тәрбиешілері.
11	Ойын-сауық: «Астана – ҚР елордасы».	Шілде	Музыкалық жетекші. Ересек, мектепалды даярлық топтарының тәрбиешілері.
12	Ойын-сауық: «Жұмбақ толы сандық».	Тамыз	Кіші жас топтарының тәрбиешілері.

13	КТК «Ертегіге қонаққа барамыз».	Тамыз	Ересек, мектепалды даярлық топтарының тәрбиешілері.
14	Ойын-сауық: «Игі істер бағытымен саяхатқа шығу».	Тамыз	Музыкалық жетекші. Орта жас топтарының тәрбиешілері.
15	Ойын-сауық: «Қауіпсіздік әліппесі».	Тамыз	Музыкалық жетекші. Ересек, мектепалды даярлық топтарының тәрбиешілері.
16	Үстел театры. «Шалқан».	Тамыз	Кіші жас топтарының тәрбиешілері.
17	Музыкалық ойын-сауық: «Ән саламыз, би билейміз, көңілді өмір сүреміз!»	Тамыз	Музыкалық жетекші. Орта жас топтарының тәрбиешілері.

18	Ойын-сауық: «Жаз, қош бол!»	Тамыз	Музыкалық жетекші. Ересек, мектепалды даярлық топтарының тәрбиешілері.
IX. Тәрбиеленушілердің отбасыларымен жұмыс			
1	Дәлізде ата-аналарға арналған бұрыштарды безендіру (күн тәртібі, ҰІӘ, жазғы кезеңде отбасы мен балабақшаның бірлескен жұмысын ұйымдастыру бойынша ұсыныстар)	Маусым	Әдіскер Н.Гаппарова Топтардың тәрбиешілері Г.Қароакулова М.Сапарбаева Ф.Кудиретова А.Исмаилова
2	«Ата-аналарға арналған денсаулық бұрышын» безендіру.		
	Күн өтудің алдын алу. Ішек инфекцияларының алдын алу. Шынықтыру процедураларын ұйымдастыру.	Маусым	Медбике Р.Мырзараимова
3	Ата-аналарға арналған кеңестер.		

	«Балаларды балабақшаға бейімдеу». «Балалардың жазғы демалысы туралы».	Маусым	Топтардың тәрбиешілері Г.Қароакулова М.Сапарбаева Ф.Кудиретова А.Исмаилова
	«Баланы ара шағып алса». «Балалардың жазғы бос уақыты».	Шілде	Топтардың тәрбиешілері Г.Қароакулова М.Сапарбаева Ф.Кудиретова А.Исмаилова
	«Бала саяжайда». «Балаларды шынықтыру».	Тамыз	Топтардың тәрбиешілері Г.Қароакулова М.Сапарбаева Ф.Кудиретова А.Исмаилова
4	Жазғы сауықтыру жұмыстарында отбасы мүшелерінен болатын көмектің мазмұны:		
	Жазғы іс-шараларға ата-аналардың қатысуы	Маусым-тамыз	Топтардың тәрбиешілері Г.Қароакулова М.Сапарбаева Ф.Кудиретова А.Исмаилова
Х. Әкімшілік-шаруашылық жұмыс			

1	Жоспар бойынша жөндеу жұмыстарын жүргізу және жылу жүйесін сынақтан өткізу.	Мамыр	Шаруашылық меңгерушісі Ж.Мұхтарқызы
	Құм әкелу.	Мамыр	Шаруашылық меңгерушісі Ж.Мұхтарқызы
	Балабақшаның ойын және спорт алаңдарындағы құрал-жабдықтарды бояу.	Маусым	Шаруашылық меңгерушісі Ж.Мұхтарқызы
	Жоспар бойынша жөндеу жұмыстарын жүргізу және жылу жүйесін сынақтан өткізу.	Маусым	Шаруашылық меңгерушісі Ж.Мұхтарқызы

Бекітемін:
«Жанару» бөбекжай-бақшасының

Меңгерушісі Атыгаева С.А

2022-2023 оқу жылындағы жазғы сауықтыру күн тәртібі

Күн тәртібінің элементтері	**Ертежас тобы (2 жастан бастап)**	**Кіші топ (2 жастан бастап)**	**Ортаңғы топ (3 жастан бастап)**	**Ересек топ (4 жастан бастап)**
«Сәлеметсіңдер ме, балалар!» *Балаларды қабылдау, тексеру, ойындар, таңғы жаттығу*	8.00-9.00	8.00-9.00	8.00-9.00	8.00-9.00
«Ас дәмді болсын!» ***I таңғы ас***	9.00.-9.30	9.00.-9.30	9.00.-9.30	9.00.-9.30
Еркін ойындар	9.30-10.00	9.30-10.00	9.30-10.00	9.30-10.00
II таңғы ас	10.00-10.10	10.00-10.10	10.00-10.10	10.00-10.10
«Ойнайық та,ойлайық» *Ересектердің жетекшілігімен ұйымдастырылған оқу қызметі. (Үзілісті қоса алғанда)*	10.10-10.40	10.10-10.40	10.10-10.50	10.10-11.10
«Табиғат аясында» *Серуенге дайындық.Серуен. Серуеннен қайту. Гигиеналық шаралар*	10.40-11.50	10.40-11.50	10.50-12.10	11.10-12.20
«Ас дәмді болсын!» *Түскі ас*	11.50-12.30	11.50-12.30	12.10-12.50	12.20-12.50

«Тәтті ұйқы» *Жатқызу және түскі ұйқы.*	12.30-15.00	12.30-15.00	12.50-15.10	12.50-15.10
«Ұйқымызды ашайық» *Ұйқыдан біртіндеп тұру,шынықтыру шаралары.*	15.00-15.30	15.00-15.30	15.10-15.40	15.10-15.40
«Ас дәмді болсын!»*Бесін ас.*	15.30-16.00	15.30-16.00	15.40-16.00	15.40-16.00
«Алақай! Ойын!» *Сюжеттік-рөлдік,шығармашылық және дидактикалық ойындар.* *Серуен.* *Гигиеналық шаралар*	16.00-16.50	16.00-16.50	16.00-17.00	16.00-17.10
Ересектердің жетекшілігімен ұйымдастырылған оқу қызметі. Вариативтік компонент	-	-	16.00-17.00	16.00-17.10
«Ас дәмді болсын!» *Кешкі ас.*	16.50-17.20	16.50-17.20	17.00-17.30	17.10-17.40
«Ертеңге дейін...» *Еркін ойындар.* *Балалармен,ата-аналармен қарым-қатынас.* *Балалардың үйге қайтуы.*	17.20-18.30	17.20-18.30	17.30-18.30	17.40-18.30

ЖШС «Жанару» бөбекжай балбақшасы

25.08.2022 жылғы
№1 педагогикалық кеңестің
шешімімен қабылданды

Бекітемін:
«Жанару» бөбекжай-
бақшасының

Меңгерушісі Атыгаева С.А

Перспектива жоспар және циклограмма

2022-2023ж

2023 жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы «Жанару» б/б
Топ: ересек топ
Балалардың жасы: 4 жастан.
Жоспардың құрылу кезеңі: маусым айы, 2022-2023 оқу жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Маусым	Дене шынықтыру	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: домалату, лақтыру, қағып алу дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, - дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын:ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарым-қатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. **Спорттық жаттығулар.** Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.** Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және

		шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу;

		Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту. **Сөздік қор** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. **Байланыстырып сөйлеу.** Ересектердің сөзін тыңдау және түсіну, сөйлеу әдебінің тиісті формаларын дұрыс қолдану, ересектермен диалог құру, берілген сұрақтарды тыңдау және толық жауап беру.
	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; Ересектермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу.
	Қазақ тілі	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту. **Тілдік дамытушы орта.** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін,

		ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөздік қор.** Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу.
	Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту.
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау);

		- табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.
	Құрастыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін: текшелер, кірпіштер, цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажырата білуге, атауға және қолдануға үйрету, бұрын алынған дағдыларды: төсеу, бекіту, қою қолдана отырып, жаңа ғимараттар салу.
	Сурет салу	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Сурет салу кезінде қарындашты, қылқаламды қатты қыспай, дұрыс ұстауды пысықтау. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, бояудың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суға шайып алып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлықпен сүртіп кептіруді пысықтау.
	Мүсіндеу	- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы заттарды мүсіндеу (ыдыстар, ойыншықтар).
	Жапсыру	- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату;

		- қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру.
	Музыка	- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. **Музыка тыңдау.** Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балға, сылдырмақ) дыбысталуын ажырата білуді пысықтау. **Ән айту.** Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). **Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар.** Би қимылдарын орындау сапасын жақсарту: кезек-кезек екі аяқпен және бір аяқпен секіру. Заттармен және заттарсыз музыкалық шығарманың қарқыны мен сипатына сәйкес бір-бірден, жұппен ырғақты қимылдар орындау.

2023 жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы «Жанару»б/б
Топ: ересек топ
Балалардың жасы: 4 жастан.
Жоспардың құрылу кезеңі: шілде айы, 2023 жыл.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Шілде	Дене шынықтыру	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: ырғақты жаттығулар дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, - дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын:ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарым-қатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.** Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау,

		ауызды толтырып сөйлемеу. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.** Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру;

		- қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айту. **Сөздік қор** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (бейбітшілік қорғанында, табиғаттың гүлденуі, көктемгі егістік, жаз мезгілі) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту.
	Қазақ тілі	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту. **Тілдік дамытушы орта.** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. **Сөздік қор.** Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу.

		Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету. Зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдануды үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Қоршаған ортаға қатысты әртүрлі сұрақтарға жауап беруді үйретеді.
	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; Ересектермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу.
	Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, - олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне - сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. **Уақытты бағдарлау.** Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлау: күндіз-түнде, таңертең-кешке.
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау;

		- тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.
	Құрастыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыптылыққа баулуды пысықтау.
	Сурет салу	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулуды пысықтау.
	Мүсіндеу	- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулуды пысықтау.
	Жапсыру	- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Жапсыру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты болуға баулуды пысықтау.

	Музыка	- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. **Музыка тыңдау.** Ересектердің орындауындағы және аудио-бейнежазбадан музыка тыңдауға үйретуді пысықтау. Музыкалық шығарманың көркем құралдарын: дауысы (ақырын-қатты), қарқыны (жылдам-баяу), көңіл-күйі (мұңды, көңілді) байқауды пысықтау. **Ән айту.** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтауды пысықтау. **Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар.** Балаларды музыкалық аспаптармен: сыбызғы, металлафон, қоңырау, сылдырмақ, маракас және барабанмен, сондай-ақ олардың дыбысталуымен таныстыру. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда және металлофонда (бір пластинада) ырғақпен қағып ойнаудың қарапайым дағдыларын меңгеруге ықпал ету.

2023 жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы «Жанару»б/б
Топ: ересек топ
Балалардың жасы: 4 жастан.
Жоспардың құрылу кезеңі: тамыз айы, 2023 жыл.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Тамыз	Дене шынықтыру	- балалардың денесін үйлесімді дамыту, спорттық, қимылды ойындарға, спортпен айналысуға қызығушылықты арттыру; - дене сапаларын: күш, жылдамдық, төзімділік, ептілік, икемділікті қалыптастыру; - негізгі қимыл түрлерін: жүру мен жүгіруді, секіру мен лақтыруды, қағып алуды, еңбектеу мен өрмелеуді, жеке мәдени-гигиеналық дағдылары жетілдіру; - дене шынықтыру жаттығуларын орындауға қызығушылықты ояту, салауатты өмір салтын ұстануға тәрбиелеу; - әртүрлі ұлттық қимылды ойындарға, жарыс сипатындағы ойындарға қызығушылыққа баулу; - ойын барысында, спорт жабдықтарын қолдануда қауіпсіздікті сақтау. **Жалпы дамытушы жаттығулар.** ***Кеудеге арналған жаттығулар.*** Екі қолды белге қойып, оңға-солға бұрылу (жылдам және бір қалыпты). Оңға, солға еңкею, шалқаю. Тұрған қалыпта екі аяқ бірге (алшақ), алға еңкейіп, қолдың саусақтарын аяқтың ұшына жеткізіп, заттарды қою және жоғары көтеру. Тізерлеп отырып, допты өзінен айналдыра домалату. Бір аяқты жоғары көтеріп, жоғары көтерілген аяқтың астынан затты бір қолдан екінші қолға беру. Отырған қалыпта екі аяқты жоғары көтеру, бүгу және жазу, төмен түсіру. Екі аяқты айқастырып, отыру және тұру. Тізерлеп тұрып, алға еңкею және артқа шалқаю, екі аяқты кезек бүгу және жазу, көтеру және түсіру. Қолына зат ұстап, шалқасынан жатып, қолды созу және осы қалыпта

		етпетінен бұрылып жату. Етпетінен жатқан қалыпта иықтарын, басын, қолдарын алға созып көтеру. **Спорттық жаттығулар.** ***Велосипед тебу:*** екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; оңға, солға бұрылу. ***Жүзу:*** суға түсу, суда ойнау; суда отырып, аяқтарын жоғары және төмен көтеріп қимылдар орындау; иекке дейін суда отыру, судан шығу; бетін суға малу; еркін әдіспен жүзуге талпыну. **Қимылды ойындар.** Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Таныс ойындарды ұйымдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық) дамыту. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу. Доптармен, секіргіштермен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту. **Мәдени-гигеналық дағдыларды жетілдіру.** Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға, тісін тазалауға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: дымқыл шүберекпен сүртіну, аяқтарды, денені шаю, әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен, жылы күндері шөптің, құмның үстімен жалаң аяқ жүру. Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.

	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өздігінен сипаттау және баяндау әңгімелерін құруға баулу; - баланың айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстар туралы ақпараттарды алуында оның қажеттіліктерін қанағаттандыру, оларды құрдастарымен талқылау. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту үшін тақпақтар мен жаңылтпаштар айтқызу. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту. Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажырата білуге және атауға үйрету. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға, зат есімдерді жекеше және көпше түрде үйрету, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бұйрық райымен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір). **Байланыстырып сөйлеу.** Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға үйрету. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері, бұйымдары бойынша әңгімелер құрастыруға, шығармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуға, бейтаныс заттар, құбылыстар, оқиғалар туралы ақпаратты талқылауға баулу.
	Көркем әдебиет	- балалар әдебиетіне, театр әлеміне қызығушылықты дамыту; - балаларға жастарына сәйкес тыңдауға, сахналауға, тәрбиелік мәні бар әдеби шығармаларды ұсыну. Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына

		мүмкіндік беру. Шешендікке, сөз өнеріне баулу, халық ауыз әдебиеті шығармаларымен таныстыру, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу.
	Қазақ тілі	- ересектермен және балалармен еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру; - Қазақстан халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы түрлі балалар әрекетінде балалардың ауызша сөйлеуін дамыту. **Тілдік дамытушы орта.** Айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстар, оқиғалар туралы ақпараттарды алуға және оларды талқылауға мүмкіндік беру. Ұжымдық әңгімеге қатысуға, әңгімелесушінің сөзін бөлмей, кезекпен сөйлеуге үйрету. Бейнелеу құралдарын қолдана отырып, еркін ойындарда және сахналық қойылымдарда адамдар мен жануарлардың эмоционалды көңіл-күйін жеткізуге, сөйлесу барысында әңгімелесушінің назарын өзіне аудару үшін интонациямен сөйлеу мәнерін өз бетінше қолдану. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу. **Сөздік қор.** Шағын өлеңдер, санамақтар, жаңылтпаштар, тақпақтар жаттату, жұмбақтар шешкізу. Шығарманы жеткізуде оның мазмұны мен сипатына сәйкес түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданып, мәнерлеп айтуға баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуге үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы, лепті, бұйрықты сөйлемдермен жауап беруге, өзі мен құрдастарының жауабындағы қателіктерді және жауаптың дұрыстығын ажырата білуге және дұрыс жауабын ұсынуға, бір-біріне неге, не үшін

		деген зерттеу сипатындағы сұрақтарды қоюға, бір-бірімен еркін диалог құруға, еркін талқылауға мүмкіндік беру.
	Математика негіздері	- заттарды зерттеу барысында олардың пішінін, көлемін көзбен өлшеу, қолмен ұстау арқылы көрнекі-бейнелік ойлауды, есте сақтауды, қиялдауды, сөйлеуді, қолдың ұсақ моторикасын дамыту; - танымдық қызығушылықты дамыту, себеп-салдарлық байланыстарды орнату, талдау жасай білуге, қорытынды шығаруға баулу; - сенсорлық қабілеттерін, бастапқы ойлау операцияларын, жиын туралы қарапайым түсініктерін қалыптастыру; - сыни ойлау дағдыларын қалыптастыру, ұжыммен жұмыс істей білуге үйрету; - эстетикалық талғамды қалыптастыру, балалардың ой-өрістерін кеңейту; тірі және өлі табиғат объектілеріне ұқыпты қарауға тәрбиелеу.
	Сурет салу	- қазақ халқының ұлттық бейнелеу өнеріне баулу арқылы патриотизмге тәрбиелеу; - түрлі балалар әрекетінде балалардың көркем-шығармашылық қабілеттерін, дербестігін, белсенділігін дамыту. Сурет салуда әртүрлі түстерді қолдануға, көп түске назар аударуға деген ұмтылысты қолдау.
	Жапсыру	- қоршаған ортадағы әсемдікті қабылдауға баулу, шығармашылық ойлау мен қиялды дамыту; - өнер түрлері туралы ұғымдарды кеңейту, заттарды қарау және қолмен ұстап зерттеуді дамыту. Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдердің пішінін қию және ол заттарды қағаз бетіне орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдеу.
	Мүсіндеу	- өзінің және басқа балалардың жұмыстарын бағалау арқылы көркем-эстетикалық талғамды дамыту; - өнер туындыларын қабылдау мен түсіну дағдыларын қалыптастыру.

		Мүсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін қолдану. Кескішті қолдануды үйрету, оның көмегімен жасалған бұйымды безендіруге ынталандыру.
	Музыка	- балаларға тыңдауға, айтуға жастарына сәйкес, тәрбиелік мәні бар әндерді ұсыну. Балалардың музыкаға деген қызығушылығын тудыру, оны тыңдауға ынталандыру, музыкалық шығармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту. **Музыка тыңдау.** Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты, баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен). **Ән айту.** Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алуды дамыту. Әуенді таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешіні көмегімен). **Музыкалық-ырғақты қимылдар.** Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ырғақты жүріспен беру, музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіру; музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту. **Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.** Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану. Сазсырнайда әуендерді ойнау. **Билер.** Әуеннің көңілді сипатын қабылдауға үйрету, музыканың кіріспесін ажырату, кіріспеден кейін

		қимылдарды бастау, музыканың сипатына сәйкес қимылдарды ауыстыру, би қимылдарының, билердің атауларын есте сақтау. Жеңіл, ырғақпен қозғалу; жұппен би қимылдарын орындау; билерде ойындағы музыкалық қимылдарды қолдану. Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шеңбер бойымен ән айтып жүру, қимылдарды өзгерту, шапшаңдық пен ептілік таныту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын ажырата білу, атрибуттармен би қимылдарын орындау.
	Құрастыру	- балаларды қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа тәрбиелеу. Қағаздан құрастыру. Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың парағын ортасынан бүктеп, шиыршықтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдыра білу, бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру, «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыру.
	Қоршаған ортамен танысу	- ересектердің еңбегі, оның қоғамдық өмірдегі рөлі туралы, жалпы қабылданған нормалар мен ережелер негізінде құрдастарымен және ересектермен өзара қарым-қатынастары туралы білімдерін кеңейту; - отансүйгіштік сезімдерін, еліміздің жетістігіне мақтаныш сезімін тәрбиелеу; - құрдастарымен сыпайы қарым-қатынас жасауға баулу; - туған өлкеге, өзінің еліне және оның тарихына сүйіспеншілікке тәрбиелеу; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін кеңейту; - танымдық қызығушылықтары мен шығармашылық қиялды қалыптастыру; табиғатты сақтауда адамның рөлі туралы білімдерін қалыптастыру; қоршаған ортада, табиғатта қауіпсіздікті сақтау. **Өлі табиғат құбылыстары мен заттары.** Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарын (жел, жаңбыр, тұман, бұршақ, кемпірқосақ, боран) кеңейту. Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілеу (суық, жылы, күн шуақты, жаңбыр жауды, жел

		соқты), соған сәйкес киіну. Қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және анықтау (жел соғып, жапырақтар түсті, күннің суықтығынан жердегі қар мұзға айналды), ойын, еңбек, эксперимент барысында құм, қар, су, мұз, тас, саздың қасиеттерін анықтау. Ауа райы мен климаттық жағдайлардың өзгеруін бақылау. Қазақстанның түрлі аймақтарында ауа райының түрліше болуы туралы түсінік беру.

2023 жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы «Жанару» б/б
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан.
Жоспардың құрылу кезеңі: маусым айы, 2023 жыл.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Маусым	Дене шынықтыру	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: ырғақты жаттығулар дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, - дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын:ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарым-қатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.** Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету.

		Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.** Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай

		жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айту. **Сөздік қор** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (бейбітшілік қорғанында, табиғаттың гүлденуі, көктемгі егістік, жаз мезгілі) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту.
	Қазақ тілі	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту.

		Тілдік дамытушы орта. Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. Қазақ тіліне тән дыбыстарды, осы дыбыстармен берілген сөздерді айтуды үйрету. **Сөздік қор.** Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету. Зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдануды үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Қоршаған ортаға қатысты әртүрлі сұрақтарға жауап беруді үйретеді.
	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру;

		- қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; Ересектермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу.
	Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, - олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне - сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту.
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.

	Құрастыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыптылыққа баулуды пысықтау.
	Сурет салу	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулуды пысықтау.
	Мүсіндеу	- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулуды пысықтау.
	Жапсыру	- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен

		таныстыру. Жапсыру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты болуға баулуды пысықтау.
	Музыка	- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. **Музыка тыңдау.** Ересектердің орындауындағы және аудио-бейнежазбадан музыка тыңдауға үйрету. Музыкалық шығарманың көркем құралдарын: дауысы (ақырын-қатты), қарқыны (жылдам-баяу), көңіл-күйі (мұңды, көңілді) байқауға үйрету. **Ән айту.** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар.** Балаларды музыкалық аспаптармен: сыбызғы, металлафон, қоңырау, сылдырмақ, маракас және барабанмен, сондай-ақ олардың дыбысталуымен таныстыру. Балаларға арналған музыкалық аспаптарда және металлофонда (бір пластинада) ырғақпен қағып ойнаудың қарапайым дағдыларын меңгеруге ықпал ету.

2023 жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы «Жанару» б/б
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан.
Жоспардың құрылу кезеңі: шілде айы, 2023 жыл.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Шілде	Дене шынықтыру	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: еңбектеу, өрмелеу дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, - дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын:ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарым-қатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. **Жалпы дамытушы жаттығулар.** - допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға- оңға) бұрылу; - солға, оңға бұрылу (отырған қалыпта); - аяқты көтеру және түсіру, аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта); **Спорттық жаттығулар.** Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде).

		Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру. Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.** Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.

	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту. **Сөздік қор** Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту.
	Қазақ тілі	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту. **Тілдік дамытушы орта.** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге,

		сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. **Сөздік қор.** Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. Бұйрық райлы етістіктерді жекелей қолдануға баулу (бар, кел, айт). Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтап, әңгімелесе білуге баулу. Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу.
	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру;

		- қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу. Қысқа тақпақтар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету. Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейіпкерлерге жанашырлық танытуды үйрету.
	Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, - олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне - сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту.
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.
	Құрастыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына

		қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнатуды пысықтау.
	Сурет салу	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету, тұтас қағаз парағына бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдануды пысықтау.
	Мүсіндеу	- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыруды пысықтау.
	Жапсыру	- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау, бүктеу, қатпарлау) қолдануды пысықтау.
	Музыка	- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. **Музыка тыңдау.**

		Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балға, сылдырмақ, барабан, металлофон, маракас, асатаяқ, тұяқ, сырнай) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіруді пысықтау. **Ән айту.** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау. **Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар.** Музыкалық шығармалар мен ертегі кейіпкерлерінің қимылдарын мәнерлі және эмоционалды жеткізу дағдыларын дамыту: аю қорбаңдап жүреді, қоян секіреді, құстар ұшады.

2023 жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы «Жанару»б/б
Топ: ортаңғы топ
Балалардың жасы: 3 жастан.
Жоспардың құрылу кезеңі: тамыз айы, 2023 жыл.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Тамыз	Дене шынықтыру	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: домалату, лақтыру, қағып алу дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, - дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын:ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарым-қатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. **Жалпы дамытушы жаттығулар.** Кеудеге арналған жаттығулар: - допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға- оңға) бұрылу; - солға, оңға бұрылу (отырған қалыпта); **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.** Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. **Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің

		көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. **Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту; - шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Кейбір дауыссыз (п-б) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту.

		Сөздік қор Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін сөздермен байыту. **Байланыстырып сөйлеу.** Ересектердің сөзін тыңдау және түсіну, сөйлеу әдебінің тиісті формаларын дұрыс қолдану, ересектермен диалог құру, берілген сұрақтарды тыңдау және толық жауап беру.
	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу; Ересектермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу.
	Қазақ тілі	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу; - дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту. **Тілдік дамытушы орта.** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту.

		Сөздік қор. Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу.
	Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту.
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.
	Құрастыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен,

		мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін: текшелер, кірпіштер, цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажырата білуге, атауға және қолдануға үйрету, бұрын алынған дағдыларды: төсеу, бекіту, қою қолдана отырып, жаңа ғимараттар салу.
	Сурет салу	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Сурет салу кезінде қарындашты, қылқаламды қатты қыспай, дұрыс ұстауды үйретуді пысықтау. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, бояудың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суға шайып алып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлықпен сүртіп кептіруді үйретуді пысықтау.
	Мүсіндеу	- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы заттарды мүсіндеуді пысықтау.
	Жапсыру	- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Желімдеудің техникасын үйрету: желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдануды пысықтау.
	Музыка	- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен

		қиялдауын дамыту; Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулуды пысықтау. **Музыка тыңдау.** Музыкалық ойыншықтар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балға, сылдырмақ) дыбысталуын ажырата білуді жетілдіру. **Ән айту.** Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту). **Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар.** Би қимылдарын орындау сапасын жақсарту: кезек-кезек екі аяқпен және бір аяқпен секіру. Заттармен және заттарсыз музыкалық шығарманың қарқыны мен сипатына сәйкес бір-бірден, жұппен ырғақты қимылдар орындауды пысықтау.

2023 жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы «Жанару»б/б
Топ: кіші жас топ
Балалардың жасы: 2 жастан.
Жоспардың құрылу кезеңі: маусым айы, 2023 жыл.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері

Маусым	Дене шынықтыру	- негізгі қимыл түрлерін жетілдіру: жүру, жүгіру, өрмелеу, лақтыру, секіру, тепе-теңдік сақтау; - жалпы дамытушы жаттығуларды, ұлттық, қимылды, саусақпен ойналатын ойындарды, шынықтыру шараларын қолдану арқылы балалардың денсаулығын нығайту; - салауатты өмір салты туралы бастапқы түсініктерін қалыптастыру және құрдастарымен бірлесіп әрекет етуге дайындау. **Жалпы дамытушы жаттығулар.** Арқаның бұлшық еттерін және омыртқаның иілгіштік қасиетін дамытуға және нығайтуға арналған жаттығулар. Жанында тұрған (отырған) адамға қолындағы заттарды беріп, оңға-солға бұрылу. **Қимылды ойындар.** Балаларды ересектермен бірге қимылдары жеңіл, мазмұны қарапайым қимылды ойындар ойнауға ынталандыру. Балалардың ойынға қызығушылығын дамытуға ықпал ете отырып, негізгі қимылдарды (жүру, жүгіру, лақтыру, домалату) жетілдіру. Қимылдарды үйлесімді орындауға, кейбір кейіпкерлердің қарапайым әрекеттерін жеткізе білуге үйрету (қоян сияқты секіру; аю сияқты қорбаңдап жүру). **Дербес қимыл белсенділігі.** Ересектің бақылауымен ойын әрекеттерін (спорттық, би) орындауға, қимыл белсенділігіне жағымды эмоция білдіруге, бұрын меңгерген қимылдарды өз бетінше орындауға ықылас танытуға баулу. **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.** Жеке заттарды қолдану (қол орамал, майлық, орамал, тарақ, түбек) киіміндегі олқылықты байқау және оны өз бетінше, ересектердің көмегімен ретке келтіру, белгілі бір ретпен киіну және шешіну, әртүрлі ілгектерді қолдана білу, ұйықтар алдында киімдерін шкафқа немесе орындыққа ұқыпты бүктеп қою. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Балаларды топта жеңіл киінуге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету.

	Сөйлеуді дамыту	- көрнекілікке сүйенбей айналасындағылардың сөзін түсіну қабілетін дамыту; - дыбыстарды дұрыс айтуды дамыту; - пассивті және белсенді сөздік қорды байыту; - түрлі балалар әрекетінде қазақ халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы балалардың ауызша және байланыстырып сөйлеуін дамыту. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Сөйлеу қарқынын, дауыстың жоғарылығы мен күшін ескеріп, дыбыстардың, сөздер мен сөз тіркестерінің анық айтылуына назар аудара отырып, дауыс аппаратын дамыту, артикуляциялық гимнастика жасау. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Сөздердің дұрыс айтылуын, зат есімдердің көпше түрде дұрыс қолданылуын ескеріп, сын есімдерді зат есімнің көпше түрімен сәйкестендіру. **Байланыстырып сөйлеу.** Кітаптардағы суреттерді қарау, ондағы таныс заттарды атау, педагогтің өтініші бойынша суреттен заттарды тауып, сұрақ қою: «Бұл кім (не)?», «Не істеді?». Қарапайым сюжеттік суреттердің мазмұнын айтып беру. Кейіпкерлердің әрекеттерін (қимылдарын) қайталатып ойнату.
	Көркем әдебиет	- қолжетімді халық ауыз әдебиеті, көркем әдебиет шығармаларына, театр әлеміне баулу; - кітаптарға қызығушылықты дамыту; - түрлі балалар әрекетінде қазақ халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы балалардың ауызша және байланыстырып сөйлеуін дамыту. Таныс өлеңдерді оқыған кезде балаларға сөздерді, сөз тіркестерін қосылып айтуға мүмкіндік беру.

	Сенсорика	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - түрлі сенсорлық әсерлермен байыту; - қоршаған ортада бірлесіп әрекет етуді дамыту; - түрлі балалар әрекеттерінде көз бен қол үйлесімділігін, қолдардың ұсақ моторикасын дамыту; - заттарды түсі, көлемі, пішіні бойынша өз бетінше зерттеу. Өлшемдері әртүрлі геометриялық фигураларды, өлшемі, пішіні, түсі бойынша ерекшеленетін біркелкі заттарды топтастыруды, түрлі көлемдегі геометриялық фигураларды негізгі түсі, неғұрлым ұқсас қасиеттері бойынша салыстыру және іріктеуді жетілдіру.

	Қоршаған ортамен таныстыру	- қарым-қатынас барысында бір-бірінің атын атауға, достарының аттарын есте сақтауға баулу; - аты мен жынысына сәйкес өзін-өзі тануға баулу; - өзгелерге құрметпен қарауға тәрбиелеу; - отбасы дәстүрлеріне баулу, рухани-адамгершілік құндылықтарды қалыптастыру; - әртүрлі өмірлік және ойын жағдаяттарында баланың әлеуметтік қатынастар жүйесіне енуі негізінде әлеуметтік тәжірибесін, жеке қасиеттерін қалыптастыру; - табиғат құбылыстарына қызығушылықты ояту; - өсімдіктер мен жануарларға қамқорлық жасауға, олардың әсемдігін байқауға үйрету; - табиғаттағы қауіпсіз мінез-құлықтың қарапайым ережелерімен таныстыру (бейтаныс жануарларға жақындамау, оларды сипамау; өсімдіктерді аузына алмау және жұлмау). - құрдастарымен және ересектермен өзара әрекет етуі және бірлескен ойындарға қатысуы үшін жағдайлар жасау. **Бала, оның отбасы, үйі.** Баланың жеке тұлғасының қалыптасуына ықпал етуді пысықтау. **Көлік.** Жол туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыруды пысықтау. **Еңбекке баулу.** Кейбір еңбек әрекеттерін білуге және атауға (тәрбиешінің көмекшісі ыдыс жуады, тамақ әкеледі, сүлгілерді ауыстырады) үйретуді пысықтау. **Адамгершілік тәрбиесі.** Ненің «дұрыс» немесе «дұрыс емес», «жақсы» немесе «жаман» екені туралы қарапайым түсініктерді қалыптастыруды пысықтау. **Табиғат әлемі.** Жануарлар әлемі туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Үй жануарлары және олардың төлдерімен (қозы, лақ, бота), аңдармен (аю, қасқыр, қоян) және құстармен таныстыру, оларды ажырату және атау, сипаттамалық ерекшеліктерін ажырата білу. Өсімдіктер мен жануарларға қамқорлық жасауға тәрбиелеу.

	Құрастыру	- заттар туралы түсініктерді, бейнелеу және құрастыру әрекеттерін нақтылау үшін көру және сипап-сезу (тактилді) зерттеу әдістерін қалыптастыру; - құрылыс материалдарынан құрастыруға баулу. Қарапайым құрылысты үлгі бойынша, ересектің көмегімен, өз бетінше құрастыру, кеңістік қатынастарды түсіну, құрылыс масштабына сәйкес сюжеттік ойыншықтарды, табиғи материалдарды (құм, су, тас) қолданып, ойнауға мүмкіндік беру.
	Сурет салу	- бейнелеу өнеріне шығармашылық қызығушылықты қалыптастыру. Белгілі бір ережелерді орындау: дұрыс отыру, қағазды умаждамау, қаламды тарсылдатпау, жұмысты ұқыпты жасау.
	Мүсіндеу	- материалға ұқыпты қарауға, оны дұрыс қолдана білуге үйрету. Қарапайым және күрделі пішінді заттарды мүсіндеудің техникалық дағдыларын қалыптастыру: кесені, тостағанды, табақты мүсіндеуде пішіннің жоғары бөлігін саусақпен басып, тереңдету, кесектерді біріктіру, қуыршаққа арналған әшекейлерді (білезік, жүзік, қол сағат) мүсіндеу, заттардың ұқсастықтарын табу.
	Жапсыру	- желімсіз жапсыру техникасын игеру. Фланелеграфта доптарды орналастыру.

	Музыка	- музыкаға, ән айтуға, қарапайым аспаптарда ойнауға шығармашылық қызығушылықты қалыптастыру; - балаларды музыкалық шығармашылыққа, әсемдікті сезінуге тәрбиелеу; - көркемдік қабылдауды дамыту, балаларды бейнелеу өнерінің шығармаларын түсінуге, музыка мен әнді қабылдауға баулу. Музыкаға деген қызығушылықты ояту, музыка тыңдауға, ән айтуға, қарапайым би қимылдарын орындауға баулу. **Музыка тыңдау.** Фортепианоның дыбысталуын ажырата білу, әртүрлі музыкалық аспаптарда орындалған таныс әуендерді тыңдау, бұл әуендерді тани білуді пысықтау. **Ән айту.** Әнді жеке және топпен айту, әуенді интонациямен және ырғақты дұрыс жеткізуді пысықтау. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Қарапайым би қимылдарын орындау: шапалақтау және аяқты тарсылдатуды пысықтау.

2023 жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы «Жанару»б/б
Топ: кіші жас топ
Балалардың жасы: 2 жастан.
Жоспардың құрылу кезеңі: шілде айы, 2023 жыл.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Шілде	Дене шынықтыру	- негізгі қимыл түрлерін жетілдіру: жүру, жүгіру, өрмелеу, лақтыру, секіру, тепе-теңдік сақтау; - жалпы дамытушы жаттығуларды, ұлттық, қимылды, саусақпен ойналатын ойындарды, шынықтыру шараларын қолдану арқылы балалардың денсаулығын нығайту; - салауатты өмір салты туралы бастапқы түсініктерін қалыптастыру және құрдастарымен бірлесіп әрекет етуге дайындау. **Жалпы дамытушы жаттығулар.** Іштің және аяқтың бұлшық еттерін дамытуға және нығайтуға арналған жаттығулар. **Қимылды ойындар.** Балаларды ересектермен бірге қимылдары жеңіл, мазмұны қарапайым қимылды ойындар ойнауға ынталандыру. Балалардың ойынға қызығушылығын дамытуға ықпал ете отырып, негізгі қимылдарды (жүру, жүгіру, лақтыру, домалату) жетілдіру. Қимылдарды үйлесімді орындауға, кейбір кейіпкерлердің қарапайым әрекеттерін жеткізе білуге үйрету (қоян сияқты секіру; аю сияқты қорбаңдап жүру). **Спорттық жаттығулар.** ***Велосипед тебу:*** үш дөңгелекті велосипедке отыруға, одан ересектердің көмегімен және көмегінсіз түсуге, ересектердің көмегімен және өз бетінше рөлді басқаруға үйрету. **Дербес қимыл белсенділігі.** Ересектің бақылауымен ойын әрекеттерін (спорттық, би) орындауға, қимыл белсенділігіне жағымды эмоция білдіруге, бұрын меңгерген қимылдарды өз бетінше орындауға ықылас

		танытуға баулу. **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.** Жеке заттарды қолдану (қол орамал, майлық, орамал, тарақ, түбек) киіміндегі олқылықты байқау және оны өз бетінше, ересектердің көмегімен ретке келтіру, белгілі бір ретпен киіну және шешіну, әртүрлі ілгектерді қолдана білу, ұйықтар алдында киімдерін шкафқа немесе орындыққа ұқыпты бүктеп қою. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Серуенде қимылды ойындарға қатысуға және жаттығуларды орындауға қызығушылық пен ықылас танытуға баулу.
	Сөйлеуді дамыту	- көрнекілікке сүйенбей айналасындағылардың сөзін түсіну қабілетін дамыту; - дыбыстарды дұрыс айтуды дамыту; - пассивті және белсенді сөздік қорды байыту; - түрлі балалар әрекетінде қазақ халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы балалардың ауызша және байланыстырып сөйлеуін дамыту. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Сөйлеу қарқынын, дауыстың жоғарылығы мен күшін ескеріп, дыбыстардың, сөздер мен сөз тіркестерінің анық айтылуына назар аудара отырып, дауыс аппаратын дамыту, артикуляциялық гимнастика жасау. **Сөздік қорды қалыптастыру.** Қазақ халқының ұлттық салт-дәстүрлеріне баулу, балаларды бесікпен таныстыру, қуыршақты бесікке бөлеп, бесік жырын айтып отырып ойнату арқылы балаларды қамқорлыққа баулу, балаларға бесік жырын күнделікті ұйықтар алдында тыңдатуды әдетке айналдыру, топтағы барлық баланы ересектердің жақсы көретінін сездіру. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Сөздердің дұрыс айтылуын, зат есімдердің көпше түрде дұрыс қолданылуын ескеріп, сын есімдерді зат есімнің көпше түрімен сәйкестендіру. **Байланыстырып сөйлеу.**

		Кітаптардағы суреттерді қарау, ондағы таныс заттарды атау, педагогтің өтініші бойынша суреттен заттарды тауып, сұрақ қою: «Бұл кім (не)?», «Не істеді?». Қарапайым сюжеттік суреттердің мазмұнын айтып беру. Кейіпкерлердің әрекеттерін (қимылдарын) қайталатып ойнату.
	Көркем әдебиет	- қолжетімді халық ауыз әдебиеті, көркем әдебиет шығармаларына, театр әлеміне баулу; - кітаптарға қызығушылықты дамыту; - түрлі балалар әрекетінде қазақ халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы балалардың ауызша және байланыстырып сөйлеуін дамыту. Балалардың назарын кітапты қарап отырған балаға аудару. Балалармен бірге балалар әдебиетінің шығармаларына арналған иллюстрацияларды қарау.
	Сенсорика	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - түрлі сенсорлық әсерлермен байыту; - қоршаған ортада бірлесіп әрекет етуді дамыту; - түрлі балалар әрекеттерінде көз бен қол үйлесімділігін, қолдардың ұсақ моторикасын дамыту; - заттарды түсі, көлемі, пішіні бойынша өз бетінше зерттеу. Берілген заттардың 3-4 сенсорлық қасиеттеріне байланысты таңдауды жүзеге асыра отырып, түсі, көлемі, өлшемі бойынша әртекті заттарды салыстыру, заттардың санын ажырату (біреу-көп), әртүрлі көлемдегі заттарды атауды пысықтау.
	Қоршаған ортамен таныстыру	- қарым-қатынас барысында бір-бірінің атын атауға, достарының аттарын есте сақтауға баулу; - аты мен жынысына сәйкес өзін-өзі тануға баулу; - өзгелерге құрметпен қарауға тәрбиелеу; - отбасы дәстүрлеріне баулу, рухани-адамгершілік құндылықтарды қалыптастыру; - әртүрлі өмірлік және ойын жағдаяттарында баланың әлеуметтік қатынастар жүйесіне енуі негізінде әлеуметтік тәжірибесін, жеке қасиеттерін қалыптастыру; - табиғат құбылыстарына қызығушылықты ояту;

		- өсімдіктер мен жануарларға қамқорлық жасауға, олардың әсемдігін байқауға үйрету; - табиғаттағы қауіпсіз мінез-құлықтың қарапайым ережелерімен таныстыру (бейтаныс жануарларға жақындамау, оларды сипамау; өсімдіктерді аузына алмау және жұлмау). - құрдастарымен және ересектермен өзара әрекет етуі және бірлескен ойындарға қатысуы үшін жағдайлар жасау. **Бала, оның отбасы, үйі.** Баланың жеке тұлғасының қалыптасуына ықпал етуді пысықтау. **Заттық әлем.** Заттық-бағдарлық әрекеттерді (қарау, тигізу, бұрау, ашу, белгілі бір объектіге арналған нақты әрекеттерді (допты домалату, машинаны итеру, қуыршақты жатқызу, пирамиданы жинау және бөлшектеу, бір текшені екіншісіне қою) орындауға баулуды пысықтау. **Көлік.** Жол туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыруды пысықтау. **Еңбекке баулу.** Кейбір еңбек әрекеттерін білуге және атауға (тәрбиешінің көмекшісі ыдыс жуады, тамақ әкеледі, сүлгілерді ауыстырады) үйретуді пысықтау. **Адамгершілік тәрбиесі.** Дөрекілікке, сараңдыққа теріс көзқарас қалыптастыру; басқа балалармен бірге, келісіп ойнауға, бір-біріне көмектесуге және жетістіктеріне, әдемі ойыншықтарға бірге қуануға баулуды пысықтау. **Табиғат әлемі.** Өлі табиғат (жылы, суық су, құрғақ, ылғал құм, домалақ, қатты тас, суық қар) және олармен әрекет ету түрлері (су құю, құм тасу, төгу, жинау, мүсіндеу, қарды домалату, тасты жинау, қалау) туралы түсініктерді қалыптастыру, олармен ойнау және эксперимент жасауды пысықтау.
	Құрастыру	- заттар туралы түсініктерді, бейнелеу және құрастыру әрекеттерін нақтылау үшін көру және сипап-сезу (тактилді) зерттеу әдістерін қалыптастыру;

		- құрылыс материалдарынан құрастыруға баулу. Тұрғызылған қарапайым құрылыстарды атау, қорапқа құрылыс бөлшектерін ұқыптылықпен жинауды пысықтау.
	Сурет салу	- бейнелеу өнеріне шығармашылық қызығушылықты қалыптастыру. Белгілі бір ережелерді орындау: дұрыс отыру, қағазды умаждамау, қаламды тарсылдатпау, жұмысты ұқыпты жасауды пысықтау.
	Мүсіндеу	- материалға ұқыпты қарауға, оны дұрыс қолдана білуге үйрету. Қарапайым және күрделі пішінді заттарды мүсіндеудің техникалық дағдыларын қалыптастыру: кесені, тостағанды, табақты мүсіндеуде пішіннің жоғары бөлігін саусақпен басып, тереңдету, кесектерді біріктіру, қуыршаққа арналған әшекейлерді (білезік, жүзік, қол сағат) мүсіндеу, заттардың ұқсастықтарын табуды пысықтау.
	Жапсыру	- желімсіз жапсыру техникасын игеру. Фланелеграфта қазақтың ұлттық ою-өрнектерін орналастыруды пысықтау.
	Музыка	- музыкаға, ән айтуға, қарапайым аспаптарда ойнауға шығармашылық қызығушылықты қалыптастыру; - балаларды музыкалық шығармашылыққа, әсемдікті сезінуге тәрбиелеу; - көркемдік қабылдауды дамыту, балаларды бейнелеу өнерінің шығармаларын түсінуге, музыка мен әнді қабылдауға баулу. Музыкаға деген қызығушылықты ояту, музыка тыңдауға, ән айтуға, қарапайым би қимылдарын орындауға баулуды пысықтау. **Музыка тыңдау.** Музыкалық иллюстрациямен сүйемелденетін әңгімелерге қызықтыру. Кейіпкерді иллюстрациялар, әңгімелер бойынша тану және музыканы есте сақтауды пысықтау. **Ән айту.** Әуенді интонациямен және ырғақты дұрыс жеткізуді пысықтау.

		Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Әртүрлі кейіпкерлердің қимылдарын ойындарда көрсету (қанатын жайып ұшқан құстар), ойындар мен әндерді сахналауды пысықтау.

2023 жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы «Жанару»б/б
Топ: кіші жас топ
Балалардың жасы: 2 жастан.
Жоспардың құрылу кезеңі: тамыз айы, 2023 жыл.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Тамыз	Дене шынықтыру	- негізгі қимыл түрлерін жетілдіру: жүру, жүгіру, өрмелеу, лақтыру, секіру, тепе-теңдік сақтау; - жалпы дамытушы жаттығуларды, ұлттық, қимылды, саусақпен ойналатын ойындарды, шынықтыру шараларын қолдану арқылы балалардың денсаулығын нығайту; - салауатты өмір салты туралы бастапқы түсініктерін қалыптастыру және құрдастарымен бірлесіп әрекет етуге дайындау. **Жалпы дамытушы жаттығулар.** Орнында жүру. Бастапқы қалыпта тұрып, сол (оң) аяқтың тізесін (заттан ұстап) бүгу. Таяныштан ұстап отыру, аяқтың ұшымен тұрып, тартылу. Аяқтың өкшесін алға қою. Аяқтың бақайларын қимылдату (отырып). **Қимылды ойындар.** Балаларды ересектермен бірге қимылдары жеңіл, мазмұны қарапайым қимылды ойындар ойнауға ынталандыру. Балалардың ойынға қызығушылығын дамытуға ықпал ете отырып, негізгі қимылдарды (жүру, жүгіру, лақтыру, домалату) жетілдіру. Қимылдарды үйлесімді орындауға, кейбір кейіпкерлердің қарапайым әрекеттерін жеткізе білуге үйрету (қоян сияқты секіру; аю сияқты қорбаңдап жүру). **Спорттық жаттығулар.**

		Велосипед тебу: үш дөңгелекті велосипедке отыруға, одан ересектердің көмегімен және көмегінсіз түсуге, ересектердің көмегімен және өз бетінше рөлді басқаруға үйрету. **Дербес қимыл белсенділігі.** Ересектің бақылауымен ойын әрекеттерін (спорттық, би) орындауға, қимыл белсенділігіне жағымды эмоция білдіруге, бұрын меңгерген қимылдарды өз бетінше орындауға ықылас танытуға баулу. **Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.** Үстел басындағы мәдениеттің қарапайым дағдыларын қалыптастыру: нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып шайнау, тамақ ішкенде сөйлемеу, үстел басында дұрыс отыру. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Шынықтыру шараларын өткізу кезінде балалардың денсаулық жағдайын ескеріп, жеке тәсілді жүзеге асыру.
	Сөйлеуді дамыту	- көрнекілікке сүйенбей айналасындағылардың сөзін түсіну қабілетін дамыту; - дыбыстарды дұрыс айтуды дамыту; - пассивті және белсенді сөздік қорды байыту; - түрлі балалар әрекетінде қазақ халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы балалардың ауызша және байланыстырып сөйлеуін дамыту. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Сөйлеу қарқынын, дауыстың жоғарылығы мен күшін ескеріп, дыбыстардың, сөздер мен сөз тіркестерінің анық айтылуына назар аудара отырып, дауыс аппаратын дамыту, артикуляциялық гимнастика жасау. **Сөздік қорды қалыптастыру.** Меңгерілген сөздерді ауызша сөйлеуде өз бетінше қолдануға ықпал ету. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Сөздердің дұрыс айтылуын, зат есімдердің көпше түрде дұрыс қолданылуын

		ескеріп, сын есімдерді зат есімнің көпше түрімен сәйкестендіру. **Байланыстырып сөйлеу.** Қарапайым сюжеттік суреттердің мазмұнын айтып беру. Кейіпкерлердің әрекеттерін (қимылдарын) қайталатып ойнату.
	Көркем әдебиет	- қолжетімді халық ауыз әдебиеті, көркем әдебиет шығармаларына, театр әлеміне баулу; - кітаптарға қызығушылықты дамыту; - түрлі балалар әрекетінде қазақ халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы балалардың ауызша және байланыстырып сөйлеуін дамыту. Суреттердің мазмұны бойынша қойылған сұрақтарға жауап беруді дамытуды пысықтау.
	Сенсорика	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - түрлі сенсорлық әсерлермен байыту; - қоршаған ортада бірлесіп әрекет етуді дамыту; - түрлі балалар әрекеттерінде көз бен қол үйлесімділігін, қолдардың ұсақ моторикасын дамыту; - заттарды түсі, көлемі, пішіні бойынша өз бетінше зерттеу. Заттарды түсі, көлемі, пішіні бойынша өз бетінше зерттеу және салыстыруға мүмкіндік беруді пысықтау.
	Қоршаған ортамен таныстыру	- қарым-қатынас барысында бір-бірінің атын атауға, достарының аттарын есте сақтауға баулу; - аты мен жынысына сәйкес өзін-өзі тануға баулу; - өзгелерге құрметпен қарауға тәрбиелеу; - отбасы дәстүрлеріне баулу, рухани-адамгершілік құндылықтарды қалыптастыру;

		- әртүрлі өмірлік және ойын жағдаяттарында баланың әлеуметтік қатынастар жүйесіне енуі негізінде әлеуметтік тәжірибесін, жеке қасиеттерін қалыптастыру; - табиғат құбылыстарына қызығушылықты ояту; - өсімдіктер мен жануарларға қамқорлық жасауға, олардың әсемдігін байқауға үйрету; - табиғаттағы қауіпсіз мінез-құлықтың қарапайым ережелерімен таныстыру (бейтаныс жануарларға жақындамау, оларды сипамау; өсімдіктерді аузына алмау және жұлмау). - құрдастарымен және ересектермен өзара әрекет етуі және бірлескен ойындарға қатысуы үшін жағдайлар жасау. **Бала, оның отбасы, үйі.** Баланың жеке тұлғасының қалыптасуына ықпал ету. **Заттық әлем.** Екі қолмен бір уақытта заттармен әрекет ету, баланың бақылауы мен түсінуіне қол жетімді өмірлік жағдайлардың үзінділерін көрсететін көрнекі заттық-ойын әрекеттерін қолдану. **Көлік.** Жол туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. **Еңбекке баулу.** Кейбір еңбек әрекеттерін білуге және атауға (тәрбиешінің көмекшісі ыдыс жуады, тамақ әкеледі, сүлгілерді ауыстырады) пысықтау. **Адамгершілік тәрбиесі.** Жақын адамдарының жағдайын эмоционалды қабылдай білуге тәрбиелеу (жанашырлық, қамқорлық таныту). Ата-аналарын сыйлауға баулу. **Табиғат әлемі.** Жолдардағы қауіпсіздіктің қарапайым ережелерін біледі. Көліктер, көше, жол

		туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Көлік құралдарының кейбір түрлерін қайталау.
	Құрастыру	- заттар туралы түсініктерді, бейнелеу және құрастыру әрекеттерін нақтылау үшін көру және сипап-сезу (тактилді) зерттеу әдістерін қалыптастыру; - құрылыс материалдарынан құрастыруға баулу. Құрдастарымен бірге құрастыруға баулу, олармен ойнау, қарапайым құрастыру дағдыларын бекіту: үстіне, жанына қою.
	Сурет салу	- бейнелеу өнеріне шығармашылық қызығушылықты қалыптастыру. Қаламды үш саусақпен, қатты қыспай ұстау, суреттің қарапайым элементтері ретінде тік және тұйықталған дөңгелек сызықтарды қағаз бетінде жеңіл жүргізу.
	Мүсіндеу	- материалға ұқыпты қарауға, оны дұрыс қолдана білуге үйрету. Мүсіндеуге арналған материалдарды қолдану, қолды дымқыл шүберекпен сүрту, дайын болған бұйымды тұғырға орналастыру, жұмыстан кейін материалдарды жинауға пысықтау.
	Жапсыру	- желімсіз жапсыру техникасын игеру. Балаларды бейнелерді фланелеграфта (сызықтарда, шаршыда), қағаз бетіне қойып, құрастыруға, кескінді конструктивті тәсілмен жасауға (жекелеген бөліктерден), ересектермен бірге түстерді таңдауға (қарама-қарсы түстер) пысықтау.
	Музыка	- музыкаға, ән айтуға, қарапайым аспаптарда ойнауға шығармашылық қызығушылықты қалыптастыру; - балаларды музыкалық шығармашылыққа, әсемдікті сезінуге тәрбиелеу; - көркемдік қабылдауды дамыту, балаларды бейнелеу өнерінің шығармаларын түсінуге, музыка мен әнді қабылдауға баулу.

		Музыкаға деген қызығушылықты ояту, музыка тыңдауға, ән айтуға, қарапайым би қимылдарын орындауға баулу. **Музыка тыңдау.** Қазақ халқының ұлттық аспаптарының (асатаяқ, сырнай) дыбыстарын тануды пысықтау. **Ән айту.** Ересектің дауыс интонациясы мен аспапқа бейімделе отырып, әннің қайталанатын сөздерін, музыкалық сөз тіркестерінің соңын бірге айтуға ынталандыру. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар.** Сюжетті музыкалық ойындарда музыканың сипатына сәйкес кейіпкерлердің қимылдарын көрсету арқылы ойынның бір эпизодынан келесіге өту және қимылдарды бере білу.

2023 жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы «Жанару»б/б
Топ: ерте жас топ
Балалардың жасы: 1 жастан.
Жоспардың құрылу кезеңі: маусым айы, 2023 жыл.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Маусым	Дене шынықтыру	- балалардың өмірін қорғауға және денсаулықты нығайтуға, ағзаның үйлесімді психофизикалық дамуы үшін жағдай жасау; - дененің өсуі мен дамуының табиғи процестерін жетілдіру, қимыл-қозғалыстарға деген биологиялық қажеттіліктерін қанағаттандыру, дене белсенділігін дамытуға жағдай жасау; - балалардың күн тәртібіне, қоршаған орта жағдайларына бейімделуі үшін жағдайлар жасау; - жүру, жүгіру, өрмелеу, лақтыру, секіру, тепе-теңдікті жетілдіруге мүмкіндік беретін негізгі қимыл түрлерін дамыту; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - дене шынықтыру мен дене белсенділігіне қатысуға, дербес қимыл әрекетін орындауға қызығушылықты арттыру; - қарапайым қауіпсіздік ережелерін сақтау. **Мәдени-гигиеналық дағдыларды және өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру.** Ауа ванналарын күніне бірнеше рет киіну-шешіну кезінде қолдану (ауа ванналарының ұзақтығын 2-3 минуттан, 6-10 минутқа дейін ұзарту).

	Сөйлеуді дамыту	-коммуникативтік дағдыларды дамыту үшін тілдік қарым-қатынас ортасын құру; - сөйлеуді және фонематикалық естуді дамыту; - ересектердің, құрдастарының сөзіне еліктеу қабілетін дамыту; **Сөзді түсіну.** Күнделікті өміріне байланысты қарапайым сөз тіркестерін түсіну, өтініштерді орындау, ойыншықтармен күрделі емес бейнелі ойындар ойнау, тұрмыстық жағдаяттарды суреттейтін 1-3 әрекетті көрсету. **Белсенді сөйлеуді дамыту** Ересектердің сөздерін тыңдауға, «Бұл кім?», «Бұл не?», «Не істеді?» деген қарапайым сұрақтарға жауап беруге, ыммен, қимылдар арқылы көрсетуден біртіндеп сөзбен айтуға көшуге, екі сөзден тұратын сөйлемдерді айтуға баулу.
	Көркем әдебиет	- балаларды алғашқы қарым-қатынас құралдарын (вербалды және вербалды емес) қолдануға үйрету; - үй жануарларының дыбыстарына еліктеу, дыбыстарды қайталау арқылы дыбыстау мәдениетін қалыптастыру; - 2-3 сөзден тұратын тіркестерді құрастыруға, грамматикалық түрлерді қолдануға үйрету.
	Сенсорика	- заттарды өзіне тән қасиеттері бойынша зерттеу; - заттардың қасиеттері бойынша ұғымдарды қалыптастыру; - сенсорлық қабілеттерін қалыптастыру; - көру-есту түйсігін, қабылдау, есте сақтау, көрнекі-әрекеттік ойлау, қиял, зейінді дамыту; - түрлі балалар әрекеттерінде көз бен қол үйлесімділігін, қолдардың ұсақ моторикасын дамыту; - интелектуалды сезімді тәрбиелеу (жаңаны тануда қуанышқа бөлену). Әртүрлі әрекеттер (ашу - жабу, өткізу - шығару, домалату, қадау, сабақтау, қою, байлау, төсеу) жасау.

	Қоршаған ортамен таныстыру	- балалардың қоршаған ортамен танысуына, бейімделуіне, ересектермен және құрдастарымен мейірімді қарым-қатынас орнатуына жағдай жасау; - баланың өз отбасының мүшесі екенін сезінуіне ықпал ету; - қоршаған ортаның заттары мен табиғат құбылыстары жайлы бастапқы түсініктерді қалыптастыру; - тіршілік иелерін бақылау және оларға қамқорлық жасауға баулу; - балаларды әлеуметтендіру үшін икемді дамытушы заттық-кеңістіктік орта құру; - баланы әрекет түрлеріне, ойын арқылы өзіне - өзі қызмет көрсетуге, адамгершілік құндылықтарға баулу; - айналасындағы заттық ортаға қызығушылықты қалыптастыру; - мінез-құлық мәдениетінің қарапайым дағдыларын (амандасу, қоштасу, алғыс айту), құрдастарымен өзара әрекеттің бастапқы дағдыларын қалыптастыруға ықпал ету. Қоршаған ортадағы жануарларды көрсету, олардың дауыстарын (қозы - мәәә, бұзау - мөөө, мысық - мияу, ит – аб-аб) келтіру. Өсімдіктер мен жануарларға деген қызығушылықтарын ояту, оларға қамқор болуға баулуды қайталау.
	Мүсіндеу	- шығармашылық әрекет түрлеріне қызығушылықтарын ояту; - балалардың байқампаздығын дамыту; - көрнекі-қимылдық ойлауды, есті, қиялды, зейінді, қабылдауды дамыту; - қоршаған орта туралы түсініктерін байыту. Балалардың мүсіндеуге қызығушылығын ояту. Сазбалшықпен таныстыру. Ермексаздың, сазбалшықтың кесектерін алақан арасында домалатып, «шарлар» жасау, жалпақ, дөңгелек пішіндерді мүсіндеуді пысықтау.

	Музыка	- шығармашылық әрекет түрлеріне қызығушылықтарын ояту; - балалардың байқампаздығын дамыту; - көрнекі-қимылдық ойлауды, есті, қиялды, зейінді, қабылдауды дамыту; - қоршаған орта туралы түсініктерін байыту. Ойындарда кейіпкерлердің қимылдарын (құс, аю, қоян) көрсетуге ынталандыру.

2023 жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы «Жанару»б/б
Топ: ерте жас топ
Балалардың жасы: 1 жастан.
Жоспардың құрылу кезеңі: шілде айы, 2023 жыл.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Шілде	Дене шынықтыру	- балалардың өмірін қорғауға және денсаулықты нығайтуға, ағзаның үйлесімді психофизикалық дамуы үшін жағдай жасау; - дененің өсуі мен дамуының табиғи процестерін жетілдіру, қимыл-қозғалыстарға деген биологиялық қажеттіліктерін қанағаттандыру, дене белсенділігін дамытуға жағдай жасау; - балалардың күн тәртібіне, қоршаған орта жағдайларына бейімделуі үшін жағдайлар жасау; - жүру, жүгіру, өрмелеу, лақтыру, секіру, тепе-теңдікті жетілдіруге мүмкіндік беретін негізгі қимыл түрлерін дамыту; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - дене шынықтыру мен дене белсенділігіне қатысуға, дербес қимыл әрекетін орындауға қызығушылықты арттыру; - қарапайым қауіпсіздік ережелерін сақтау. **Гигиеналық талаптарды сақтау бойынша жұмысты жалғастыру.** Киініп-шешіну кезінде киімдерін белгілі тәртіппен шешу және кию, оларды дұрыс бүктеу. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Ұйқыдан кейін және күні бойы киініп-шешіну кезінде балаларды шынықтыруды

		жүзеге асыру. Ауа-райы жағдайын ескере отырып, күн сайын серуендер ұйымдастыру. Жауын-шашынды күндері балалармен жабық бақта қимылды ойындар ұйымдастыру.
	Сөйлеуді дамыту	- коммуникативтік дағдыларды дамыту үшін тілдік қарым-қатынас ортасын құру; - сөйлеуді және фонематикалық естуді дамыту; - ересектердің, құрдастарының сөзіне еліктеу қабілетін дамыту. **Сөзді түсіну.** Түсінетін сөздер қорын кеңейту. Заттардың күйін (таза, кір), мерзімдік (қазір) білдіретін сөздерді түсіну. **Белсенді сөйлеу.** Ересектермен, құрдастарымен қарым-қатынаста алғашқы әдеп нормаларына сәйкес сөздерді қолдануды үйрету (амандасу, қоштасу, рахмет айту).
	Көркем әдебиет	- балаларды алғашқы қарым-қатынас құралдарын (вербалды және вербалды емес) қолдануға үйрету; - үй жануарларының дыбыстарына еліктеу, дыбыстарды қайталау арқылы дыбыстау мәдениетін қалыптастыру; - 2-3 сөзден тұратын тіркестерді құрастыруға, грамматикалық түрлерді қолдануға үйрету.
	Сенсорика	- заттарды өзіне тән қасиеттері бойынша зерттеу; - заттардың қасиеттері бойынша ұғымдарды қалыптастыру; - сенсорлық қабілеттерін қалыптастыру; - көру-есту түйсігін, қабылдау, есте сақтау, көрнекі-әрекеттік ойлау, қиял, зейінді дамыту; - түрлі балалар әрекеттерінде көз бен қол үйлесімділігін, қолдардың ұсақ моторикасын дамыту;

		- интелектуалды сезімді тәрбиелеу (жаңаны тануда қуанышқа бөлену). Біртекті заттарды ортақ белгісі: пішіні, түсі бойынша топтастыру, саусақтардың ұсақ моторикасын дамыту үшін заттармен әрекет жасау, дидактикалық ойындар барысында және тұрмыста балалардың сенсомоторлық «көз бен қолды» үйлестіру.
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балалардың қоршаған ортамен танысуына, бейімделуіне, ересектермен және құрдастарымен мейірімді қарым-қатынас орнатуына жағдай жасау; - баланың өз отбасының мүшесі екенін сезінуіне ықпал ету; - қоршаған ортаның заттары мен табиғат құбылыстары жайлы бастапқы түсініктерді қалыптастыру; - тіршілік иелерін бақылау және оларға қамқорлық жасауға баулу; - балаларды әлеуметтендіру үшін икемді дамытушы заттық-кеңістіктік орта құру; - баланы әрекет түрлеріне, ойын арқылы өзіне - өзі қызмет көрсетуге, адамгершілік құндылықтарға баулу; - айналасындағы заттық ортаға қызығушылықты қалыптастыру; - мінез-құлық мәдениетінің қарапайым дағдыларын (амандасу, қоштасу, алғыс айту), құрдастарымен өзара әрекеттің бастапқы дағдыларын қалыптастыруға ықпал ету. Өлі табиғат заттарының қасиеттерін (су, құм, тас) ойын арқылы түсіну (суды құю, төгу, шашу, құмды салу, шашу, жинау, мүсіндеу, тасты жинау, қалау). Табиғаттағы ауа-райы құбылыстарын бақылау (жаңбыр, жел, күннің жарқырауы, қар).
	Мүсіндеу	- шығармашылық әрекет түрлеріне қызығушылықтарын ояту; - балалардың байқампаздығын дамыту; - көрнекі-қимылдық ойлауды, есті, қиялды, зейінді, қабылдауды дамыту;

		- қоршаған орта туралы түсініктерін байыту. Балаларды жалпақ, дөңгелек пішіндерді мүсіндей білуге, өз қалауы бойынша алынған пішіндерді құрастыруды, материалдарды ұқыпты қолдана білуді пысықтау.
	Музыка	- шығармашылық әрекет түрлеріне қызығушылықтарын ояту; - балалардың байқампаздығын дамыту; - көрнекі-қимылдық ойлауды, есті, қиялды, зейінді, қабылдауды дамыту; - қоршаған орта туралы түсініктерін байыту. Балалардың музыканы есте сақтауын дамыту, таныс музыкалық шығарманы көтеріңкі көңіл-күймен қабылдауға баулу, оны соңына дейін тыңдауға үйрету. **Музыка тыңдау.** Әннің әуені мен сөздерін тыңдау, музыкалық шығарманы, көңілді және баяу сипаттағы әндерді эмоционалды қабылдау. **Ән айту.** Айналадағы дыбыстарға еліктеу арқылы ән айтуға қызығушылықты ояту (мысалы: мысық мияулайды, ара ызыңдайды). Ән айту кезінде балаларды белсенділік танытуға ынталандыру, ересектің орындауындағы әннің сөздерін бірге қосылып айту (дыбыстарға еліктеу, сөз тіркестерін қайталау). **Музыкалық ырғақты-қимылдар.** Қимылдарды ойын әрекеттерінде қайталау, оларды дыбыстармен және сөздермен сүйемелдеу. Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.

2023 жылының жазғы сауықтыру бағдарламасы негізінде ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы «Жанару»б/б
Топ: ерте жас топ
Балалардың жасы: 1 жастан.
Жоспардың құрылу кезеңі: тамыз айы, 2023 жыл.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Тамыз	Дене шынықтыру	- балалардың өмірін қорғауға және денсаулықты нығайтуға, ағзаның үйлесімді психофизикалық дамуы үшін жағдай жасау; - дененің өсуі мен дамуының табиғи процестерін жетілдіру, қимыл-қозғалыстарға деген биологиялық қажеттіліктерін қанағаттандыру, дене белсенділігін дамытуға жағдай жасау; - балалардың күн тәртібіне, қоршаған орта жағдайларына бейімделуі үшін жағдайлар жасау; - жүру, жүгіру, өрмелеу, лақтыру, секіру, тепе-теңдікті жетілдіруге мүмкіндік беретін негізгі қимыл түрлерін дамыту; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - дене шынықтыру мен дене белсенділігіне қатысуға, дербес қимыл әрекетін орындауға қызығушылықты арттыру; - қарапайым қауіпсіздік ережелерін сақтау. **Гигиеналық талаптарды сақтау бойынша жұмысты жалғастыру.** Ескерткен кезде қол орамалды қалтасынан өзі алып, мұрнын сүрту және қайта салу. **Сауықтыру-шынықтыру шаралары.** Арнайы шынықтыру шараларын ата-аналардың қалауымен, мектепке дейінгі ұйымның әкімшілігі мен медициналық қызметкерлері шешімімен

		жүргізу.
	Сөйлеуді дамыту	-коммуникативтік дағдыларды дамыту үшін тілдік қарым-қатынас ортасын құру; - сөйлеуді және фонематикалық естуді дамыту; - ересектердің, құрдастарының сөзіне еліктеу қабілетін дамыту. Таныс заттарды ересектердің көмегімен түсі бойынша таңдау. Жануарлардың қимылын (лақ секіреді, құс ұшады), дыбыстауын (қозы маңырайды: мәәә, бұзау мөңірейді: мөөө, мысық мияулайды), адамның қимылын (жүреді, жүгіреді, билейді) білдіретін сөздерді түсіну және дыбыстық тіркестерді атау. **Белсенді сөйлеу.** Айналасындағы адамдардың сөзін тыңдау, олардың ауызша айтылған талаптарды орындау. Ересектердің сөзін қайталау арқылы дұрыс сөйлеу дағдыларын, ана тілінің грамматикалық нормаларын ескеріп, сөйлемдерді құруды қалыптастыру.
	Көркем әдебиет	- балаларды алғашқы қарым-қатынас құралдарын (вербалды және вербалды емес) қолдануға үйрету; - үй жануарларының дыбыстарына еліктеу, дыбыстарды қайталау арқылы дыбыстау мәдениетін қалыптастыру; - 2-3 сөзден тұратын тіркестерді құрастыруға, грамматикалық түрлерді қолдануға үйрету.
	Сенсорика	- заттарды өзіне тән қасиеттері бойынша зерттеу; - заттардың қасиеттері бойынша ұғымдарды қалыптастыру; - сенсорлық қабілеттерін қалыптастыру; - көру-есту түйсігін, қабылдау, есте сақтау, көрнекі-әрекеттік ойлау, қиял, зейінді дамыту; - түрлі балалар әрекеттерінде көз бен қол үйлесімділігін, қолдардың ұсақ моторикасын дамыту;

		- интелектуалды сезімді тәрбиелеу (жаңаны тануда қуанышқа бөлену). Дидактикалық ойыншықтармен, шағын және ірі құрылыс материалдарымен өз бетінше ойнауға мүмкіндік беру.
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балалардың қоршаған ортамен танысуына, бейімделуіне, ересектермен және құрдастарымен мейірімді қарым-қатынас орнатуына жағдай жасау; - баланың өз отбасының мүшесі екенін сезінуіне ықпал ету; - қоршаған ортаның заттары мен табиғат құбылыстары жайлы бастапқы түсініктерді қалыптастыру; - тіршілік иелерін бақылау және оларға қамқорлық жасауға баулу; - балаларды әлеуметтендіру үшін икемді дамытушы заттық-кеңістіктік орта құру; - баланы әрекет түрлеріне, ойын арқылы өзіне - өзі қызмет көрсетуге, адамгершілік құндылықтарға баулу; - айналасындағы заттық ортаға қызығушылықты қалыптастыру; - мінез-құлық мәдениетінің қарапайым дағдыларын (амандасу, қоштасу, алғыс айту), құрдастарымен өзара әрекеттің бастапқы дағдыларын қалыптастыруға ықпал ету. Өсімдіктер мен жануарларға деген қызығушығын дамыту, оларға қамқор болуға баулу. Айналасындағы заттармен қауіпсіз әрекет ету ережелерімен таныстыру, «болады – болмайды», «қауіпті» сөздерінің мағынасын түсіндіру.
	Мүсіндеу	- шығармашылық әрекет түрлеріне қызығушылықтарын ояту; - балалардың байқампаздығын дамыту; - көрнекі-қимылдық ойлауды, есті, қиялды, зейінді, қабылдауды дамыту; - қоршаған орта туралы түсініктерін байыту. Балаларды жалпақ, дөңгелек пішіндерді мүсіндей білуге, өз қалауы бойынша алынған пішіндерді құрастыруды, материалдарды ұқыпты қолдана білуге үйрету.
	Музыка	- шығармашылық әрекет түрлеріне қызығушылықтарын ояту;

		- балалардың байқампаздығын дамыту; - көрнекі-қимылдық ойлауды, есті, қиялды, зейінді, қабылдауды дамыту; - қоршаған орта туралы түсініктерін байыту. Балалардың музыканы есте сақтауын дамыту, таныс музыкалық шығарманы көтеріңкі көңіл-күймен қабылдауға баулу, оны соңына дейін тыңдауға үйрету. **Музыка тыңдау.** Әннің әуені мен сөздерін тыңдау, музыкалық шығарманы, көңілді және баяу сипаттағы әндерді эмоционалды қабылдау. **Ән айту.** Айналадағы дыбыстарға еліктеу арқылы ән айтуға қызығушылықты ояту (мысалы: мысық мияулайды, ара ызыңдайды). Ән айту кезінде балаларды белсенділік танытуға ынталандыру, ересектің орындауындағы әннің сөздерін бірге қосылып айту (дыбыстарға еліктеу, сөз тіркестерін қайталау). **Музыкалық ырғақты-қимылдар.** Музыкамен жүру, жүгіру, заттармен қарапайым қимылдар орындау: жалаушаны жоғары көтеру, оларды желбірету, сылдырмақты сылдырлату, ересектердің көрсетуі бойынша қарапайым би қимылдарын орындау. Қимылдарды ойын әрекеттерінде қайталау, оларды дыбыстармен және сөздермен сүйемелдеу. Балалар музыкалық аспаптарында ойнау. Қоңырау, сылдырмақ, асатаяқ аспаптарын сылдырлатып ойнауға (қатты-ақырын сылдырлату) пысықтау. Барабан және ағаш қасықтарды соғып ойнау.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**4 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**29.05 - 02.06.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				

Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалар бірінші күн толық құжаттарымен, дене қызуын өлшеп, дене терісін тексеріп, медбикенің рұқсатымен қабылданады. Бойы, салмағы өлшенеді.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)				**"Киім шкафын реттеу" (тәрбиешінің көмекшісімен бірігіп).** Мақсат-міндеттер: балаларды киім-кешекке арналған жеке шкафты таза ұстауға үйрету: шкафты киімдер мен аяқ киімнен босату, дымқыл шүберекпен сөрелерді сүртіп, киімдерді қайта орнына тиянақты жинау. Тәртіпке бағынуға, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Ұжымдағы ұйымшыл еңбекке үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**"Кірлеген орамалдарды ауыстыру".** Мақсат-міндеттер: еңбекке деген тұрақты қызығушылықтарын, тапсырманы тиянақты орындау ұмтылыстарын қолдау. Орамалдарды бөлек ұяшыққа ілуге үйрету. Еңбектенуге, ересектерге көмектесуге деген ниетке тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**

				"Текшелер" құрастырғышымен ойындар. Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау, елестету қабілеттерін, ұсақ қол моторикасын дамыту. Балалар құрылыс материалдардан балабақша құрастырады. Құралдары: текшелер, кірпіштер, білеулер, призмалар. **(құрастыру)** **"Балабақша" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: мәтіннің мәніне, ырғағына сай қозғалуға ынталандыру; дене мүшелерін жетілдіру, жағымды эмоцияларды дамыту; балабақшада ұйымшыл болуға баулу. - Балабақша, балабақша (Орнында	**"Дойбы" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетін дамыту; байқампаздыққа тәрбиелеу. Ойын мақсаты. Қарсыластың фигураларын толық жою немесе жүру жолын бұғаттау. "Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы. Мақсаты: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау, жау жаңбыр Жау жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер мол болсын!

Таңертеңгі жаттығу	Оянындар, тұрыңдар! Мұнда мойын бұрыңдар, Жаттығулар жасайық, Терезені ашайық. Таза ауа пайдалы, Қане, биге басайық. Шынықса жас денеміз, Жылдам өсе береміз. **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасығы мен шай қасығын, шанышқыны); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиянақтылық қажеттілігі.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Міне — қасық, міне — ас. Еш нәрсені қалмас. Осы сөздерден кейін, балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану барысында, тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Егер бала орындықта дұрыс отырмаса, жанына келіп түзу отыру керектігін айтуға болады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық				**"Жау, жау, жаңбыр!" сөзді-ырғақты жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жаңбыр туралы түсініктерді тиянақтау; көркем сөзді мәнерлеп, ырғақпен айтуға машықтандыру. Жау, жау, жаңбыр, селдетіп, Күткеніміз сең едің. Жас егін де ер жетіп, Желкілдетсін желегін. Жау, жау, жаңбыр, тағы да, Дала, тауға көрік бер. менің еккен бағымда, Өссін жүзім, өріктер. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**«Кім не істейді?" сөздік ойыны.** Мақсат-міндеттер: көрсетілген объектінің, құбылыстың суретіне қарап немесе атауын естіп, оның не істейтінін айтуға машықтандыру; сөздік қорды молайту: ойлау, есте жаңғырту қабілетін дамыту. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет				**Музыкадан ойын-жаттығу** "Қош келдің, жаз!" Мақсаты: Балалардың жеке қасиеттерін дамыту, өлеңдерді, әндерді нақышына келтіре айтуға дамыту. Бір- бірін сыйлауға, адамгершілік қасиеттерін жоғалтпауға тәрбиелеу. **Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Жазғы кемпірқосақ" Мақсат-міндеттер: Балалардың жыл мезгілінің табиғи құбылыстары, ай аттары, апта күндері жайындағы білімдерін бекіту; таң, күн, кеш, түн мезгілдерінің атауы мен ауысуы туралы түсініктерді тиянақтау; сөздік қорын молайту, логикалық ойлауын, қолдың қимыл қозғалыс	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Қос кемпірқосақ" Мақсат-міндеттер: Балаларды сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұруға; 2-3 метрлік қашықтықта алға ұмтыла қос аяқпен секіру дағдыларын дамыту; қимылды ойындар арқылы табан мен алақанға сүйеніп төрт тағандап еңбектеу іскерліктерін жетілдіру; дене шынықтыру жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту. **Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Түрлі-түсті ертегі әлеміне саяхат" Мақсат-міндеттер: Балалардың түстер туралы білімдерін бекіту (қызыл,

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен				**Өрмекшіні бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: өрмекшілер олардың ерекшеліктері, тіршілігі жайлы түсініктерін кеңейтуді жалғастыру; қоршаған ортаға деген қызығушылықтарын арттыру. **Зерттеу.** Ұлғайтқыш әйнек арқылы үлкен өрмекшіні бақылау (өрмекшінің көзі мен ауызы басында, ал кеудесі төрт аяғына тірелген). **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** гүлзарда гүлдеп тұрған өсімдікті (барқыт гүлді) топқа ауыстыру. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: гүлдің айналасын ұқыпты қазуды	**Күн-жылу мен жарық көзі. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: күн-жылу мен жарық көзі екені жайлы түсініктерін пысықтау; талқылау, дәлелдеу біліктіліктерін дамыту; табиғатты аялауға тәрбиелеу. **Зерттеу.** Күнге қарап, сұрақтарға жауап беруді ұсыну. - Күнге қарағанда, өзіңді қалай сезінесің? - Күнге тура қарай аламыз ба, көзімізге зиянын тигізбей ме? Педагог балаларға екі тасты алып, біреуін күннің көзіне, екіншісін көлеңкеге, яғни, жан-жағын жауып, қараңғы жерге қоюды сұрайды. Біраз уақыттан кейін,

Серуеннен оралу	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Балаларға қолын жуар алдында жеңдерін түруді, суды жан-жағына шашыратпай бетін жууды үйрету; дәретханадан кейін және қажет болғанда қолды жууды үйрету. *Көркемсөз* Дос бол сабын, сумен сен, Жиі-жиі жуын сен, Таңертен де кешке де, Жуын күндіз, кешке де, Жуын күндіз, түсте де, Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар алдында, Жуын ақ таң атқанда. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықты алдын-алу мақсатында деңсаулық жолдарымен жүргізу. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды орындау. "Мөлдір су" ойын жаттығуы. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)				**"Не жасырылған" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін, қиялдарын, байланыстыра сөйлеуін дамыту; заттардың қасиеттерін танып, білуге деген қызығушылықтарын арттыру. Барысы. Алдымен педагог, кейін балалар кезектесіп, жүргізуші рөлін атқарады. Жүргізуші сөзбен балалар жасырған (ойыншықты, құбылысты, жан-жануарды, құсты, өсімдікті) затты суреттейді, бірақ атамайды. Ойыншы балалар жауабын табуға тырысады. Алдымен педагог балаларға заттың қарапайым, анық сипаттамасын береді, кейін тапсырма	**"Көзді жұмып, тепе-теңдікті сақтау" дамытушылық жаттығу.** Мақсат-міндеттер: балаларды жұмылу көзбен, тепе-теңдікті сақтауға жаттықтыру; вестибуляр аппараттарын, көру қабілеттерін дамыту. Барысы. Орындарынан тұру, қолдарын екі жаққа созу; екі аяқпен кезек-кезек тепе-теңдікті сақтай отырып, тұру. Жаттығудың алғашқы үлгісін педагог өзі көрсетеді. Тепе-теңдік ұзақтығын реттеу қажет. Театрландырылған қойылым. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** **"Алма" ертегісі**

Балалармен жеке жұмыс				**"Ғажайып қап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойыншық атауларымен сөздік қорларын арттыру. Көркем сөзді мәнерлеп айту, жаттау жаттығуы. Мақсаты: көркем сөзді мәнерлеп айтуға машықтандыру, артикуляцияны, есте сақтау қабілетін дамыту; мысыққа деген қызығушылықты арттыру. "Мысығым". Тікірейіп құлағы, Менен бұрын тұрады, Бойын жазып, керіліп, Беті-қолын жуады. Қасымнан қалмайды, Көзін қысып алдайды. Ойнатсам да күнімен, Ойыны бір қанбайды. Н. Арынова. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Менің әжем" тақырыбында әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: балалардың сөздік қорларын, жақын туыстық атауларды білдіретін жаңа сөздермен толықтыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

Серуенге дайындық	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.

Серуен				**Кемпірқосақты бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: кемпірқосақ - жансыз табиғаттың бөлігі екені жайлы ұғымдарын қалыптастыруды жалғастыру; спектр түстерін бекіту; табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Бұл күні жаңбыр болмай жатса, кемпірқосақты су бүркеудің нәтижесінде арнайы жасауға болады. Көркем сөзді жаттау жаттығуы. Мақсаты: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Кемпірқосақ".	**Желді бақылау.** Мақсат-міндеттер: балаларға желді, жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарға қарап байқауға болатынын көрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға жапырақ, жалауларға, бұтақтарға қарап желді бар не жоқ екендігін байқауға шақырады. Балалар желді қатты соғып не баяу есіп тұрғанын айтады. **"Жел қайда соғып тұр?" логикалық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың кеңістікті (жазықтықты)

Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)				Ата-аналарға арналған кеңес. "Бала белсенділігі - оның денсаулық кепілі."	Айына бір рет "Отбасы күнін" өткізу.
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					

Балалардың жасы	**4 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**05.06. - 09.06.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Ұйымдастырылған іс-әрекетке керек материалдар мен құрал-жабдықтарды дайындаймыз".** Мақсат-міндеттер: тапсырылған іске деген жауапкершілік сезімдерін дамыту, балаларды ұйымдастырылған іс-әрекетке керек материалдар мен құрал-жабдықтарды тиянақты жинауға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**"Бөлме өсімдіктерін суғару".** Мақсат-міндеттер: өсімдіктерге жылу мен жарықтың қажеттілігі жайлы білімдерін кеңейту, жапырағы бойынша өсімдіктердің ылғалсүйгіш, құрғақшылыққа төзімді, жарық сүйгіш, көлеңке сүйгіш екенін анықтау. Ұқыптылықты, өз іс-әрекетіне сенімділікті, су мен өсімдіктермен істелетін еңбек дағдыларын дамыту. Қоршаған табиғатқа деген қамқорлық сезімдерін және оны аялауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Орындықтарды жуу".** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешінің көмекшісіне көмектесуге, топ бөлмелеріндегі орындықтарды таза ұстауға, дымқыл шүберекпен сүртуді, орындарына қоюды үйрету. Еңбек дағдыларын дамыту, жұмыс жасау барысында мәдени-гигиеналық талаптарды орындау біліктіліктерін қалыптастыру. Ересектердің еңбегіне құрметпен қарауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Ойыннан кейін топты ретке келтіру".** Мақсат-міндеттер: балаларда тазалыққа, тәртіпке саналы түрде ұмтылу біліктіліктерін пысықтау, ойыннан кейін ойыншықтарды жинау әдетін қалыптастыру. Жұмыс жоспарын құру, алда атқарылатын қызмет іс-әрекетіне қажет материалдарды таңдап алуды үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**"Ойыншықтарды реттеу".** Мақсат-міндеттер: балаларды жұмыс жасау алдында алжапқыш киюге үйрету; ойыншықтарды ұстау тәртібі: жуу, кептіру, сүртіп орнына қою. Еңбекке баулу. Сумен жұмыс жасау кезіндегі зейінділікті дамыту. Өздерінің және өзгелердің еңбегін бағалауға, құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**

	"Бұл үйде кім тұрады?" үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттер: балалардың есте сақтау қабілеттерін дамыту, сөздік қорларын молайту. Барысы. Тәрбиеші үйдің терезесінен отбасы мүшелерінің суреттерін көрсетеді. Балалар оларды атайды, өзінің отбасы мүшелеріне сипаттама береді. **"Қане, көрсет" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау, қабылдау, зейін, елестету, пантомималық қабілеттерін дамыту; көліктер туралы түсініктерді пысықтау; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балаларды шеңберге немесе қатарларға	**Саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Бір үйде біз нешеуміз? Кел, санайық екеуіміз. Бас бармақ – әкем, Балаң үйрек – шешем, Ортан терек – ағам. Шылдыр шүмек – мен, Кішкентай бөбек – сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бесеуміз. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)** **"Қайсы ең ауыр?" логикалық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың	**"Лото" үстел үсті ойыны (отбасы).** Мақсат-міндеттер: балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетін дамыту; заттарды топтастыруға дағдыландыру; байқампаздыққа тәрбиелеу. Әр бала отбасы мүшелерінің киімдерінің фотосуреттерін жинайды, бір атаумен біріктіреді. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)** **"Біздің үйдегі көмекшілер" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тұрмыстық техникамен қолдану қағидалары туралы түсініктерін пысықтау; мәтінді	**"Менің жанұям" фотосуреттерді қарастыру.** Мақсат-міндеттер: байланыстырып сөйлеу қабілетін жетілдіру, сөздік қорын молайту; туыстарға деген сүйіспеншілікті арттыру. Фотосуретте бейнеленген отбасы жайлы әңгімелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Саусақ жаттығуы. "Ыдысты қалай жуамыз?".** Мақсаты: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту; балалардың қарапайым дағдыларын жетілдіру. Біз көмекші болып жүреміз, (Бас бармақтарды	**"Үй құрастырамыз" құрастыру ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін, ойлау, елестету қабілеттерін, ұсақ қол моторикасын дамыту; отбасына деген сүйіспеншілігін дамыту. Балалар құрылыс материалдардан түрлі үйдерді құрастырады. Құралдары: құрылыс материалдар жинақтамасы: текшелер, кірпіштер, білеулер, призмалар. Сондай-ақ; "Лего" немесе ағаш құрастырғыш ойыншықтары. **(құрастыру)** **"Қандай көлік қайда жүреді?" дамытушы жаттығуы.**

Таңертеңгі жаттығу	Оянындар, тұрыңдар! Мұнда мойын бұрыңдар, Жаттығулар жасайық, Терезені ашайық. Таза ауа пайдалы, Қане, биге басайық. Шынықса жас денеміз, Жылдам өсе береміз. **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	Балалардың беті-қолдарын жуу, таңғы асқа отыру. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны дұрыс қолдануды үйрету. Тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу. Тамақтанғаннан кейін беті-қолды жуу.

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Отбасы" тақырыбында иллюстрациялық суреттерді қарастыру.** Мақсат-міндеттер: балаларды, суреттерді әңгімелеу кезінде, отбасы мүшелерінің отбасыда алатын орны туралы ойлармен бөлісуге ынталандыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**	**"Сипатталған ғимаратты тауып ал" зейінге жаттығу.** Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін, қабылдау, ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі түсті және биіктігі түрлі үйлердің суреттері. Педагог суреттерді тізіп, біріне ауызша сипаттама береді, балалар сипатталған үйді табуға тырысады. Дұрыс тапқан бала, сол суретке тағы бір рет сипаттама береді. **(сөйлеуді дамыту)**	**Әңгімелесу: "Мен тұратын қала (ауыл, аймақ)".** Мақсат-міндеттер: балалардың сүйікті қаласының көрікті жерлері жайлы білімдерін бекіту. Оларды фотосуреттерден тануды және атауды үйрету. Байланыстырып сөйлеуді, қиялдарын сын есімдерін таңдау біліктіліктерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту,**	**Отбасы жайлы мақалдар-мәтелдер жаттау.** Мақсат-міндеттер: балаларды әдептілікке, үлкенге құрмет көрсету қағидаларына тәрбиелеу. Жақсы ата – орман, Жақсы бала қорған. Отан - қуат, Отбасы - шуақ. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Не артық?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды шарттарда берілген белгілер бойынша жіктеуге машықтандыру; ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі заттар мен ойыншықтар немесе заттық сурет-карточкалар. Педагог түрлі заттарды немесе суреттерді төртеуден тізбекке қояды немесе салады. Әрбір төрт зат немесе суреттің арасында біреуі артық болып саналады. Артықты табу үшін балалар төрттің арасынан бәріне ортақ қасиеті жоқты іздеп атайды. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)**

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Жұмбақтар әлеміне саяхат" Мақсат-міндеттер: Балаларға жұмбақтар туралы түсінік беру; жұмбақты толық тыңдап, жауабын табуға үйрету; есте сақтау қабілетін жетілдіру; балалардың ой-өрісін дамыту; өз ойын еркін айтуға үйрету, адамгершілікке тәрбиелеу.	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Әсем қала" Мақсат-міндеттер: Балалардың сандық және реттік санау туралы білімдерін бекіту; геометриялық фигураларды ажырата және атай білуге үйрету; заттарды санымен байланыстыру туралы білімдерін бекіту. **Музыкадан ойын-жаттығу** "Біздің қала" Мақсат-міндеттер: Балаларды жолда жүру ережелеріне сәйкес бағдаршамның атқаратын қызметімен таныстыру. Ойын арқылы балаларға жолда жүру ережелерін үйрету. Көше, жол, жаяу адам жүретін жол	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Жаз да келді пейілді" Мақсат-міндеттер: Балаларды тепе-теңдікті сақтай отырып, қолын жоғары көтеріп тақтай бойымен жүру дағдыларын дамыту; қимылды ойындар арқылы түрлі бағытта жүгіру; 1,5-2 метр арақашықтықтан кегльдерді қағып түсіру іскерліктерін жетілдіру; қимылды ойындарға деген қызығушылықтарын арттыру.	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Үйдің құрылысы" Мақсат-міндеттер: Өтілген мүсіндеу техникалар бойынша бұйым жасап үйренуді қалыптастыру; ауызша нұсқаулық бойынша, алгоритм әрекеттерінің көрінісі, балаларды ұзын сопақшаны есіп, бір-біріне тығыз қосуды үйрету; қолөнер жасауда қиял мен шығармашылықты дамыту; ұсақ қол маторикасын, үйлестіру қозғалысын дамыту; бастаған жұмысын аяқтауға, ермексазбен ұқыпты жұмыс жасаға тәрбиелеу.	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Таңқаларлық құм" Мақсат-міндеттер: Балаларды құрғақ және дымқыл құмның қасиеттерімен таныстыру, балаларға құм өте ұсақ бөлшектерден - құм түйірлерінен тұратынын көрсету; эксперименттік іс-әрекет арқылы себеп-салдар байланысын орната білу, балалардың сөздік қорын кеңейту; қоршаған әлемге деген қызығушылықты арттыру., зерттеу қызметіне қызығушылық.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Желді бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың желдің қасиеттерін тануға деген қызығушылықтарын арттыру; бақылау нәтижесінде желге ауызша сипаттама беруге, іс-тәжірибелер жасауға дағдыландыру. "Түтікшемен үрлеп, лентаны желбіретейік" жаттығуы. Педагог әрбір баланың алдына түтікше мен лентаны (қағаздан қиылған жолақ та жарайды) береді. - Балалар, қазір біз қажетті күшпен үрлеуді жасап, түтікшеден желді үрлеп шығарамыз. - Мен "жел қатты соғып тұр" десем,	**Көліктерді бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: көліктерді жүргізетін тек ересектер болатынын байқату; көлікті жүргізу үшін рұқсат болу керектігін түсінуге жағдайлар жасау; жол ережелерін пысықтау. Ережені есте сақтау жаттығуы. Жұмбақ жасыру. "Бағдаршамның шамдары". Мақсат-міндеттер: балалардың жол ережелері туралы түсініктерін пысықтау, бекіту; ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Мен қауіптен абайлаймын: "Тоқта! Тұр!" – деп тік қараймын. Мен – ортаңғы дөңгелекпін,	**Жазғы ағаштарды (саябақта, аулада) бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: аққайын мен көктеректі діңгегінің түсінен және жапырағынан ажыратуды дағдыландыру; ағаштың бөліктері (діңгегі, бұтағы, тамыры) жайлы түсініктерін бекіту; туған жердің табиғатына деген сүйіспеншілік сезімін тәрбиелеу. **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** гербарий жасау үшін көктерек пен аққайын жапырақтарын жинау. Мақсат-міндеттер: жапырақтарды	**Торғайларды бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: торғайдың дене ерекшеліктері мен тіршілігі жайлы білімдерін тереңдету; балалардың танымдық қабілеттерін дамыту. Торғай-торғай, тоқылдақ, Жерден тары тары шоқып ап, Бөтегесі томпайып Тойған қозыдай монтайып, "Шіп-шіп" десіп отырар. Халық ауыз әдебиеті. Балалардың назарын торғайдың бір орында тоқтамайтынына аудару; торғай - өте пысық, жылдам, шапшаң, зерек, көңілді құс екені туралы айту. Торғай	**Терек мамығын бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: терек ағашы жайлы білімдерін бекіту; ағаштардың тұқым беру амалдарының біріне көз жеткізу; өсімдіктерді тануға қызығушылықтарын тәрбиелеу. Педагог бүршіктерден терек мамықтарының шығатынын, содан соң желмен ұшырылып, жерге түсінінін көрсету. Балаларға әрбір мамықтың ұшында бір тұқым жабысып тұрғанын байқату. **Еңбек әрекеті:** терек мамығы қол еңбегі сабақтарына қағаз қаптарына жинау. Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа, шыдамдылыққа

Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**
Түскі ас	Алдыңдағы түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері.
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықты алдын-алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүргізу. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды орындау. "Мөлдір су" ойын жаттығуы. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Не өзгерді?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың қабылдауын, зейіндерін, есте сақтауын дамыту; байқампаздыққа, зеректілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар: әртүрлі заттар мен ойыншықтар. Барысы. Педагог балалардың алдына таныс ойыншықтар мен заттарды ұсынады. Алдымен саны 6 басталып, ал кейін 10-12 дейін жеткізілуі мүмкін. Ойыншықтарды бір қатарға орналастырғанда, балалар олардың реттік нөмірін айтады. Балалар көздерін жұмады, педагог қатардағы	**"Су, аспан, жер" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың тірі табиғат нысандары жайлы білімдерін бекіту; қиялдарын, зейіндерін дамыту; алғырлыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу. Ойын барысында доп қолданылады. Балалар жарты шеңбер немесе шеңбер құрып отырады. Бірінші кезеңде ойын шартын көрсету үшін, бастаушы рөлін тәрбиешінің өзі орындайды. Бастаушы допты кезекпен әр баланың қолына лақтырады да "су!", немесе " аспан!", немесе "жер!"- деп айтады. Допты алған бала, әр белгі сөзге тиісті сөз тауып атайды. Мысалы, "су"-балық	**"Кемпірқосақ" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: негігзгі және қосымша түстер жайлы түсініктерін бекіту. Ойын барысында балалар түрлі түсті жолақтарды таңдайды, түстерді сәйкес рет-ретімен орналастырып, кемпірқосақ құрайды. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Жануарлар бағы".** Мақсат-міндеттер: балалардың жануарлар бағы, қорғауға алынған жан-жануарлар жайлы түсініктерін бекіту; ветеринар дәрігер, орнитолог туралы түсініктерін бекіту; мамандардың	**"Логикалық жұптар" (табиғат құбылыстары) дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: белгілі құбылыстар бейнеленген карточкаларды жинап, логикалық екі карточкаларды біріктіру; білімдерін жүйелеу; ойлау, есте сақтау қабілеттерін, сөйлеу тілдерін, қиялдарын дамыту; түрлі құбылыстарға деген қызығушылыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Әртүрлі табиғи құбылыстар бейнеленген суретті-карточкалар. Барысы. Балалар суреттердегі белгілі табиғат құбылыстарына мұқият қарап, составить логикалық	**Дамытушылық ойын. "Не істейтінімізді айтпаймыз, не істейтінімізді көрсетеміз".** Мақсат-міндеттер: балалардың ой-өрістерін, қиялдарын, логикалық ойлауларын, тапқырлық қабілеттерін дамыту. Барысы. Жүргізуші. 1 Нұсқа. Педагог жұмбақты ым-ишарамен көрсетеді, балалар затты, жан-жануарды, құбылысты көрсетеді. 2 Нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды кезектесіп көрсетеді. 3 Нұсқа. Шеңберде отырған (тұрған) әр бала, қимылды кезек-кезек көрсетеді. Балалар ойланып, жұмбақты шешуді тырысады.

Балалармен жеке жұмыс	"Менің жанұям", отбасы туралы мақалдар мен жаңылтпаштар айту. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Кім спортшы?" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды денсаулықты сақтау қағидаларына баулу; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп, қимылдарды орындауға машықтандыру. Кім спортшы? Тек алға! (Орында адымдау) Жаттығуда адымда. Басымызды шайқаймыз, (Қол белде, басты екі жаққа бұру) Бір-екі, бір-екі. Денемізді иеміз, (Алға еңкею) Бір-екі, бір-екі. Қолымызды көтереміз, қайта төмен түсіреміз, (Қол	**Отбасы туралы санамақты мәнерлеп айту, жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: санамаққа деген қызығушылықты арттыру; көркем сөзді ырғаққа сай мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Бір үйде біз нешеуміз? Кел, санайық екеуіміз. Бас бармақ – әкем, Балаң үйрек – шешем, Ортан терек – ағам. Шылдыр шүмек – мен, Кішкентай бөбек – сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бесеуміз. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)**	**"Жоғалған зат" үстел үсті ойыны.** Барысы. Педагог үстел үстіне бірнеше заттар қояды. Балалар мұқият қарап алғаннан кейін, артқа бұрылады. Үстел үстінен бір затты алып тастайды. Бала жоғалған затты табу керек. Жоғалатын заттар санын біртіндеп көбейтуге болады. **(танымдық дағдылар)**	**Отбасы туралы санамақты мәнерлеп айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: санамаққа деген қызығушылықты арттыру; көркем сөзді ырғаққа сай мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Әлди-әлди, балапан (екі қол алдыға қаратулы, оң-сол жаққа бұрмалау), Саусақтарың, алақан (екі қол саусақтары жұдырықтарға жұмылып, ашылады), Санамаққа ашылсын (орнында адымдау, қолдармен сермеу, жүру темпі жылдам), Кезекпенен басылсын (қос аяқ иық енінде, қолдар белде). Қарт атам – бас бармақ (адымдау кезінде екі қол алға	**Санамақ.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Бір дегенім - білім Екі дегенім - елім. Үш дегенім - үміт, Төрт дегенім - түлік. Бес дегенім - берік, Алты дегенім - арық. Жеті дегенім - желім, Сегіз дегенім - сенім, Тоғыз дегенім - той, Он дегенім -ой, Онға дейін санап қой! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Қара да, қайтала" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көру арқылы қабылдауын, қиялдарын дамыту, кеңістіктегі, жазықтықтағы геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту.

Серуенге дайындық	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.

Серуен	**Аула сыпырушының еңбегін бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: аула тазалығы пен аумақ әсемдігін сақтау үшін күнде еңбек ету керектігі туралы түсінуге, еңбекті құрметтеуге тәрбиелеу; аула сыпырушының қолданатын құралдары туралы білімдерін жетілдіру. Балаларға ауланы тазалау үшін арнайы еңбек қажет; аула сыпырушы (тазалаушы) шаштараз, дәрігер сияқты маман адам екендігін түсіндіру. Аула сыпырушының арнайы киімі, құрал-жабдықтарын көрсету; осы заттардың адамның еңбегіне ыңғайлылық	**Көліктерді бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды балабақша маңайында жүрген көлік үлгілерін бақылауға, барлығына ортақ бөлшектер мен белгілерді (салон, дөңгелектер, рөл, мотор, жүргізуші) атауға тарту; түсін, айырмашылықтарын табуға машықтандыру. **"Қандай көлік қайда жүреді?" дамытушы жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың көліктер туралы ұғымдарын пысықтау, қызығушылығын арттыру; зеректікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдары: жүк машинасы, кеме,	**Желді бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға желді, жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарға қарап байқауға болатынын көрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға жапырақ, жалауларға, бұтақтарға қарап желді бар не жоқ екендігін байқауға шақырады. Балалар желді қатты соғып не баяу есіп жұрғанын айтады. **"Жел қайда соғып тұр?" логикалық жаттығуы.**	**Күнді бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды күнді бақылаудың ережелеріне баулу; күннің Жер шарының, адамның бүкіл табиғат объектілерін, құбылыстарына тікелей әсер ететініне көңіл аудару; зияткерлікке тәрбиелеу. Педагог күнді бақылау алдында, балаларға, күнге қарау үшін, белгілі көк шынының немесе фотопленканы қолға алып, қарауға болатынын түсіндіреді. Құралдары: фотопленкалар немесе көк шынылар. Іс-тәжірибе: жапырақтардың бір қабат бетін алып,	**Аққайыңды бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: қайыңның ерекшеліктерін атау; басқа ағаштардан ажырату; ағаштың әсемдігіне тамсану сезімін тәрбиелеу . Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: көгөністер жинаудағы ұжымдық еңбек: көкөністерді жинау. Мақсаты: ұжымдық жұмысқа үйрету; топпен жұмыс жасау дағдыларын қалыптастыру. **"Жоғары - төмен" қимыл жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтіннің мәніне, ырғағына сай қимылдауға

Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналармен "Менің үйім - менің отбасым" тақырыбында әңгімелесу.	Ата-аналармен "Отбасындағы еңбек тәрбиесі" тақырыбында әңгімелесу.	Ата-аналармен "Жанұя үлгісі" тақырыбында әңгімелесу.	Айына бір рет "Отбасы күнін"өткізу.	"Бала демалысын дұрыс ұйымдастыру" тақырыбына ата-аналарға арналған кеңес.
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					

Балалардың жасы	**4 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**12.06. - 16.06.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Өсімдіктер құнарлығы".** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктер қоректік заттарды топырақтан алатынын, бірақ ол біртіндеп таусылатынын түсіндіру. Балалардың біліміне сүйене отырып, өсімдіктердің өсуіне топырақ құнарлығының қажеттілігі жайлы айту. **(еңбек дағдылары)**	**"Біз топ және жатын бөлмелерінің терезе алдын дымқыл матамен сүртеміз".** Мақсат-міндеттер: балаларды сумен жұмыс жасау барысында келесі ережелерді сақтауды: жеңді түру, матаны сулап, қатты сығу, былғанған жағдайда жууға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**"Біз орындықтарды орындарына қоямыз".** Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру; тапсырмаларды жылдам, ұқыпты орындау. **(еңбек дағдылары)**	**"Кітап бұрышындағы еңбек" (кітаптарды қалпына келтіру).** Мақсат-міндеттер балаларды жөндеуді талап ететін кітаптарды таңдауды үйрету, оларды мұқият желімдеу (қайшы мен желімді дұрыс қолдану, майлықты дұрыс пайдалану). Кітаптарды ұқыпты қолдануға, жұмыс істеу біліктілігін, тәртіпті сақтауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Өз төсек-орнымызды жинауды үйренеміз".** Мақсат-міндеттер. Балаларда өз төсектерін күтіп ұстау біліктіліктері мен дағдыларын қалыптастыру; тиянақтылыққа тәрбиелеу, басқаларға көмектесуге ұмтылу; еңбекке баулу; өзіне-өзі қызмет көрсетуге дағдыландыру. **(еңбек дағдылары)**

	"Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау, жау жаңбыр Жау жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер мол болсын! Жауған жерін шөп болсын! Тырс-тырс! Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-шылп! (Екі аяқпен секіру) (сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру) **"Үйшіктер"**	**"Лото" үстел үсті ойыны (геометриялық пішіндер).** Мақсат-міндеттер: балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетін дамыту; заттарды топтастыруға дағдыландыру; байқампаздыққа тәрбиелеу. Әр бала бір геометриялық пішінді алып, сол пішінге ұқсас заттар бейнеленген карточкаларды таңдайды. **(математика негіздері)** **"Жау, жау, жаңбыр!" сөзді-ырғақты жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жаңбыр туралы түсініктерді тиянақтау; көркем	**"Бұлтқа" фонемо-ырғақты жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет! Қазақ ауыз әдебиеті. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Заттарды пазл ішіне орналастыру" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер:	**"Шәйнектен қандай сұйық құйылды?" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттердегі шәйнектерге қарап, әрқайсында шәйнектен кесеге қандай сұйық құйылып жатқанын анықтауға дағдыландыру; түстерді қабылдау, ой-қиял, сөйлеу қабілеттерін дамыту. - Балалар, шайды біз сұйыққа жатқызамыз. Шәйнектен тек шай сұйығы ғана құйылмайды, сол сұйықтарды қалай білетіндеріңді көрейік. Педагог балаларға шәйнектен қандай сұйықтың құйылғаны туралы сұрайды. Құралдары: бірнеше	**"Жаңбыр қалай пайда болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жаңбыр туралы түсініктерін кеңейту; қоршаған ортаның заңдылықтарына деген қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға түрлі табиғат құбылыстары бейнеленген суреттерді қарастыруға уақыт береді. Содан соң жаңбырдың қалай пайда болатынын бейнелейтін суреттерді тез тауып алуларын сұрайды. Жаңбырдың қалай пайда болғаны бар суреттер тізбегіне қарап, балалар, педагогпен бірге, жаңбырдың пайда болуын әңгімелейді.

Таңертеңгі жаттығу	**Кешенді жаттығу** Қызыл-жасыл гүл ектік, Баптап, күттік, түрлеттік. Қалмасын деп қуарып, Апта сайын суардық. Гүлдендірдік ауланы, Аулада гүл қаулады. А. Меңжанова. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың беті-қолдарын жуғызып таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу. Тамақтанғаннан кейін беті-қолды жуу Жуынсаң сен әрдайым, Таза бетің, маңдайың, Тазалықтың досы, Су дегенің осы. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Жанды және жансыз табиғат жайлы әңгімелесу. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **"Дене мүшелері" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың дене мүшелері туралы түсініктерін тиянақтау; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп, қимылдарды орындауға машықтандыру. Мынау - менің жүрегім, (Екі қолды кеудеге қою) Бәрі осыдан басталған. Мынау – басым ақылды, (Екі алақанды басқа қою, сипау) Бәрін осы басқарған. (Сұқ саусақ жоғары) Мынау – оң қолым, (Екі қолды кезек-кезек екі жаққа сермеу	**"Қызғалдақтай саусақтар" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Қызғалдақтай саусақтар, Өсіп тұр қатар-қатар. (Саусақтарды жыбырлату) Бір - саусақ, қызғалдақ, Екі - саусақ, қызғалдақ, (Саусақтарды кезегімен жұдырықтан шығарып отыру) Үш, төрт, бес саусақ, Барлығы да қызғалдақ. (Қолдарды тік ұстап, айналдыру) Қолда бір шоқ қызғалдақ, (Алақандарды өзара уқалау) Шапалақ қақ, шапалақ.	**"Неге солай?" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгілі оқиғаның, құбылыстың не себептен болғанын тануға, түсіндіруге дағдыландыру; логикалық ойлау қабілетін дамыту. Құралдары: жыл мезгілдері туралы суреттер. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**"Жыл мезгілдері" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жыл мезгілдері жайлы білімдерін бекіту, мезгілдік өзгерістерді талқылау. Құралдары: жыл мезгілдері туралы суреттер. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**"Жау, жау, жаңбыр!" сөзді-ырғақты жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жаңбыр туралы түсініктерді тиянақтау; көркем сөзді мәнерлеп, ырғақпен айтуға машықтандыру. Жау, жау, жаңбыр, селдетіп, Күткеніміз сең едің. Жас егін де ер жетіп, Желкілдетсін желегін. Жау, жау, жаңбыр, тағы да, Дала, тауға көрік бер. менің еккен бағымда, Өссін жүзім, өріктер. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Су-тіршілік көзі" Мақсат-міндеттер: Балаларға су туралы айту, судың маңызы мен пайдасын түсіндіру; сөздік қорларын молайту; сөз байлығын, дүниетанымын, ой өрісі мен зейінін дамыту; қоршаған ортаны қорғауға, табиғатты сүюге тәрбиелеу.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Тұп-тұнық су" Мақсат-міндеттер: Балаларды жетекшінің ауысуымен жүгіру; гимнастикалық қабырға бойынша жоғары-төмен кезектескен қадаммен өрмелеуге үйрету; балаларда жүруді жүгірумен кезектестіру; жұппен түрлі бағытта жүгіру дағдыларын жетілдіру.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Аққу - қаздар" ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларды ертегінің мазмұнын толық өз ойларын жеткізіп айтуға үйрету; ертегіге деген қызығушылықтарын арттыру; ойлау, есте сақтау қабілеттерін, сөздік қорын молайту; адамгершілікке, еңбек сүйгіштікке тәрбиелеу.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** «Тоғандағы балықтар» Мақсат-міндеттер: Балаларды сурет салудың дәстүрден тыс тәсілі боялған сабын көпіршіктерінің көмегімен сурет салу техникасымен таныстыру; адам үшін судың маңызы жайлы білімдерін бекіту; шығармашылық қабілеттерін, эстетикалық талғамдарын, түстерді үйлестіру біліктілігін, қиялдарын, қолдың ұсақ моторикасын дамыту; өз бетінше жұмыс істеуге, тиянақтылыққа тәрбиелеу. **Музыкадан ойын-жаттығу** "Ата-ананы тыңдаймыз"	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** «Сиқыршы су» Мақсат-міндеттер: Судың қасиеттері туралы түсінік беру.Балаларды ойларын жеткізе білуге, сөйлемдерді дұрыс құруға, қорытынды жасай білуге үйретуді жалғастыру. Балалардың сөйлеуін, ойлау қабілетін, зейінін дамыту. Тәжірибе арқылы балалардың су туралы білімдерін нығайту.Балаларды табиғатқа, суға қамқор болуға тәрбиелеу.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Суды бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: ыдысқа құйылған суға қарап, оның айнадай мөлдір екеніне көз жеткізу; судың қозғалуын, ағымын, жерге сіңіп, жоғалуын байқатып, өсімдіктердің тамырларына өте қажет екендігін түсіндіру; байқағыштыққа, ұғымталдыққа тәрбиелеу. Бақылау барысы: балалардың назарын судың қасиеттеріне аудару. Су сұйық, әртүрлі температураға ие болуы мүмкіндігі (ыстық, жылы, суық). Су мөлдір, айна ұқсап заттарды бейнелейді. Суды далада ыдысқа құйып қойып, оның бетіне қараса, көк аспан,	**"Ауа-райын бақылау (бұлтты күн)". (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру, дене шынықтыру)** "Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау, жау жаңбыр Жау жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер мол болсын! Жауған жерін шөп болсын! Тырс-тырс! Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-	**Суды бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: судың көптеген қасиеттерін зерттеуге деген ынталарды ояту; суды үнемдеп қолдану ережелеріне үйрету; экологиялық білімдерді қалыптастыру. Балалардың назарын судың қасиеттеріне аудару. Асфальтқа шашыраған су тез кебеді. Неге екенін сұрау. Қыста суды шашыратқаны туралы бейнежазбаны көрсету. Су неге айналатынын, бұл не себептен болатынын сұрау. Балалармен суда қандай заттар суға батып жатқанын, қайсысы жүзетінін анықтау. Неліктен	**Суды бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балаларға сумен ұқыпты жұмыс істеуді дағдыландыру; судың қасиеттері жайлы түсініктерін нақтылау; судың табиғи сұйық зат екендігіне көз жеткізу; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Бақылау барысы. Судың қасиеттеріне көңіл аудару. Су әртүрлі температурада болады: мұздай суық (тоңазытқыштан мұздар текшелері), жылы (қолды жуғанда) және ыстық (шәйнекте су қайнатылғанда). Су күннің көзінде ысыйды. Ыстық күнде бассейнде су тез қызады.	**Кемпірқосақты бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: кемпірқосақ - жансыз табиғаттың бөлігі екені жайлы ұғымдарын қалыптастыруды жалғастыру; спектр түстерін бекіту; табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Бұл күні жаңбыр болмай жатса, кемпірқосақты су бүркеудің нәтижесінде арнайы жасауға болады. Көркем сөзді жаттау жаттығуы. Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Кемпірқосақ".

Серуеннен оралу	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.
Түскі ас	Үстел үстіндегі түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Велосипед жаттығуы. Аяқ-қолды жоғары көтеріп, кезек-кезек аяқпен сермеу. Жалпақ табандылықты алдын-алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды орындау. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Бұл қай кезде болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың мезгілдік табиғат құбылыстары жайлы білімдерін бекіту; ойлау, есте сақтау қабілеттерін, зейіндерін, сөйлеу тілдерін дамыту. Барысы. Педагог барлық жыл мезгіліне тән құбылысты сипаттайды, балалар құбылысты, жыл мезгілін табуға міндетті. Балаларды өз жауаптарын бір сөзбен ғана емес, сондай-ақ не себепті құбылыстың болғанын түсіндіру. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын.** **"Асхана".**	**"От, су, аспан, жер" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жанды, жансыз табиғат жайлы білімдерін бекіту; алғырлықтарын, қиялдарын, зейіндерін дамыту; ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдық: доп. Барысы. Балалар жарты шеңбер (шеңбер) құрып, қатарда отырады (тұрады). Бірінші кезеңде ойын шартын түсіндіру мақсатында жүргізуші рөлін педагогтың өзі орындауы мүмкін. Жүргізуші допты әр баланың қолына кезек-кезек лақтырады да "от!" немесе "су!", немесе "аспан!",немесе "жер!"- деп айтады.	**Дамытушылық ойын.** "Не істейтінімізді айтпаймыз, не істейтінімізді көрсетеміз". Мақсат-міндеттер: балалардың ой-өрістерін, қиялдарын, логикалық ойлауларын, тапқырлық қабілеттерін дамыту. Барысы. Жүргізуші. 1 Нұсқа. Педагог жұмбақты ым-ишарамен көрсетеді, балалар затты, жан-жануарды, құбылысты көрсетеді. 2 Нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды кезектесіп көрсетеді. 3 Нұсқа. Шеңберде отырған (тұрған) әр бала, қимылды кезек-кезек көрсетеді. Балалар ойланып, жұмбақты шешуді тырысады.	**"Не қалай дыбыстайды?" (табиғат құбылыстары) дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды кейбір табиғат құбылыстарының дыбысын ажыратуға жетелеу, табиғат үндерін дыбыстық сөйлеу мәдениеті арқылы білдіруді меңгерту; дыбысты есту біліктілігін, дыбыстарды артикуляциялауды, қиялдарын дамыту; зейіндікке, әдептілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар: табиғи құбылыстары дыбыстарының үнтаспасы. Барысы. Педагог балалардың алдына түрлі жетондар қойып, біреуін тандап алуды	**"Ұстап алда, жылдам айт" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды допты ұстап алуға, аталған түске боялған белгілі заттарды (құбылыстарды, аңдарды, құстарды) тез атау біліктілігін жаттықтыру; зеректілікті, зейіндерін, дүниетанымдарын, түстерді ажырату біліктілігін, дамыту. Керекті құрал-жабдық. Доп. Балалар шеңбер немесе қатар құрып отырады (тұрады). Ойынды педагог немесе балалардың бірі жүргізеді . **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Цирк".** Мақсат-міндеттер:

Балалармен жеке жұмыс	Апта тақырыбына байланысты өлең жаттау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Табиғат әлемі" тақырыбында сюжетті суреттер қарастыру.** Мақсат-міндеттер: балаларды суретке қарап, сөйлемдер құрастыра білуге баулу; байланыстырып сөйлеуге машықтандыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Су кімге керек?" әңгімелесуі.** Мақсат-міндеттер: бүкіл тіршілік үшін судың маңызы жайлы білімдерін кеңейту; балалардың жердегі су ресурстары жайлы түсініктерін нақтылау; суды үнемдеуге, ұқыпты қолдануға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Жаз" тақырыбына сюжетті суреттер көрсету.** Сұрақтар қою. Сұрақтарға толық жауап талап ету. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Жаз" мезгіліне байланысты жұмбақтар айту.** Жаз мезгілінде болатын табиғат құбылыстарына байланысты жұмбақтар жасыру. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.				
Серуен	Түскі серуенді бақылауды жалғастыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары, дене шынықтыру)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Айына бір рет "Отбасы күнін" өткізу.	Балалармен "Балабақша ережелері", "Достар арасында өзіңді қалай ұстау керек?" тақырыбында әңгімелесу	Ата-аналармен балалардың бүгінгі әрекеті жайлы әңгімелесу.	Ата-аналармен балалардың тазалығы жайлы әңгімелесу.	"Менің достарым" тақырыбында әңгіме.
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**4 жасар балалар**				

Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**19.06. - 23.06.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалармен "Балабақша ережелері", "Достар арасында өзіңді қалай ұстау керек?" тақырыбында әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Өсімдіктер құнарлығы".** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктер қоректік заттарды топырақтан алатынын, бірақ ол біртіндеп таусылатынын түсіндіру. Балалардың біліміне сүйене отырып, өсімдіктердің өсуіне топырақ құнарлығының қажеттілігі жайлы айту. **(еңбек дағдылары)**	**"Біз топ және жатын бөлмелерінің терезе алдын дымқыл матамен сүртеміз".** Мақсат-міндеттер: балаларды сумен жұмыс жасау барысында келесі ережелерді сақтауды: жеңді түру, матаны сулап, қатты сығу, былғанған жағдайда жууға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**"Бөлме өсімдіктерін суғару".** Мақсат-міндеттер: өсімдіктерге жылу мен жарықтың қажеттілігі жайлы білімдерін кеңейту, жапырағы бойынша өсімдіктердің ылғалсүйгіш, құрғақшылыққа төзімді, жарық сүйгіш, көлеңке сүйгіш екенін анықтау. Ұқыптылықты, өз іс-әрекетіне сенімділікті, су мен өсімдіктермен істелетін еңбек дағдыларын дамыту. Қоршаған табиғатқа деген қамқорлық сезімдерін және оны аялауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Орындықтарды жуу".** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешінің көмекшісіне көмектесуге, топ бөлмелеріндегі орындықтарды таза ұстауға, дымқыл шүберекпен сүртуді, орындарына қоюды үйрету. Еңбек дағдыларын дамыту, жұмыс жасау барысында мәдени-гигиеналық талаптарды орындау біліктіліктерін қалыптастыру. Ересектердің еңбегіне құрметпен қарауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Кітап бұрышындағы еңбек" (кітаптарды қалпына келтіру).** Мақсат-міндеттер балаларды жөндеуді талап ететін кітаптарды таңдауды үйрету, оларды мұқият желімдеу (қайшы мен желімді дұрыс қолдану, майлықты дұрыс пайдалану). Кітаптарды ұқыпты қолдануға, жұмыс істеу біліктілігін, тәртіпті сақтауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**

	"Жалпы атауын бер" үстел үсті ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды бірнеше объектіні ортақ белгісі, қасиеті бойынша біріктіріп, топтаманы дұрыс атай білу дағдыларын жетілдіру; сөздік қорларын байыту; ақыл-ой қабілетін дамыту. Балаларға лото карталары беріледі. Балалар белгілі карточкаларды топтастырып жалпы атауын атайды (жануарлар, құстар, үй құстары, үй жануарлары, құралдар, жиһаз, ыдыс-аяқ, ғимараттар, қыздардың және ұлдардың киімдері). **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **"Не (кім) қалай қимылдайды?"**	**Саусақ жаттығуы.** Мақсатміндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Он саусақ. Жалғыз саусақ тіпті де, (Сұқ саусақты ашып жұмамыз) Ұстай алмас жіпті де. Екі саусақ бірікті, (Бас бармақ пен сұқ саусақты қосамыз) Ине қолға ілікті. Үш саусағым орамды, (Бас бармақ пен сұқ саусақты және ортаңғыны қосып қимыл жасаймыз) Жүгіртеді қаламды. Өнерлі екен он саусақ! (Он саусақты көрсетеміз) Қала салсақ, жол салсақ. (Қолымызды алға қарай созамыз) М. Әлімбаев **(сөйлеуді дамыту,**	**"Торғай-торғай тоқылдақ" артикуляциялық жаттығу.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінді есте сақтап, мәнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Торғай-торғай, тоқылдақ, Жерден тары тары шоқып ап, Бөтегесі томпайып Тойған қозыдай монтайып, "Шіп-шіп" десіп отырар. "Халық ауыз әдебиеті. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Домино" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар	**"Суретті құрастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланы бірнеше бөліктерден тұратын, тұтас суретті құрастыра білуге үйрету, төзімділікке, бастаған істі аяқтауға тәрбиелеу. Сурет бөліктерін таңдағанда қателеспеу, кім тез өз суретін құрастырып, дұрыс атайды сол жеңімпаз атанады. Ойын іс-әрекеті. Тұтас суретті құрастыру үшін тиісті бөлшектерін іздестіру. Қажетті құралдар. Бірнеше бөлікке бөлінген түрлі заттардың суреттері (көлемдері 7×8 см карточкалар). **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен**	**"Мен өзіммен бірге жолға аламын" ойыны.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды дамыту. Ойын материалдары мен көрнекі құралдар: бір заттардың суреттері бар суреттер. Балаңызға жүзуге баруды ұсыныңыз. Бірақ сапардың сәтті өтуі үшін оған мұқият дайындалу керек, қажет нәрсенің бәрін жинау керек. Баладан бір суретті алып, бұл заттың қалай пайдаланатынын сұраңыз. Суреттердегі заттар өте әртүрлі болуы керек. Мысалы, бала доптың бейнесін алады: "сіз демалыс кезінде доп ойнай аласыз, допты құтқару шеңберінің орнына қолдануға

Таңертеңгі жаттығу	**Кешенді жаттығу** Соз қолыңды оң жаққа, Соз қолыңды сол жаққа. Қолды айналдыр бұлданбай Шеңбер жасап тұрғандай **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	Балалардың беті-қолдарын жуғызып таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу. Тамақтанғаннан кейін беті-қолды жуу Таңғы асты қалдырмау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Не қалай дыбыстайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: құстарды дыбыстары бойынша тануға, ажыратуға дағдыландыру; құстарға деген қызығушылықты арттыру. Құралдары: құстардың дыбыстары жазылған жазбалар, суреттері. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**"Қимылдарға қарап, нені көрсеткенімді айт?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға ым-ишара арқылы іс-қимылды түсіне білуге машықтандыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттерін дамыту. **(дене шынықтыру)**	**"Көкек" ертегісі желісін әңгімелеу.** Мақсат-міндеттер: балаларды анаға деген сүйіспеншілікті арттыру; көкек құсының балапанды неге ұяға баспайтыны туралы түсініктерін пысықтау. **(көркем әдебиет)**	**"Жеріміздің ғажайып құстары" тақырыбына әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: сыртқы келбеті немесе тіршілігі ерекше құстар туралы ұғымдарды дамыту. Құралдары: тотықұс, түйеқұс, пингвиннің суреттері. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**"Ұшты, ұшты не ұшты?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ненің ұшатынын, ненің ұшпайтынын, аңғарымпаздыққа тәрбиелейді. Ойынға қатысушыларға бастаушының сөзін қалт жібермей бағып отыру шарт. Ұшатын құс не зат айтылса, қолдарын жоғары көтереді де, ұшпайтын зат айтылса тырп етпей отырады. Қателескен бала айып тартып тақпақ айтады не ән салады. Екі рет жаңылса айып шарты, ұлғая түседі. Бастаушы ойынды былай жүргізеді: Ұшты - ұшты сұңқар ұшты! Ұшты - ұшты қарға ұшты! Ұшты - ұшты арба ұшты! Ұшты - ұшты дауыл ұшты!

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Т. Тойбазарұлы "Қайтпай қалған қарлығаш" (әңгімесі)" Мақсат-міндеттер: Балаларды әңгіме бойынша сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру, қыстап қалған құстарға қамқорлық жасауға, оларды баптап күте білуге тәрбиелеу; әңгіме мазмұнын өз қиялымен баяндауға дағдыландыру; ойлау қабілетін, сөйлеу мәдениетін дамыту; бүкіл жан-жануарларға, құстарға қамқор болуға тәрбиелеу.	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Балапандарға арналған ұялар" Мақсат-міндеттер: Балаларға табиғи материалдан құрылыс салуға үйрету, туған жердің құстары туралы білімдерін қалыптастыру, сөздік қорды белсендіру; қоршаған әлемге деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу. **Музыкадан ойын-жаттығу** "Гүлдерайым" Мақсат-міндеттер: Музыка мен қимылдардың тұтастығын қабылдау қабілетін дамыту. Балалардың өміріне музыкамен сөйлесуден қуаныш сезімін енгізу; балалардың репертуар таңдауда өз бетінше шешім қабылдау қабілетін	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Бұл балапан қандай мықты" Мақсат-міндеттер: Балаларды педагогтің түрлі нұсқаулары бойынша жүгіру дағдыларын дамыту; 4-5 сызық арқылы орнынан ұзындыққа секіруге (сызықтардың арақашықтығы 40–50 см) үйрету; балаларда қолдарын көтергендегі биіктіктен жоғары ілінген нәрсеге орнынан секіру арқылы затты жанап өту дағдыларын жетілдіру.	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Ертегі құс" Мақсат-міндеттер: Балалардың ертегі құс туралы ұғымдарын қалыптастыру; бірнеше бөліктерге қиып, қағаз бетіне жапсыруға үйрету; бөліктерді үйлесімді қолдана білуін жетілдіру; қол, саусақ қимылдарын дамыту; өз жұмыстарын бағалай білуге,шыдамдылыққа, төзімділікке, құстарға деген мейірімділік пен сүйіспеншілдікке тәрбиелеу.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Құстар" Мақсат-міндеттер: Балалардың қыстап қалатын және жылы жаққа ұшып кететін құстар туралы жалпы ұғымдарын қалыптастыру, қыстап қалатын және жылы жаққа ұшып кететін құстарды жіктей білуге үйрету. Дидактикалық ойындар арқылы зейінді, сөйлеуді, көру қабілеттерін дамыту. Құстарға деген қамқорлықты, қиын жағдайда оларға көмек беруге тәрбиелеу.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Сауысқанды бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың сауысқан құсы туралы түсініктерін тиянақтау; құстар әлеміне деген қызығушылықты арттыру; байқағыштыққа тәрбиелеу. "Сауысқан". Ала қанат сауысқан, Жауыр атқа жабысқан. Ойда жауыр көрінсе, Ойбайлатқан сауысқан. Қырда жауыр көрінсе, Қиқаңдатқан сауысқан. (Ел аузынан). Еңбек әрекеті: шығарылған материалдарды жинау. Мақсаты: балаларды	**Қарғаны бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: қарға жайлы білімдерін кеңейту; құстардың тіршілік етуіне ізденімпаздық пен қызығушылықты тәрбиелеу, құстарды қорғауды түсінуге баулу. Қарға, қарға, қарғалар, Қар үстінде жорғалар. Боран соқса қар болар, Бұтаға қонар қарғалар. (Ел ауызынан) Балалар қарғаның дыбыстарын тыңдап ("қар-қар" деген үн қатады; "қарға қарқылдайды"), сыртқы пішініне қарап (қара мен сұр түсті), денесі кесек, өзге құстарға өте ұқсаматынын	**Торғайды бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: торғайдың тіршілігі, сыртқы ерекшеліктері жайындағы түсінік пен білімді тиянақтау, құстарды аялау сезімін тәрбиелеу. Торғайдың адамға жақын, бір топ болып мекендейтінін байқату; торғайдың, қыстағы тіршілігі мысалында көрсетіп, өте төзімді, батыл құс екеніне көңіл аудару. Торғайдың сыртқы дене пішініне қарағанда, қоңыр, сұр, қара түстерді байқауға болатынын көрсету. "Торғай". Торғай, торғайсың, Жылдамсың, сондайсың,	**Құстарды бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың аула құстары, олардың тіршілігі жайлы білімдерін кеңейту; құстарға деген сүйіспеншілікке, қамқорлыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға ойын алаңына, бау-бақшаға ұшып келген құстардың дыбыстарын тыңдап, ажыратуды ұсынады. Құстардың түрі көп болмаса, педагог смартфонына жазылған құстардың дыбыстарын тыңдатып, дұрыс атауды ұсынады. Балалар құстардың үнін сөзбен қалай айтуға болатынын түсіндіреді. Торғай - шырылдайды.	**Құстың ұшуын бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: құстардың түрлілігі, олардың қозғалу тәсілі жайлы түсініктерін нақтылау. Педагог ұшып-қонып жүрген құстардың қимылдарына көңіл аударады, балалардан құстар неге дәл осылай қимылдайтынын анықтайды. Қанаттардың көмегімен құстар бір орыннан, екінші орынға, жерді баспай, ұшып, қалықтайды. Құстардың қанаттары қауырсындардан тұрады. Құстар аяқтарымен жүреді де секіреді. Мысалы, түйеқұс жылдам жүгіреді.

Серуеннен оралу	Үстел үстіндегі түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері.
Түскі ас	Үстел үстіндегі түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Үстел үстіндегі бесін асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Дамытушылық жаттығу.** "Қандай және қанша айырмашылықтар бар?" Мақсат-міндеттер: балалардың қабылдауын, зейінін, ойлауын дамыту; ақылдылыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Жұп суреттер (бірінші суретпен салыстырғанда, екінші суретте бірнеше өзгеріс бар). Барысы. Педагог балаларға бірінші суретті көрсетеді, ал кейін сондай екінші суретке қарауға ұсынады. Балалар екінші суретте, бірінші суретке қарағанда не өзгергенін айтады, айырмашылықтарын табады. **(сөйлеуді дамыту,**	**Логикалық ойын.** "Болашақта неге айналады?" Мақсат-міндеттер: балалардың айналасындағы заттар мен құбылыстар, адамдар мен аңдардың тіршілігі жайлы білімдерін бекіту; логикалық ойлау, есте сақтау қабілеттерін, қиялдарын дамыту; тапқырлыққа тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Заттық суреттер мен мнемокарточкалар болуы мүмкін. Педагог тапсырмаларды тек қана сөзбен беруі мүмкін. Барысы. Педагог атап, көрсеткен жанды және жансыз нысандардың суреттеріне қарап, болашақта нысан	**"Сөздер тізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сөздік қорларын байыту. Ой ұшқырлығын, зейіндерін дамыту; өзара жағымды қарым-қатынасты бекіту. Барысы. Педагог балаларға қандай сала бойынша сөз құрайтындарын айтады. Берілген жағдайда "Отбасы" тақырыбы қарастырылады . Педагог "Отбасы" түсінігіне байланысты сөздердің бірін айтады да, келесі балаға жалғастыруды ұсынады. Егер бала белгіленген уақытта сәйкес сөз тауып айта алмаса, өз өнерін көрсетеді. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Дамытушылық жаттығу.** **"Не өзгерді?"** Мақсат-міндеттер: балалардың қабылдауын, зейіндерін, есте сақтауын дамыту; байқампаздыққа, зеректілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар: Әртүрлі заттар мен ойыншықтар. Барысы. Педагог балалардың алдына таныс ойыншықтар мен заттарды ұсынады. Алдымен саны 6 басталып, ал кейін 10-12 дейін жеткізілуі мүмкін. Ойыншықтарды бір қатарға орналастырғанда, балалар олардың реттік нөмірін айтады. Балалар көздерін жұмады, педагог қатардағы	**"Логикалық жұптар" (табиғат құбылыстары) дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: белгілі құбылыстар бейнеленген карточкаларды жинап, логикалық екі карточкаларды біріктіру; білімдерін жүйелеу; ойлау, есте сақтау қабілеттерін, сөйлеу тілдерін, қиялдарын дамыту; түрлі құбылыстарға деген қызығушылыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Әртүрлі табиғи құбылыстар бейнеленген суретті-карточкалар. Барысы. Балалар суреттердегі белгілі табиғат құбылыстарына мұқият қарап, составить логикалық

Балалармен жеке жұмыс	**"Торғай-торғай, тоқылдақ" артикуляциялық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінді есте сақтап, мәнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Торғай-торғай, тоқылдақ, Жерден тары тары шоқып ап, Бөтегесі томпайып Тойған қозыдай монтайып, "Шіп-шіп" десіп отырар. Халық ауыз әдебиеті. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Тілге арналған жаттығу.** Әртүрлі өлеңдер оқу. Әйнегі - күн, шатыры - аспан, Кең дала.... Төсі толған егін. Көлдері күміс шашқан, Қазақстан - Республикам менің! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Үйдің есігін жабайық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер. Заттарды көлемі бойынша салыстыруды, қалың және жұқа заттарды ажыратуды үйрету. Ойлау қабілеттерін дамыту. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту)**	**"Торғайдың әні" артикуляциялық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінді есте сақтап, мәнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Шыр-шыр еткен торғайды, Қорғамасаң, болмайды. Кіп-кішкене торғайлар Ағаштарды қорғайды. Ж. Сымақов. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Жұмбақ сан" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер. Балаларды қарапайым математикалық амалдар қосу мен азайтуды шығаруға дайындауға, алғашқы ондықтағы алдыңғы және кейінгі сандарды анықтау дағдыларын бекітуге ықпал ету; Барысы. Мысалы, үштен үлкен сан, бірақ бес санынан кіші; қандай сан үштен кіші, баладан сол санды табуды сұрау. Бала әртүрлі сандарды атайды, ал тәрбиеші аталған саннан үлкен немесе кіші санды айтады. Кейін баламен рөл ауыстыруға болады. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту)**

Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын тандау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.				
Серуен	Түскі серуенді бақылауды жалғастыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары, дене шынықтыру)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Бала өміріндегі дәрумендердің маңызы" тақырыбында кеңес.	Ата-аналарға арналған кеңес: "Балабақшадағы сияқты күн тәртібін үй жағдайында ұйымдастыру".	Ата-аналар арналған кеңес: "Баланы дұрыс сөйлеуге қалай үйретуге болады".	Айына бір рет"Отбасы күнін" өткізу.	Сұрақ-жауап: "Балада салауатты өмір салтын ұстануға бағытталған, отбасы дәстүрлері".
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					

Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**4 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**26.06. - 30.06.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Қуыршақтарды жуындыру".** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешіге қуыршақты жуындыруға көмектесуге үйрету: суға салынған қуыршақтарды шаюға, оларды щёткаңың көмегімен тазалауды меңгерту. Сумен ұқыпты жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру. Ересектерге көмектесу ниетін, еңбекке құрметпен қарауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Біз ойын бөлмесі мен жатын бөлменің терезе алдын, дымқыл матамен сүртеміз".** Мақсат-міндеттер: балаларды сумен жұмыс істеу барысында, келесі ережелерді сақтауға үйрету: жеңді түру, матаны сулау және сығу, кірлеген кезде сумен жуу. **(еңбек дағдылары)**		**"Таза орындықтар".** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын бөлмесіндегі орындықтарды таза және ұқыпты ұстауға үйрету: оларды дымқыл шүберекпен сүрту; оқу қызметінен кейін орындарына қою. Еңбек дағдылары мен жұмыс барысында мәдени – гигиеналық талаптарды сақтау біліктіліктерін дамыту. Ересектерге көмектесу ниетін, еңбекке құрметпен қарауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Өз төсегімізді жинауды үйренеміз".** Мақсат-міндеттер: балаларда өз төсектерін күтіп ұстау біліктіліктері мен дағдыларын қалыптастыру; тиянақтылыққа тәрбиелеу, басқаларға көмектесуге ұмтылу; еңбекке баулу; өзіне-өзі қызмет көрсетуге дағдыландыру. **(еңбек дағдылары)**

	"Сипаттамасы бойынша таны" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: сөйлеу тілін, ойлау қабілетін дамыту (зат есі мен сын есімді байланыстыру). **(сөйлеуді дамыту)** **"Қатарға тұрып билейік" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды жаттығу барысында ырғаққа сай қозғалып, сөздерді бірге айта жүріп, айтылған дене мүшелерін қозғауға машықтандыру; қабылдау, зерек болу қабілеттерін, вестибуляр аппаратын дамыту. Жаттығуды көңілді әуен жазбасын қосып өткізуге болады. Қатарға тұрып билейік, Мүшелерді көрсетейік: Басты оң-солға	**"Лото" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: қоршаған ортамен таныстыру, танымдарын кеңейту. Лото көптеген түрлі ойын жағдайларын модельдеуге мүмкіндік береді. Ойын барысында логикалық ойлау, байқампаздық, зейін, есте сақтау қабілеті дамиды, ұсақ қол моторикасы жетіледі. **(танымдық дағдылар)** **"Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны		**"Айналамыздағы геометриялық пішіндер" дамытушы ойыны (жемістер мен көкөністер).** Мақсат-міндеттер: балалардың жеміс пен көгөністер, геометриялық пішіндер туралы түсініктерін пысықтау; ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: шеңбер, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш сияқты пішіндер; жемістер мен көкөністердің кескіндері. - Балалар, қандай геометриялық пішіндерді білесіңдер? (Дөңгелек, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш). - Алдарыңдағы суреттерде	**"Өрнекті құрастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейін, қабылдау, ойлау қабілетін, ұсақ қол моторикасын дамыту, түстер жайлы білімдерін бекіту, шығармашылық қабілеттерін ұштау. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)** **"Сипатталған ғимаратты тауып ал" зейінге жаттығу.** Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін, қабылдау, ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі түсті және биіктігі түрлі үйлердің суреттері. Педагог суреттерді тізіп, біріне ауызша

Таңертеңгі жаттығу	Кешенді жаттығу. Балалардың денсаулығын нығайтуға ықпал ету, күнделікті жаттығу әдетін қалыптастыру. Ал, балалар, тұрайық, Алақанды ұрайық. Оңға қарай иіліп, Солға қарай иіліп, Бір отырып, бір тұрып, Бойымызды созайық. Белімізді жазайық. **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	Балалардың беті-қолдарын жуу, таңғы асқа отыру. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны дұрыс қолдануды үйрету. Тамақ ішіп отырғанда сөйлемеу. Тамақтанғаннан кейін беті-қолды жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Драматизациялауға арналған сөздік жаттығу: "Жаз қонаққа келді".** Мақсат-міндеттер: балаларды, мәнерлеп оқу, пантомима ережелеріне сүйеніп, жаз туралы өлеңді айтуға ынталандыру; жаз мезгіліне қызығушылықтарын арттыру. Құралдары: өлең мазмұнындағы нысандар бейнеленген суретті-бетперделер. Жаз келіпті жадырап, (Екі қолымен өзін нұсқау) Қандай әсем, қараса. (Қолды екі жаққа жаю) Мұнда әсем түймедақ, ("Түймедақ" - балалар ортаға шығып,қол бұлғайды) Жайқалып тұр, тамаша, Көбелек пен аралар ("Аралар" мен	**Әңгімелесу: "Құс ұясын бұзба; ағаштарды сындырма; демалып отырған орнына қоқыс тастама; бұлақты ластама".** Мақсат-міндеттер: табиғатты аялау қағидаларына бейімдеу. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**		**"Еркелетіп ата" дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: сөз тудырушы жұрнақтар арқылы жана сөз құрау. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Тікұшақ қайда ұшып барады?" дамытушылық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды суретке қарап, тікұшақтың қай жаққа ұшып бара жатқанын анықтап айтуға машықтандыру; кеңістікті, жазықтықты бағдарлау қабілеттерін пысықтау. Педагог балаларды алдын-ала тікұшақтың қалай қозғалып, ұшатынын бейнежазбалар арқылы көрсетеді. Солдан соң түрлі бағыттарға ұшқан, түрлі кеңістік пен жазықтықта ұшып-қонғаны туралы суреттерді кезегімен көрсетеді. Құралдары: тікұшақтың жоғары, төмен, оң, сол жақтарға ұшқаны

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Нұрлы күн" Мақсат-міндеттер: Жазғы ауа-райы,жазғы күннің ерекшелігі туралы түсіндіру.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Күлімдеп тұр нұрлы күн" Мақсат-міндеттер: Балаларды аяқтың ұшымен тұру; қолын беліне қойып, бір аяқпен тұруға; көлбеу тақтаймен (ені 2 см, биіктігі 30-35 см) жоғары және төмен жүру іскерліктерін жетілдіру; қатарға екеуден тұру дағдыларын дамыту; қимылды ойындар допты алысқа дәлдеп лақтыру дағдыларын дамыту. **Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Әңгімелеп үйренеміз. А. Осеева "Тәтті тоқаш" Мақсат-міндеттер: Балаларды байланыстырып сөйлеуге, өз ойларын еркін айтуға үйрету;		**Сурет салудан ойын-жаттығу** «Аспандағы ғажайып құс» Мақсат-міндеттер: Балаларды аспандағы құстың суретін салуға, дене бөліктерінің пішінін бере білуге үйрету; ұсақ қол моторикасын , зейіндерін, қиялдарын, жазықтықты бағдарлай білу біліктіліктерін дамыту ; бояу, қылқаламмен сурет салуға жаттықтыру; сұлулық жайлы түсініктерін кеңейту, табиғат нысандарына қамқорлықпен қарауға тәрбиелеу. **Музыкадан ойын-жаттығу** "Әсем табиғат" Мақсат-міндеттер: Өткен материалды балаларға естеріне сақтау. Балаларда	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Әрқашан күн сөнбесін!" Мақсат-міндеттер: Аспан денелерімен танысуды жалғастыру, жердегі жарық пен жылу көзі күн туралы кеңірек түсінік беру. Күннің жердегі тіршілік үшін маңыздылығын анықтау. Балалардың жансыз табиғат туралы білімдерін кеңейту. Табиғатқа деген құрмет сезімін тәрбиелеу.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Гүлзардағы гүлдерді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: гүлдің өсуі мен дамуын бақылауды жалғастыра білуге дағдыландыру; ойлау, зейін, қабылдау қабілеттерін дамыту. Балаларға календула, космея гүлдерін салыстыруға шақыру. **Еңбек әрекеті:** дала өсімдіктеріне күтім жасау (қопсыту, суғару, шөптеу). **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: Ұжымдық еңбектен алатын жағымды сезімдерін тәрбиелеуді жалғастыру. **"Кім спортшы?" жаттығуы. (сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:	**Торғайды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: торғайдың сыртқы дене ерекшеліктері, тіршілігі жайлы білімдерін тереңдету; сөздік қорларын молайту. "Торғайдың әні". Шыр-шыр еткен торғайды, Қорғамасаң, болмайды. Кіп-кішкене торғайлар Ағаштарды қорғайды. Ж. Сымақов. Торғайдың қимылдарын бақылап, құстың екі аяқпен секіретіні, алаңның өзге жеріне секіріп, қанаттарымен бір-екі рет қағып, тез жете білетіні, ағаш бұтасына шыр етіп ұшып кететіні		**Раушангүл бұталарын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: Өсімдіктердің өсуі мен дамуын бақылау, табиғи ортаға қамқорлық көзқарасты қалыптастыруды жалғастыру. **Еңбек әрекеті:** гүлдерді суару. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеу, тапсырманы тиянақты орындау. Су құйғыштарды қолдану. **"Саны қанша – сонша гүл (саңырауқұлақ, жапырақ, тас, бұтақ) жинаймыз" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың заттар жиынын санға сай құрастыруға	**Кемпірқосақты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: жаз мезгілінің ерекшеліктерін, табиғатта болатын өзгерістер жайлы түсініктерін бекіту, "кемпірқосақ" жайлы түсініктерін кеңейту. "Кемпірқосақ". Жаңбыр жауып басылды, Аспан шайдай ашылды. Суретші екен табиғат, Бояуларын дайындап, Түр-түсін дәл тауыпты, Кемпірқосақ салыпты. Ш. Әлдибекұлы. **Еңбек әрекеті:** ойын алаңын ұсақ бұтақтардан жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: бірлесіп жұмыс істеу,

Серуеннен оралу	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.
Түскі ас	Үстел үстіндегі түскі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықты алдын-алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Не өзгерді?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың қабылдауын, зейіндерін, есте сақтауын дамыту; байқампаздыққа, зеректілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар: Әртүрлі заттар мен ойыншықтар. Барысы. Педагог балалардың алдына таныс ойыншықтар мен заттарды ұсынады. Алдымен саны 6 басталып, ал кейін 10-12 дейін жеткізілуі мүмкін. Ойыншықтарды бір қатарға орналастырғанда, балалар олардың реттік нөмірін айтады. Балалар көздерін жұмады, педагог қатардағы	**"Су, аспан, жер" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың тірі табиғат нысандары жайлы білімдерін бекіту; қиялдарын, зейіндерін дамыту; алғырлыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу. Ойын барысында доп қолданылады. Балалар жарты шеңбер немесе шеңбер құрып отырады. Бірінші кезеңде ойын шартын көрсету үшін, бастаушы рөлін тәрбиешінің өзі орындайды. Бастаушы допты кезекпен әр баланың қолына лақтырады да "су!", немесе " аспан!", немесе "жер!"- деп айтады. Допты алған бала, әр белгі сөзге тиісті сөз тауып атайды. Мысалы, "су"-балық		**"Логикалық жұптар" (табиғат құбылыстары) дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: белгілі құбылыстар бейнеленген карточкаларды жинап, логикалық екі карточкаларды біріктіру; білімдерін жүйелеу; ойлау, есте сақтау қабілеттерін, сөйлеу тілдерін, қиялдарын дамыту; түрлі құбылыстарға деген қызығушылыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Әртүрлі табиғи құбылыстар бейнеленген суретті-карточкалар. Барысы. Балалар суреттердегі белгілі табиғат құбылыстарына мұқият қарап, составить логикалық	**Дамытушылық ойын. "Не істейтінімізді айтпаймыз, не істейтінімізді көрсетеміз".** Мақсат-міндеттер: балалардың ой-өрістерін, қиялдарын, логикалық ойлауларын, тапқырлық қабілеттерін дамыту. Барысы. Жүргізуші. 1 Нұсқа. Педагог жұмбақты ым-ишарамен көрсетеді, балалар затты, жан-жануарды, құбылысты көрсетеді. 2 Нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды кезектесіп көрсетеді. 3 Нұсқа. Шеңберде отырған (тұрған) әр бала, қимылды кезек-кезек көрсетеді. Балалар ойланып, жұмбақты шешуді тырысады.

Балалармен жеке жұмыс	**"Сөздегі дыбысты анықта" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың фонематикалық есту қабілетін, сөйлеу тілін дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Өрнекті жина" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауын дамыту. **(математика негіздері)** **"Бұлтқа" фонемо-ырғақты жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! Гүл-гүл жайнап өсер көк, Нөсерлетсең, нөсерлет! Қазақ ауыз әдебиеті. **(сөйлеуді дамыту,**		**"Сөйлем құра"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды берілген сөзге сөйлем құрау білуге дағдыландыру, сөздік қорларын молайту. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Жәндікті ата" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жәндіктер жайлы білімдерін толықтыру. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Жаз" тақырыбына әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: сұрақтарға толық, нақты жауап беру біліктіліктерін пысықтау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Көркем сөзді жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Бақшада". Көңілді бар бала, Бақшаға, баққа енсек. Ойнаймыз аулада, Төбеміз әткеншек. Шешеміз жұмбақ та, Жаңылтпаш айтамыз. Кешкілік үй жаққа Үлкейіп қайтамыз. Б. Кірісбаев. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын тандау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.				
Серуен	Түскі серуенді бақылауды жалғастыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары, дене шынықтыру)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Балалалық ұяңдық" тақырыбында ата-аналарға арналған кеңес.	"Жаман әдеттерден қалай құтылуға болады?" тақырыбында әңгімелесу.		"Балабақшадағы күн тәртібі" тақырыбында әңгімелесу.	Кеңес "Баланы еңбекке баулу".
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					

Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)						
Топ/сынып	**Ересек топ**					
Тобы, топтың реттік саны, атауы						
Балалардың жасы	**4 жасар балалар**					
Педагогтің аты-жөні						
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**01, 03.07. - 07.07.2023ж.**					
Апта күндері	***Сенбі***	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі						
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**					

Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Ойыншықтарды жөндеу".** Мақсат-міндеттер: балаларды ойыншықтарды жөндеуге тарту; ойыншықтарды ұқыпты ұстауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Ойыншықтарды орындарына жинау".** Мақсат-міндеттер: өз бетінше топ ішіндегі тазалықты біліктіліктерін жетілдіру. Топтың тазалығын реттеу (ойыншықтарды, құрылыс материалдарын жинау). Эстетикалық талғамдарын тәрбиелеу, еңбекке баулу. **(еңбек дағдылары)**	**"Өсімдіктердің жапырақтарын сүрту".** Мақсат-міндеттер: жапыраққа қолды батырмай, дымқыл шүберекпен ұқыпты сүрту, гүлдерді аялауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Кірлеген орамалдарды ауыстыру".** Мақсат-міндеттер: еңбекке деген тұрақты қызығушылықтарын, тапсырманы тиянақты орындау ұмтылыстарын қолдау. Орамалдарды бөлек ұяшыққа ілуге үйрету. Еңбектенуге, ересектерге көмектесуге деген ниетке тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**		

	"Домино" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар:	**"Адымдар" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын кеңейтуге ықпал ету, тілді дамыту. Сипаттау: екі топ бір-біріне қарама-қарсы тұрады. Олардың арасынан бөлу сызығы жүргізіледі. Әртүрлі тақырыптарды қолдануға болады, қажет сөзді атап, адым жасауға болады. Бөлу сызығына бірінші жеткен топ, жеңіске жетеді. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Қызғалдақтай саусақтар" саусақ**	**"Сөз мағынасы" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өз ойын нақты жеткізуге, заттың ерекшелігін сипаттай отырып, оның қолданылуының негізгі түрін көрсете білуге үйрету. Балаға сөздің мағынасын түсіндіруді ұсыну: "велосипед", "пышақ", "қалпақ", "доп", "хат", "қолшатыр", "жастық", "шеге", "есек", "гауһартас", "біріктіру", "күрек", "қылыш", "ыңғайсыздық", "ержүрек"	**"Не (кім) қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың суретін көріп, қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеуді жетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат - шабады, жүреді, жортады, жатады, секіреді. Құрт - жорғалайды. Көбелек - ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық - жүзеді, тыныс алады,		

Таңертеңгі жаттығу	Оятуға қуанышты, эмоционалды жағдай орнату, ағзаның барлық мүшелері мен жүйелерінің қалыпты жұмыс істеуін дамыту. Кешенді жаттығу. Ал балалар, тұрайық, Алақанды ұрайық. Оңға қарай бұрылып, Солға қарай бұрылып, Бір отырып, бір тұрып, Ұйқымызды ашайық. **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Қолды көбік пайда болғанша сабындау, мұқият шаю, құрғақ етіп сүрту дағдыларын пысықтау. *Көркем сөз* Ас ішудің мәдениетін Сен есіңнен шығарма. Арқаңды түзу ұста, Жан-жағына қарама. Асыңды ішіп, болған соң, "Рақмет" айт аспазға. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Жидектер жинау" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: түстерді (жасыл, қызыл) қабылдауды, ұсынылған түстердің аталуын ажырату және сөйлеу кезінде қолдану біліктіліктерін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Әңгімелесу: "Бау мен бақша".** Мақсат-міндеттер: бау және бақша өсімдіктері жайлы қарапайым ұғымдарын қалыптастыру; бау-бақшадағы мезгілдік жұмыстар жайлы түсініктерін қалыптастыру; еңбекке баулу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Көркем сөзді мәнерлеп айту (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жылдың төрт мезгілі ретін білуге дағдыландыру; есте сақтау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. "Төрт досым". Төрт досым жанымнан өткен: Жаз, күз, қыс және көктем. Ұмытпаймын не бүгін, не ертең: "Жаз, күз, қыс және көктем". **(қоршаған ортамен таныстыру, көркем әдебиет)**	**"Жаз" тақырыбы бойынша иллюстрацияларды қарастыру.** Мақсат-міндеттер: жаз мезгіліндегі табиғаттағы өзгерістер жайлы түсініктерін кеңейту, жазғы табиғат сұлулығына деген жағымды-эмоционалды қарым-қатынас қалыптастыру. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**		

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** Ы. Алтынсарин "Аурудан аяған күштірек" (әңгімесін оқу, мазмұны бойынша әңгімелеу) Мақсаты: Балаларды өмірдің әртүрлі жағдайларында саналы әрекет жасауға үйрету; анаға деген құрмет сезімдерін тәрбиелеу, орын алған жағдайларды бағалай білуге дағдыландыру; өзіне және өз күшіне сену қасиеттерін дамыту; анасына деген құрмет сезімге тәрбиелеу.	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** «Лунтик пен оның достарының саяхаты» Мақсат-міндеттер: Санақ негізінде екі топ заттардың теңдігі мен теңсіздігі туралы білімдерін бекіту; 5 шегінде санау қабілетін қалыптастыру; зейін мен есте сақтауды дамыту; ұқыптылыққа, зейінділікке тәрбиелеу. **Музыкадан ойын-жаттығу** "Маусымжан" Мақсат-міндеттер: Балалардың педагогпен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Ертегідегідей гжель" Мақсаты: "Ертегідегідей Гжель" тақырыптарында балалардың сөздік қорын дамыту. Балаларды ермексазбен дәстүрлі емес тәсілдермен жұмыс істеуді үйретуді жалғастыру; ұсақ қол маторикасын дамыту; өткен мүсіндеу тәсілдерін бекіту; тегістеу, кесектен үзіп алу; гжель ыдысы, ертеде, қолөнер шеберлері, т.б. *«Ыдысты құрастыр» ойыны.* **Дене шынықтырудан ойын-жаттығу**	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Жидектер" Мақсат-міндеттер: Балалардың жидектер туралы, олардың сыртқы түрінің ерекшеліктері, өсу орындары туралы, олардың түрлерімен, адам өміріндегі пайдасымен таныстыру; жидектер мен олардан жасалатын өнімдердің атауларына байланысты сөздік қорларын байыту, "жидектер" туралы жалпылама түсініктерін қалыптастыру; еске сақтау, байланыстырып сөйлеу, логикалық		

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**	
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**	

Серуен	**Құмырсқаларды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: құмырсқалармен олардың тіршілігімен, олардың басқа тіршілік иелеріне тигізетін пайдасымен таныстыруды жалғастыру; танымдық әрекеттерін белсендету, бақылауға деген тұрақты қызығушылықты дамыту. "Құмырсқа". Қаламайды құмырсқа Қаңғыруды, билеуді. Тыным алмай, ырысқа	**Мезгілдік өзгерістерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: жаз мезгілінде өсімдіктер мен жан-жануарлардың тіршілігіндегі өзгерістерді анықтауды дағдыландыру; жазғы ауа-райы жайлы түсініктерін кеңейту. Көркем сөз. "Жазғы сурет". Артымнан ай туғандай, Алдымнан күн. Түнде жұлдыз күлімдеп, Қағады ым. Мөлдір бұлақ, Сырлы өзен суы	**Жаңбырды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды табиғат құбылысы-жаңбырмен таныстыруды жалғастыру. Жаңбырдың өсімдіктердің өсуіне тигізетін ықпалы жайлы айту. Балаларды сөйлеу барысында жаңбырды сипаттайтын сын есімдерді қолдануды үйрету. Балалармен жазғы жаңбырды бақылау. "Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ	**Инелікті бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: инелік жәндәгәне деген қызығушылықты ояту; иненіктің сыртқы пішінін байқап, қимылын бақылап, өзге жәндіктерден ажыратуға дағдыландыру. Ұшағым бар кіші, Мінбейді еш кісі. (Инелік) Педагог балалардан иненіктің қандай көлік түріне ұқсастығы бар екендігін сұрайды. Иненіктің қимылына қарап, адам тіқұшақты		

Серуеннен оралу	Далаға киген киім-кешектері мен аяқ киімдерін тазалау біліктіліктерін бекіту. Ұқыптылыққа тәрбиелеу.
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Қолды көбік пайда болғанша сабындау, мұқият шаю, құрғақ етіп сүрту дағдыларын пысықтау. *Көркем сөз* Ас ішудің мәдениетін Сен есіңнен шығарма. Арқаңды түзу ұста, Жан-жағына қарама. Асыңды ішіп, болған соң, "Рақмет" айт аспазға. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Шынығу мақсатында деңсаулық жолдарымен жүру. Көзге арналған жаттығу. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Компот немесе тосап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жемістер мен жидектерді ажыратып, өсу орнын анықтау біліктіліктерін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Театр".** Мақсат-міндеттер: балаларды өзіне жүктелген рөлге сәйкес әрекет етуге үйрету. Балалар арасындағы достық қарым-қатынас қалыптастыру. Мәдени ошақтар олардың әлеуметтік маңызы жайлы ұғымдарын бекіту.	**"Ғажайып қап" дидактикалық ойын.** Мақсат-міндеттер: балалардың кейбір бұйымдар жайлы түсініктерін бекіту; байланыстыра сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту, зейіндерін тұрақтандыру. Жүргізуші балалардың алдына қап қояды. Ойыншылар қапқа қолдарын салып, сипап сезу арқылы затты анықтау керек. Кейін затты сипаттап, неден жасалғанын, пайдаланылуы жайлы айтады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыур)**	**"Не қайда өседі?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жалпылама сөздер "Жидектер", "Жемістер" жайлы түсініктерін бекіту. Сөздік қорларын молайту. Барысы. Балалардың алдына бақшаның, ағаштың, бұталардың, макеті қойылады. Бала бір жемісті немесе жидекті таңдайды, оны сипаттайды және сәйкес ағашқа, бақшаға немесе бұтаға бекітеді (жапсырады). **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**"Түлкі, қоян және әтеш" үстел үсті театры .** Мақсат-міндеттер: сөйлеу тілі мен тілдік қарым-қатынасты дамыту. Ертегі мазмұндауына қосылу. Дыбысты нақты дыбыстау. Рөлдерге бөлу барысында балалар өзара келісіп, бір-біріне шыдамдылық және сыйластық танытуға дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Сюжетті-рөлдік ойын"Пиццерия ".** Мақсат-міндеттер: өз бетінше рөлдерді бөлу және рөлге сәйкес әрекет етуге үйрету. Балалардың		

Балалармен жеке жұмыс	**Ойын-әңгіме: "Күн тәртібі және мен".** Мақсат-міндеттер: монологты сөйлеуді дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Көңілді сан" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тура және кері санауды дамыту, кезкелген ұсынылған цифрден санай бастауды меңгерту. **(математика негіздері)**	**"Одан кейін не?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың тәулік бөліктері, әртүрлі тәулік бөліктеріндегі балалардың әрекеттері жайлы білімдерін бекіту. **(математика негіздері)**	**"Не-қандай?" ойын жаттығуы** Мақсат-міндеттер: орман және үй жидектерін атау, сын есімді таңдау. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**		
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын тандау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.					
Серуен	Түскі серуенді бақылауды жалғастыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары, дене шынықтыру)**					
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**					
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**					

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**					
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"«Балаларға қандай ойыншықтар керек?" тақырыбында ата-аналарға арналған кеңес.	Әңгімелесу: "Ойыншықтарды өзім жинаймын".	Әңгімелесу: "Пайдалы жидектер"	Ата-аналарға ұсыным: "Балаларға не оқуға болады?"		

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ	
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	
Топ/сынып	**Ересек топ**
Тобы, топтың реттік саны, атауы	
Балалардың жасы	**4 жасар балалар**

Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**10.07. - 14.07.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Ойыншықтар шкафын реттеу".** Мақсат-міндеттер: балаларды өз бетімен ойыншықтарды әдемі реттеп қоюға, үйрету. Шкафтағы реттілікті сақтау, шаң сүрту. Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын дамыту; эстетикалық талғамдарын тәрбиелеу, еңбекке баулу. **(еңбек дағдылары)**	**"Ұйымшыл кезекшілер".** Мақсат-міндеттер: кезекші міндеттерін дербес және адал орындау. Тәрбиеші оқу қызметіне дайындаған материалдар мен нұсқаулықтарды үстелдерге орналастыру; оқу қызметінен кейін, жұмыс орнын жуу және жинау. Еңбексүйгіштікті, үлкендерге көмек көрсету ниеттерін дамыту. Үлкендердің еңбегін бағалауға, басқалардың игілігі үшін, еңбектену ниетін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Бөлме өсімдіктеріне күтім жасау".** Мақсат-міндеттер: бөлме өсімдіктерін тазалықта ұстау тәсілдері жайлы алған білімдерін нақтылау, балаларды өсімдіктердің сыртқы бейнесіне, құрылымына қарап шаңды анықтау және жою тәсілдерін үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**"Біз көмекшіміз".** Мақсат-міндеттер: тамақтан кейін ыдысты үстелден жинауды үйрету. Балаларды ересектерге шамасы келгенше көмек көрсетуге жетелеу. Еңбексүйгіштікті, үлкендерге көмек көрсету ниеттерін дамыту. Үлкендердің еңбегін бағалауға, құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Бет орамалдарды жуамыз".** Мақсат-міндеттер: балаларды сабындау дағдыларын, майлықтарды шайқап, сығуға үйрету. Еңбек мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру. Еңбексүйгіштікті, сумен ұқыпты жұмыс істеу біліктіліктерін дамыту. Ұжыммен бірігіп жұмыс істеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**

	"Өрнекті қайтала" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: есте сақтау мен зейінді тұрақтандыруға ықпал ету. **(шығармашылық дағдылар)** **Көркем сөзді жаттау жаттығуы.** Мақсат-мінедеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Бақшада". Көңілді бар бала, Бақшаға, баққа енсек. Ойнаймыз аулада, Төбеміз әткеншек. Шешеміз жұмбақ та, Жаңылтпаш айтамыз. Кешкілік үй жаққа Үлкейіп қайтамыз. Б. Кірісбаев. **(көркем әдебиет)**	**"Айырмашылығын тап" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру, ортақ ерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу біліктіліктерін, зейінін дамыту. Құралдары: бір қарағанда бірдей болып көрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары. Ережені есте сақтау жаттығуы. **(танымдық дағдылар)** **Жұмбақ жасыру. "Бағдаршамның шамдары".** Мақсат-міндеттер: балалардың жол ережелері туралы	**"Жалпы атауын бер" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бірнеше объектіні ортақ белгісі, қасиеті бойынша біріктіріп, топтаманы дұрыс атай білу дағдыларын жетілдіру; сөздік қорларын байыту; ақыл-ой қабілетін дамыту. Балаларға лото карталары беріледі. Балалар белгілі карточкаларды топтастырып жалпы атауын атайды (жануарлар, құстар, үй құстары, үй жануарлары, құралдар, жиһаз, ыдыс-аяқ, ғимараттар, қыздардың және ұлдардың киімдері). **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Ал егер?" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауын, көру зейінділігін дамыту. **(танымдық дағдылар)** **"Біздің үйдегі көмекшілер" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тұрмыстық техникамен қолдану қағидалары туралы түсініктерін пысықтау; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп, қимылдарды орындауға машықтандыру. Бізге не көмектеседі? (Екі қолдың сұқ саусақтары жоғарыны нұсқайды) Біз оны қосамыз, (Қолымыз алдыда, жұдырыққа түю, біріне туйістіру)	**"Қол шапалақта" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: бала зейінінің тұрақтылығы мен ауысуын, танымдық белсенділігін дамыту; ой-өрісін кеңейту. **(танымдық дағдылар)** **"Асықты кімге, қай жаққа тастаймын?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың бір-біріне мұқият болып, шеңберде асықпен ойнауға тәрбиелеу; кеңістіктегі бағыт-бағдарды ажырату дағдыларын жетілдіру, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Жабдығы: асық. Ойынды санамақ арқылы таңдалған

Таңертеңгі жаттығу	Кешенді жаттығу. Балалардың денсаулығының нығаюына ықпал ету, күнделікті дене шынықтыру жаттығуларын жасау әдебін тәрбиелеу. Жаттығуды бастайық, Бұл әдеттен қашпайық. Ашайық тез ұйқыны, Жақсы өтсін бұл күнім! **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Асхана құралдарын ұқыпты қолдану біліктілігіне, өтініш айтуға, алғыс білдіруге тәрбиелеу. *Көркем сөз* Ас ішудің мәдениетін Сен есіңнен шығарма. Арқанды түзу ұста, Жан-жағына қарама. Асыңды ішіп, болған соң, "Рақмет" айт аспазға. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Әңгімелесу: "Күн тәртібі не үшін керек?".** Мақсат-міндеттер: өз денсаулықтары мен күн тәртібіне, дұрыс қарым-қатынас қалыптастыру. **(математика негіздері)**	**"Тікұшақ (инелік) қайда ұшып барады?" дамытушылық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды суретке қарап, тікұшақтың (инелік) қай жаққа ұшып бара жатқанын анықтап айтуға машықтандыру; кеңістікті, жазықтықты бағдарлау қабілеттерін пысықтау. Педагог балаларды алдын-ала тікұшақтың қалай қозғалып, ұшатынын бейнежазбалар арқылы көрсетеді. Содан соң түрлі бағыттарға ұшқан, түрлі кеңістік пен жазықтықта ұшып-қонғаны туралы суреттерді кезегімен көрсетеді. Құралдары: тікұшақты жоғары, төмен, оң, сол	**"Мысық қалай қимылдайды?" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды саусақ жаттығуын көрсетіп, сөзбен сүйемелдеуге машықтандыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Құралдары: саусақтарға тағылатын мысықтың маскалары. Мысық қалай қимылдайды? (Қолдар үсте бетінде сол мен оң жаққа сермеп қозғалады) Көрсетейік осындайда. Ақырын аяқ басады, (Үстел бетімен саусақтар ұштарымен кезек жүргізу) Күшіктер қуса - қашады. ("Жүгірту") Орнынан, шап, секіріп, (Орнынан алға сермеп бір орнынан жылжыту) Төбеге ытқып шығады.	**"Ауа-райына сай киінеміз" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ауа-райына сәйкес киіну ережелерін игерту; қарапайым қауіпсіздік ережелерін сақтауды ескерту; жазғы ауа-райы ерекшеліктері, адам денсаулығына келтіретін әсері жайлы ұғымдарын жалпылау және толықтыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Әңгімелесу: "Мен-жаяу жүргіншімін".** Мақсат-міндеттер: балалармен көшеде жүру ережелерін бекіту, балаларға түрлі жағдайларда, жаяу жүргіншілер қалай әрекет ету керектігін, айтып беруді ұсыну. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **"Жоғары - төмен" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтіннің мәніне, ырғағына сай қимылдауға машықтандыру; жоғары және төмен ұғымдарын пысықтау; табиғат құбылыстарына деген қызығушылықты арттыру. - Балалар, "жоғары" десем - қолдарыңды жоғары созып, шапалақтайсыңдар,

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Балалар күні" Мақсат-міндеттер: Балалардың ойын-ауық әлемі туралы бұғымдарын жетілдіру; өз ойларын еркін жеткізуге, сөйлеуге баулу; есте сақтау қабілеттерін дамыту, тақпақтар,өлеңдер жаттау, мінерлеп айтуға дағдыландыру; достыққа, мейірімділікке, кішіге қамқор болуға, үлкенді сыйлауға тәрбиелеу.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Көңілді ойындар" Мақсат-міндеттер: Балаларды алға ұмтыла секіруге; сызықтар арасымен (10 см арақашықтық) тепе-теңдікті сақтап жүруге үйрету; балаларда аяқтың ұшымен, өкшемен, табанмен, тізені жоғары көтеріп жүруге; аяқтың ұшымен жүгіру іскерліктерін дамыту.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Әдеби шығармалар әлемінде" Мақсат-міндеттер: Балаларға кітаптан білім алатындығын, оны шығару үшін көп адамдар еңбек ететіндігі жайлы түсіндіру; кітапқа деген қызығушылықтарын ояту; есте сақтау, түсіну дағдыларын дамыту; кітапты күтіп ұстауға тәрбиелеу.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Батпырауық" Мақсат-міндеттер: Қарындаш/фломастерді дұрыс ұстау, қағаз бетінде бағдарлау, түзу сызық, өрнек салу біліктілігін бекіту; ұсақ қол моторикасын дамыту, қоршаған ортамен таныстыру, сурет салуға қызығушылықтарын арттыру; өзара көмек қолын созу сезімдерін тәрбиелеу. **Музыкадан ойын-жаттығу** "Би билейміз баршамыз" Мақсат-міндеттер: Көңілді әуен арқылы көңіл күйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту. Балаларды достыққа, бірлікке, татулыққа	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** «Табиғат патшалығына саяхат» Мақсат-міндеттер: Балаларға қуанышты көңіл-күй туғызу, эмоционалды сезімталдықты ояту. Балалардың шығармашылық қабілеттерін , сөйлеу қабілетін, тапқырлығы мен эрудициясын дамыту. Балаларды табиғатты сүюге, құрметтеуге, жануарлар әлеміне деген қайырымдылыққа тәрбиелеу.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Теректі бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: терекпен таныстыруды жалғастыру, оны қарастыру, оған тән белгілерді, басқа ағаштардан айырмашылығын анықтау. **Көркем сөз. "Сұлу терек"** Кербезісің маңызданған, сұлу терек! Орандың желбіреген жасыл желек. Тұрасың ырғатылып такаппарсың, Басқа ағаш көрінбейді саған серік. Сымбатты, оқтай түзу бойың мінсіз, Бұл жақта сенде - ақ көрдім мұндай көрік. Аспанға бой созасың үндемейсің,	**Аспанды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды аспанның ашық не бұлтты екенін анықтап; бұлттарды белгілі бейнелерге ұқсас екендігін байқауға машықтандыру; ой-қиялын, зейінін, бақылау қабілетін дамыту. Көркем сөз. "Аспанда". Аспан малға толып кетті - Бұлттар түлік болып кетті: Бір бұлт шықты ешкі болып, Бір бұлт шықты мешке болып. Бір бұлт шықты бие болып, Бір бұлт шықты түйе болып, Бір бұлт шықты	**Шегірткені бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардың шегіртке, кейбір жәндіктердің қорғаныс түрлері жайлы білімдерін кеңейту, (қорғаныс түсі); жәндіктердің тіршілігіне қызығушылықтарын, байқағыштық біліктіліктерін дамыту; ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Балаларға шегіртке денесінің сыртқы реңкі (жасыл, қоңырқай) шөп, жапырақ, бұталардың түстеріне сай екендігін көрсету. Түстің неге осындай екенін сұрау. Шегірткенің құстардан, кесірткелерден	**Көлікті бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: өтіп бара жатқан көлікті бақылауды, жеңіл және жүк көлігін және арнаулы көліктерді ажыратуды үйрету, байқампаздықты, өз ойын нақты жеткізе білу біліктіліктерін дамыту. **"Қандай көлік қайда жүреді?" дамытушы жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың көліктер туралы ұғымдарын пысықтау, қызығушылығын арттыру; зеректікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдары: жүк машинасы, кеме, пойыз, велосипед, автобус, ұшақ, жеңіл	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардың желдің қасиеттерін тануға деген қызығушылықтарын арттыру; бақылау нәтижесінде желге ауызша сипаттама беруге, іс-тәжірибелер жасауға дағдыландыру. **"Түтікшемен үрлеп, лентаны желбіретейік" жаттығуы.** Педагог әрбір баланың алдына түтікше мен лентаны (қағаздан қиылған жолақ та жарайды) береді. - Балалар, қазір біз қажетті күшпен үрлеуді жасап, түтікшеден желді үрлеп шығарамыз. - Мен "жел қатты

Серуеннен оралу	Серуен кезінде ұйымдасқан мінез-құлық дағдыларын бекіту: тыныштықты сақтау, өз достарына көмектесу, киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Асхана құралдарын ұқыпты қолдану біліктілігіне, өтініш айтуға, алғыс білдіруге тәрбиелеу. *Көркем сөз* Ас ішудің мәдениетін Сен есіңнен шығарма. Арқанды түзу ұста, Жан-жағына қарама. Асыңды ішіп, болған соң, "Рақмет" айт аспазға. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ұйқыларынан оянып, төсекте жатып жасайтын жаттығу; балалар жатқан қалыпта, төсектен тұрмай, көрпе астында аз мөлшерде орындайды. Жалпы дамытушылық жаттығу; (төсекте 2-3 минут) балалардың ұйқыдан, ояну күйіне біртіндеп ауысуына бағытталған жаттығу. Жалпақ табандылықты алдын-алу мақсатында уқалау жолдарымен жүру. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Сипаттамасы бойынша таны" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сипаттау әңгімесін құрастыруды үйрету, зейіндерін, сөйлеу тілдерін дамыту, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табуды. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын. "Хайуанаттар бағы".** Мақсат-міндеттер: балалардың хайуанаттар бағы, қамқорлыққа алынған аңдар, ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман) жайлы түсініктерін бекіту; хайуанаттар бағында мамандардың қандай рөл ойнайтынын	**"Не қайда өседі?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың орман және көгал өсімдіктері жайлы білімдерін бекіту; сөздердің жалғауларын нақты айту; есте сақтауларын дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын. "Менің жанұям".** Мақсат-міндеттер: өз бетімен жоспарланған сюжет үшін, ойын ортасын жасауға үйрету. Топпен жұмыс істеу ниетін тәрбиелеу. Барысы: балалар рөлдерді бөліп, өз бетінше ойнайды. Балалар өзара бір-бірімен ақылдасып, өз әрекеттерін жоспарлайды.	**"Еркелетіп ата" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөздер арасындағы қосымшаларды дұрыс байланыстыру. **(қазақ тілі, сөйлеуді дамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Минимаркет"** Мақсат-міндеттер: балалардың азық-түлік дүкені түсініктерін бекіту, сатушы мен сатып алушы рөліндегі әрекеттерді игеру, мейірімді қарым-қатынас орнатуға тәрбиелеу. Сатушы балалардың қалауымен тағайындалады. Сатып алушылар қажетті құралдар (себет, қолданылатын қажетті құралдарды, қол арбаны, карточканы, тауарды таңдайды, сатушы	**"Ағаш бұл…" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: ой-өрісін дамыту, балалардың өз білімдерін іс-тәжірибеде қолдана білуге, бір затты әртүрлі көзқараста көруге мүмкіндік беру. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Тазабекте қонақта"** Мақсат-міндеттер: балалардың гигиеналық дағдыларын қалыптастыру, тазалық құралдарын қолдану тәсілдері жайлы білімдерін кеңейту; гигиеналық шараларды күнделікті орындауды үйрету; тазалыққа, өз денсаулықтарын	**"Сипаттамасы бойынша таны" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сипаттау әңгімесін құрастыруды үйрету, зейіндерін, сөйлеу тілдерін дамыту, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табуды. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Аурухана"** Мақсат-міндеттер: дәрігер, медбике мамандығына қызығушылықтарын ояту; балалардың медицина қызметкерлерінің міндеттері жайлы білімдерін кеңейту; сауалнама жүргізу біліктіліктерін дамыту; жанашырлыққа, басқаларға қамқорлық танытуға,

Балалармен жеке жұмыс	**Саусақ жаттығуы: "Апта күндері".** Мақсат-міндеттер: қол саусақтарының қозғалысын дамыту . **(сөйлеуді дамыту)**	**Әңгімелесу: "Балабақшадағы менің сүйікті ойындарым".** "Қане, көрсет" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау, қабылдау, зейін, елестету, пантомималық қабілеттерін дамыту; көліктер туралы түсініктерді пысықтау; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ұшақ ұшып келеді, қане, көрсетші. (Қол екі жаққа созу, денені екі жаққа қозғалту) Машина жүріп келеді, көрсетші. (Рөлді айналдырған сынай таныту) Пароход жүзіп келеді, қане, көрсетші. (Алақанды қосып, толқын тәрізді қолды екі жаққа ирелеңдету) Мотоцикл жүріп келеді, қане,	**Әңгімелесу: "Менің сүйікті жан-жануарларым".** "Сипатталған ғимаратты тауып ал" зейінге жаттығу. Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін, қабылдау, ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі түсті және биіктігі түрлі үйлердің суреттері. Педагог суреттерді тізіп, біріне ауызша сипаттама береді, балалар сипатталған үйді табуға тырысады. Дұрыс тапқан бала, сол суретке тағы бір рет сипаттама береді. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Сипаттамасынан таны" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сипаттау әңгімесін құрауды үйрету, зейіндерін, сөйлеу тілдерін дамыту. (**"Қызғалдақтай саусақтар" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Қызғалдақтай саусақтар, Өсіп тұр қатар-қатар. (Саусақтарды жыбырлату) Бір - саусақ, қызғалдақ, Екі - саусақ, қызғалдақ, (Саусақтарды кезегімен жұдырықтан шығарып отыру)	**"Бұл қай кезде болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың тәулік бөліктері жайлы білімдерін бекіту. **(математика негіздері)** **"Қара да, қайтала" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көру арқылы қабылдауын, қиялдарын дамыту, кеңістіктегі, жазықтықтағы геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту. Құралдары: геометриялық пішіндер жинақнамалары, шаршы пішінді парақтар. **(дене шынықтыру)**

Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын тандау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.				
Серуен	Түскі серуенді бақылауды жалғастыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары, дене шынықтыру)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Театр қуыршақтарын жасау" тақырыбында кеңес.	Әңгімелесу: "Балалардың үйдегі ойыншықтары"	Кеңес: "Баланың көшедегі қауіпсіздігі".	Әңгімелесу: "Баланы еңбекке баулимыз".	Кеңес: "Бала тәрбиесіне онлайн ойындардың ықпалы".
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					

Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**4 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**17.07. - 21.07.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Таза орындықтар".** Мақсат-міндеттер: балаларды топтағы орындықтарды таза ұстауға үйрету: оларды дымқыл шүберекпен сүрту; оқу қызметінен кейін, орындарына қою. Еңбек дағдылары мен біліктіліктерін, жұмыс барысында мәдени-гигиеналық талаптарды сақтау біліктіліктерін дамыту. Үлкендерге көмектесу ниеттерін, олардың еңбектерін құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Біз ойыншықтарды әдемі жинаймыз".** Мақсат-міндеттер: топтағы ойыншықтарды өз бетінше реттеп, ұқыпты жинау біліктіліктерін жетілдіру. Эстетикалық талғамдарын, басқалардың игілігі үшін еңбектену ниетін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Асхана бойынша кезекшілік".** Мақсат-міндеттер: балаларды кезекшілік міндеттерін өз бетімен тиянақты, адал орындауға үйрету. Қолды таза жуу, кезекшінің киімін кию, дастарханды дұрыс әзірлеу. Тамақтан кейін ыдысты тазалау. Еңбекке баулу, басқалардың игілігі үшін еңбектену ниетін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Қуыршақтың киімдерін жуу".** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешіге қуыршақтардың киім-кешектері мен төсек жаймаларын жууға көмектесуге үйрету: балаларды жұмыс алдында алжапқыш киюді үйрету; жуу және кептіруге қажет арнайы құралдарды, сондай-ақ жұмыс орнын дайындау; сабынды қолдана білу. Еңбек дағдылары мен біліктіліктерін, жұмыс барысында мәдени-гигиеналық талаптарды сақтау біліктіліктерін дамыту. Басқалардың игілігі үшін еңбектену ниетін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Кітаптарды жөндеу".** Мақсат-міндеттер: балаларды кітаптарды желімдеуді, желім мен қайшыны дұрыс қолдануды, майлықтарды пайдалануды үйрету. Еңбек дағдылары мен біліктіліктерін, көзбен мөлшерлеуді, ұсақ қол моторикасын, шығармашылық қиялдарын дамыту. Басқалардың игілігі үшін еңбектену ниетін, кітаптарды ұқыпты ұстауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**

	Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы. Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Базарда". Не қалайсың, базарда Барлығы бар, дайын да: Жеміс-жидек, көгөніс, Ет, балық пен сүтіміз. Құрт, ірімшік, қаймақ Барлығыңды тойдырмақ. Түрлі-түрлі азықтар, Тәттілер мен жармалар. Нан өнімінен бауырсақ, Бәліштер, тоқаш томпақ.	**"Айналамыздағы геометриялық пішіндер" дамытушы ойыны (жемістер мен көгөністер).** Мақсат-міндеттер: балалардың жеміс пен көгөністер, геометриялық пішіндер туралы түсініктерін пысықтау; ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: шеңбер, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш сияқты пішіндер; жемістер мен көгөністердің кескіндері. - Балалар, қандай геометриялық пішіндерді білесіңдер? (Дөңгелек, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш). - Алдарыңдағы	**"Кім көп атайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын етістіктермен молайту, мағынасына сәйкес етістіктерді таңдау. Педагог балаларға көгөністер мен жемістерді өсіріп, баптау, жинау әрекеттері жайында әңгімелеуді ұсынады. Құралдар: жемістер мен көгөністерге тиісті адамның еңбегі туралы суреттер. **(сөйлеуді дамыту)** **"Қайсысы ең ауыр?" логикалық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың заттардың өлшемдері жайындағы түсініктерін бекіту; заттың жеңіл немесе	**"Не артық?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды шарттарда берілген белгілер бойынша жіктеуге машықтандыру; ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі заттар мен ойыншықтар немесе заттық сурет-карточкалар. Педагог түрлі заттарды немесе суреттерді төртеуден тізбекке қояды, салады. Әрбір төрт зат немесе суреттің арасында біреуі артық болып саналады. Артықты табу үшін балалар төрттің арасынан бәріне ортақ қасиеті жоқты іздеп атайды. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Домино" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды, сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қос суреттер, әртүрлі

Таңертеңгі жаттығу	Кешенді жаттығу. Балалардың денсаулығын нығайтуға ықпал ету, күнделікті жаттығу әдетін қалыптастыру. Ал, балалар, тұрайық, Алақанды ұрайық. Оңға қарай иіліп, Солға қарай иіліп, Бір отырып, бір тұрып, Бойымызды созайық. Белімізді жазайық. **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Асхана құралдарын ұқыпты қолдану біліктілігіне, өтініш айтуға, алғыс білдіруге тәрбиелеу. Дастарханға кел жайғас, Дайын түскі тамағын. "Ас адамның арқауы"- Нан қосып же әрдайым. Ұқыпты бол, тағамға, Дұрыстап іш асықпа. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Жоғары - төмен" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтіннің мәніне, ырғағына сай қимылдауға машықтандыру; жоғары және төмен ұғымдарын пысықтау; табиғат құбылыстарына деген қызығушылықты арттыру. - Балалар, "жоғары" десем - қолдарыңды жоғары созып, шапалақтайсыңдар, "төмен десем" - төмен отырып, тыныш отырасыңдар. Күлімдейді алтын күн. Жерде жатыр алтын құм. Құстар ұшты биікке. Сәбіз өсті жүйекте. Кіші болдық желектей, Өсеміз биік теректей. Д. Ахметова. Күрделенуі: жаттығу сөздерін	**Әңгімелесу: "Кезекшілерге арналған ережелер".** Мақсат-міндеттер: балалардың дастарханды қалай жаю керектігін естеріне түсіру, реттілігін сақтай отырып, тиянақты әрекет етуге үйрету, орындалған жұмыстың өзектілігін талқылау. Кезекшілік барысында қажет еңбек дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Көгөністер дүкені - бұл...?" тақырыбына әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: балалардың көгөніс дүкені жайлы түсініктерін нақтылау, сөйлеулерін белсендету: көгөністер мен жемістерді, сатушы мен сатып алушының әрекеттерін нақтылайтын етістіктерді, сапалық сын есімдерді атау. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Саусақ жаттығуы. "Ыдысты қалай жуамыз?".** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту; балалардың қарапайым дағдыларын жетілдіру. Біз көмекші болып жүреміз, (Бас бармақтарды көрсету) Жеңімізді кезегімен түреміз. (Женді түргенге еліктеу) Қолға табақшаны алып, (Саусақтарды созып, екі алақанды, айқастыра, бірі-біріне уқалау) Уқалап, жуып береміз. Кесе - екі қос алақандай, (Саусақтарды қосып, бірыңғай бүгіп, екі қолды қырынан қосып, "тербету")	**Әңгімелесу: "Бақшада не өседі?"** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым себеп-салдар байланысын орнатуға үйрету, оқиғаларды белгілі бір ретпен орналастыру, қалай дұрыс тамақтану керектігі жайлы түсінігіне алып келу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Жабайы аңдар, түлкі туралы ертегілер әлеміне саяхат" Мақсат-міндеттер: Балаларды ертегіде кездесетін хайуанаттардың мінез-құлқын, іс-әрекетін түсінуге, соның ішінде түлкінің жаман қылықтарын көре білуге жаттықтыру; әңгіме мен ертегіні салыстырып, қайсысы өмірдегі шындыққа жақын екенін ажырата білуге үйрету; ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамыту; аңдарға қамқор болуға тәрбиелеу.	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Көгөністерге арналған себет" Мақсат-міндеттер: Балаларды үлгі схема бойынша құрастыруды үйрету; себет салу туралы балалардың ойларын жетілдіру, зейінді және қолдың ұсақ моторикасын дамыту, сөздік қорын кеңейту, тапсырмаларды орындау кезінде шыдамдылыққа, топта жұмыс істей білу қабілетін. тәрбиелеу. **Музыкадан ойын-жаттығу** "Жаңбыр" Мақсат-міндеттер: Вокалдық, музыкалық және ритмикалық дағдыларды жетілдіру; шығармашылық белсенділікті дамыту.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Пайдалы көгөністер" Мақсат-міндеттер: Балаларды қозғалыс бағытын өзгертіп жүру; таяқтың астынан сол бүйірмен алға еңбектеп кіру дағдыларын дамыту; балаларда аяқтарын алшақ қойып секіру; 50 см жоғары көтерілген арқанның астынан сол бүйірмен алға еңбектеп кіру дағдыларын дамыту; дене шынықтыру құралдарын пайдалануға ынталандыру.	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Көгөністер мен жемістер" Мақсат-міндеттер: Балаларды жемістер мен көгөністердің пішіні мен оларға тән ерекшеліктерді жеткізіп көрсете білуге үйрету; шаршы мен тіктөртбұрышты қағаздан әртүрлі пішіндерді қиып алу дағдыларын қалыптастыру; қосарлап бүктеу тәсілі арқылы заттарды қиюға жаттықтыру; жапсыруға деген қызығушылықтарын арттыру; ұқыпты жұмыс жасауға тәрбиелеу.	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Көгөністер" Мақсат-міндеттер: Балалардың көгөністер туралы білімдерін кеңейту, көгөніс бақшада өседі деген идеяны бекіту; көгөністерді сыртқы түрі бойынша ажырата білуге, оларды атауға үйрету; сөйлеу, ойлауды дамыту; адамдардың жұмысына, олардың еңбек өнімдеріне ұқыпты қарауға тәрбиелеу.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Бақшадағы көгөністерді бақылау (қияр). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды көгөністер қиярдың сыртқы пішіні және өсу ерекшеліктерін байқауға, суару ережелерін ескеруге баулу; көгөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін, ағзаға аса пайдалы екендігіне көз жеткізу. Қиярдың түсі ақ тұқымын көктемде ыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққа салып, су құйып, суықта үстін пленкамен жауып, баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам шөптен тазалау,	**Бақшадағы көгөністерді бақылау (сәбіз бен қызылша). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды сәбіз бен қызылшаның сыртқы ерекшеліктерін байқап, салыстырып, ажыратуға бейімдеу; көгөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін, ағзаға аса пайдалы екендігіне көз жеткізу. Сәбіздің ұсақ, қызылшаның кесек тұқымдарын көрсетіп, көктемде ыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққа салып, су құйып баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам	**Бақшадағы көгөністерді бақылау (пияз). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: пиязды өзге көгөністерден ажыратуға дағдыландыру; көгөністердің өсіп, пісуіне жазғы мезгілдік өзгерістердің әсері жайлы білімдерін бекіту; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Қалың киімді ұнатады, Шешіндірсең жылатады. (Пияз) **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары:** көгөністер жинаудағы ұжымдық еңбек. Мақсат-міндеттер:	**Бақшадағы көгөністерді бақылау (қызанақ). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды көгөністер туралы көп білуге ынталандыру; қызанақтың сыртқы ерекшеліктерін байқауға, атауға машықтандыру; көгөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін, ағзаға аса пайдалы екендігіне көз жеткізу. Аласа талда алуан алма, Алқызыл болмай аузыңа салма. (Қызанақ) Қызанақтың ұсақ тұқымын көрсетіп, көктемде ыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы	**Жазғы бақтағы жұмысты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: бақшада көктем, жазда жасалатын еңбек туралы білімді пысықтау; көгөністердің өсіп-өну жүйесін бақылауға бейімдеу; еңбекті құрметтеуге, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. **"Еңбек".** Гүл өсірсең, терлеп, Мұның ата - Еңбек. Кесте тіксең, зерлеп, Мұның аты - еңбек. Қырға шықсаң, өрлеп, Мұның аты - еңбек. Сабағыңа жөндеп Әзірлесең - Еңбек. Қиындықтың бәрін Еңбек қана жеңбек. Н. Жанаев Педагог пен балалар бақшаны баптауға

Серуеннен оралу	Серуен кезінде ұйымдасқан мінез-құлық дағдыларын бекіту: тыныштықты сақтау, өз достарына көмектесу, киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Асхана құралдарын ұқыпты қолдану біліктілігіне, өтініш айтуға, алғыс білдіруге тәрбиелеу. Дастарханға кел жайғас, Дайын түскі тамағын. "Ас адамның арқауы"- Нан қосып же әрдайым. Ұқыпты бол, тағамға, Дұрыстап іш асықпа. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықты алдын-алу мақсатында деңсаулық жолдарымен жүргізу. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды орындау. "Мөлдір су" ойын жаттығуы. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Логикалық емес байланыстар" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды дамыту. Барысы: Баланың алдында әртүрлі заттар бейнелеген карточкалар жатады. Балалармен бірге суретке байланысты сөз табуға байқап көру. Әр ассоциация үшін қажет суретті табу. Бала қиялына ерік беру, шектеу қоймау. Нәтижесінде кішігірім оқиға шығу керек. **(танымдық дағдылар)** **Сюжетті-рөлдік ойын. "Үй құрастыру".** Мақсат-міндеттер: балалардың құрылыс нысандарын тұрғызуға қатысатын мамандар жайлы білімдерін кеңейту,	**"От, су, аспан, жер" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жанды, жансыз табиғат жайлы білімдерін бекіту; алғырлықтарын, қиялдарын, зейіндерін дамыту; ізденімпаздылыққа тәрбиелеу. Барысы. Балалар жарты шеңбер (шеңбер) құрып, қатарда отырады (тұрады). Бірінші кезеңде ойын шартын түсіндіру мақсатында жүргізуші рөлін педагогтың өзі орындауы мүмкін. Жүргізуші допты әр баланың қолына кезек-кезек лақтырады да "от!" немесе "су!", немесе "аспан!",немесе "жер!"- деп айтады. Допты қағып алған бала, әр белгі сөзіне	**«Бақшаға не егеді?» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды ортақ белгілері бойынша (өсуі, қолданылуы) топтастыруды үйрету; ой ұшқырлығын, есту зейінділігін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Медициналық емхана"** Мақсат-міндеттер: дәрігер, медбике мамандығына қызығушылықтарын ояту; балалардың медицина қызметкерлерінің міндеттері жайлы білімдерін кеңейту; сауалнама жүргізу біліктіліктерін дамыту; жанашырлыққа, басқаларға қамқорлық танытуға,	**"Жаңбыр қалай пайда болады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жаңбыр туралы түсініктерін кеңейту; қоршаған ортаның заңдылықтарына деген қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға түрлі табиғат құбылыстары бейнеленген суреттерді қарастыруға уақыт береді. Содан соң жаңбырдың қалай пайда болатынын бейнелейтін суреттерді тез тауып алуларын сұрайды. Жаңбырдың қалай пайда болғаны бар суреттер тізбегіне қарап, балалар, педагогпен бірге, жаңбырдың пайда болуын әңгімелейді.	**"Бір сөзбен ата" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: біліктілігін жетілдіру ұсынылған үлгілерге жалпылама сөздерді таңдау, жалпылама сөздерді бекіту: көгөністер, жемістер, жидектер, гүлдер. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Сұлулық салоны"** Мақсат-міндеттер: шаштаразшы мамандығына деген құрмет пен қызығушылықтарын дамыту, қоғамдық орындардағы әдептілікті, мәдениеттілікті тәрбиелеу. Ойында өзара рөлдік әрекеттесуді орнатуға және рөлдік қатынастарды қабылдауларына

Балалармен жеке жұмыс	**Ойын-әңгіме: "Аудармашы".** Мақсат-міндеттер: орыс тіліндегі сөздерді бекіту. **(сөйлеуді дамыту)**	**Ойын жаттығуы: "Менің артымнан қайтала".** Мақсат-міндеттер: ым-ишара, қимыл-қозғалысты қайталау. **(дене шынықтыру)**	**Жағдаятты шешу:** "Егер сен, құстың ұясын бұзып жатқандарды көрсең не істейсің?". Мақсат-міндеттер: логикалық ойлау қабілетін, табиғатты аялау сезімдерін дамыту. **(танымдық дағдылар)**	**"Айырмашылығын тап" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру, ортақ ерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу біліктіліктерін, зейінін дамыту. Құралдары: бір қарағанда бірдей болып көрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары. **(танымдық дағдылар)**	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың көркем сөзге деген қызығушылықтарын арттыру; мәнерлеп оқуға ынтасын жетілдіру. Тәттісін-ай, мына жеміс-жидектің, Сүйсініп-ақ жейміз оны тәбетпен. Сүт ботқасын таңғы асқа береміз. Денсаулыққа пайдалысы-ет екен Ұннан піскен бауырсағым, бәлішім, Тәттілерім дастарханның сәні шын. Жеміс-жидек дәруменге бай екен, Ең дәмдісі піскен тәтті нан екен. Д. Бұланбаева. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**

Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын тандау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.				
Серуен	Түскі серуенді бақылауды жалғастыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары, дене шынықтыру)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Кеңес: "Баланы еңбекке баулу".	Ата-аналармен ішек инфекцияларын алдын алу жайлы әңгімелесу.	Медбике кеңесі: "Иммунитетті қалай көтеруге болады?"	Кеңес: "Балалардың зейіндерін дамыту"	"Сіздің баланың қандай ойындар ойнайды?" тақырыбына әңгімелесу.
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					

Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**4 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**24.07. - 28.07.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Ойыншықтарды орындарына жинау".** Мақсат-міндеттер: өз бетінше топтағы тазалықты сақтау біліктіліктерін бекіту (құрылыс материалдары мен ойыншықтарды жинау). Эстетикалық талғамдарын, басқалардың игіліктері үшін еңбектенуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Тәрбиешінің көмекшісіне көмектесеміз".** Мақсат-міндеттер: тамақтан кейін үстел үстіндегі ыдысты жинауға үйрету, балаларды ересектерге қолғабыс етуге үйрету. Еңбексүйгіштікті, ересектерге көмек көрсету ниеттерін дамыту. Ересектердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Гүлдер үшін тазалық".** Мақсат-міндеттер: сумен жұмыс істеу барысында балаларды гигиеналық дағдыларды сақтауға үйрету: жеңді түру, шүберекті сулау, қатты сығу, қажет жағдайда шаю. Еңбек біліктіліктері мен дағдыларын, сумен ұқыпты жұмыс істеу дағдыларын дамыту. Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Қауіпсіздік ережесін, жеке бас гигиенасын сақтауды үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**"Тәрбиешінің көмекшісіне төсек-орын жабындыларын ауыстыруға көмектесу".** Мақсат-міндеттер: төсек жабындыларын қолданысына қарай бөлуге үйрету, тәрбиешінің көмекшісіне көмектесу ниетін және басқалардың еңбегіне құрметпеу қарауға, берілген тапсырмаға жауапкершілікпен қарауға тәрбиелеу. Еңбекке баулу. **(еңбек дағдылары)**	**"Табиғат бұрышындағы кезекшілік".** Мақсат-міндеттер: бөлме өсімдіктеріне өз бетінше күтім жасау біліктіліктерін жетілдіру: суғару, жерді қопсыту. Жауапкершілікке тәрбиелеу. Қауіпсіздік ережелері мен жеке бас гигиенасын сақтауды үйрету. **(еңбек дағдылары)**

	"Үшінші артық" (өсімдіктер) дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: өсімдіктердің түрлілігі жайлы білімдерін бекіту; зейін, ойлау қабілеттерін дамыту. Иллюстрацияларды қарастыру, жәндіктер мен өсімдіктер туралы қызықты мәліметтер. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Драматизациялауға арналған сөздік жаттығу: "Жаз қонаққа келді".** Мақсат-міндеттер: балаларды, мәнерлеп оқу, пантомима ережелеріне сүйеніп, жаз туралы өлеңді айтуға ынталандыру; жаз мезгіліне қызығушылықтарын арттыру. Құралдары: өлең мазмұнындағы	**"Сипаттамасы бойынша таны" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сипаттау мәтінің құрастыруды үйрету, зейіндерін, байланыстыра сөйлеулерін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Қызғалдақтай саусақтар" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Қызғалдақтай саусақтар, Өсіп тұр қатар-қатар. (Саусақтарды жыбырлату) Бір - саусақ, қызғалдақ, Екі - саусақ, қызғалдақ, (Саусақтарды	**"Гүлдер алаңқайы" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларға табиғаттың сұлулығын сезінуге көмектесу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау, жау жаңбыр Жау жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер мол болсын! Жауған жерін шөп болсын! Тырс-тырс! Тырс-	**"Дойбы" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың логикалық ойлауын, байқағыштықты, зейінділікті дамыту. **(танымдық дағдылар)** **"Домино" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін	**"Қара да, қайтала" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көру арқылы қабылдауын, қиялдарын дамыту, кеңістіктегі, жазықтықтағы геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту. Құралдары: геометриялық пішіндер жинақнамалары, шаршы пішінді парақтар. **(дене шынықтыру)** **"Айырмашылығын тап" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру, ортақ ерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу біліктіліктерін

Таңертеңгі жаттығу	Дененің барлық дене мүшелері мен жүйелерінің қалыпты жұмыс істеуін дамыту. Кешенді жаттығу . Жаттығуды бастайық, Бұл әдеттен қашпайық. Ашайық тез ұйқыны, Жақсы өтсін бұл күнім! **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: майлықты ұқыпты қолдану, нанды үгітпеу. *Көркем сөз* Майлықты қолдансаң әрдайым, Сөйлеме үстелде - бұл тыйым. Ұқыптылық танытса, әр бала, Көз тоймайды соған қараса. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Әдепті өтініш" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларға біреуге өтінішпен жасау кезінде айтылатын, сыпайы сөздердің мағынасын түсінуге көмектесу. Балаларды қабылданған әрекеттердің, оқиғалардың адамгершілік жағын көруге, олардың мәнін түсінуге үйрету.	**Әңгімелесу: "Қауіпті жәндіктер".** Мақсат-міндеттер: балалардың қауіпті жәндіктер жайлы түсініктерін кеңейту, оларды сыртқы кейіпі, өзіндік ерекшеліктерді арқылы ажыратуды үйрету.	**Тұқым мен жемістің таралуы жайлы әңгімелеу.** Мақсат-міндеттер: бұталар мен ағаштардың тұқымы мен жемістері жайлы білім беру; тұқымның бейімделуі мен таралу тәсілдерін түсіндіру	**"Бірдей гүл жұбын тап" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың қабылдау, зейін, ойлау қабылеттерін дамыту; гүлдердің түрлерін білуге машықтандыру. Педагог балаларға бір алаңның екі қатарында орналасқан сегіз гүлдерді көрсетеді. Балалар гүлдердің арасында бірдей гүлдерді табу керек. Педагог гүлдерді атауға да шақырады.	**Әңгімелесу: "Түрлі-түсті көңіл-күй".** Мақсат-міндеттер: балаларды өз іс-әрекеттеріне, назар аудару, жанашырлық танытуға, басқаларға деген жағымды қарым-қатынас орнату біліктіліктерін қалыптастыру.

| **Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет** | **Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу**
"Жазғы гүлдер"
Мақсат-міндеттер: Балаларға жаз құбылыстары,табиғат тағы ерекшеліктері,жазғы гүлдер туралы түсіндіру. | **Дене шынықтырудан ойын-жаттығу**
"Емдік гүл"
Мақсат-міндеттер: Балаларды заттарды алысқа дәлдеп оң қолымен лақтыруға (3,5-6,5 метрден кем емес) үйрету; балаларда "жыланша" ирелеңдеп жүру; аяқты алшақ қойып, балаларда тізені жоғары көтеріп жүгіру; қозғалыс бағытын өзгертіп жүру дағдыларын әрі қарай дамыту; қимылды ойын арқылы біреуін - алға, екіншісін - артқа қойып, бір орында тұрып секіру іскерліктерін жетілдіру. | **Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу**
"Мақал-мәтелдер" мазмұны бойынша әңгімелеу
Мақсат-міндеттер: Балаларды мақал-мәтелдер туралы түсінік беру. Балаларды халық ауыз әдебиетінің түрлерімен, мақал-мәтелдермен таныстыру; оларды бір-бірінен ажырата білуге, мәнін терең түсініп, мағынасын аша білуге үйрету; тіл байлықтарын дамыту, шығармашылық елестету қасиетін дамыту; өз ұлтына деген мақтаныш сезімдерін оятып, кішіпейілділікке, адамгершілікке тәрбиелеу. | **Сурет салудан ойын-жаттығу**
«Гүлденген жаз»
Мақсат-міндеттер: Балалардың жазғы гүлдер жайлы түсініктерін нақтылау, табиғатқа деген қызығушылықтарын, сұлулығын көру біліктіліктерін ояту, "түрту" техникасымен таныстыруды жалғастыру; ұсақ қол моторикасын, көзбен мөлшерлеуді дамыту, зейіндерін тұрақтандыру; айналасындағыларға деген достық қарым-қатынасқа, шығармашылық қабілеттерін тәрбиелеу; дәстүрден тыс сурет салу тәсілдеріне қызығушылықтарын арттыру.

Музыкадан ойын-жаттығу | **Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу**
«Жабайы және бақша гүлдерінің әлемі»
Мақсат-міндеттер: Балаларды жабайы және бақша гүлдерімен таныстыру; өсімдіктер тіршілігі туралы білімдерін кеңейту; жабайы және бақша гүлдері өсетін жер туралы түсінік беру; өсімдіктердің өсу шарттары (жарық, су, жылу, топырақ) туралы білімдерін бекіту. |

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Серуен кезінде ұйымдасқан мінез-құлық дағдыларын бекіту: тыныштықты сақтау, өз достарына көмектесу, киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.

Серуен	**Жазғы гүлдерді бақылау (барқыт гүлі). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардың барқыт гүлі жайындағы түсініктерін тиянақтау; барқыттың өзге гүлдерден айырмашылығын өздігінен көріп, айтуға бейімдеу; гүлдерді аялауға тәрбиелеу. Балаларға барқыт гүлдерін қарастыруды ұсыну. Балалар гүлдің түсін (сары, қызыл-сары), ортасы сарғыш, күлтешесі қалың қызыл-сары, пішіні шар тәрізді екендігін байқайды. Жапырақтары мен сабағының ерекшеліктерін	**Жазгы гүлдерді бақылау (бақбақ). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: емдік өсімдік-бақбақпен таныстыруды жалғастыру, табиғатты аялау және қорғау біліктіліктерін мен ниеттерін қалыптастыру. **Көркем сөз.** Гүлге айналып құлпырып, Түрлі-түсті бояулар. Киіп сары көйлегін, Бақбақ гүлі оянар. Қалықтайды ұлпасы, Ақ періште сияқты. Нәзік желмен ұшып жүр, Таңғажайып гүл басы. Д. Бұланбаева Бақбақты емді өсімдіктерге жатқызатынын	**Жазғы гүлдерді бақылау (петуния). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: бақта және жазықта өсетін гүлдер туралы білімін жүйелеу және бекіту; петуния гүлінің құрамы неден тұратынын түсіндіріп, гүлдерді суарып, баптау қажеттілігі туралы айтып, қамкорлыққа баулу. Сабағы, түбірі, жапырағы, гүлденуі; көбею. Гүлдердің түсі ақ, қызыл, қызғышт, күлгін болады; тәңертең гүл күлтесінің ашылып, кешке жабылатындығын айту. Гүлдердің әсемдігін қызықтай білуге тәрбиелеу және топты безендіруге қанша	**Жазғы гүлдерді бақылау (календула). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардың календула гүлі жайындағы білімдерін тиянақтау; календула гүлінің өзге гүлдерден айырмашылығын айта білу қабілетін жетілдіру; гүлдерді күтуге, аялауға тәрбиелеу. Балаларға календула гүлдерін қарастыруды ұсыну. Балалар гүлдердің түсін, жапырақтары мен сабағының ерекшеліктерін айтып, байқап ұстап-сипайды. Балалар календула гүлдерінің пішіні қарапайым, күлтешесі сары түсті	**Жел мен бұлттарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсаты: жаздың ашық аспан сұлулықты көру біліктіліктерін бекіту; шығармашылық қиялдарын дамыту. Болжамдар: бұлттар жылдам қозғалса – ауа-райы ашық болады. "Аспанда". Аспан малға толып кетті - Бұлттар түлік болып кетті: Бір бұлт шықты ешкі болып, Бір бұлт шықты мешке болып. Бір бұлт шықты бие болып, Бір бұлт шықты түйе болып, Бір бұлт шықты

Серуеннен оралу	Серуен кезінде ұйымдасқан мінез-құлық дағдыларын бекіту: тыныштықты сақтау, өз достарына көмектесу, киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: майлықты ұқыпты қолдану, нанды үгітпеу. *Көркем сөз* Майлықты қолдансаң әрдайым, Сөйлеме үстелде - бұл тыйым. Ұқыптылық танытса, әр бала, Көз тоймайды соған қараса. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ұйқыларынан оянып, төсекте жатып жасайтын жаттығу; балалар жатқан қалыпта, төсектен тұрмай, көрпе астында аз мөлшерде орындайды. Жалпы дамытушылық жаттығу; (төсекте 2-3 минут) балалардың ұйқыдан, ояну күйіне біртіндеп ауысуына бағытталған жаттығу. Жалпақ табандылықты алдын-алу мақсатында уқалау жолдарымен жүру. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Жұмыс үшін кімге не қажет?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың мамандықтар туралы түсініктерін дамыту. Аталған мамандық иесіне қажет, еңбек құралдары мен материалдарын табуды үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын. "Аяқ киім әлеміне саяхат".** Мақсат-міндеттер: топтастыра білу қабілетін дамыту; заттарды салыстыра білу біліктіліктерін жаттықтыру, ұқсастықтары мен айырмашылықтары бойынша ерекшеліктерін табу; балтыры, өкшесі, басы, табаны, тілі, ұлтарағы, бауы, қорғау, жалаңаяқ	**"Кітап детективі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: әріптерді нақты суреттермен сәйкестендіруді үйрету; ой ұшқырлығын дамыту. Барысы: әріпті жұмбақтап, балаға тапсырма беру - кітаптан сол әріпке сурет табу. Егер бірнеше бала ойнаса, жарыс элементтерін енгізу: кім қажет суреттер санын көп тапса, сол таңдайды. **(сөйлеуді дамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Сұлулық салоны"** Мақсат-міндеттер: шаштаразшы мамандығына деген құрмет пен қызығушылықтарын дамыту, қоғамдық орындардағы әдептілікті,	**"Кім қайда?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттардың кеңістікте орналасуын ажыратуды үйрету (алдында, артында, арасында, ортасында, оң жақта, сол жақта, астыда, үстіде), талқылау біліктіліктерін бекіту. Барысы: ойыншықтарды бөлменің әртүрлі жеріне орналастыру. Балалардан сұрау, қандай ойыншық алдыда тұр, артында, жанында, алыста и т.б.. Сұрау, жоғарғы жағында не бар, төменде, оң жақта, сол жақта және т. б. Тәрбиеші ойлану үшін нақтылау сұрақтарын қоюы мүмкін. "Ал егер затты, ойыншықты ауыстырса? Ал сендер қалай	**"Достарыңды ата" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: ертегілердің басты кейіпкерлері мен мазмұны жайлы білімдерін бекіту; байқампаздықты, зейінді дамыту. Барысы. Балалар жүргізушіні таңдайды, ол ертегі кейіпкерлері бейнеленген лотоны алады, балалар карточкаларды топқа біріктіреді дедостары-ертегі кейіпкерлерін атайды: Буратино, Мальвина, Пьеро; Чебурашка, Гена және т.б, ертегінің қысқаша мазмұны. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Тазабекте қонақта"** Мақсат-міндеттер: балалардың	**«Қандай құс екенін тап?» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: құстарды өзіне тән ерекшеліктері бойынша сипаттауға үйрету; есте сақтауды дамыту; Құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. Барысы. Балалар екі топқа бөлінеді. Бір топтың балалары құстарды сипаттайды, ал екіншілері-қандай құс екенін табу керек. Жұмбақтарды қолдануға болады. Кейін өз сұрақтарын басқа топ қояды. (қоршаған ортамен таныстыру,) **Сюжетті-рөлдік ойын "Минимаркет".** Мақсат-міндеттер: балалардың азық-түлік дүкені түсініктерін бекіту,

Балалармен жеке жұмыс	**Ойын жаттығуы: "Кім көп сөз ойлап табады?".** Мақсат-міндеттер: тапқырлықты дамыту. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**Ойын жаттығуы: "Иә - жоқ".** Мақсат-міндеттер: балалардың экологиялық санасын дамыту, табиғат аясында өзін-өзі ұстау мінез-құлқын бекіту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Ойын жаттығуы: "Неден жасалынған?".** Мақсат-міндеттер: әртүрлі материал түрлері жайлы білімдерін бекіту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Ойын жаттығуы: "Сөз ойлап тап".** Мақсат-міндеттер: қарама-қарсы мағыналы сөз тауып айтуға үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**Ойын-тапсырма: "Қайшымен контур бойынша сурет қию".** "Не артық?" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды шарттарда берілген белгілер бойынша жіктеуге машықтандыру; ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі заттар мен ойыншықтар немесе заттық сурет-карточкалар. Педагог түрлі заттарды немесе суреттерді төртеуден тізбекке қояды немесе салады. Әрбір төрт зат немесе суреттің арасында біреуі артық болып саналады. Артықты табу үшін балалар төрттің арасынан бәріне ортақ қасиеті жоқты

Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын тандау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.				
Серуен	Түскі серуенді бақылауды жалғастыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары, дене шынықтыру)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Кеңес: "Жол жүру ережесінің маңызы".	Ата-аналарға арналған: "Отбасындағы еңбек тәрбиесі" тақырыбында кеңес.	Әңгімелесу: "Менің балам нені армандайды?"	Сауалнама: "Балаңыздың сұрақтарына қаншалықты төзімділікпен жауап бересіз?"	Кеңес: "Баланың қимыл әрекетінде, қимыл-қозғалыс ойындарының рөлі "
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					

Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**4 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**31.07. - 04.08.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Гүлдер" суреттер қарастыру.** Мақсат-міндеттер: жазғы гүлдер жайлы білімдерін кеңейту және байыту. **(еңбек дағдылары)**	**"Ойыншықтарды реттеп қоямыз".** Мақсат-міндеттер: балаларды жұмыс басталар алдында жұмыс алжапқыштарын киюге үйрету; ойыншықтарды жинақы: жуу, кептіру, сүрту және орындарына қою; еңбексүйгіштікті дамыту, ретсіздікті көре білу; сумен жұмыс істеу кезіндегі ұқыптылық. Басқалардың игілігі үшін еңбектену ниетін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Оқу қызметіндегі кезекшілік".** Мақсат-міндеттер: кезекші міндетін өз бетінше, адал орындау: үстелге тәрбиеші дайындаған материалдар мен құралдарды қою; оқу қызметінен кейін оларды жуу және орындарына жинау. еңбексүйгіштікті, ересектерге көмектесу ниетін дамыту. Басқалардың игілігі үшін еңбектену ниетін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Құрылыс материалдарын жинау".** Мақсат-міндеттер: құрылыс материалын жуу, кептіру және жинауды үйрету, балаларды әрқашан және уақытылы ойын бұрышындағы тазалықты сақтауға үйрету, тәрбиеші дайындаған құрылыс материалдарын сабын ерітіндісімен жуу, шаю, кептіру; жеке бас гигиенасын сақтау. **(еңбек дағдылары)**	**"Орамалдарды ауыстырамыз".** Мақсат-міндеттер: еңбек ету ниетін дамыту, өз көмегін ұсына білуге дағдыландыру. **(еңбек дағдылары)**

	"Ұқсас сөздер" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: синонимдерді табуға көмектесу; берілген заттарды сипаттау үшін нақты, қайталанбайтын сөздерді тандауға үйрету; сөйлеу тілін, ойлау қабілетін дамыту. "Бұл қандай ағаштың жапырағы?" дамытушы жаттығуы. Мақсаты: балалардың ағаштар туралы білімдерін пысықтау; жапырқтарға қарап, ағаштарды ажыратуға дағдыландыру; зияткерлікке тәрбиелеу. Құралдары: терек, шырша, емен, үйеңкі, қайын ның суреттері, жапырақтырының кескндері. - Балалар, сендер	**"Дойбы" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: ой-өрісін дамыту. **(танымдық дағдылар)** **"Пазлды құра" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: салыстыру, жалпылау, заттарды дұрыс атауға, ұсақ бөлшектерден тұтас бейнені, сюжетті құрастыруға машықтандыру; ұсақ қолмоторикасын, ойлау қабілетін дамыту. **(танымдық дағдылар)** **"Торғайдың әні" артикуляциялық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінді есте сақтап, мәнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны	**Түрлі-түсті борлармен асфальтта сурет салу.** Мақсат-міндеттер: балалардың қабылдау, елестету, ойлау қабілеттерін, ұсақ қол моторикасын дамыту. **(шығармашылық дағдылар)** **"Жеңіл - ауыр, баяу - тез" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды айтылған нұсқауды түсініп, ережеге сай қимылдауға машықтандыру; жабайы аңдардың қимылдары туралы пысықтау; ақыл-ой қабілеттерін дамыту. - Балалар, ал сендер аңдардың қалай қозғалатының білесіңдер ме? - Аңдар тез және	**"Өсімдіктерді ата" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: бөлме өсімдіктері жайлы балалардың білімдерін кеңейту, байланыстыра сөйлеуді дамыту. Құралдары: бөлме өсімдіктері. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Үш торай" ойын-санамағы.** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты ырғаққа сай мәнерлеп айтуға машықтандыру; ертегілер әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Үш торай, үш торай, Қандай жасыл алаңқай! Үш торай, үш торай, Үйі олардың алаңқай Ең үлкені еңбекқор, Інілеріне қамқор	**"Не (кім) қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың суретін көріп, қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеуді жетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат - шабады, жүреді, жортады, жатады, секіреді. Құрт - жорғалайды, жатады. Көбелек - ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық - жүзеді, тыныс алады, құйрығымен қозғалтады. Қасқыр - жүреді, жүгіреді, күтіп

Таңертеңгі жаттығу	Дененің барлық дене мүшелері мен жүйелерінің қалыпты жұмыс істеуін дамыту. Кешенді жаттығу . Жаттығуды бастайық, Бұл әдеттен қашпайық. Ашайық тез ұйқыны, Жақсы өтсін бұл күнім! **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Тамақтану кезіндегі мәдени дағдыларды қалыптастыру: тамақты-ауызды жауып шайнау, тамақ ішкен кезде сөйлемеу. Асты-шашпай, төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Ақырын алып қолыңа, Шашпай же нанды да. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тамақ ішер кезде біз Сөйлемейміз, күлмейміз. Астан басқа өзгені Елемейміз, білмейміз. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Әңгімелесу: "Демалысты қалай өткіздің?"** Мақсат-міндеттер: өз тәжірибелерінен қызықты, таныс оқиғаларды бере отырып, әңгіме құрастыру біліктіліктерін қалыптастыру; тәрбиешінің көмегімен сюжетті баяндау құрылымына қойылатын талаптарға сәйкес әңгіме құру (экспозиция - қатысушы тұлғаларды сипаттау, оқиғаның орны мен уақыты; оқиғаның себебі, оқиғаның дамуы, шешімі). **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Сіріңке туралы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: балаларға сіріңке не үшін керек екенін, олар қалай жасалатыны, не үшін қолданылатыны жайлы айту. Өз бетінше қолдану мүмкіндігінің қауіпін талқылау. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөзді мәнерлеп айту, жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға машықтандыру, артикуляцияны, есте сақтау қабілетін дамыту; мысыққа деген қызығушылықты арттыру. "Мысығым". Тікірейіп құлағы, Менен бұрын тұрады,	**Әңгімелесу: "Ренжісуге жол бермеу".** Мақсат-міндеттер: балаларға жанжалдың бетін қалай алуды, қалай достасуға болатынын айтып беру, белгілі бір жағдайды адамгершілік тұрғыда көруге, өзінің және басқалардың іс-әрекетін бағалауды үйрету. **(сөйлеуді дамыту)**	**Әңгімелесу: "Балабақшаны кім салды?"** Мақсат-міндеттер: балаларға құрылысшылар еңбегінің маңызы жайлы түсінік беру, түрлі құрылыс мамандары жайлы айту, олардың мамандықтарына құрметпен қарауға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Менен кейін қайтала" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты, ым-ишараны басқаруға дағдыландыру; қабылдау, есте сақтау қабілеттерін дамыту. **(дене шынықтыру)**

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Орман-дәрігері" ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегіні оқып беріп, ертегі кейіпкерлерінің жағымды-жағымсыз қасиеттерін көре білуге баулу; ертегіні тыңдауға үйрету; ертегіні рөлдерге бөліп ойнату арқылы балалардың есте сақтау қабілеттерін дамыту; ертегі арқылы балаларды табиғатты қорғауға, өсімдіктер мен құстарға қамқорлық жасауға тәрбиелеу.	**Математика негіздерінен ойын-жаттығу** "Мысыққа қонаққа барамыз" Мақсат-міндеттер: Кеңістікте шарлау және оңға, солға, ортасына деген сөздердің шақыру қабілетін бекіту; **Музыкадан ойын-жаттығу** "Ертегілер елі" Мақсат-міндеттер: «Ертегілер елінде» әуен ырғағы туралы ұғым беру. Балалардың музыкаға қызығушылығын, қабілетін арттыру. Музыкалық әуен арқылы балаларды ойыншықты ұқыпты ұстауға тәрбиелеу.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Доғаның астынан еңбектейміз" Мақсат-міндеттер: Балаларды доғаның астынан оң бүйірмен алға еңбектеп кіруге үйрету; тізені жоғары көтеріп,сапта бір-бірден бытырап жүгіру; қозғалыс бағытын өзгертіп жүру дағдыларын әрі қарай дамыту; допты қақпаға домалату іскерліктерін қимылды ойындар арқылы дамыту.	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Махаон көбелегі" Пластилинография. Мақсат-міндеттер: Мүсіндеудің дәстүрлі емес тәсілдерін оқыту; көбелектің құрылысы туралы білімдерін анықтау; бөлшектерді бір-біріне тығыз жалғауды үйренуді бекіту; ермексаздың қаситеттерін (жұмсақ, икемді, кез-келген форманы алады) түсіндіруді жалғастыру; кескішпен жұмыс істеп үйренуді бекіту.	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Қонжыққа көмектесейік" Мақсат-міндеттер: Жабайы жануарлардың өмірі туралы түсініктерді бекіту, жабайы жануарлардың ерекше белгілерін анықтауға, жануарлар туралы сипаттамалық әңгімелер құруға үйрету; көзбен қабылдауды, сөйлеуді, естуді, есте сақтауды, зейінді, логикалық ойлауды дамыту; жолдастардың жауаптарын тыңдай білуге, жануарларға қамқорлық көрсетуге тәрбиелеу.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Серуен кезінде ұйымдасқан мінез-құлық дағдыларын бекіту: тыныштықты сақтау, өз достарына көмектесу, киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.

Серуен	**Бұталарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: бұталар жайлы білімдерін кеңейту және тереңдету. Балаларға жұпаргүл, итмұрын, қарақат бұталарын көрсетіп, айырмашылықтарын айтуды ұсыну. Балаларға көктемде бұталар гүлдеп, жазда итмұрын мен қарақат бұталарында жидектердің пісетінін байқату. Қарақат жидегінен тосап пісіріп, ал итбұрын жидегін кептіріп, емдік шайды бұқтыруға болатынын әңгімелеу. **Еңбек әрекеті:** бұталарды молынан суару. Мақсат-міндеттер:	**Аққайыңды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер. қайыңға тән қасиеттері мен ерекшеліктерін бақылауды жалғастыру. Қайың – әдемі ағаш; ақ түсті қабығымен ерекше көзге түседі. Аққайың көктемде ерте бүршік жарады. Ал жапырағы кештеу шығады. Қайың ағашының бұтағы мен діңі берік, әрі шымыр. Жапырағы жұмыртқа пішіндес, жиектері ара тісті. Қайың көктемде гүлдейді және гүлдері сырға секілді салбырап жатады. Қайынның шырыны өте пайдалы, оны діңінен ағызып жинайды.	**Сауысқанды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: жаз мезгіліндегі құстардың тіршілігі жайлы түсініктерін кеңейту; жаңа сөздермен, түсініктермен білімдерін молайту. "Сауысқан". Ала қанат сауысқан, Жауыр атқа жабысқан. Ойда жауыр көрінсе, Ойбайлатқан сауысқан. Қырда жауыр көрінсе, Қиқаңдатқан сауысқан. (Ел аузынан). Сауысқанның шықылықтағанын тыңдату. Сауысқан жылтыр заттар мен әшекейлерді ұясына	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: ауа-райының өзгерістері жайлы түсініктерін бекітуді жалғастыру; жел оның қасиеттері жайлы түсініктерін қалыптастыру, желдің бағытын анықтауға үйрету. Педагог балаларға жапырақ, жалауларға, бұтақтарға қарап желді бар не жоқ екендігін байқауға шақырады. Балалар желді қатты соғып не баяу есіп тұрғанын айтады. **"Жел қайда соғып тұр?" логикалық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың кеңістікті (жазықтықты)	**Торғайларды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: торғайдың ерекшеліктері мен тіршілігі жайлы білімдерін тереңдету; балалардың танымдық қабілеттерін дамыту. **"Торғай-торғай, тоқылдақ" артикуляциялық жаттығу.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінді есте сақтап, мәнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Торғай-торғай, тоқылдақ, Жерден тары тары шоқып ап,

Серуеннен оралу	Серуен кезінде ұйымдасқан мінез-құлық дағдыларын бекіту: тыныштықты сақтау, өз достарына көмектесу, киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Тамақтану кезіндегі мәдени дағдыларды қалыптастыру: тамақты-ауызды жауып шайнау, тамақ ішкен кезде сөйлемеу. Асты-шашпай, төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Ақырын алып қолыңа, Шашпай же нанды да. Келген асты алдыңа Тауысып іш, қалдырма. Тамақ ішер кезде біз Сөйлемейміз, күлмейміз. Астан басқа өзгені Елемейміз, білмейміз. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Мәдени-гигиеналық дағдылар жайлы білімдерін бекіту және орындау. Жалпақ табандылықты алдын-алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Ненің жапырағы қайда?" дидактикалық ойын.** Мақсат-міндеттер: заттарды ортақ қасиеттері бойынша топтастыру біліктілігін, зейіндерін, есте сақтауларын дамыту; табиғатты тануға көмектесу. Ойын барысында балалар қолданады ойын материалдар мен көрнекі құралдар пайдаланылады: ағаштар (емен, үйеңкі) бейнеленген карточкалар, сол ағаштардың қиылған жапырақтары, тәрбиеші жапырақтарды араластырады да, балаларға мейірімсіз жел ағаш жапырақтарын жұлып, барлығын араластырып тастағаны жайлы айтады. Енді олар	**"Қандай құс екенін тап?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: түсініктерін нақтылау және кеңейту құстардың жазғы тіршілігі, құстарды өзіне тән ерекшеліктері бойынша сипаттауға үйрету; есте сақтауды дамыту; Құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. Барысы: Балалар екі топқа бөлінеді. Бір топтың балалары құстарды сипаттайды, ал екіншілері-қандай құс екенін табу керек. Жұмбақтарды қолдануға болады. Кейін өз сұрақтарын басқа топ қояды. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Орманда".** Мақсат-міндеттер.	**"Су, аспан, жер" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың тірі табиғат нысандары жайлы білімдерін бекіту; қиялдарын, зейіндерін дамыту; алғырлыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу. Ойын барысында доп қолданылады. Балалар жарты шеңбер немесе шеңбер құрып отырады. Бірінші кезеңде ойын шартын көрсету үшін, бастаушы рөлін тәрбиешінің өзі орындайды. Бастаушы допты кезекпен әр баланың қолына лақтырады да "су!", немесе " аспан!", немесе "жер!"- деп айтады. Допты алған бала, әр белгі сөзге тиісті сөз тауып атайды. Мысалы, "су" - балық	**Дамытушылық ойын. "Не істейтінімізді айтпаймыз, не істейтінімізді көрсетеміз".** Мақсат-міндеттер: балалардың ой-өрістерін, қиялдарын, логикалық ойлауларын, тапқырлық қабілеттерін дамыту. Барысы. Жүргізуші. 1 Нұсқа. Педагог жұмбақты ым-ишарамен көрсетеді, балалар затты, жан-жануарды, құбылысты көрсетеді. 2 Нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды кезектесіп көрсетеді. 3 Нұсқа. Шеңберде отырған (тұрған) әр бала, қимылды кезек-кезек көрсетеді. Балалар ойланып, жұмбақты шешуді тырысады.	**"Логикалық емес байланыстар" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды дамыту. Барысы. Баланың алдында әртүрлі заттар бейнелеген карточкалар жатады. Балалармен бірге суретке байланысты сөз табуға байқап көру. Әр ассоциация үшін қажет суретті табу. Бала қиялына ерік беру, шектеу қоймау. Нәтижесінде кішігірім оқиға шығу керек. **(танымдық дағдылар)** **Сюжеттті-рөлдік ойын "Аналар мен қыздар",** Мақсат-міндеттер: балалардың отбасы туралы, отбасы мүшелерінің міндеттер жайлы түсініктерін бекіту.

Балалармен жеке жұмыс	**"Суретші нені шатастырды?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есте сақтау мен логикалық ойлауын, зеректікті дамыту. **(танымдық дағдылар)**	**Ойын жаттығуы: "Сурет бойынша суретті аяқта".** Мақсат-міндеттер: 10 дейін санауды бекіту. **(математика негіздері)** **"Қызғалдақтай саусақтар" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Қызғалдақтай саусақтар, Өсіп тұр қатар-қатар. (Саусақтарды жыбырлату) Бір - саусақ, қызғалдақ, Екі - саусақ, қызғалдақ, (Саусақтарды кезегімен жұдырықтан шығарып отыру) Үш, төрт, бес саусақ, Барлығы да қызғалдақ.	**"Болады, болмайды" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауын дамыту. **(танымдық дағдылар)** **Санамақты мәнерлеп жатқа айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Бота, түйе, Құлын, бие, Торай,шошқа, Қозы, қошқар, Қодық,құлан, Көжек, қоян, Бақа,шаян, Торғай,шымшық... Сен, қал! Сен, шық! Қадыр Мырза Али. **(сөйлеуді дамыту)**	**Ойын жаттығуы: "Еркелетіп ата".** Мақсат-міндеттер: балалардың сөздік қорларын дамыту. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Жеңіл - ауыр, баяу - тез" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды айтылған нұсқауды түсініп, ережеге сай қимылдауға машықтандыру; жабайы аңдардың қимылдары туралы пысықтау; ақыл-ой қабілеттерін дамыту. - Аңдар тез және баяу, жеңіл және ауыр қозғалады; қимылдарын көрсетейік. Тиін жеңіл секіреді, Қоян жеңіл секіреді, Түлкі жеңіл жүгіреді, Қасқыр жеңіл жүгіреді. Аю болса, ауыр аң, Есікті ауыр ашады	**"Өрнек құрастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: эстетикалық талғамдарын, қағаз бетінде бағдарлауын дамыту. (

Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын тандау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.				
Серуен	Түскі серуенді бақылауды жалғастыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары, дене шынықтыру)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Әңгімелесу: "Балалар өз бетінше не істей алады?"	Кеңес: "Сіздің балаңыз серуенде".	Кеңес: "Ойын ойнаймыз, есте сақтауды дамытамыз".	Жолда жүру ереже бойынша әңгімелесу: "Балақай нені білу керек?"	Әңгімелесу: "Табиғат біздің анамыз!"
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					

Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**4 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**07.08. - 11.08.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Табиғат бұрышындағы өсімдіктерге күтім жасау.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктердің жапырақтарын тиянақты, ұқыпты сүрте білуді пысықтау. **(еңбек дағдылары)**	**Аквариумдағы балықтарды тамақтандыру.** Мақсат-міндеттер: зейінді, балықтарға күтім жасау ниеттерін дамыту, тіршілік иелеріне деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Қуыршақтың киімін жуу".** Мақсат-міндеттер: балаларға тәрбиешіге қуыршақтың киімдерін, төсек орын жабындыларын жууға көмектесуге үйрету, еңбек біліктіліктері мен дағдыларын дамыту, басқалардың игілігі үшін еңбектену ниетін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Біз көмекшіміз".** Мақсат-міндеттер: балаларды тамақтан кейін ыдыстарды үстел үстінен жинауды, шамасына қарай ересектерге көмектесуді, жұмыс барысында мәдени-гигиеналық талаптарды сақтай білуді жетілдіру. **(еңбек дағдылары)**	**Балалармен бірге аквариумды тазалау.** Мақсат-міндеттер: қармақпен ұқыпты жұмыс істеуге үйрету, зейінді дамыту; қарапайым еңбек дағдыларын жетілдіру. **(еңбек дағдылары)**

	"Менің аулам" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: суретті пайдаланып сөйлем құрауға дағдыландыру; байланыстырып сөйлеуге бейімдеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** **"Қажет киімді тап" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда қысқы және жазғы киімдерді ажырату біліктілігіне тәрбиелеу, есте сақтау мен логикалық ойлау қабілеттерін дамыту, зейінділікке тәрбиелеу. **(танымдық дағдылар)** **"Кім спортшы?" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер:	**"Айналамыздағы геометриялық пішіндер" дамытушылық ойыны (заттар).** Мақсат-міндеттер: балалардың қоршаған заттар, геометриялық пішіндер туралы түсініктерін пысықтау; ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: шеңбер, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш сияқты пішіндер; геометриялық пішіндерге ұқсас заттардың кескіндері. - Балалар, қандай геометриялық пішіндерді білесіңдер? (Дөңгелек, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш).	**"Есіне сақта да, қайтала" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: көзбен қабылдауды, қиялды дамыту, кеңістік пен жазықтықтағы геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту. **(математика негіздері)** **Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың достық туралы ұғымдарын тиянақтау; көркем сөзге деген қызығушылықтарын арттыру; мәнерлеп оқуға ынтасын жетілдіру "Достық деген не?" Педагог асықпай, өлеңді мәнерлеп оқиды Топ ішінде бірге ойнаған	**"Дене мүшелері" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың дене мүшелері туралы түсініктерін тиянақату; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп, қимылдарды орындауға машықтандыру. Мынау - менің жүрегім, (Екі қолды кеудеге қою) Бәрі осыдан басталған. Мынау – басым ақылды, (Екі алақанды басқа қою, сипау) Бәрін осы басқарған. (Сұқ саусақ жоғары) Мынау – оң қолым, (Екі қолды кезек - кезек екі жаққа сермеу Мынау – сол қолым. Барлық істі басқарған. (Шапалақтап) **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен**	**"Не өзгерді?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: саналы логикалық есте сақтауды және зейін бөлуді қалыптастыру. Құралдар: түрлі ойыншықтар топтамасы. **(танымдық дағдылар)** **"Үш торай" ойын-санамағы.** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты ырғаққа сай мәнерлеп айтуға машықтандыру; ертегілер әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Үш торай, үш торай, Қандай жасыл алаңқай! Үш торай, үш торай, Үйі олардың алаңқай Ең үлкені енбекқор,

Таңертеңгі жаттығу	Балалардың деңсаулығының нығаюына ықпал ету, күнделікті дене шынықтыру жаттығуларын жасау әдебін тәрбиелеу. Кешенді жаттығу. Сағаттың тіліндей Иіліп оңға бір, Сағаттың тіліндей Иіліп солға бір, Оң аяқ, сол аяқ Жаттығу оңай-ақ. **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Балаларды орамалды ұқыпты қолдана білуді тәрбиелеу, сиқырлы сөздерді пайдаланып (рахмет, өтінем), дұрыс өтініш айтуды, үйретуді жалғастыру. *Көркем сөз* Дастарханның басында, Өзіңді жақсы ұста! Дұрыс отыр! Асыңды іш! Денене көп жина күш. Тойып үйге қайтайық, Апайға "рақмет" айтайық. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Достарымызды кешіруді үйренеміз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға бір-біріне ренжімеуді үйрету; абайсызда немесе қасақана жасалған әрекет екенін ажырату және сәйкесінше әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.	**"Не (кім) қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың суретін көріп, қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеуді жетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат - шабады, жүреді, жортады, жатады, секіреді. Құрт - жорлағайды, жатады. Көбелек - ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық - жүзеді, тыныс алады, құйрығымен қозғалтады. Қасқыр - жүреді, жүгіреді, күтіп	**"Қайда барсаң – соны табасың" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды кеңістікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көкөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын аланының түрлі жерлеріне салады. Бала педагог айтқан бағытты қолмен көрсетіп, сол бағыт бойынша жүріп, жасырылған объектіні табу керек. Педагог нұсқауларды нақтылы және дұрыс беру керек: алға бес қадам, солға бұрылып екі қадам, оңға тағы екі қадам.	**"Айнаға қара, біз қалай ұқыпты киінгенбіз" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: киімдегі ұқыпсыздықты көріп, сол уақытта түзетуді үйрету, таза жүруге тәрбиелеу.	**"Фант" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың белгілі тақырып бойынша түсініктерін нақтылылау, сол тақырып бойынша тақпақты, жаңылтпашты, мақалды, санамақта, жұмбақты еске түсіріп айтуға ынталандыру; есте сақтау, сөйлеу қабілеттерін дамыту; шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар, шеңберде тұрып, келісілген тақырыпқа байланысты сөздерді кезегімен айтып жатады. Егер біреу ойланып, тоқтап қалса немесе алдында айтылған сөзді қайталаса, осы тақырыпқа байланысты көркем сөз үлгісін жатқа айтады.

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Жазғы ойындар" Мақсат-міндеттер: Жаздың ерекшеліктерін, құбылыстарын пысықтау. Балаларды сұраққа толық жауап беруге дағдыландыру. Байланыстырып сөйлеу тілін, ұсақ қол қимылын, қабылдауын, зейінін дамыту. Салауатты өмір салтын ұстануға, денсаулығын сақтауға тәрбиелеу.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Аралықтан аралыққа өрмелейміз" Мақсат-міндеттер: Балаларды шапшаң және баяу қарқынмен жүгіру; гимнастикалық қабырға бойынша аралықтан аралыққа өрмелеу дағдыларын дамыту; балаларда қатарға бір-бірден сапқа тұру дағдыларын дамыту; бой түзулігін дұрыс сақтау.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Еріншек егінші мен еңбекқор құмырсқалар" ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларды кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз қасиеттерін көруге, олардың әрекеттерін бағалауға, әңгіме, ертегілердің мазмұнын олардың атауымен салыстыруға үйрету;мазмұнды эмоционалды қабылдай білу қабілеттерін дамыту; сұраққа жауап беруге және дәнді дақылдар, егістік туралы білімдерін кеңейту.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** «Аулада ойнайтын жазғы ойындардың спорттық құрал-жабдықтары» Мақсат-міндеттер: Балаларды жазғы аулада ойнайтын ойындардың құрал-жабдықтары-доптың, обручтың, секіртпенің (қалауы бойынша) суретін салуды үйрету; балауыз мел мен түрлі-түсті қарындаштарды қолдану техникасын жетілдіру; қағаз бетінде сюжетті орналастыруға үйрету; эстетикалық қабылдауларын, қиялдарын дамыту; спортқа деген қызығушылықтарын тәрбиелеу. *Жеке сүйемелдеумен дербес әрекет.* **Музыкадан ойын-жаттығу**	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** «Епті, мықты, батылмыз» Мақсат-міндеттер: Балаларды жабайы және бақша гүлдерімен таныстыру; өсімдіктер тіршілігі туралы білімдерін кеңейту; жабайы және бақша гүлдері өсетін жер туралы түсінік беру; өсімдіктердің өсу шарттары (жарық, су, жылу, топырақ) туралы білімдерін бекіту.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Серуен кезінде ұйымдасқан мінез-құлық дағдыларын бекіту: тыныштықты сақтау, өз достарына көмектесу, киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.

Серуен	**Ағашты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсаты: туған өлкенің ағаштары жайлы білімдерін қалыптастыру бойынша жұмысты жалғастыру, балалардың жазғы құбылыстар туралы білімдерін бекіту, жағымды эмоциялар ояту, табиғатты аялауға тәрбиелеу. Балаларға ағаштар түрлерін ажыратуға ұсыну. балалар терек, қайын, қарағаш, үйеңкі ағаштарын діңдеріне, жапырақтарының пішіндеріне қарап ажырату мүмкін. **"Бұл қандай ағаштың жапырағы?" дамытушы жаттығуы.** Мақсаты:	**Табиғатты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: жаз жайлы түсініктерін мезгілге тән ерекшеліктері бойынша жалпылау және тереңдету; балалардың қоршаған ортаға деген эстетикалық көзқарастарын қалыптастыру, табиғатты аялау. **Санамақты мәнерлеп жатқа айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Бота, түйе, Құлын, бие, Торай,шошқа, Қозы, қошқар, Қодық,құлан,	**Жаңбырды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды табиғат құбылысы-жаңбырмен таныстыруды жалғастыру. Жаңбырдың өсімдіктердің өсуіне тигізетін ықпалы жайлы айту. Балаларды сөйлеу барысында жаңбырды сипаттайтын сын есімдерді қолдануды үйрету. Балалармен жазғы жаңбырды бақылау. **"Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардың желдің қасиеттерін тануға деген қызығушылықтарын арттыру; бақылау нәтижесінде желге ауызша сипаттама беруге, іс-тәжірибелер жасауға дағдыландыру. "Түтікшемен үрлеп, лентаны желбіретейік" жаттығуы. Педагог әрбір баланың алдына түтікше мен лентаны (қағаздан қиылған жолақ та жарайды) береді. - Балалар, қазір біз қажетті күшпен үрлеуді жасап, түтікшеден желді үрлеп шығарамыз. - Мен "жел қатты	**Жерге құрап түскен жапырақтарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардың жапырақтар жайлы білімдерін бекіту; сұрақ-жауап негізінде сөздік қорларын кеңейту; ойлау қабілеттерін, қиялдарын дамыту; табиғат сұлулығын сезінуді тәрбиелеу. **Еңбек әрекеті: құраған жапырақтарды, солып қалған гүлдерді жинау, тұқымдарын келесі жылға жинау.** Мақсат-міндеттер: ұқыптылыққа тәрбиелеу. Қағаз қалташаларын қолдану. **"Әткеншек" қимыл-қозғалыс**

Серуеннен оралу	Серуен кезінде ұйымдасқан мінез-құлық дағдыларын бекіту: тыныштықты сақтау, өз достарына көмектесу, киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Балаларды орамалды ұқыпты қолдана білуді тәрбиелеу, сиқырлы сөздерді пайдаланып (рахмет, өтінем), дұрыс өтініш айтуды, үйретуді жалғастыру. *Көркем сөз* Дастарханның басында, Өзіңді жақсы ұста! Дұрыс отыр! Асыңды іш! Денене көп жина күш. Тойып үйге қайтайық, Апайға "рақмет" айтайық. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Балаларды біртіндеп оятып, тұрғызу. Балалардың естеріне ұйқыдан тұрған соң киіну реттілігін түсіру. Көзге арналған жаттығу. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Балық, құс, аң" дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: балалардың тірі табиғат өкілдері жайлы білімдерін бекіту; зеректілікті дамыту. Ойын шартын жеткізу үшін, бірінші кезеңде жүргізуші рөлін тәрбиешінің өзі орындауы мүмкін. Балалар шеңбер бойымен орналасады. Жүргізуші допты кезекпен әр балаға лақтырады да - "балық", "құс", "аң" сөздерінің бірін айтады. Допты ұстап алған бала, белгі сөзге сәйкес балық, құс, аң атын тауып айтады. Егер балалардың бірі қиналса, қалғандары көмектеседі. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік**	**"Жұмыс үшін кімге не қажет?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың мамандақтар туралы түсініктерін дамыту. Аталған мамандық иесіне қажет, еңбек құралдары мен материалдарын табуды үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Медициналық емхана"** Мақсат-міндеттер: дәрігер, медбике мамандығына қызығушылықтарын ояту; балалардың медицина қызметкерлерінің міндеттері жайлы білімдерін кеңейту; сауалнама жүргізу біліктіліктерін дамыту; жанашырлыққа,	**"Сөйлемді аяқта" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда сөйлеу белсенділігін, ой ұшқырлығын дамыту. Ойын барысы. Допты лақтырып, қағып алу. Аяқталған сөйлем шығатындай сөз тауып, айту керек. Бір сөз ғана қосу керек. Тәрбиеші бірнеше сөз айтады. ал балалар оны жаңа сөзбен, аяқталған сөйлем шығатындай толықтыру қажет, мысалы: "Анам ... - …кітаптар, дәптерлер, сөмке сатып алды", - деп балалар жалғастырады**.** **(сөйлеуді дамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Ғарышкерлер".** Мақсат-міндеттер: мектепке	**"Қатені түзе"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: әрекеттердің дұрыс реттілігін орнатуға үйрету. Ойын барысы: баланың алдына суреттер жиынтығы жатады, бірақ суреттердің бірі өз орнында жатқан жоқ. Бала қатені тауып, суретті өз орнына орналастырады да, кейін өзінің суреттер жиынтығы бойынша әңгіме құрастырады. **(танымдық дағдылар)** **Сюжетті-рөлдік ойын "Орманда".** Мақсат-міндеттер: әртүрлі өсімдіктер, дәндер, саңырауқұлақ атауларын бекіту. Табиғатқа деген сүйіспеншілікпен қызығушылықтарын тәрбиелеу.	**"Керісінше" дидактикалық ойын.** Мақсат-міндеттер: балаларда зеректікті, ойлау жылдамдығын дамыту. Ойын барысы. Тек қана қарама-қарсы мағыналы сөздерді атау. Балалар мен тәрбиеші шеңбер құрып орындықтарға отырады. Тәрбиеші бір сөз айтып, допты балалардың біріне лақтырады, бала допты ұстап алып, қарама-қарсы мағыналы сөз айтып, допты қайта тәрбиешіге лақтыру керек. Мысалы: Тәрбиеші: "Алға!"- десе, бала: "Артқа!" - деп жауап береді, (оңға - солға, жоғары - төмен, алыс - жақын, т. б). Үстеуді ғана емес, сонымен сын есімдерді, етістіктерді: астыңғы-үстіңгі. Егер

Балалармен жеке жұмыс	**Ойын-тапсырма: "Ою қиямыз".** Мақсат-міндеттер: қайшымен жұмыс істеуді жалғастыру. **(жапсыру)**	**Ойын-жаттығу: "Сипаттамасы бойынша таны".** Мақсат-міндеттер: геометриялық пішіндерді ерекшеліктері бойынша бөлу (жақтарының, бұрыштарының саны). **(математика негіздері)**	**Ойын-жаттығу: "Қызықты штрихтеу".** Мақсаты: штрихтеуді дұрыс жасай білуді бекіту.	**"Пазлдарды жинаймыз" жаттығуы.** Мақсаты: ұсақ қол моторикасын, шыдамдылықты дамыту. "Біздің үйдегі көмекшілер" жаттығуы. Мақсаты: балалардың тұрмыстық техникамен қолдану қағидалары туралы түсініктерін пысықтау; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп, қимылдарды орындауға машықтандыру.	Ойын жаттығу: "Ненің дыбысы?" Мақсаты: есту зейінділігін дамыту, қоршаған объектілер туралы білімдерін тиянақтау..
Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын тандау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.				
Серуен	Түскі серуенді бақылауды жалғастыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары, дене шынықтыру)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				

Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Әңгімелесу: "Мектеп жасына дейінгілер және күн тәртібі".	Кеңес: "Сіздің балаңыз серуенде".	Әңгімелесу: "Сіздің балаңыздың тәртібі".	Кеңес: "Спорт және бала".	Әңгімелесу: "Мектеп жасына дейінгілердің сұрақтары".
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Ересек топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**4 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					

Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**14.08. - 18.08.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Бөлме өсімдіктерінің топырағын қопсыту.** Мақсат-міндеттер: құралдармен ұқыпты жұмыс жасау біліктіліктерін дамыту; зеректілікке, байқампаздық танытуға бейімдеу. **(еңбек дағдылары)**	**Аквариумдағы суды ауыстыру.** Мақсат-міндеттер: өз жұмысының нәтижесінен алатын жағымды эмоцияларды дамыту, суды ұқыпты қолдану ережелерін еске түсіріп, қарапайым еңбек дағдыларын жетілдіру. **(еңбек дағдылары)**	**"Ойыншықтарды әдемі орналастырамыз".** Мақсат-міндеттер: өз бетінше топтағы тазалықты қолдау, тазалық жүргізу біліктіліктерін жетілдіру; эстетикалық талғамдарын, өзгелердің игілігі үшін еңбектенуді тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Терезе алдымен жиһаздарды сүртеміз".** Мақсат-міндеттер: шүберекті сулап, шайып, қысып, терезе алдын, сөрелерді сүртуге қатысты еңбек дағдыларын жетілдіру; бастаған істі аяғына дейін жеткізуге машықтандыру. **(еңбек дағдылары)**	**Табиғат бұрышындағы өсімдіктерге күтім жасау.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктер жапырағын тиянақты сүртуді үйрету; еңбекті ұқыпты болуға бейімдеу. **(еңбек дағдылары)**

	"Туған өлкеде не өседі?" дамытушылық ойыны. Мақсат-міндеттер: ағаштар жайлы білімдерін бекіту, сөздік қорын қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық танытуға тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөзді мәнерлеп айту, жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға машықтандыру, артикуляцияны, есте сақтау қабілетін дамыту; мысыққа деген қызығушылықты арттыру. "Мысығым". Тікірейіп құлағы, Менен бұрын тұрады, Бойын жазып,	**"Жазғы көгал" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды сын есім мен зат есімдерді байланыстыруға жаттықтыру; сөздік қорларын молайту. **(сөйлеуді дамыту)** **"Иттің үйшігі" құрылыс ойындары.** Мақсат-міндеттер: балалардың қиялын, зейіндерін, жануарларға деген сүйіспеншілігін дамыту. Ойын жабдықтары. "Лего" немесе ағаш құрылыс ойыншықтары. Педагог өз үйлерін құрастыруды ұсынады. **(құрастыру)** **Санамақты мәнерлеп жатқа айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер:	**"Не дөңгелек болады?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: ой-өрістерін, зеректікті, қиялдарын дамыту, білімдерін бекіту. **(танымдық дағдылар)** **"Стоп-кадр" пантомима жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларға жан-жануар, құстың қимылын көрсетуді және "стоп-кадр" белгісі бойынша қимылдап жатқан сол кейпінде қозғалмай, "қатып қалу" қалпын көрсете білуге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын, зейінін, ой-қиялын дамыту. - Балалар, қазір сендер әуенді тыңдап, жан-	**"Ойлан да тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды сипаттау әңгімелерін құрастыруға жаттықтыру, құрдастарын мұқият тыңдау біліктіліктерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту)** **"Не (кім) қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың суретін көріп, қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеуді жетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың суреттері. Мысалы	"Лото: "Үй жануарлары"" үстел үсті ойыны. Мақсаты: балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетін дамыту; заттарды, үй жануарларын, топтастыруға дағдыландыру; байқампаздыққа тәрбиелеу. Түстер бойынша карточкаларды таңдау. "Еркелетіп ата" ойын-жаттығуы. Мақсаты: Құралдары: "Үй жануарлары мен төлдері" суреттері. - Балалар, білесіңдер ме, үй жануарларының төлдерін еркелетіп атасақ, шулағанын қояды екен. Еске түсіріп айтайық: - Құлын -

Таңертеңгі жаттығу	Күнделікті дене шынықтыру жаттығуларын жасау әдебін тәрбиелеу. Кешенді жаттығу. Оңға, оңға түзу тұр, Солға, солға түзу тұр. Артқа қарай бір адым, Алға қарай бір адым, Жоғары, төмен қарайық, Жаттығу жасайық. **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Асхана құралдары мен майлықты дұрыс қолдануды үйрету. Үлкен, кесек тамақты, Ұсақ етіп бөліп ал! Стақандағы сусынды, Төгіп алмай ішіп ал! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Әңгімелесу: "Көгал иесінде қонақта".** Мақсат-міндеттер: балалардың жәндіктердің түрлері жайлы ұғымдарын кеңейту. Жәндіктердің дене құрылымы жайлы білімдерін бекіту.	**"Ұқсайды, ұқсамайды" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды салыстыруға, түсі , пішіні, көлемі, жасалған материалы бойынша ұқсастығын анықтай білуге дағдыландыру.	**"Ал одан кейін не?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: тәулік бөліктері жайлы білімдерін бекіту, логикалық ойлауларын дамыту. **"Мысық қалай қимылдайды?"саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды саусақ жаттығуын көрсетіп, сөзбен сүйемелдеуге машықтандыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Құралдары: саусақтарға тағылатын мысықтың маскалары. Мысық қалай қимылдайды? (Қолдар үсте бетінде сол мен оң жаққа сермеп қозғалады) Көрсетейік осындайда. Ақырын аяқ басады, (Үстел бетімен саусақтар ұштарымен	**Әңгімелеу: "Менің сүйікті жануарым".** Мақсат-міндеттер: балалардың сөйлеуінде сәйкес түсініктерді белсендету, байланысқан әңгіме құрастыру біліктіліктерін қалыптастыру, диалогқа қатысу.	**"Жұбын тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауын дамыту; кеңістікті бағдарлауға машықтандыру.

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Қасқыр мен қоян" ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларда кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз қасиеттерін көруге, олардың әрекеттерін бағалау дағдыларын дамыту; оқу қызметіне қызығушылықтарын ояту; сұрақтарға толық жауап беруде талап ету; сөздік қорларын молайту; жабайы жануарлар туралы білімдерін толықтыру.	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Мысық" Мақсат-міндеттер: Балаларға қарапайым пішіндерді қағаздан жасауға, бүктемелерді диагональмен дұрыс бүктеуді үйрету; шығармашылық қабілеттерін және қолдың ұсақ моторикасын дамыту; үй жануарларына деген ұқыпты және қамқор қатынасты тәрбиелеу. **Музыкадан ойын-жаттығу** "Қасқыр" әні Мақсат-міндеттер: Берілген тапсырманы зейін қойып орындауға үйрету. Ойын арқылы балалардың қимыл іс - әрекетін дамыту. Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ұжым	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Менің сүйікті үй жануарым" Мақсат-міндеттер: Балаларды жұппен түрлі бағытта жүгіру; заттарды алысқа дәлдеп сол қолмен лақтыру (3,5–6,5 метрден кем емес) дағдыларын дамыту; балаларда қозғалыс бағытын өзгертіп, қосымша қадаммен алға; бытырап жүру; сапта бір-бірден түрлі бағытта жүгіру іскерліктерін дамыту.	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Менің қалаған үй жануарым" Мақсаты: Бұрын үйренген білімдер мен дағдыларды қолдана отырып, балаларды өз жұмысының мазмұнын өз бетінше таңдауға және жоспарлаған жұмысты орындауға үйрету; жапсырудың әртүрлі техникаларын бекіту; шығармашылық белсенділігін арттыру; тәуелсіздікке тәрбиелеу.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Тотықұс" Мақсат-міндеттер: Сәндік құстардың сыртқы құрылымының ерекшеліктерін нақтылау, құстардың сұлулығына назар аударту, құстарға күтім жасау ережелерімен таныстыру; байланыстырып сөйлеуді, логикалық ойлауды дамыту; балаларды құстарға деген сүйіспеншілікке, құстарға қамқорлық жасауға және қорғауға тәрбиелеу.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Серуен кезінде ұйымдасқан мінез-құлық дағдыларын бекіту: тыныштықты сақтау, өз достарына көмектесу, киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.

Серуен	**"Жаңғырықты" бақылау (тыңдау). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардың табиғат құбылысы (жаңғырықпен) таныстығын кеңейту, ой-өрістерін, байқампаздықтарын дамыту; айналасын қоршаған әлемді, құбылыстарды танып, білуге деген қызығушылықтарын тәрбиелеу. Балаларға әртүрлі ортаға барып, дауыстарын шығаруды ұсыну. Кең аулада, залда, ашық жерде дауыстың соңынан тағы бір қайталанып, бәсеңделіп естілетін дауыстар тізбегі туралы айту. Бұл ауада ерекше жағдайда пайда	**Мысықты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардың үй жануарлары, мысық жайлы білімдерін нақтылау, сипаттау мәтінін құрастыра білуге машықтандыру; есте сақтау қабілеттерін, байқампаздықтарын дамыту; жан-жануарларды тануға, деген қызығушылыққа, оларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. "Мысық". Үстінде үйдің Тұр еді мысық. Қасына келді Бір торғай ұшып. Бассалмақ болып, Ыршыды мысық. Жалт берді торғай, Пыр етіп ұшып. Биіктен жерге Топ ете түсіп,	**Көшеде өткен итті бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды жануарлардың қимылына, сыртқы келбетіне қызығушылықты арттыру; ит жануарының көп түрі болатыны туралы түсініктерін тиянақтау. **Педагог балаларға Санамақты мәнерлеп жатқа айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Бота, түйе, Құлын, бие, Торай,шошқа, Қозы, қошқар, Қодық,құлан,	**Араны бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: араны өзге жәндіктерден ажыратып, таныс жәндіктерді атай білуге дағдыландыру; олардың басты ерекшеліктерін нақтылау; тіршілік иелерін танып-білуге деген қызығушылықтарын тәрбиелеу. "Ара". Қызғалдақтың қасына Қойып едім қондырмай, Бізін сұғып басыма, Шақты ара оңдырмай. Енді тимен оған мен, Ісіп кетті бас, шекем. Балы тәтті болғанмен, Тілі өзінің ащы екен!	**Бақ-бақты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: емдік өсімдіктер, оларды жинау және қолдану ережелері жайлы ұғымдарын қалыптастыру үрдісінде, танымдық белсенділіктерін дамыту. Баланың тәрбиешімен және достарымен түрлі әсерлерімен бөлісу ынтасын қолдау. Өсімдіктерді, жан-жануарды күтіп-баптайтын орындарда, тағы басқа маман адамдардың еңбегі өте зор екендігі туралы баяндау. Көркем сөз. "Санамақ". Жиналған соң достары, Қаздай өзі басқарды, Қызықты ойын

Серуеннен оралу	Серуен кезінде ұйымдасқан мінез-құлық дағдыларын бекіту: тыныштықты сақтау, өз достарына көмектесу, киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Асхана құралдары мен майлықты дұрыс қолдануды үйрету. Үлкен, кесек тамақты, Ұсақ етіп бөліп ал! Стақандағы сусынды, Төгіп алмай ішіп ал! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Балаларды біртіндеп ұйқысынан тұрғызу. Ауа ванналары. Ояну жаттығуы. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Менің адал досым" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: өз денсаулықтарын нығайту, пайдаланып отырған азық-түліктердің зиянды немесе пайдалы екенін түсіндіре білу. Ойын басында тәрбиеші балаларға өздерінің сүйікті жан-жануарлары жайлы айтып беруді ұсынады. Тәрбиеші ит жайлы бейне фильм көруді ұсынады, қолға үйретілген жануарлардың иелеріне тәуелділігі жайлы түсіндіру, балалармен жан-жануарларға қандай көмек тигізуге болатынын бірге талқылайды. Тәрбиешімен бірге балалар әртүрлі әрекеттердің нұсқасын ұсынады.	**"Қатені түзе" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: әрекеттердің дұрыс реттілігін орнатуға үйрету. Ойын барысы: баланың алдына суреттер жиынтығы жатады, бірақ суреттердің бірі өз орнында жатқан жоқ. Бала қатені тауып, суретті өз орнына орналастырады да, кейін өзінің суреттер жиынтығы бойынша әңгіме құрастырады. **(танымдық дағдылар)** **Сюжетті-рөлдік ойын. "Хайуанаттар бағы".** Мақсат-міндеттер: балалардың хайуанаттар бағы, қамқорлыққа алынған аңдар, ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар	**"Керісінше айт" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда зеректікті, ойлау жылдамдығын дамыту. Ойын барысы: тек қана қарама-қарсы мағыналы сөздерді атау. Балалар мен тәрбиеші шеңбер құрып орындықтарға отырады. Тәрбиеші бір сөз айтып, допты балалардың біріне лақтырады, бала допты ұстап алып, қарама-қарсы мағыналы сөз айтып, допты қайта тәрбиешіге лақтыру керек. Мысалы: Тәрбиеші: "Алға!"- десе, бала: "Артқа!"- деп жауап береді, (оңға - солға, жоғары-төмен, алыс - жақын, т. б).Үстеуді ғана емес, сонымен сын есімдерді, етістіктерді: астыңғы-үстіңгі. Егер	**"Кітап детективі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: әріптерді нақты суреттермен сәйкестендіруді үйрету; ой ұшқырлығын дамыту. Барысы: әріпті жұмбақтап, балаға тапсырма беру - кітаптан сол әріпке сурет табу. Егер бірнеше бала ойнаса, жарыс элементтерін енгізу: кім қажет суреттер санын көп тапса, сол таңдайды. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** **Сюжеттті-рөлдік ойын: "Ұшақпен саяхат"** Мақсат-міндеттер: балалардың әуе көліктері, ұшақ оның қолданысы, ұшаққа қызмет көрсету әдістері жайлы білімін кеңейту. Жер	**"Пайдалы - зиянды" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: өз денсаулықтарын нығайту, пайдаланатын зық-түліктердің пайдасы мен зияндылығын түсіндіре білу. Ойын басында тәрбиеші балаларға үлкен парақ бетте бейнеленген пайдалы азық-түліктерді жасыл маркермен қоршауды ұсынады, Ары қарай тәрбиеші басқа азық-түліктердің зиянын түсіндіреді, балалармен бірге талқылайды. Бағыттаушы сұрақтар арқылы ойын барысында тәрбиеші балаларға тағам бойынша маман, шынығу бойынша нұсқаушы болуға мүмкіндік береді.

Балалармен жеке жұмыс	**"Мысық қалай қимылдайды? саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды саусақ жаттығуын көрсетіп, сөзбен сүйемелдеуге машықтандыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Құралдары: саусақтарға тағылатын мысықтың маскалары. Мысық қалай қимылдайды? (Қолдар үсте бетінде сол мен оң жаққа сермеп қозғалады) Көрсетейік осындайда. Ақырын аяқ басады, (Үстел бетімен саусақтар ұштарымен кезек жүргізу) Күшіктер қуса - қашады. ("Жүгірту") Орнынан, шап, секіріп, (Орнынан алға сермеп бір орнынан жылжыту) Төбеге ытқып шығады.	**Ойын-жаттығу: "Әдемі сөйлейміз".** Мақсат-міндеттер: дыбыстарды дұрыс дыбыстау, (ш), (с) дыбыстары бар жаңылтпаштарды қайталау. **(сөйлеуді дамыту)**	**Ойын-тапсырма: "Менің жануарым" (оригами).** Мақсат-міндеттер: парақ бетті сызба бойынша бүктеу біліктіліктерін бекіту. **(жапсыру)**	**Тыныс алу жаттығуы: "Көбелектер"** Мақсат-міндеттер: сөйлеу аппаратын нығайту. **(дене шынықтыру)** **"Не (кім) қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың суретін көріп, қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеуді жетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат - шабады, жүреді, жортады, жатады, секіреді. Құрт - жорғалайды. Көбелек - ұшады, қонады, жүреді,	**Ойын жаттығуы: "Мені ата".** Мақсат-міндеттер: есту арқылы қабылдауды дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**

Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын тандау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.				
Серуен	Түскі серуенді бақылауды жалғастыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары, дене шынықтыру)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Әңгімелесу: "Балаға арналған бас киім".	Әңгімелесу: "Судағы қауіпсіздік".	Кеңес: "Театрға арналған қуыршақтар жасау".	Әңгімелесу: "Бала гигиенасы".	Әңгімелесу: "Құммен ойнауға арналған ойыншықтар".
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Ересек топ**				

Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**4 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**21.08. - 25.08.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен балалар өздерін қалай сезінетіндері, көңіл-күйлері, бастан кешкен қызықты оқиғалары, ненің ұнағаны жайлы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Тәрбиешінің көмекшісіне төсек-орын жабындыларын ауыстыруға көмектесу".** Мақсат-міндеттер: төсек жабындыларын қолданысына қарай бөлуге үйрету, тәрбиешінің көмекшісіне көмектесу ниетін және басқалардың еңбегіне құрметпен қарауға, берілген тапсырмаға жауапкершілікпен қарауға тәрбиелеу; еңбекке баулу. **(еңбек дағдылары)**	**"Ұйымдастырылған іс-әрекетке керек материалдар мен құрал-жабдықтарды дайындаймыз".** Мақсат-міндеттер: тапсырылған іске деген жауапкершілік сезімдерін дамыту, балаларды ұйымдастырылған іс-әрекетке керек материалдар мен құрал-жабдықтарды тиянақты жинай білуді дағдыландыру. **(еңбек дағдылары)**	**Аквариумдағы балықтарды тамақтандыру.** Мақсат-міндеттер: зейінді, балықтарға күтім жасау ниеттерін дамыту, тіршілік иелеріне деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Шкафтың ішін ретке келтіреміз".** Мақсат-міндеттер: балаларды сыртқы киімдерін шкафқа жинауда ұқыптылық танытуға дағдыландыру; ретсіздікті көріп, оны түзеуге деген ынтаны дамыту. **(еңбек дағдылары)**	**"Асхананы жинау".** Мақсат-міндеттер: үстелді дұрыс жасауды үйрету, тамақтан кейін ыдысты жинау, үстелдің бетін сүрту, еденді сыпыру дағдыларын жетілдіру. **(еңбек дағдылары)**

	Әңгімелесу: "Таңғы сәлемдесу". Мақсат-міндеттер: балалардың естеріне ересектермен, құрдастарымен, жасы кішілермен амандасу қажеттілігін түсіру, әдептілік ережелерін айту. Әр түрлі жағдайлардағы мінез-құлық үлгілерін дамыту, тиісті сөйлеу құрылымдарын қолдануға үйрету. **(сөйлеуді дамыту)** **Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың достық туралы ұғымдарын тиянақтау; көркем сөзге деген қызығушылықтарын арттыру; мәнерлеп оқуға ынтасын жетілдіру "Достық деген не?" Педагог асықпай,	**"Балабақша" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: мәтіннің мәніне, ырғағына сай қимылдап қозғалуға ынталандыру; дене мүшелерін жетілдіру, жағымды эмоцияларды дамыту; балабақшада ұйымшыл болуға баулу. - Балабақша, балабақша (Орнында марш басу, қолдармен сермеу) Біздің ортақ үйіміз. Бізбен бірге, бізбен бірге (Орнында жүріп, шапалақтау) Ойыншықтар, достарымыз. Ойнап-күліп, ойнап-күліп, (Орнында секіру, қолдармен жоғары шапалақтау) Бізбен бірге қоймайды, Қолды бұлғап	**"Айырмашылығын тап" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру, ортақ ерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу біліктіліктерін, зейінін дамыту. Құралдары: бір қарағанда бірдей болып көрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөзді жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға	**"Балық, құс, аң" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: аңдарды, құстарды, балықтарды топтастыру біліктіліктерін бекіту. Көркем сөз. "Аквариумдағы балықтар". Мекендеген теңіз-мұхиттарда Балықтар жіберілді аквариумға. Қозғалып, жүзіп жүр ары-бері, Түстері ала, қызықты пішіндері. Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Айналамыздағы геометриялық пішіндер" дамытушы ойыны (заттар).** Мақсат-міндеттер: балалардың қоршаған заттар,	**"Не артық?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды шарттарда берілген белгілер бойынша жіктеуге машықтандыру; ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі заттар мен ойыншықтар немесе заттық сурет-карточкалар. Педагог түрлі заттарды немесе суреттерді төртеуден тізбекке қояды немесе салады. Әрбір төрт зат немесе суреттің арасында біреуі артық болып саналады. Артықты табу үшін балалар төрттің арасынан бәріне ортақ қасиеті жоқты іздеп атайды. (қоршаған ортамен таныстыру)

Таңертеңгі жаттығу	Күнделікті дене шынықтыру жаттығуларын жасау әдебін тәрбиелеу. Кешенді жаттығу. Оңға, оңға түзу тұр, Солға, солға түзу тұр. Артқа қарай бір адым, Алға қарай бір адым, Жоғары, төмен қарайық, Жаттығу жасайық. **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Асхана құралдары мен майлықты дұрыс қолдануды үйрету. Үлкен, кесек тамақты, Ұсақ етіп бөліп ал! Стақандағы сусынды, Төгіп алмай ішіп ал! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Фант" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың белгілі тақырып бойынша түсініктерін нақтылылау, сол тақырып бойынша тақпақты, жаңылтпашты, мақалды, санамақта, жұмбақты еске түсіріп айтуға ынталандыру; есте сақтау, сөйлеу қабілеттерін дамыту; шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар, шеңберде тұрып, келісілген тақырыпқа байланысты сөздерді кезегімен айтып жатады. Егер біреу ойланып, тоқтап қалса немесе алдында айтылған сөзді қайталаса, осы тақырыпқа байланысты көркем сөз үлгісін жатқа айтады.	**"Асықты кімге, қай жаққа тастаймын?" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың бір-біріне мұқият болып, шеңберде асықпен ойнауға тәрбиелеу; кеңістіктегі бағыт-бағдарды ажырату дағдыларын жетілдіру, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Жабдығы: асық. Ойынды санамақ арқылы таңдалған, қолында асығы бар бала бастайды. Асық қолға түскеннен кейін, бала, көп ұзамай, шеберде отырған кез-келген балаға қарай лақтырады. Асық лақтырылған кезде асық ұстаған бала: "Мен менің сол (оң) жағымда (немесе қарама-қарсы) отырған Дастанға (есімі белгілі балаға)	**"Күлкі-сиқыр" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өз құрдастарының жағымды қасиеттерін ғана көру біліктіліктерін дамыту.	**"Кім шақырғанын тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есту мүшелерін жаттықтыру және зейіндерін тұрақтандыру, есте сақтауларын дамыту.	**"Сарбаздар! Адымда!" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтін сөздерін мәнерлеп айтуда ырғаққа сай қимылдауға машықтандыру; дене мүшелерін жетілдіру; отансүйгіштікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Желбіретті көк туды, Қазақстан әскері! Жасақталған жауынгер, Тап-тұйнақтай киінген. Бұйрық беріп басшысы, Алға бастап келеді. Жасақталған жауынгер, Жылдам сапты түзеді. Өз Отанын қорғайды, Әнге басып келеді. Жасақталған жауынгер, Қазақстан ерлері!

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Біз татумыз" Мақсат-міндеттер: Балаларға достық,татулық туралы мағлұмат беру.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Достық біздің туымыз" Мақсат-міндеттер: Балаларды биіктігі 5-10 см 2-3 заттың үстінен кезектесе секіру; көлбеу тақтайда жоғары-төмен жүруге үйрету; қатарға үшеуден тұру дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру; 50-60 метрге жүгіру іскерліктерін дамыту; қимылды ойындарға қызығушылықтарын ояту.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Масақ" украин халық ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларды оқылған шағын ертегі желісі бойынша ертегі мазмұнын айтып бере білуге үйрету; өз ойларымен бөлісе білуге талпындыру; ертегі кейіпкерлерінің қимылын, дыбысын салдырып, кейіпкерлер бейнесін сомдау қабілеттерін дамыту; еңбекқорлыққа тәрбиелеу, жалқаулыққа бой алдырмауға баулу адамгершілікке, достыққа, кішіпейілдікке тәрбиелеу.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** «Достық ғаламшары» Мақсат-міндеттер: Балаларыдың достық жайлы білімдерін жалпылау және кеңейту; "алақанда бастыру" арқылы сурет салу техникасын бекіту; қағаз бетінде еркін бағдарлау, ортақ композиция жасау барысындағы ұжымдық жұмыс біліктіліктерін қалыптастыру; логикалық ойлау қабілеттерін, суретті қағаз бетіне орналастыру біліктіліктерін дамыту; өз күшіне сенуге, шыдамдылыққа, әдептілікке тәрбиелеу. **Музыкадан ойын-жаттығу** "Дос болайық бәріміз!"	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** «Достығымыз жарасқан» Мақсат-міндеттер: Балаларға дос пен достық туралы білімдерін қалыптастыруды жалғастыру. Олардың сезімдері мен эмоцияларын басқара білуге ықпал ету, достық туралы түсініктерін кеңейту, балалардың мейірімділік туралы түсініктерін тереңдету; «дос» және "достық" сияқты ұғымдар туралы балалардың білімдерін кеңейту, Балаларда эмпатия қабілетін, қиын жағдайда бір-біріне көмекке келуге деген ұмтылысын дамыту, сөйлеу, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. Бір-біріне деген

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Серуен кезінде ұйымдасқан мінез-құлық дағдыларын бекіту: тыныштықты сақтау, өз достарына көмектесу, киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.

Серуен	**"Жаңғырықты" бақылау (тыңдау). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардың табиғат құбылысы (жаңғырықпен) таныстығын кеңейту, ой-өрістерін, байқампаздықтарын дамыту; айналасын қоршаған әлемді, құбылыстарды танып, білуге деген қызығушылықтарын тәрбиелеу. Балаларға әртүрлі ортаға барып, дауыстарын шығаруды ұсыну. Кең аулада, залда, ашық жерде дауыстың соңынан тағы бір қайталанып, бәсеңделіп естілетін дауыстар тізбегі туралы айту. Бұл ауада ерекше жағдайда пайда	**Мысықты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардың үй жануарлары, мысық жайлы білімдерін нақтылау, сипаттау мәтінін құрастыра білуге машықтандыру; есте сақтау қабілеттерін, байқампаздықтарын дамыту; жан-жануарларды тануға, деген қызығушылыққа, оларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. "Мысық". Үстінде үйдің Тұр еді мысық. Қасына келді Бір торғай ұшып. Бассалмақ болып, Ыршыды мысық. Жалт берді торғай, Пыр етіп ұшып. Биіктен жерге Топ ете түсіп,	**Көшеде өткен итті бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды жануарлардың қимылына, сыртқы келбетіне қызығушылықты арттыру; ит жануарының көп түрі болатыны туралы түсініктерін тиянақтау. **Педагог балаларға Санамақты мәнерлеп жатқа айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Бота, түйе, Құлын, бие, Торай,шошқа, Қозы, қошқар, Қодық,құлан,	**Араны бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: араны өзге жәндіктерден ажыратып, таныс жәндіктерді атай білуге дағдыландыру; олардың басты ерекшеліктерін нақтылау; тіршілік иелерін танып-білуге деген қызығушылықтарын тәрбиелеу. "Ара". Қызғалдақтың қасына Қойып едім қондырмай, Бізін сұғып басыма, Шақты ара оңдырмай. Енді тимен оған мен, Ісіп кетті бас, шекем. Балы тәтті болғанмен, Тілі өзінің ащы екен!	**Бақ-бақты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: емдік өсімдіктер, оларды жинау және қолдану ережелері жайлы ұғымдарын қалыптастыру үрдісінде, танымдық белсенділіктерін дамыту. Баланың тәрбиешімен және достарымен түрлі әсерлерімен бөлісу ынтасын қолдау. Өсімдіктерді, жан-жануарды күтіп-баптайтын орындарда, тағы басқа маман адамдардың еңбегі өте зор екендігі туралы баяндау. Көркем сөз. "Санамақ". Жиналған соң достары, Қаздай өзі басқарды, Қызықты ойын

Серуеннен оралу	Серуен кезінде ұйымдасқан мінез-құлық дағдыларын бекіту: тыныштықты сақтау, өз достарына көмектесу, киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Асхана құралдары мен майлықты дұрыс қолдануды үйрету. Үлкен, кесек тамақты, Ұсақ етіп бөліп ал! Стақандағы сусынды, Төгіп алмай ішіп ал! **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Балаларды біртіндеп ұйқыдан тұрғызу. Шығыс жаттығуларының элементтері. Беті-қолды салқын сумен жуу. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Логикалық жұптар" (табиғат құбылыстары) дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: белгілі құбылыстар бейнеленген карточкаларды жинап, логикалық екі карточкаларды біріктіру; білімдерін жүйелеу; ойлау, есте сақтау қабілеттерін, сөйлеу тілдерін, қиялдарын дамыту; түрлі құбылыстарға деген қызығушылыққа, ізденімпаздылыққа тәрбиелеу. Барысы. Балалар суреттердегі белгілі табиғат құбылыстарына мұқият қарап, составить логикалық жұптар құрайды. Логикалық жұптар тізбегі мынандай болуы мүмкін: тамшы-жаңбыр; тамшы - шатырдағы	**"Не өзгерді?" дамытушылық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларда қабылдауды, зейінді, есте сақтауды дамыту; ой ұшқырлығын, байқампаздықты тәрбиелеу. Керекті құралдар: әртүрлі заттар мен ойыншықтар. Барысы. Тәрбиеші балалардың алдына таныс ойыншықтар мен заттарды ұсынады. Саны алдымен 6-дан басталады да, кейін 10-12-ге дейін жетуі мүмкін. Ойыншықтар бір қатарға қойылғаннан кейін, балалар олардың реттік санын айтулары мүмкін. Балалар көздерін жұмады, тәрбиеші қатардағы ойыншықтардың орнын ауыстырады.	**"Жол белгілері" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: логиканы дамыту, жолда жүру ережелерін есте сақтауды, белгі бойынша бағдарлауды үйрету. Барысы. Тәрбиеші белгілерді қарастырып, кейін оларды бөліп, қолданылу аясые түсіндіруді ұсынады. Егер бала жауап беруге қиналса, онда құрдастарынан көмек сұрауына болады. **(танымдық дағдылар)** **"Театр" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды өзіне жүктелген рөлге сәйкес әрекет етуге үйрету. Балалар арасындағы достық қарым-қатынас қалыптастыру.	**"Сөздер тізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сөздік қорын молайту, зейіндерін, ой ұшқырлығын дамыту; өзара достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Барысы: тәрбиеші балаларға "Құстар" тақырыбына сөздер құрауды тәрбиеші "Құстар" түсінігімен байланысты бір сөз айтады да, кезекті келесі балаға береді. Бала, белгіленген уақытта, керекті сөзді таппаса, қатені толтыру үшін, өз өнерін ортаға салады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **"Ғарышкерлер" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: мектепке	**"Сырт кейіпімізді өзгертеміз" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: байқампаздықты, сөйлеу әрекетін, позитивті көңіл-күйін дамыту. Сипаттамасы: бірнеше адам ойнайды, барлығы бір қатарға тұрады, жүргізуші бір баланы атайды да, оған ойынның әр қатысушысының сыртқы келбетін есте сақтауды ұсынады. Оған 1-2 минут беріледі. Кейін бала басқа жаққа бұрылады, ойынның басқа қатысушылары киім-кешектеріне немесе шаш үлгілеріне, кішігірім өзгерістер енгізеді. Ойыншыларға бұрылған бастаушы, өзі байқаған өзгерістерді айту керек.

Балалармен жеке жұмыс	**Ойын-жаттығу: "Ағашты ата"** Мақсат-міндеттер: балабақша алаңындағы ағаштардың атауы жайлы білімдерін бекіту. (**"Жапырақ" артикуляциялық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтін сөздерінің ырғағына, мәніне сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны жетілдіру. Тақ-тақ-тақ (қолдарын оңға-солға сермейді), Біз айтамыз тақпақ (қол білезіктерін айналдырады). Рақ-рақ-рақ (орындарында тұрып айналады). Күзде түсер жапырақ (саусақ бастарын қимылдатады),	**Ойын-жаттығуы: "Ойлан тап".** Мақсат-міндеттер: көптік жалғауды дұрыс жалғауды жаттықтыру. **"Біздің үйдегі көмекшілер" жаттығуы.** Мақсат-міндерттер: балалардың тұрмыстық техникамен қолдану қағидалары туралы түсініктерін пысықтау; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп, қимылдарды орындауға машықтандыру.	**"Айырмашылығын тап" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есте сақтаған заттарды салыстыру, ортақ ерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу біліктіліктерін, зейінін дамыту. Құралдары: бір қарағанда бірдей болып көрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары.	**Ойын-жаттығу: "Кім не жейді?"** Мақсат-міндеттер: бала сөйлеуінде етістіктерді қолдану аясын кеңейту. **Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың көркем сөзге деген қызығушылықтарын арттыру; мәнерлеп оқуға ынтасын жетілдіру. Тәттісін-ай, мына жеміс-жидектің, Сүйсініп-ақ жейміз оны тәбетпен. Сүт ботқасын таңғы асқа береміз. Денсаулыққа пайдалысы-ет екен Ұннан піскен бауырсағым, бәлішім, Тәттілерім дастарханның сәні шын.	**Ойын-жаттығу: "Неге ұқсайды?"** Мақсат-міндеттер: қиялды, байқағыштықты дамыту. **Көркем әдебиет үлгіні оқу.** Мақсат-міндеттер: М. Төрежановтың "Адал дос" әңгімесін мәнерлеп оқу барысында балалардың достық туралы ұғымдарын нақтылылау; сұрақтарға жауап беруге ынталандыру; зейінділікке, ұғымталдыққа тіәбиелеу. **(көркем әдебиет)**

Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын тандау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.				
Серуен	Түскі серуенді бақылауды жалғастыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары, дене шынықтыру)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Кеңес: "Ойыннан оқу қызметіне".	Әңгімелесу: "Баланың тамақтануы "	Кеңес: "Отбасылық мерекелер".	Әңгімелеу: "Бала экран алдында".	Кеңес: "Отбасындағы оқу".
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Ересек топ**				

Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**4 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**28.08. - 01.09.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау					
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Ұйымдастырылған іс-әрекетке керек материалдар мен құрал-жабдықтарды дайындаймыз".** Мақсат-міндеттер: тапсырылған іске деген жауапкершілік сезімдерін дамыту, балаларды ұйымдастырылған іс-әрекетке керек материалдар мен құрал-жабдықтарды тиянақты жинай білуді дағдыландыру. **(еңбек дағдылары)**	**"Орындықтарды жуу".** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешінің көмекшісіне көмектесуге, топ бөлмелеріндегі орындықтарды таза ұстауға, дымқыл шүберекпен сүртуді, орындарына қоюды дағдыландыру; жұмыс жасау барысында мәдени-гигиеналық талаптарды орындау біліктіліктерін жетілдіру; ересектердің еңбегіне құрметпен қарауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**		**"Тәрбиешінің көмекшісіне көмектесеміз".** Мақсат-міндеттер: тамақтан кейін үстел үстіндегі ыдысты жинауға үйрету, балаларды ересектерге қолғабыс етуге үйрету. Еңбексүйгіштікті, ересектерге көмек көрсету ниеттерін дамыту. Ересектердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	

	"Қара да, қайтала" ойын жаттығуы. Мақсат-міндеттер: көру арқылы қабылдауын, қиялдарын дамыту, кеңістіктегі, жазықтықтағы геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту. Құралдары: геометриялық пішіндер жинақнамалары, шаршы пішінді парақтар. **(дене шынықтыру)** **"Домино" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс ататқызып, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді	**"Лото" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың зейіндерін дамыту. Заттарды топтастыруды үйрету. Байқағыштыққа үйрету. Әр бала отбасы мүшелерінің киімдерінің фотосуреттерін жинайды, бір атаумен біріктіреді. **(танымдық дағдылар)** **"Жапырақ" артикуляциялық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтін сөздерінің ырғағына, мәніне сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны жетілдіру. Тақ-тақ-тақ (қолдарын оңға-солға сермейді)		**"Адымдар" дамытушылық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын кеңейтуге ықпал ету, тілді дамыту. Сипаттау: екі топ бір-біріне қарама-қарсы тұрады. Олардың арасынан бөлу сызығы жүргізіледі. Әртүрлі тақырыптарды қолдануға болады, қажет сөзді атап, адым жасауға болады. Бөлу сызығына бірінші жеткен топ, жеңіске жетеді. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Қызғалдақтай саусақтар" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын	

Таңертеңгі жаттығу	Оянындар, тұрыңдар! Мұнда мойын бұрыңдар, Жаттығулар жасайық, Терезені ашайық. Таза ауа пайдалы, Қане, биге басайық. Шынықса жас денеміз, Жылдам өсе береміз. **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Асхана құралдарын ұқыпты қолдану біліктілігіне, өтініш айтуға, алғыс білдіруге тәрбиелеу. *Көркем сөз* Ас ішудің мәдениетін Сен есіңнен шығарма. Арқанды түзу ұста, Жан-жағына қарама. Асынды ішіп, болған соң, "Рақмет" айт аспазға. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Драматизациялауға арналған сөздік жаттығу: "Жаз қонаққа келді".** Мақсат-міндеттер: балаларды, мәнерлеп оқу, пантомима ережелеріне сүйеніп, жаз туралы өлеңді айтуға ынталандыру; жаз мезгіліне қызығушылықтарын арттыру. Құралдары: өлең мазмұнындағы нысандар бейнеленген суретті-бетперделер. Жаз келіпті жадырап, (Екі қолымен өзін нұсқау) Қандай әсем, қараса. (Қолды екі жаққа жаю) Мұнда әсем түймедақ, ("Түймедақ" - балалар ортаға шығып,қол бұлғайды) Жайқалып тұр, тамаша, Көбелек пен аралар ("Аралар" мен	**"Сипатталған ғимаратты тауып ал" зейінге жаттығу.** Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін, қабылдау, ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі түсті және биіктігі түрлі үйлердің суреттері. Педагог суреттерді тізіп, біріне ауызша сипаттама береді, балалар сипатталған үйді табуға тырысады. Дұрыс тапқан бала, сол суретке тағы бір рет сипаттама береді. **(қоршаған ортамен таныстыру)**		**Әңгімелесу: "Күн тәртібі не үшін керек?".** Мақсат-міндеттер: өз денсаулықтары мен күн тәртібіне, дұрыс қарым-қатынас қалыптастыру. **(математика негіздері)**	

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Жазғы ойын-сауықтар	Жазғы ойын-сауықтар		Жазғы ойын-сауықтар	
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Серуен кезінде ұйымдасқан мінез-құлық дағдыларын бекіту: тыныштықты сақтау, өз достарына көмектесу, киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.				

Серуен	**Мысықты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: мысықтың сыртқы келбетін бақылауға дағдыландыру; мысықтың тіршілігін тануға деген ынтасын дамыту. Көркем сөзді мәнерлеп айту, жаттау жаттығуы. Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға машықтандыру, артикуляцияны, есте сақтау қабілетін дамыту; мысыққа деген қызығушылықты арттыру. "Мысығым". Тікірейіп құлағы, Менен бұрын тұрады, Бойын жазып, керіліп, Беті-қолын жуады.	**Ауа-райын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер. Өсімдіктер тіршілігіне мезгілдік өзгерістердің әсері жайлы білімдерін бекіту. **Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: көкөністер жинаудағы ұжымдық еңбек.** Мақсат-міндеттер: ұжымдық жұмысқа үйрету. **"Аңшылар мен қояндар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке,		**Мезгілдік өзгерістерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: жаз мезгілінде өсімдіктер мен жан-жануарлардың тіршілігіндегі өзгерістерді анықтауды дағдыландыру; жазғы ауа-райы жайлы түсініктерін кеңейту. Көркем сөз. "Жазғы сурет". Артымнан ай туғандай, Алдымнан күн. Түнде жұлдыз күлімдеп, Қағады ым. Мөлдір бұлақ, Сырлы өзен суы тұнық Кенет сылдыр етет те, Болады жым... Аппақ болып көсіліп,	

Серуеннен оралу	Серуен кезінде ұйымдасқан мінез-құлық дағдыларын бекіту: тыныштықты сақтау, өз достарына көмектесу, киімді ұқыпты шешу, аудару, шкафқа тиянақты бүктеп салу.
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Асхана құралдарын ұқыпты қолдану біліктілігіне, өтініш айтуға, алғыс білдіруге тәрбиелеу. *Көркем сөз* Ас ішудің мәдениетін Сен есіңнен шығарма. Арқанды түзу ұста, Жан-жағына қарама. Асыңды ішіп, болған соң, "Рақмет" айт аспазға. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықты алдын-алу мақсатында деңсаулық жолдарымен жүргізу. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды орындау. "Мөлдір су" ойын жаттығуы. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Тергеушілер" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ой-өрісін, қиялдарын дамыту. Келісім. Педагог балаларға кезек-кезек әртүрлі заттар көрсетеді. Балалар қай зат кімге, не үшін керек екенін түсіндіреді. Ойынның тағы бір нұсқасы: баланың өзі қораптан бір затты алып, сипаттайды. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)** **Сюжетті-рөлдік ойын.** **"Отбасы".** Мақсат-міндеттер: балалардың отбасы мүшелері туралы түсініктерін бекіту; отбасы мүшелерінің жанұядағы рөлін	**"Не істейтінімізді айтпаймыз, не істейтінімізді көрсетеміз" дамытушылық ойын.** Мақсат-міндеттер: балалардың ой-өрістерін, қиялдарын, логикалық ойлауларын, тапқырлық қабілеттерін дамыту. Барысы. Жүргізуші. 1- нұсқа. Педагог жұмбақты ым-ишарамен көрсетеді, балалар затты, жан-жануарды, құбылысты көрсетеді. 2- нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды кезектесіп көрсетеді. 3-нұсқа. Шеңберде отырған (тұрған) әр бала, қимылды кезек-кезек көрсетеді. Балалар ойланып, жұмбақты шешуді тырысады.		**"Сипаттамасы бойынша таны" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сипаттау әңгімесін құрастыруды үйрету, зейіндерін, сөйлеу тілдерін дамыту, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табуды. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **Сюжетті-рөлдік ойын.** **"Хайуанаттар бағы".** Мақсат-міндеттер: балалардың хайуанаттар бағы, қамқорлыққа алынған аңдар, ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман) жайлы түсініктерін бекіту; хайуанаттар бағында мамандардың қандай рөл ойнайтынын	

Балалармен жеке жұмыс	**"Ал одан кейін не?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: тәулік бөліктері жайлы білімдерін бекіту, логикалық ойлауларын дамыту. **(математика негіздері)**	**"Жоғалған зат" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: қабылдау, зейін, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. Педагог үстел үстіне бірнеше заттар қояды. Балалар мұқият қарап алғаннан кейін, артқа бұрылады. Үстел үстінен бір затты алып тастайды. Бала жоғалған затты табу керек. Жоғалатын заттар санын біртіндеп көбейтуге болады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**		**Әңгімелесу: "Менің сүйікті жан-жануарларым".** "Сипатталған ғимаратты тауып ал" зейінге жаттығу. Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін, қабылдау, ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі түсті және биіктігі түрлі үйлердің суреттері. Педагог суреттерді тізіп, біріне ауызша сипаттама береді, балалар сипатталған үйді табуға тырысады. Дұрыс тапқан бала, сол суретке тағы бір рет сипаттама береді. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	

Серуенге дайындық	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын тандау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбар, бас киім мен аяқ киім кию реттілігін бақылау.				
Серуен	Түскі серуенді бақылауды жалғастыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары, дене шынықтыру)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Балаңыздың денсаулығы қаншалықты жақсарды?" атты сауалнама.	Кеңес: "Баланың көшедегі қауіпсіздігі".		"Күзге дайындық жоспары" тақырыбына кеңес.	

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**29.05 - 02.06.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				

Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)				**Ойыншықтарды ретке келтіру (тәрбиешімен бірге).** Мақсат-міндеттер: балаларға ойын сөрелеріндегі реттілікті сақтауға, ойыншықтарды орнына қоюға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: бөлме өсімдіктеріне дұрыс қарауға, су құйғыштың тұмсығын өсімдік өскен ыдысқа тіреп, суаруға баулу. **(еңбек дағдылары)**

				Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатын көңілді ойындар. Мақсат-міндеттер: көңілді күй орнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге үйрету. **(музыка)** **"Шапалақты тыңда" ойыны.** Мақсат-міндеттер: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдарды жасау. Балалар шеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен, екі рет шапалақтағанда қолдарын екі жаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады. **(дене шынықтыру)**	**Саусаққа арналған жаттығу: "Сәлем".** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Сәлемдесем әрдайым (Екі қолдарын айқастырып кеуделеріне қояды) Үйде және бақшада (Екі қолдарын алға жаяды) Тіпті "сәлем" - деймін мен ("Қанаттарын" екі қолдарын сәл көтеріп, қайта түсіріп қағып тұрады) Қасымдағы көршіме. (Бір қолдың сыртын екінші қолдың алақанына

Таңертеңгі жаттығу	**Таңғы жаттығу: "Достық".** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос, (Қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз. (Екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес, (Шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес, Енді санауды аяқтадық. (Қолды төмен түсіру, босаңсыту) **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық				**"Сақина" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойымен отырады, ортаға "жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанын бір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлық балалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина тасталған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды.	**"Суреттер тізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршаған ортадағы құбылыстар мен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Бір құбылысты, оқиғаны немесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет				**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Көрікті қала" Мақсат-міндеттер: Негізгі түстерді тануды үйретуді жалғастыру; балаларға сурет салу тәсілдерінің алуан түрлілігі жайлы түсінік беру; түсті құммен сурет салуды, түстер гаммасын таңдауды үйрету; түстерді қабылдауды, қолдың қимыл координациясын, есте сақтау қабілеттерін дамыту; мейірімділікке тәрбиелеу, туған қаласының сұлулығына жағымды эмоцияларын ояту. **Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Кемпірқосақта қонақта" Мақсат-міндеттер:	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Кемпірқосақ - жайдарман" Мақсат-міндеттер: Балалардың жеке қасиеттерін дамыту, өлеңдерді, әндерді нақышына келтіре айтуға дамыту. Бір-бірін сыйлауға, адамгершілік қасиеттерін жоғалтпауға тәрбиелеу. **Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Жарқын түсті кемпірқосақ" Мақсат-міндеттер: Балаларды сап түзеп бірінің артынан бірі аяқтың ұшымен және өкшемен жүруге жаттықтыру; сапқа өз еріктерімен тұру қабілеттерін дамыту; тұрған заттың басына доп тигізу арқылы жоғары секіру және допты аяқпен

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен				**Көшеде кетіп бара жатқан көліктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларға жеңіл және жүк көлігін ажырата білуге үйрету, байқағыштықты дамыту, өз ойларын дұрыс жеткізе білу. Балалармен көшеде кетіп бара жатқан көліктерді қарастыру, оларды жүк, жеңіл көліктерге жіктеуді үйрену. Жұмбақ жасыру. Кеудесінде жаны жоқ, Тамырында қаны жоқ: Май жейді,су ішеді. Бұл не екен балалар? (Көлік.) **Еңбек әрекеті:** учаскені ұсақ бұтақтар мен тастардан тазарту. **(еңбек іс-әрекеті)**	**Торғайды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: торғайдың сыртқы түрінің ерекшеліктері туралы білімді тереңдету, балалардың назарын және есте сақтауын дамыту. Балаларға сұрақтар: - Балалар, торғай қандай? - Ол немен қоректенеді? Шоқиды ма, жейді ме? Неге? - Қалай дыбыстайды? Торғай – кең далада тіршілік ететін әнші құс. Денесі сопақша, басы дөңгелек, тұмсығы үшбұрышты, қанаты ұзын, сұрғылт, боз түсті болып келеді. Тақпақ. Торғай, торғай, тоқылдақ, Жерден тары шоқып

Серуеннен оралу	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.
Түскі ас	Балалардың назарын тамаққа аудару; тамақтану мәдениетін қалыптастыру, үстел үстіндегі өз-өзін ұстау ережелерін үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Енді ояндыңдар, төсектен тұрыңдар. Әдемі ірек жолдармен, Лақтарша біз ойнақтап, Тастан - тасқа секіріп, Жалаң аяқ жүреміз. Табанымызды уқалаймыз. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)				**"Кім қалай дыбыстайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөйлеуді дамыту, сөздерді дұрыс пайдалануға үйрету. Құрал-жабдықтар: жануарлардың ойыншықтары: әтеш, торай, балапан, мысық, күшік. Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға аудиожазба арқылы жануарлардың дауыстарын тыңдатқызады. Тәрбиеші: - Кукареку! Бұл не? Қандай дыбыс шығарып тұр. Бұл әтеш. - Хрю-хрю-хрю... Бұл не? Торай. Ол қандай? жалқау. - Шиқ-шиқ... Бұл не? Балапан.Ол не істейді? Шиқылдайды. - Мияу-мияу... Бұл не? Мысық. Ол не	**"Тәртіпке келтір" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды "орнына қою", "орнына апару"етістіктерін қолдана отырып сөйлем құруға үйрету. Құралдар: түрлі-түсті текшелер жиынтығы (әр түсті текшеден 2-3-тен болуы тиіс) және 4 кішкентай түрлі-түсті қораптар. Ойын барысы: Тәрбиеші балалардың назарын текшелерге аударады және олардың қандай түс екенін сұрайды. - Енді сендер қуыршақтың текшелерді қораптарға қалай салатынын көресіз (үстелге түрлі-түсті қораптар қойылады) - Қуыршаққа қараңыз, ол не істейді?(қуыршақ қызыл текшелерді

Балалармен жеке жұмыс				**"Көліктерге арналған түрлі-түсті жолдар" ойыны.** Мақсат-міндеттер: түске назар аудара отырып, сурет салуды үйрену, сөздік қорларын толықтыру. **(сөйлеуді дамыту, сурет салу)**	**Көркем сөзді жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Кемпірқосақ". Жаңбыр жауып басылды, Аспан шайдай ашылды. Суретші екен табиғат, Бояуларын дайындап, Түр-түсін дәл тауыпты, Кемпірқосақ салыпты. Ш. Әлдибекұлы. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.				

Серуен				**Көліктерді бақылауды жалғастыру. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың назарын кешке балабақшаға келетін көліктерге аудару; байқағыштыққа тәрбиелеу. Бұл көліктердің көпшілігі -жеңіл көліктер. Жеңіл көліктер жайлы мәлімет беру. **"Көлік пен торғайлар" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ойын шарты бойынша, белгіге сай қимылдауға дағдыландыру; ойын кейіпкерлеріне еліктей білуге бейімдеу; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлауға баулу.	**Торғайды бақылауды жалғастыру. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: торғай туралы түсініктерді жетілдіру; зеректікке, қамқорлыққа тәрбиелеу. Шыр-шыр еткен торғайды, Қорғамасаң, болмайды. Кіп-кішкене торғайлар Ағаштарды қорғайды. Таспен атып торғайды Ұя бұзған оңбайды. Құс өкпелеп кетеді, Бақшамызға қонбайды. **"Мысық пен торғайлар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:

Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)				Ата-аналарды "Серуендеуге арналған ойыншықтар" науқанына қатысуға шақыруды ұсыну.	Демалыс күндері күн тәртібін сақтау туралы ата-аналармен әңгіме.
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				

Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**05.06. - 09.06.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Аквариумдағы балықты қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: тапсырылған іске қамқорлық, жауапкершілік сезімін дамыту. **(еңбек дағдылары)**	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: өсімдіктердің жарықтандыру мен ылғалға деген қажеттіліктері туралы білімдерін кеңейту. Сумен және өсімдіктермен жұмыс жасау кезінде ұқыптылықты, еңбек дағдыларын дамыту. Қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауға бейімдеу. **(еңбек дағдылары)**	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды шкафтарды, ойыншықтарды тазалауда ересектерге көмектесуге тарту (орындықтарды қатарға қою); еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**	**"Кітап бұрышын тәртіпке келтір".** Мақсат-міндеттер: балалардың тазалыққа, тәртіпке деген ұмтылыстарын құптау, кітапты ұқыпты ұстауға қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**	**Ойыншықтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды таза және ұқыпты ұстауға, ойыннан кейін орнына қоюға дағдыландыру; еңбексүйгіштікті дамыту, өз еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**

	"Үйшікте кім тұрады?" үстел ойыны. ("Үйшік" ертегісі желісімен") Мақсат-міндеттер: балалардың сөздік қорын байыту, есте сақтау қабілетін дамыту. Барысы. Педагог үйшік терезесінен ертегі кейіпкерлерінің суреттері бар суреттерді көрсетеді, балалар оларды атайды. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Пойыз келе жатыр" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту.	**Саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бас бармақ – атам, Балан үйрек - әжем, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек – анам, Кішкентай бөбек – мен, Міне, менің барлық отбасым. Құралдары: саусақтарға кигізілетін маскалар. Көркем сөз. Достарды жинайық, Мұнараны құрайық. Үлкені үстіне орташасын, Оның үстіне кішкентай данасын, Қоямыз да Дананы,	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; есту, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Ойын маған ұнайды, Көп ойнауға болмайды. Күні бойы доп қусаң, Ақыл-білім қонбайды. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Лото" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды топтауға баулу, зейінді, байқауды дамыту. Балалар суреттердің жалпы атаулары бойынша жинайды. Құралдары:	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; есту, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Үйге мықты қабырға керек, Адамға жылы үй керек. Жылы үйде тоңбайсың, Ойнайсың да ұйықтайсың. Көп шаруа тындырасың Қонақты да шақырасың. **(сөйлеуді дамыту)** **"Суретті жина" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектерден тұтас жинауға үйрету. Құралдары: төрт-алты бөлікке	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; есту, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Менің үйім осындай, Кең, жарық та қонақжай. Шақырамын, келіңдер! Көмектесіп жіберіңдер. Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Үй салу" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды үлгіге қарап, үйді құрастыруға машықтандыру; қиялды, зейінді дамыту; ұсақ моторикасын

Таңертеңгі жаттығу	**Таңғы жаттығу: "Достық".** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос, (Қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз. (Екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес, (Шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес, Енді санауды аяқтадық. (Қолды төмен түсіру, босаңсыту) **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** "Ат - адамның қанаты, ас - адамның қуаты" деген мақал-мәтелді балаларға айтқызу; балаларға тамақты кішкене бөліктерге бөліп жеу керектігін айту; тыныш отырып тамақтануды үйрету; тамақ ішер алдында балалар бір-біріне астың дәмді болуын тілеп, тамақтан соң алғыс айтулары. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Кесе, шыны, пияла. Оларсыз шай құя ма? Қасықсыз тамақ жемейді, Бәрінің атын не дейді? Өлең жолдарын оқу арқылы, балалардың тәбетін ашу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем сөзді қайталау)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Біздің көшедегі үйлер" тақырыбындағы суреттерді қарау.** Мақсат-міндеттер: балаларды әңгіме құрастыруға дағдыландыру, сөздік қорларын дамыту, өз ойларын толық жеткізуге үйрету. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Біз қайда болдық - айтпаймыз..." ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін, есте сақтауын, қиялдық ойлауын дамыту. Балалар таңдаған жүргізуші есіктен шығады, ал қалған балалар мұғаліммен бірге кімді немесе нені бейнелейтінін келіседі. Содан кейін жүргізуші кіріп: "Бізге қай жерде болғаныңызды айтыңыз, не істедіңіз?" Балалар жауап береді: "Біз қайда болғанымызды айтпаймыз, бірақ не істегенімізді көрсетеміз" (егер олар акцияны бейнелеуге келіскен болса) немесе "біз кімді көргенімізді көрсетеміз" (егер олар жануарды бейнелесе) және т.б.	**"Үйді салғым келеді" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Үйді салғым келеді, (Шапалақтау) Қабырғасы керегі, (Шапалақтау) Қабат-қабат кірпіштер (Жұдырықтарды бір-бірінің үстінен қойып, орындарын алмастыру) Қатар-қатар кезегі. (Жұдырықтарды бір-бірінің үстінен қойып, орындарын алмастыру) Шатыр болса төбесі, (Қос алақандар ұштарын тиістіріп, "шатыр" құру,	**"Қалпақ және кішкене таяқша" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мұқияттылыққа, ептілікке тәрбиелеу. Ойнаушылар шеңбер жасай тұрады. Ойын бастаушы белгіленеді, ол кішкене таяқшаны алады да шеңбердің ортасында тұрады. Тәрбиеші оның басына қалпақ кигізеді. Қалпақ баланың мұрнына дейін кигізіледі, көздеріне тимей-ақ, оның көзін жабады. Балалар қолдарын ұстасып, шеңбер бойымен жүгіреді де: «Бір, екі, үш, төрт бес — кішкене таяқша тықылдайтын болады» - дейді. Бұл уақытта ойын басқарушы жүресінен отырып кішкене таяқшамен еденді тақылдатады.	**Құрылыс туралы мақал-мәтелдер, нақыл сөздерді жаттау.** Мақсат-міндеттер: сөйлеу, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. 1. Ер қадірін ер білер, Зер қадірін зергер білер. 2. Жігіт адамға жетпіс өнер де аз. 3. Қазаншының өз еркі Қайдан құлақ шығарса. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Менің қалам" Мақсат-міндеттер: Балаларға қала туралы түсінік беру,қаланың құрылысы туралы әңгімелеу,құрылысшылар туралы айту.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Құммен ойнаймыз" Мақсат-міндеттер: Балаларды еденде тұрған гимнастикалық тақтаймен тартылып өрмелеу техникасын дамыту; алға жылжи отырып, екі аяқпен секіру дағдыларын жетілдіру; қораз туралы білімдерін толықтыра отырып, қораздың дыбысталуын тыңдату; оқу қызметіне деген қызығушылықтарын ояту.	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Туған қалам" түрлі-түсті тұзды қамырдан тақырыптық мүсіндеу. Мақсат-міндеттер: Қаламызда әр-түрлі үйлер, көшелер, дүкендер, дәріханалар, кинотеатрлар бар екендігі туралы елестетулерді дамыту; тұзды қамырдан төртбұрышты, тікбұрышты, үшбұрышты заттар (дүкен, үйлер, кеңселер, кмнотеатрлар) жасауды үйрену; мүсіндеу тәсілдерін бекіту (тарту, тегістеу); үлгіні елестетуді, қиялдауды дамыту; өз қаласына деген оң көзқарас тудыруға, өз қаласына деген мақтаныш сезімімен қарауға тәрбиелеу.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Құм қалашығы" Мақсат-міндеттер: Балалардың құм туралы білімдерін бекіту,құммен қарапайым тәжірибе жасай білу; қолдың ұсақ моторикасын дамыту, қиял мен шығармашылық қабілеттерін дамытуға ықпал ету; табиғатқа ұқыпты қарауға, қоршаған ортаға қызығушылық танытуға тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Біздің әсем қала" Мақсат-міндеттер: Балаларды жолда жүру ережелеріне сәйкес бағдаршамның атқаратын қызметімен таныстыру. Ойын арқылы балаларға жолда жүру ережелерін үйрету. Көше, жол, жаяу адам жүретін жол мен көліктер туралы түсініктерін жетілдіру. Музыкадағы бейнелерді ажыратуға үйрету. Әннің ширақ, сергек, сабырлы сипатын ажырата білуге тәрбиелеу.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Көліктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: көліктер және олардың түрлері туралы білімдерін толықтыру, жүргізуші мамандығына қызығушылықтарын қалыптастыру. **Бақылау барысы.** Тәрбиеші көшеде кетіп бара жатқан көліктерге қарауды талап етеді. Жеңіл көлік қай жерде жүреді. (Жерде.) Бізге көлік не үшін керек? (Жұмысқа, қонаққа, мектепке бару.) Балалар, көліктер әр түрлі болады. Көшеде біз көптеген көліктерді көреміз, көліктер ұзақ жол бойымен ағылып кетіп жатады. **Еңбек әрекеті:**	**Аспанды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларға аспанның әсемдігін көруге бейімдеу; қадағалау барысында бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенін бақат; бұлттың қозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылағанда қадағалауды дамыту; табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Ашық аспанда бұлтты байқау жеңілірек, оның баяу қозғалатынын, бірте-бірте көбейіп, өзінің түрін өзгертетінін,мақтаға ұқсайтын массаға айналатынын, немесе, керісінше, азайып және еритінін атап өтуге болады. Жұмбақ. Көзі жасты –	**Құстарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: құстар (торғай, көгершін, қарға, сауысқан) туралы жалпы мағлұматтар беру; жылы жаққа ұшып кететін құстар (қарлығаш, көкек, бұлбұл) туралы түсінікті тиянақтау. - Балалар, қандай құстарды білесіңдер? - Құстар немен қоректенеді? - Жылы жаққа ұшып кететін құстарды білесіңдер ме? - Құстардың жазғы тіршілігі қандай? - Құстардың қандай түрлерін білесіңдер? - Құстар қандай дыбыс шығарады? Тақпақ. Бөдене, бөдене, Бұғып қалып көдеге, Ұстатпайды қусам да, Тойғызар ем бедеге.	**Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды қырағылыққа, сұрақтарға толық жауап бере білуге баулу; еңбекті құрметтеуге тәрбиелеу. - Балалар, сендер жұмыс істей білесіңдер ме? - Ендеше бүгін біз сендермен ауладағы адамдардың жұмыстарын бақылаймыз. - Жыл мезгілдеріне байланысты жұмыста әртүрлі болып келеді. Сонымен жазда қоқыстарды жинап аула сыпырса, ал қыста басқаша. Қыста қар күрейді. **"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)**	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: ауа қозғалысы жөнінде бастапқы түсініктемені нығайту. Желдің нашар, күшті жақтарын ажырата білуге үйрету; қандай белгілері бойынша желдің күштілігін анықтау қажет екенін түсіндіре білу: ағаш қозғалса күшті жел, шөп тербелсе әлсіз жел. Жазғы желді қысқы желмен салыстыра білуге үйрету. Жұмбақ. Қанаты жоқ – ұшады, Аяғы жоқ – қонады. (Жел.) Тақпақ. Желдет, желдет! Баласын жылат, Жетіқара, дауылдат! Тайтерісін қалтырат, Өрісін құлат, Науа-астауын

Серуеннен оралу	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттері. Өзін-өзі күту, тамақтану, мәдениетті қарым-қатынас негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз! Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз! Балалар рақмет айтады, тамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем сөзді қайталау)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Керуеттегі жаттығулар Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Ұйқымызды ашайық "Самал жел" - іште жатып, қолдары дене бойында. Бастарын сәл көтеріп, жел соққанын келістіру: "Ф-ф-ф". "Желдің желпуі" - іште жатып, қолдары дене бойында, қолдарын екі жаққа созу. "Жел бұлттарды айдайды" - тізені құшақтап жату. Аяқты құшақтап денемен адына-артына тербелу. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Сөз ойла, тез ойла" ойыны.** Мақсат-міндеттер: дыбыстарды дұрыс, анық айтуға жаттықтыру, тілдерін дамыту. Көрнекі құралдар: әртүрлі дыбыстар жазылған үнтаспа, дыбыстар иелерінің суреттері Ойын барысы. Тәрбиеші бір дыбысты тыңдатады. Балалар сол дыбысты және ненің дыбысы екенін ажырату қажет. **(сөйлеуді дамыту)** **"Дүкен" сюжетті-рөлдік ойыны.** Ойынның мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке, еңбекті құрметтей білуге, сыпайыгершілікке, ізгілікке, адалдыққа баулу. Қажетті құралдар: ойыншықтар, ыдыс-аяқтар, ойыншықтар,	**"Үй құрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың үй құрылысы жайындағы түсініктерін тиянақтау; қол моторикасын, ой-қиялын дамыту; достық қарым-қатынастарға, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. Құралдар. Құрылыс материалдары, қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар, ойыншық жүк машиналары, құрылысқа қажет ойыншық құралдар (балға, бұрағыш, тістеуік, тағы басқалар). Педагог балалармен құрылысқа қатысатын мамандар жөнінде алдын-ала әңгімелеседі (кірпіш қалаушы, жүргізуші, жүк тасушы).	**"Қуыршақты серуенге шығарайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың киім-кешек және киіну тәртібі туралы білімдерін бекіту және нақтылау. Сөздік қорларын байыту. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Мозаика", "Басқатырғыш" үстел ойындары.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(танымдық дағдылар)** **""Қысқы және жазғы ойын-сауықтар" лотосы" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жазғы және қысқы ойын-	**"Не өзгерді?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлауды дамыту, есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары" ойыншықтар жиынтығы. Ойын барысы: Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға қарауға ұсынады. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші балалардан көздерін жұмуларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып, жасырып қояды. Балалардан көздерін ашуды сұрап, не өзгергенін сұрайды. Балалар жауап береді. Ойын осылай жалғаса береді.	**"Ою саламыз" саусақ жыттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ойлау, елестету қабілетін, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақанда ашу) Оюды саламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққа жинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек, (Шеңбер салу) Ирек, (Толқындар жасау) Қанат, (Қос қолмен бұлғау) Гүлдер, (Алақандарды жайып, тігінен көрсету) Көбелек. (Қос қолды айқастырып, бұлғау) Д. Ахметова.

Балалармен жеке жұмыс	**Тіл ұстарту жаттығуы: "Кім не істейді?"** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Тасшы тас қалады, Басшы басқарады. Досшыл – дос табады, Қасшыл – қас табады. Төсшіл – төс қағады, Асшыл – ас бағады. Бәсшіл – бәстеседі, Мәсшіл – мәс теседі. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Ақ қоян" ойыны.** Ойын мақсат-міндеттер: балалардың ойынға деген қызығушылықтарын арттыру, тілдерін дамыту, достыққа, ұжымдыққа тәрбиелеу. Ойын құралдары: қоянның маскасы. Балалар шеңбер жасап тұрады да, ал бір бала ортада "қоян" болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып, қоянды айнала жүріп, тақпақ айтады: Ақ қоян-ау, ақ қоян, Орныңнан тұршы, Бетіңді жушы, Шашыңды тарашы, Әй-әй көйлек киші, Біреудің қолын үзші, - дегенде, қоян болған бала тақпақтағы айтылған қимылды түгел істеп, өлең бітісімен, жүгіріп барып, шеңберді	**"Біз шығамыз сапарға" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлеп айтуға, мәтіннің мәніне сай қимылдарды жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеу қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Біз шығамыз сапарға, Адымдаймыз қатарда: Бір-екі! Бір-екі! Адымдаймыз қатарда. Балалар саусақтардың ұшымен үстел бетін мәтін ырғағына сай соққылайды. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Жұмбақтар, ертегілер, аңыздар оқу.** Халық ауыз әдебиетіне деген	**"Қуыршақ жиһазы" ойыны.** Мақсат-міндеттер: үлкен лего құрылыс материалынан қуыршақ жиһазын жасауға машықтандыру, дизайн дағдыларын дамыту. **(құрастыру)** **Көркем сөзді жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Бақшада". Көңілді бар бала, Бақшаға, баққа енсек. Ойнаймыз аулада, Төбеміз әткеншек. Шешеміз жұмбақ та, Жаңылтпаш айтамыз. Кешкілік үй жаққа Үлкейіп қайтамыз. Б. Кірісбаев. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Кімнің үйі тезірек жиналады» ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндер туралы түсініктерін бекіту, олардың атауларын айтқызу. Балаларға геометриялық пішіндер таратылады. Бөлменің әртүрлі бұрыштарындағы үш шығыршықтың шеңбер, шаршы, үшбұрыш пішіндері жатыр. Бұл үйде барлық шеңберлер , бұл жерде барлық шаршылар, бұл жерде барлық үшбұрыштар. Барлығы өз үйлерін тапқанда, балаларға топпен серуендеуге шығады. Тәрбиешінің белгісі бойынша барлығы геометриялық пішінін үйдегіден салыстыра отырып,

Серуенге дайындық	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.

Серуен	**Кешкі серуен кезінде көліктерді бақылауды жалғастыру. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: көліктің адамды, жүкті тасымалдау үшін керектігін түсіндіріп, түрлі көліктердің атауын жатқа білуге ынталандыру. Көліктердің алуан түріне назар аударту. Адамдарға арналған көліктердің маңыздылығы туралы білімдерін бекіту. **"Ұшақтар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балалардың бір-біріне кедергі келтірмей, әртүрлі бағытта жүгіруге үйрету; оларды белгіні мұқият тыңдауға және	**Аспан мен бұлттарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: аспанның ашық не бұлтты болғанын, бұлттардың аспанда ұшатынын байқауға бейімдеу; зияткерлікке тәрбиелеу. Әр түрлі табиғи құбылыстармен танысуды жалғастыру. Ауа-райының қандай екенін ажыратуға үйрету (ашық, бұлтты бұлттар, жаңбыр). **"Қимыл ойлап табу" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ой-қиялды, вестибуляр аппаратын дамыту. Балалар шеңберде	**Құстарды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жаздағы құстардың тіршілігі туралы түсініктерді толықтыру; құстарға деген сүйіспеншілік пен қамқорлықты тәрбиелеу. Аудағы жаңадан ұшып келген құстарды байқау, атау, ерекшеліктерін салыстыру. **"Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі	**Гүлдейтін өсімдіктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: өсімдіктерге ұқыпты қарауға үйрету, гүлзардағы өсімдіктерге күтім жасау дағдыларын бекіту. **"Кім жылдам?" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шапшаңдыққа, жылдамдыққа баулу. Құралдары: белбеу. Ойыншылар ойынға екі-екіден қатысады. Ортаға шыққан екі ойыншы бір-біріне арқасын беріп, екі жаққа қарап тұрады. Аяқтарының арасын иықтарының деңгейімен бірдей етіп ұстайды. Сонан соң ойын жүргізуші екеуінің аяғының	**Желді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: "жел"ұғымын бекіту; табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Желді күні қандай өзгерістер болатындығына назар аударту. Балалар жалауларға қарап, желдің қай жаққа есетінін бақылайды. Жел соғады бетімізге, Тербеледі ағаштар. Тыныш - тыныш отырыңдар, Биік - биік ағаштар. **"Жел көбік" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: шеңберде ойына білу қабілетін, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.

Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналардың сұранысы бойынша кеңес беру.	"Отбасындағы еңбек тәрбиесі"тақырыбында ата-аналармен әңгіме.	Ата-аналарға арналған "Дұрыс сөйлеуді үйрету" жаднамалары.	"Балаларға - ойыншықтар" науқанын өткізу	"Демалыс күндері баланың демалысын дұрыс ұйымдастыру"тақырыбында ата-аналарға кеңес беру.
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				

Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**12.06. - 16.06.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалар бірінші күн толық құжаттарымен, дене қызуын өлшеп, дене терісін тексеріп, медбикенің рұқсатымен қабылданады. Бойы, салмағы өлшенеді.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Бөлме өсімдіктерін күту.** Мақсат-міндеттер: балаларды өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауға бейімдеу, күтуге деген қызығушылықтарын ояту, ересектерге қолқабыс танытуға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Аквариумдағы балықты қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешінің еңбегін бақылап, балықтарға жемді үгітіп, шашып, қамқорлық жасау ниеттерін туғызу. **(еңбек дағдылары)**	**Бөлме өсімдіктері жапырақтарының шаңын сүрту.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлме өсімдіктеріне дұрыс күтім жасауға машықтандыру; аспидистра, фикустің жалпақ жапырақтарын сүлгімен сүрту техникасына жаттықтыру; байқағыштыққа тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Кітаптарды кітап бұрышындағы сөрелерге дұрыс орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешінің еңбегін бағалауға, кітаптарды қатарға ретпен қоюға ынталандыру; еңбекқорлыққа тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Ойыншықтарды жуу.** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешінің еңбегін бақылап, қолынан келгенше көмек көрсетуге дағдыландыру; еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**

	Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы. Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту. "Кемпірқосақ". Кемпірқосақ көпірдей Аспан жарып туыпты. Жердің екі бетіне Жеті жеңін жауыпты. Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Баулар" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ұсақ қол моторикасын дамыту; ойлау, түйсік қабілеттерін жетілдіру. **(танымдық дағдылар)**	**"Қандай ойыншық жасырынған?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды қырағылыққа, байқампаздыққа үйрету, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу. Балалар бөлменің бұрышында тұрады. Тәрбиеші жалаушаны тығатынын айтады. Балалар теріс қарап көзін жұмады,тәрбиеші жалаушаны тығып қояды да "болды", деген де балалар жалаушаны іздейді. Тапқан бала жалаушаны тығады. Ойын 2-3 рет қайталанады. **(дене шынықтыру)** **"Жел көбік" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды	**"Суретті жұмбақтар" ойыны.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлау қабілетін, сөздік қорын дамыту. Тәрбиеші қораптан неше түрлі суреттері бар карточкаларды бір-бірден алып шығып, суреттегі бейнені атауды сұрайды. Бастаушы бала суретті алып, балаларға көрсетеді, ал отырған балалар оны айтады. Дұрыс жауапты айтқан бала ойынды жалғастырады. **(танымдық дағдылар)** **"Пішіндерді құрастыр" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: қол қимылдарының икемділігін, дәлдігін, көз	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақты мәнерлеп айтуға деген қызығушылығын арттыру; артикуляцияны, сөйлеу қабілетін дамыту. "Бақа туралы". Жап-жарық жылы күнде, Жап-жасыл шөп үстінде, Жап-жасыл көйлек киген Бақа бізге былай деген: - Бадырақпын, Бақылдаймын. Достарымды Шақырамын. Бақ-бақ! Қайдасыңдар?! Бақ-бақ! Неге шықпайсыңдар?! Д. Ахметова **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	**"Суретті жұмбақтар" ойыны.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлау қабілетін, сөздік қорын дамыту. Тәрбиеші қораптан неше түрлі суреттері бар карточкаларды бір-бірден алып шығып, суреттегі бейнені атауды сұрайды. Бастаушы бала суретті алып, балаларға көрсетеді, ал отырған балалар оны айтады. Дұрыс жауапты айтқан бала ойынды жалғастырады. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Жел көбік" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұруға дағдыландыру, мәтінге сәйкес қимылдарды

Таңертеңгі жаттығу	**"Қуыршақпен ойнаймыз".** Б.қ. тік тұру, аяқ алшақ, қуыршақ төменде, 1-2 қуыршақты алға ұстау, жоғары көтеру (3рет). 3-4 б.қ. Аяқ алшақ, қуыршақ алда, 1-2 денені оңға, солға бұру, б.қ. келу. Б.қ. қуыршақты кеудеде ұстау, 1-4 алға еңкею - "Қуыршақтар билейді". 5-6 б.қ. келу (3рет). Б.қ. 1-2- отырып қуыршақты еденге қою. 3-4 тік тұру, Қуыршақпен оңға, солға айналу (2 реттен). **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Қуырмаш"саусақка арналған жаттығу.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қошақанға бар! Сен тұр – құлыншаққа бар! Сен тұр – лаққа бар! Сен тұр – бұзауқанға бар! Сен тұр – ботаңа бар! Ал сен аландамай, Қазан түбін жалап, үйде жат! **(сөйлеуді дамыту,**	**"Жұбыңды тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінділікке, байқағыштыққа, шапшаңдыққа, кеңістікті бағдарлауға баулу. Ойыншылар қабырға бойында тұрады. Педагог әр балаға бір сурет-фишкадан таратып береді. Педагог белгісі бойынша балалар жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналым сайын бір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түсті фишкалар. Әрбір фишканың жұбы бар. Түрлі түсті фишкалар болмаса, басқа	**"Кішкене өзен арқылы" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тепе-теңдікті сақтап, белгілі нұсқаулар бойынша бағыттауға, ептілікке баулу; зеректікке тәрбиелеу. Тәрбиеші екі сызық сызады да (үйдің ішінде жіпті пайдалануға болады) балаларға: мынау – "өзен", - дейді; оның үстіне тақтайдан көпір (ұзындығы 2-3м, ені 25-30см) салады да балаларға: "Көпір арқылы жүруді үйренейік", - деп ұсынады. Балалардың бір-біріне соқтығыспай тек тақтайдың үстімен ғана жүруін бақылай отырып, тәрбиеші балаларға суға құлап кетпеуі үшін жай жүру керек деп ескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет	**"Мұқият бол" ойыны.** Мақсат-міндеттер: мұқияттылыққа, достыққа тәрбиелеу. Балалар бір-бірінің артынан айналып, шеңберге жасап тұрады. Тәрбиеші шеңбердің жанында тұрады, оны барлық балалар көреді. Оның қолында 3 сурет: балық, тастар және балдырлар. Тәрбиешінің белгісі бойынша (ысқырық) балалар бір-бірінен кейін шеңбер бойымен қозғала бастайды. Педагог кезекпен суреттері бар карточкаларды көрсетеді: 1. Балықты көрсеткен кезде, балалар шеңбер бойымен қолдарын сермеп баяу жүгіреді. 2. Тастарды көрсеткенде, балалар тізелерін құшақтап отырады.	**"Қатып қал" ойыны.** Мақсат-міндеттер: еркін қозғалыстарды, ой-қиялды, дене тепе-теңдігін дамыту. Көңілді және қозғалысты әуен ойнап тұр. Балалар секіріп және еркін әуен тактісіне қозғалады. Кенеттен әуен үзіліп қалады, балалар әуен тоқтағандағы қалыпта қатып қалады. Содан кейін 1-1,5 минуттан кейін әуен қайта жалғасады және балалар қозғалысты жалғастырады. **(дене шынықтыру)**

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Үй құстарына арналған қоршау" Мақсат-міндеттер: Құрылыс материалының формаларын атау және біріктіру қабілетін қалыптастыру, өз жобалары бойынша құрылыс жасауға деген ұмтылысты дамыту, қоршаған әлемге құрметпен қарауды тәрбиелеу.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Су - тіршілік көзі" Мақсат-міндеттер: Балаларда гимнастикалық таяқтың астынан төрт тағандап еңбектеп өту және алға жылжи отырып екі аяқпен бір орында жеңіл секіру техникасын бекіту; бір-бірінен 10 см қашықтықта орналасқан тақтай бойымен жүру дағдыларын жетілдіру; оқу қызметін пысықтау; көлік түрлері туралы білімдерін толықтыру.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Әтеш пен Тоты" украин халық ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларды ертегінің мазмұнын толық өз ойларын жеткізіп айтуға; байланыстыра сөйлеуге үйрету; балалардың бойына ертегі мазмұнын түсіндіріп, адамгершілік, мейірімділік, досқа адал болу сезімін сіңіру; ертегі кейіпкерлерімен бірге қуану, ренжу сезімдерін ояту; өздерінің құрбы-құрдастарымен адал, тату ойнауға дағдыландыру; сөздік қорын молайту.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Құстар қанатын жайды" Мақсат-міндеттер: Алақанмен басу техникасымен таныстыру; бояуды алақанға жылдам жағып, құстың қанатын алақанды бастыру арқылы салуды үйрету; түстердің атауын нақтылау және бекіту; құстардың тіршілік ету ортасын түсінңп, бейнелеуге деген ұмтылыстарын қолдау; сурет салуға деген құштарлықтарын арттыру; тиянақтылыққа тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Бұлақтың сылдыры" Мақсат-міндеттер: Көңілді әуен арқылы көңіл күйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту. Балаларды достыққа, бірлікке,татулыққа тәрбиелеу.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Теректі бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: бақылау барысында теректің құрылымының ерекшеліктерімен таныстыру. **Тақпақ.** Жақсылықты қолдаймыз, Табиғатты қорғаймыз. Терек егеміз бақтарға, Айналасын қоршаймыз. - Балалар, бұл терек ағашы. Оған жақындату. - Терек-тез өсетін ағаш. Ерте көктемде жапырағы шықпай тұрып, сырға секілді ақ гүл жарады. Жапырағы - жұмыртқа пішіндес, жиектері аратісті. Жапырақтары гүлдеген кезде терек	**Суды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балалармен суды ұқыпты пайдалану туралы түсініктерін қалыптастыру. Судың қасиеттері туралы білімдерін нығайту, температурасы әртүрлі болатынын айту, суда кейбір заттар батып кетеді, басқалары судың бетіне шығады. Бақылау барысы: балалардың назарын судың қасиеттеріне аудару: сұйық, әртүрлі температураға ие болуы мүмкіндігі (ыстық, суық). Су мөлдір, онда бәрі көрінеді. Ыстық күнде бассейнде су тез қызады. Тоғандағы, өзендегі, көлдегі су қызады,	**Қанқызды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: қанқызы қоңызы туралы түсініктерді беру, жетілдіру; жәндіктер әлеміне деген қызығушылықты арттыру. - Балалар, біз серуен кезінде қандай жәндіктерге бақылау жасадық? - Иә, бұл қанқыз. Қанқыз – қызыл түсті, үстінде жеті нүктесі бар кішкентай жәндік. Ол кішкентай болса да ештеңеден қорықпайды. Неліктен? - Егер де оны қолыңа алып, басып қалсаң, олар сап-сары жағымсыз иісі бар уын шығарады. Сол себепті оған құстартиіспейді.	**Суды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: судың қасиеттері туралы түсініктерді тиянақтау; табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Іс-тәжірибеде: құйылатыны, төгілетіні, ыдыста, шалшықта қозғалмай тұратынын - анықтау. Салқын, жылы, ыстықта кеуіп кетеді дегенді айтқызу. Іс-тәжірибеде судың адамның, өсімдіктердің тіршілігіне ықпалына көңіл аудару. Гүлзарды суару, таза ас суын ішкізу. Іс-тәжірибеде суды асфальтқа төгіп, күннің көзінде кебуін бақылату. Балаларға : кеуіп кетеді - дегенді	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: күннің көзі жылу мен жарықтың негізгі көзі болатынын ұғындыру, күннің шығуын қадағалауды жалғастыру. Күнің сәулесі туралы айту. Тақпақ. Алақай, алақай! Күн шықты, күн шықты, Жер үстіне нұр шықты! **"Көк ту" ойыны.** Мақсат-міндеттер: достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу. Балалар екі топқа бөлінеді. Әр топта өз тулары болады. Әр тудың қорғаушысы болады. Ту қорғаушылар тудың қасында

Серуеннен оралу	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.
Түскі ас	
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Төсектегі жаттығулар. Ұйқыдан тұрғанда , бірден төсектен тұруға болмайды. Біртіндеп тұру қажет. 1. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін еркін шығару. 2. Балалар төсекте, арқаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. 3. Балалар төсекте, арқаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолдарын жанында ұстап, аяқтарын көтеріп велосипед тебу. Төсектен тұрғызу. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Оркестр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға музыкалық аспаптар мен олардың дыбыстарын анықтауға үйрету. Құрал-жабдықтар: барабан, сыбызғы, қоңырау, шымылдық. Тәрбиеші музыкалық аспаптармен таныстырады, содан кейін аспаптарды шымылдықтың артына тығады. Аспаптардың бірінде ойнап, балалардан қай аспаптың дыбысы екенін айтуды сұрайды. Қай бала дұрыс табады, сол бала аспапты алады да, сол аспапта ойнайды. **(сөйлеуді дамыту, музыка)** **"Үйшік" ертегісін сахналау.** Мақсат-міндеттер: балалардың	**"Ненің дауысы?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту, оларды нақты айтуға үйрету, екпінді дұрыс қою. Тәрбиеші жануарлардың дауыстарын салады. Балалар қай жануардың дауысы екенін табулары қажет. Мысалы, тәрбиеші "ква-ква-ква" деп қатты дауыстап: "Бұл ненің дауысы дейді? Балалар "бақа" деп жауап береді. Содан кейін тәрбиеші басқа жануардың дауысын шығарады. Ойын осылай жалғаса береді. **(сөйлеуді дамыту, музыка)** **"Аурухана" сюжетті-рөлдік ойыны.**	**"Қуыршақты шомылдыру" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: судың маңызы туралы білімдерін толықтыру, жағымды көңіл-күй тудыру. Қуыршақты жылы сумен жуындыру, оларды жөке және сабынмен жуу, сүлгімен сүрту. Енді біз қуыршақтарды шомылдырамыз. Ыдысқа жылы су құямыз, суды тексереміз. Біздің қуыршақтарымыздың есімдері кім екен? Мынау - Алуа, ал мынау - Алма. Бірінші кімді түсіреміз. Олай болса, Алуаны суға шомылдырайық. **(сөйлеуді дамыту)** **"Түрлі-түсті су" ойыны.** Мақсат-міндеттер: судың қасиетімен	**"Тәртіпке келтір" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды "орнына қою", "орнына апару" етістіктерін қолдана отырып сөйлем құруға үйрету. Құралдар: түрлі-түсті текшелер жиынтығы. (Әр түсті текшеден 2-3-тен болуы тиіс) және 4 кішкентай түрлі-түсті қораптар. Тәрбиеші балалардың назарын текшелерге аударады және олардың қандай түс екенін сұрайды. - Енді сендер қуыршақтың текшелерді қораптарға қалай салатынын көресіз. (Үстелге түрлі-түсті қораптар қойылады) - Қуыршаққа қараңыз, ол не істейді? (Қуыршақ қызыл текшелерді қызыл қорапқа салады)	**"Ыдыс жуу" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: суды дұрыс қолдану туралы білімдерін кеңейту. Қуыршақтың "түскі асынан" кейін, ыдыстарды жуу керектігін айту. Ас бөлмесіне барып, кранды ашып, жылы не суық су қажеттігін сұрау. Біз ыдысты жылы сумен және арнайы құралдарды пайдаланып жуамыз. Ыдыстарды таза сумен шаямыз. Шайып болғаннан кейін, ас үйдің сүлгісімен құрғатамыз. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **"Суды бір ыдыстан екінші ыдысқа құю" тәжірибесі.** Мақсат-міндеттер: судың қасиеттері

Балалармен жеке жұмыс	Балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, заттардың пішінін дұрыс атауға арналған тапсырмалар. **(математика негіздері)**	Суреттер бойынша сөйлем құрастыруды үйрену. Сөйлемдерді толық айтуға дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, қоршаған ортамен таныстыру)** **"Суреттер тізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршаған ортадағы құбылыстар мен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Бір құбылысты, оқиғаны немесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен**	**"Ені бойынша салыстыру" заттарды ені бойынша жаттығу.** Мақсат-міндеттер: жуан-жіңішіке, ұзын-қысқа ұғымдарын пысықтау. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту)**	**"Жаз" тақырыбындағы сюжеттік суреттерді қарастыру.** Мақсат-міндеттер: сұрақтар қою, балаларды сұрақтарға толық жауап беруге үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Жұмбақтар шешу, жаңылтпаштар айту, ертегілер тыңдау кешін өткізу.** Мақсат-міндеттер: балалардың қазақ ауыз әдебиетіне деген, көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)**

Серуенге дайындық	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын құралдарын алу, балалармен қауіпсіздік шаралары туралы жеке әңгімелер. Серуендеуге дұрыс жиналу әрекеттері, балаларды өз еркімен киінуге үйрету. Таза ауада шынығып, Серуенге шығайық. Киімдерді тез киіп, Ойнап-ойнап алайық.				
Серуен	Түскі уақыттағы бақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Жазғы балалар ойындары" туралы кеңес беру.	"Балаларды жазда шынықтыру" тақырыбында кеңес беру.	"Денсаулықты сақтау өмір салты" туралы ата-аналарға арналған кеңес.	Ата-аналардың сұранысы бойынша кеңестер.	"Баланың демалыс күндерін дұрыс ұйымдастыру" тақырыбында кеңес.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**19.06. - 23.06.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Бөлме өсімдіктерді суару.** Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулуды жалғастыру; өсімдіктерді суару амалын игерту (су құйғыштың тұмсығын жапырақтарға тигізбей); тірі табиғат объектілеріне қамқорлық жасауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Ойын бұрышындағы ойыншықтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды тәртіпке үйрету, ойыншықтарды өз орынына қоюды игерту. **(еңбек дағдылары)**	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру. **(еңбек дағдылары)**	**Асхана бойынша кезекшілік.** (тәрбиешінің көмекшісімен бірге) Мақсат-міндеттер: балалардың ересектерге көмектесуге, нұсқауларды нақты орындауға деген ұмтылыстарын ояту: ыдыс-аяқты үстел бетіне дұрыс қоюға машықтандыру. **(еңбек дағдылары)**	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту. **(еңбек дағдылары)**

	"Ол не?" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларға заттардың бір-бірінен үлкен-кішілігін анықтай білуді үйрету. Матрешканың бөлшектеу және құрастыру, кіші матрешканы үлкен матрешканың ішіне салу, матрешканың жоғарғы және төменгі жартысын үлкен-кішілігі және өрнектері бойынша салыстыру. Ойынның мазмұны. Тәрбиеші балаларға мынадай жұмбақ айтады: Бойы әр түрлі, жұмбағымды тыңдашы, Өзара ұқсас жүзі менен сымбатты. Бір-біріне сыйып кеткен көрінбей, Жиналғанда бір ойыншық сияқты. Ойынды қайталап өткізгенде	**"Бұлттар мен құстар" саусақ жаттығуы, жаңылтпаш.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінінің ырғағына сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны, ой-қиялын жетілдіру, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бұлттар құстай ұшады, (Қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Құстар бұлттай ұшады, Көк аспанда, биікте, (Аталған қимылдарды, қолдарды жоғары көтеріп, төмен түсіріп, орындау) Қанат жайып, ұшады.	**"Суретті жина" пазл ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөліктерді бір-біріне дұрыс қоюға үйрету. **(танымдық дағдылар)** **"Ненің төлі?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың төлдерін атауға дағдыландыру, білімдерін тиянақтау; есте сақтау, қабылдау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың және төлдерінің суреттері. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Бір сөзбен ата!" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды жалпылауға және бір сөзбен атауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **"Жұбыңды тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: Ойыншылар қабырға бойында тұрады. Педагог әр балаға бір сурет-фишкадан таратып береді. Педагог белгісі бойынша балалар жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналым сайын бір бала жұпсыз қалу	**Үстел үсті ойыны: "Лото".** Мақсат-міндеттер: балалардың жеміс-жидек, көгөніс, гүлдер жайлы білімдерін дамыту және олардың өсіп-өнетін орындарын дұрыс атату. Ойын шарты: көкөністерді – бақшаға, жеміс-жидектерді – бауға, гүлдерді – гүлзарларға орналастыру. Үш үлкен карточка-бақша, бау, гүлзар бейнеленген, көлемдері 8×8см карточкалар және көкөністер, жемістер , гүлдер бейнеленген көлемдері 5×5см карточкалар. **(танымдық дағдылар)** **"Кейіпкердің сөздерін жалғастыр"**

Таңертеңгі жаттығу	**Таңғы жаттығу.** "Маған қарай жүгіріңдер" ойыны.Топтасып бір бағытта жүгіреді. "Торғайлар болып ұшайық": жан жаққа жеңіл жүгіреді. Тәрбиешінің көмегімен шеңбер жасап тұрады. Шеңбер бойында жүру, жеңіл жүгіру, "қоянша" секіру. Тік тұрып қолды алға созу, тік тұрып қолды жоғары созу "Құстай қанат самғайық" жаттығуы Тік тұрып, қолды бүйірге қойып,аяқты алшақ етіп тұрып оңға және солға иілу. Аяқтың ұшымен шеңбер бойы жеңіл жүру. Тәрбиешінің артынан жеңіл үйіріліп жүгіру. **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың қолдары мен беттерін жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру бойынша жұмысты жалғастыру. Асхана құралдарын дұрыс қолдануды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жууды дағдыландыру. Таңғы асты тауысып жеуге үйрету. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Не өзгерді?"ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда қабылдауды, зейінді, есте сақтауды дамыту; ақыл-ойды, байқауды тәрбиелеу. Құралдар: түрлі заттар мен ойыншықтар. Тәрбиеші балалардың алдында таныс ойыншықтар мен заттарды ұсынады. Ойыншықтар қатарға қойылған кезде балалар оларды айтады. Балалар көздерін жұмады, тәрбиеші қатардағы ойыншықтардың орнын өзгертеді. Балалар көздерін ашып, ойыншықтың қай жерге көшкенін айтады. **(танымдық дағдылар)**	**"Кім шақырғанын тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту, құрдастарын дауысы арқылы тану. Балалар шеңберде тұрады, санамақтың көмегімен бір жүргізуші таңдалады. Жүргізуші көзін жұмады, ол шеңберде тұрады. Тәрбиеші көрсететін бала жүргізушінің атымен шақырылуы керек. Жүргізуші оны кім шақырғанын табуы керек. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)**	**"Біз құсты іздейміз" ойыны.** Мақсат-міндеттер: бақылау, кеңістіктегі бағдарлауды дамыту. Тәрбиешінің қолында кішкентайдың құстың ойыншығы бар. Тәрбиеші құсты жасырады. Ал балалар оны іздеулері қажет. - Қанекей, ойынды бастаймыз. Көзімізді жұмамыз. Мен ойыншықты жасырамын. - Енді, іздеп, табыңдар. **(танымдық дағдылар)**	**"Ақ шамшық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойымен отырады, ортаға "жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанын бір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлық балалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәтте сақина тасталған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды. **(дене шынықтыру)**	**"Не дыбыстайды?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды құстардың дыбыстарын тыңдай отырып, дұрыс табуға машықтандыру; құстар әлеміне деген қызығушылықты арттары. Құралдары: аудио жазбалар, құстардың суреттері. **(музыка)**

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Құстар" Мақсат-міндеттер: балалардың құстар туралы түсінік қалыптастыру.Құстардың сыртқы бейнесінің ерекшеліктері,тіршілігі туралы білімдерін кеңейту.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Көңілді секірейік" Мақсат-міндеттер: балаларда екі аяқтап басты затқа тигізе отырып, жоғары қарай 2-3 метр қашықтықта алға қарай жылжи отырып, тұрған жерінен ұзындыққа, 5-10 см биіктіктегі зат арқылы жерде жатқан жалпақ құрсауға секіру дағдыларын дамыту; сап түзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысу дағдыларын әрі қарай жетілдіру.	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Көгалдағы балапан" Мақсат-міндеттер: балаларға жапсырмалау туралы түсінік беріп, жапсырмалар жасауға үйрету, балалардың ұсақ қол моторикасын, қиялын дамыту. «Көгалдағы балапан» жапсырып үйрету, жырту әдісін қолдана білуге үйрету. Сюжеттік композиция құра білуге үйрету. Балаларды зерделікке, ұқыптылыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Балалардың дүниетанымын кеңейту, шығармашылық ойлауын дамыту.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Құстар" Мақсат-міндеттер: балалардың қыстап қалатын және жылы жаққа ұшып кететін құстар туралы жалпы ұғымдарын қалыптастыру, қыстап қалатын және жылы жаққа ұшып кететін құстарды жіктей білуге үйрету. Дидактикалық ойындар арқылы зейінді, сөйлеуді, көру қабілеттерін дамыту. Құстарға деген қамқорлықты, қиын жағдайда оларға көмек беруге тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Көңілді марш" Мақсат-міндеттер: музыка мен қимылдардың тұтастығын қабылдау қабілетін дамыту. Балалардың өміріне музыкамен сөйлесуден қуаныш сезімін енгізу; балалардың репертуар таңдауда өз бетінше шешім қабылдау қабілетін дамыту.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Құстарды бақылау (торғай). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: торғайдың сыртынан танып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын тиянақтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. **"Торғай".** Торғай, торғайсың, Жылдамсың, сондайсың, Шырылдап қоймайсың, Ұшасың, талмасың. Шомылып ал шалшыққа, Қона ғой біздің баққа. Д. Ахметова. **"Жапалақ" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын	**Құстарды бақылау (көгершін). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: көгершіннің сыртынан танып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын тиянақтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. Педагог көгершіннің ерекшеліктерін анықтау үшін, торғаймен салыстыруға болады. **"Не, қайда мекендейді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың аң-құстардың, үй жануарларының тіршілігі туралы түсініктерін тиянақтау; сөздік	**Жәндіктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балабақша ауласындағы жәндіктерді бақылау. Олардың жазғы тіршілігі туралы білімдерін кеңейту. Бақылау барысы Балаларға сұрақтар: 1. Жәндіктерге нелер жатады? 2. Жәндіктер қандай табиғатқа жатады? 3. Қандай жәндіктер пайдалы жәндіктерге жатады? Неге? 4. Зиянды жәндіктер деп нелерді айтамыз? Неге? 5. Балабақша ауласынан жәндіктерді кездестіруге бола ма? Жәндіктер дүниесі алуан түрлі. Олардың біз білмейтін, біз көрмеген түрлері де	**Құстарды бақылау (қарлығаш). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: қарлығашты сыртынан танып, өзге құстардан ажыратуға машықтандыру; құстар туралы жалпы мағлұматтарын тиянақтау; қамқорлыққа тәрбиелеу. Қарлығаш - бейбітшілік пен берекенің символы. Қарлығаш күзде жылы жаққа ұшады, ал көктемде қайтып келеді. Бұл құс жазда ұялап, балапандарын ұшуға үйретеді. - Қарлығаш, басқа құстарға қарағанда, өте ерекше құс. Басы мен денесі, қанаттарының түсі қара, ал кеудесі ақ. Қарлығаштың	**Күннің көзін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларға күн туралы түсініктерді тиянақтау; табиғи құбылыстарға деген қызығышылықты арттыру. - Балалар, аспанда жарқырап тұрған не? - Ол неге ұқсайды? - Күннің көзі болмаса біз өмір сүре аламыз ба? - Күннің бізге қандай пайдасы бар? **Тақпақ:** Күн шыққанда: Алақай, алақай! Күн шықты күн шықты! Жер үстінде нұр шықты! **"Көк ту" ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: достыққа, белсенділікке,

Серуеннен оралу	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.
Түскі ас	Түскі асқа назар аударту; үстелде отыру мәдениетін қалыптастыру, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыстар. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Оянайық бәріміз. Тәрбиешінің айтқанын орындайды. Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымиыңдар, Бастарыңды оңға, солға бұрылыңдар, Ауаны жұтыңдар, содан соң жіберіңдер, Іштеріңді тартыңдар, Көңіл күй көтерілді, Кеуделеріңді алақанмен сипаңдар, Жұдырықты қысыңдар, Енді біраз ашыңдар, Керіліңдер, созылыңдар, Енді ояндыңдар, төсектен тұрыңдар. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Шұбар тауық" үстел үсті театры.** Мақсаты: ертегінің мазмұнын түсінуге үйрету, ертегілердегі кейіпкерлерге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **"Өзіңе жұп тап" ойыны.** Мақсаты: балаларды бір-біріне итерместен жүгіруге үйрету, үлкен құрылыс ойыншықтарымен ойнау.	**"Ғажайып қапшық" ойыны.** Мақсаты: геометриялық фигураларды ажырата білуге және атауға үйрету **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсаты: балалардың автобуста жүру ережелеріне баулу; жолаушы мен жолаушылар туралы түсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобус салонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліп тұруы; руль, билеттер жинақтамасы. "Жүргізушіні" рөліне қалаған бала шығады, қалғаны жолаушылар болып, қолдарына "билет"	**"Шалқан" ертегісін сахналау.** Мақсаты: ертегі кейіпкерлерінің рөлдерін ойнауды үйрету. **"Түрлі-түсті ыдыс" ойыны.** Мақсаты: заттардың түсін ажырата білу қабілетін нығайту	**"Суреттер тізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балаларды суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршаған ортадағы құбылыстар мен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Бір құбылысты, оқиғаны немесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **"Үш аю" ертегісін баяндау.** Мақсаты: ертегіні мұқият тыңдауға, ертегінің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруге үйрету. "Түрлі-түсті моншақтар" ойыны. Балалардың геометриялық пішіндерді ауызша	**"Аурухана"сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсаты: балалардың дәрігер мамандығы туралы, оның іс-әрекеттері туралы білімдерін бекітуді жалғастыру, құралдарды (шприц, термометр, тонометр) дұрыс атауға үйрету **"Матрешкаға қонақта" ойыны.** Мақсаты: заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін бекіту. Матрешканы дұрыс құрастыра білуге дағдыландыру.

Балалармен жеке жұмыс	**"Дауыс арқылы тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойын дағдыларын, есту, қабылдау, сөйлеу, қиял қабілеттерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	**Көркем әдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	**"Мозаика", "Құрастырғыш" ойындары.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(танымдық дағдылар)**	**Дидактикалық ойын "Кім не естиді?".** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту бойынша жұмысты жалғастыру, сөздік қорын дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	**Көркем әдебиет шығармаларын оқу. Мақсаты: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту.**
Серуенге дайындық	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.				
Серуен	Түскі уақыттағы бақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Күннің көзінен сақтану" тақырыбына ата-аналарға кеңес беру.	" Үйдегі ойындар" тақырыбында ата-аналардан сауалнама алу.	"Дұрыс сөйлеп үйренейік" тақырыбында ата-аналарға кеңес беру.	"Балалардың ойыншықтары" атты науқанын өткізу.	"Демалыс күндері балабақша тәртібін сақтау" атты кеңес беру.
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					

Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**26.06. - 30.06.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	"Жаз және балалардың қауіпсіздігі" атты кеңес.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Үстелдердің жанына орындықтарды қою.** Мақсат-міндеттер: орындықтарды үстелдің алдына белгілі тәртіпте қою амалына игерту; балаларды еңбекке дағдыландыру, ересектерге көмектесуге үйрету. **(еңбек дағдылар)**	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу, басталған жұмысты соңына дейін жеткізуді қалыптастыру. **(еңбек дағдылар)**		**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелерге белгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылысты қолдау; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылар)**	**Кітап бұрышын тазалау** Мақсат-міндеттер: құлап жатқан кітаптарды тігінен тізбекке қойып, реттікті орналастыруға машықтандыру; балаларды кітаптарға ұқыпты, таза қарауға үйрету. **(еңбек дағдылар)**

	Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы. Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықты сақтау қағидаларына баулу. **"Күнім, күнім..."** Күнім, күнім, қайдасың? Түннен бері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылы нұрыңа шомыламын. Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрыңа толған алаңға Достарымды шақырамын. Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Жел көбік"**	**Саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзді мәнерлеп айтуға бейімдеу; ұсақ қол моторикасын дамыту. Күн денесін құрайық, (Алақандарды жоғары көтеріп, оңға-солға бұраңдау) Қолды жайып бұрайық, Саусақтармен жыбырлап, (Саусақтарды алақанға жинап, қайтадан жазып, ашу) Сәулелерді шашайық. Саусақтармен жыбырлап, (Саусақтарды алақанға жинап, қайтадан жазып, ашу) Сәулелерді шашайық. Шапалақты		**Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; артикуляцияны, есту, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. **Көркем сөз. "Зымыран".** Биік-биік көк аспан, Көк аспанда сұр қыран. Сұр қыраннан озады Ғарыштағы зымыран. Басы үшкір, бұрыштай, Жылтырайды қылыштай, Күміс құстай зуылдап, Ұшып кетті зымыран. Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту. "Кемпірқосақ". Кемпірқосақ көпірдей Аспан жарып туыпты. Жердің екі бетіне Жеті жеңін жауыпты. Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Жел көбік" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұруға дағдыландыру, мәтінге сәйкес қимылдарды жасауға үйрету. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын

Таңертеңгі жаттығу	**"Достық" жаттығуы.** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос. (Қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз. (Екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес. (Шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес. Енді санауды аяқтадық. (Қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Балаларға тамақтану ережелерін еске түсіру арқылы, ас ішу дағдыларын қалыптастыру. Асты толық дұрыс шайнауға үйрету. *Көркем сөз* Ас ішерде күнде біз Сөйлемейміз күлмейміз Астан басқа өзгені Елемейміз, білмейміз **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Күн" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Алақанды ашамыз, Жарқын күнге қараймыз. (Балалар алақандарын алға созады, және ырғақпен жоғары-төмен бұрады) Бізге жылу бере ғой, Күш, қуатым тасысын. (Өздеріне шақырғандай саусақтарын қимылдатады) Саусақтарым жатпайды, Ешбір тыным таппайды.(Саусақтарын бүгіп, қайта ашады) Тук-тук, балғалар, (Еңкейіп, кезек-кезек	**Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатын көңілді ойын.** Мақсат-міндеттер: көңілді күй орнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге үйрету. **(музыка)** **"Шапалақты тыңда" ойыны.** Мақсат-міндеттер: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдарды жасау. Балалар шеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен, екі рет шапалақтағанда қолдарын екі жаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады. - Қанша дыбыс		**"Жұбыңды тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінді, байқағыш, шапшаң болуға, кеңістікті бағдарлауға баулу. Ойыншылар қабырға бойында тұрады. Педагог әр балаға бір сурет-фишкадан таратып береді. Педагог белгісі бойынша балалар жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі бойынша, бірдей түсті фишкалары бар балалар, жұп болады. Балалар саны тақ санға тең келу керек. Әр айналым сайын бір бала жұпсыз қалу керек. Құралдары: таратпалы жеті түсті фишкалар. Әрбір фишканың жұбы бар. Түрлі түсті фишкалар болмаса, басқа жұпты суреттерді	**"Сыпайы бол" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға сөздерді сыпай түрде айтуға дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту)** **"Ою саламыз" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ойлау, елестету қабілетін, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақанда ашу) Оюды саламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққа жинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек, (Шеңбер салу) Ирек, (Толқындар жасау) Қанат, (Қос қолмен

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Шуақты күн" Мақсат-міндеттер: Күн сәулесінің барлық жер жүзін жылытатыны туралы білімдерін кеңейту; куннің сәулесісіз тіршілігі жоқ екенін түсіндіру; балалардың сөйлеу, есте сақтау, ойлау қабілетін дамыту; күннің жер бетіндегі тіршілікке қажет екендігі туралы түсінік қалыптастыру.	**Дене шынықтыру** "Тепе-теңдікті сақтайық" Мақсаты: Балаларда сап түзеп бірінің артынан бірі арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру жаттығуын орындау; жүгіру кезінде балалардың бір-біріне соғылып қалмауы үшін арақашықтық сақтап жүгіруге жаттықтыру және бір бағытта жүгіріп келе жатып, келесі бағытқа белгі бойынша тез ауысу дағдыларын жетілдіру; сап түзеп бірінің артынан бірі арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру жаттығуын, гимнастикалық орындықтың үстімен жүру техникаларын жетілдіру.		**Сурет салу** "Орманға жидек теруге барамыз" Мақсаты: Балаларды жидектері бар бұталар бейнеленген үйлесімді композиция құруға үйрету; бейнелейтін заттың орналасу мағынасын түсінуді меңгерту; кеңістікті бағдарлау дағдыларын, көру қабілеттерін дамыту; Табиғатты аялауға, тиянақтылыққа тәрбиелеу. *Жеке сүйемелдеумен дербес әрекет.* **"Көркем әдебиет ""Мақтаншақ қоян"" ертегісі Мақсаты: Балаларға ертегі мазмұнын түсініп, тыңдай білуге, ертегі кейіпкерлерінің жағымсыз қылықтарын көрсете алуды**	**Музыка** "Күнбағыс" Мақсаты: Өткен материалды балаларға естеріне сақтау. Балаларда шығармашылықты, өзіне деген сенімділікті дамыту; өз бетінше шешім қабылдау мүмкіндігі; музыканы және музыкалық қабілетті ассоциативті қабылдауды дамыту. *"Күннің көзі және бұлт" дидактикалық ойыны.*

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Күнді бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: күннің жаз мезгілінде аспанда биік орналасқанын, жерге жарық пен жылуды төгетінін түсіндіру; күннің адамға, жан-жануарға, өсімдіктерге қажеттігін көрсету (жапырақтардың түсі жасыл, гүлдерді түсі ашық, адамдар жылы киімін жазда кимейді, бақшадағы көкөніс, жидектер тез піседі); ұғымталдыққа, байқағыштыққа тәрбиелеу. Күн терезен қарайды, Бізге шуақ шашады, Біз шапалақ соғайық, Күнді қарсы алайық! **Еңбек әрекеті:** құм салғышты құммен толықтыру. **(еңбек дағдылары)**	**Құм мен топырақтың қасиеттерін бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: құм мен топырақтың қасиеттерін анықтау, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау. Топыраққа (жер, құм, саз), қазу, қопсыту арқылы назар аудару. Құм мен жер (топырақ) арасында қандай ортақ нәрсе бар. Ауамен, сумен бірге топырақ тіршілік өсімдіктерді қоректік көзі, сумен қамтамасыз ететін жердің жұмсақ қабаты "топырақ" деп аталады. Топырақтың негізгі қасиеті – құнарлығы. Топырақтың		**Жаңбырдың жауғанын бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: жаңбырдың пайда болу құбылысын түсінуге мүмкіндіктер жасау; бақылағыштыққа, ұғымталдыққа тәрбиелеу. Жаңбырдың неден пайда болатыны туралы түсініктерін қалыптастыру; оның табиғатқа тигізер пайдасын білдіру. Жерге сіңуін көрсету. - Балалар, ақ жауын мен нөсер жауын бірдей ме? Жұмбақ шешуге үйрету. Көтеріліп теңізден, Аспанға биік барамын. Биіктен қайта түскенде, Өңі кірер даланың. **Көркем сөз.**	**Ақ қайыңды бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: қайынның белгілерін атай білу, басқа ағаштардан айырмашылығын ажырата білу, қайынның әдемілігін айту. Ересектермен бірлескен жұмыс түрлері. Бақшадағы көкеністерді бақылау және қарау. Мақсаты: Топтық жұмысқа үйрету және дағдыларын қалыптастыру. **"Көк ту" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: достыққа, белсенділікке, ұйымшылдыққа баулу. Ойын шарты. Балалар екі топқа

Серуеннен оралу	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.
Түскі ас	Түскі асқа назар аударту; үстелде отыру мәдениетін қалыптастыру, тамақтану мәдениетімен таныстыруға бағытталған жеке жұмыстар. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Оянайық бәріміз. Тәрбиешінің айтқанын орындайды. Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымиыңдар, Бастарыңды оңға, солға бұрылыңдар, Ауаны жұтыңдар, содан соң жіберіңдер, Іштеріңді тартыңдар, Көңіл күй көтерілді, Кеуделеріңді алақанмен сипаңдар, Жұдырықты қысыңдар, Енді біраз ашыңдар, Керіліңдер, созылыңдар, Енді ояндыңдар, төсектен тұрыңдар. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Ойыншықтарды жөндейміз" рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар жайындағы түсініктерін тиянақтау; шығармашылықпен ойлану, ұсақ қол моторикасын дамыту; заттардың қасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру. Құралдар: құрастырылатын ойыншықтар (көліктер, дене мүшелері салынатын пластик қуыршақтар, лего ойыншықтар, жұмыртқаға салынатын тосынсый ойыншықтар). Педагог балаларға шеберлердің рөлін атқаруды ұсынады. Шебер болғысы келмейтін балалар сынық ойыншықтарын	**"Не істегенімізді айтпаймыз, істегенімізді жасаймыз" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың логикасын, ой-қиялын дамыту. Жүргізуші. 1 нұсқа. Тәрбиеші жұмбақты ым-ишара арқылы көрсетеді. Балалар жануарларды немесе заттарды көрсетеді. 2 нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді. Басқа балалар сол қимылдарды қайталайды. 3 нұсқа. Ортада тұрған бала бір қимыл көрсетеді. Ал басқалары сол қимылдың не екенін табу керек. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Қуыршақ бөлмесін**		**"Скафандр киеміз" кимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтін мәніне, ырғағына сай қимылдауға жаттықтыру; дене мүшелерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Арманшыл баламыз, (Бас бармақтар жоғары көтеру) Ғарышкер боламыз. (Қолдарды жұдырықтарға жинау, шынтақтарды бүгу) Бір аяқты өткізіп, (Қол белде, аяқты тізе бүгіп, көтеріп түсіру) Екіншіні саламыз. (Қол белде, екінші аяқты тізе бүгіп, көтеріп түсіру Қолды жеңге өткізіп, (Бір қолды шынтақта бүгіп созу) Солды жеңге өткізіп, (Екінші қолды шынтақта бүгіп созу) Сыдырманы	**"Не істегенімізді айтпаймыз, істегенімізді жасаймыз" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың логикасын, ойлауын, қиялын дамыту. Жүргізуші. 1 нұсқа. Тәрбиеші жұмбақты ым-ишара арқылы көрсетеді. Балалар жануарларды немесе заттарды көрсетеді. 2 нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді. Басқа балалар сол қимылдарды қайталайды. 3 нұсқа. Ортада тұрған бала бір қимыл көрсетеді. Ал басқалары сол қимылдың не екенін табу керек. **(дене шынықтыру)** **"Киімді тазалау үйі" сюжет-рөлдік**

Балалармен жеке жұмыс	**"Суретті тап"ойыны. (балалар тобымен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: есте сақтау, зейінді дамыту. Балаларға суретті белгілі уақыт көлемінде көрсету. Одан кейін балалардың көзін жұмуларын сұрау, көптеген суреттердің ішінен бірінші қараған суретін тауып алу. **(танымдық дағдылар)**	**"Неге ұқсайды?" (балалар тобымен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: зейінді, байқағыштықты дамыту. Балаларға екі затты көрсету. Мысалы: "Бір түсті доп пен бір түсті текшені қарастыру. Екеуінің айырмашылығы мен ұқсастығын сұрау. Жалпы: екі зат да ойыншықтар, екеуі де бірдей түсті. Айырмашылықтар: доп-дөңгелек, текше-шаршы, доп-үлкен, текше - кішкентай. Ойынды қиындата отырып, балаға аз айырмашылықтары бар заттарды көрсетіңіз, мысалы: бір түсті екі машина, бірақ әртүрлі дөңгелектері, дене пішіні және т. б.. **(танымдық дағдылар)**		**"Біз сапарға шығамыз" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлеп айтуға, мәтіннің мәніне сай қимылдарды жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеу қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Біз шығамыз сапарға, Адымдаймыз қатарда: Бір-екі! Бір-екі! Адымдаймыз қатарда. Балалар саусақтардың ұшымен үстел бетін мәтін ырғағына сай соққылайды. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Не болады?" (балалар тобымен жұмыс) ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөйлеу, есте сақтау, заттардың белгісі немесе қасиеті бойынша жалпылау дағдыларын дамыту. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды, балалар жауап береді. Мысалы: "Қызыл не болады?" (көйлек, гүл, шелек және т. б.); "Дөңгелек не болады?" (доп, айна, күн және т. б.); Не үлкен?" (үлкен үй, үлкен көлік және т.б.). **(сөйлеуді дамыту)**

Серуенге дайындық	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.				
Серуен	Түскі уақыттағы бақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Баланың ауыстыратын киімі" туралы ата-аналармен әңгімелесу.	"Абайлаңыз, жәндіктер!" атты ата-аналарға арналған жаднамалар.		"Абайлаңыз, қолымызды таза ұстайық" атты ата-аналарға арналған жаднамалар.	"Баланың демалыс күндері" атты әңгіме.
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					

Топ/сынып	**Ортаңғы топ**					
Тобы, топтың реттік саны, атауы						
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**					
Педагогтің аты-жөні						
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**01, 03.07. - 07.07.2023ж.**					
Апта күндері	***Сенбі***	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі						
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**					
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарды толғандырып жүрген сұрақтарына жауап беру.					

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасай білу қабілетін дамыту; аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту. **(еңбек дағдылары)**	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафта тұрған ойыншықтар мен құралдарды реттеп, тазалықты орнатуға тарту; еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер: балаларды құралдарды жинауда үнемшілдік тәртібін сақтауға тарту; басталған жұмысты соңына дейін жеткізуді қалыптастыру; балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру. **(еңбек дағдылары)**		

	"Қарама-қайшылық" ойыны. Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын кеңейту, қарама-қарсы мағыналы сөздерді қолдануға үйрету. Ойын құралы: доп. Тәрбиеші белегілі бір сөзді айтады: мысалы - "ауыр" деген сөзді айтады да бір балаға допты лақтырады. Допты қағып алған бала, ауыр затты айту қажет. Жауап бергеннен кейін допты, қайтадан тәрбиешіге лақтырады. Ойын осылай жалғаса береді. Мысалы: ауыр - тас, жүк; шыны - ыдыс, әйнек, т.с.с.. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Кім сені шақырды, тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: басқа адамды дауысынан тануды үйрету. Күрделенген нұсқасы: дауыстарды тануға шыққан баланың басына шляпа кигізу, қалған балаларға оны шақырту. Құрал: арнайы құрал керек емес. Ойын барысы. Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуі ортаға турып көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткен бала, ортада турған баланы шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан	**"Не өзгерді?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінді, ойлауды дамыту. Бір топ бала жиналып, қолдарына түскен әр түрлі заттарды үстел үстіне жайып тастайды. Олардың саны аса көп болмауы қажет. Ойын жүргізуші ол заттардың аттарын атап шығады. Ал ойыншыларға сол заттардың қайсысы ненің қасында ненің қасында және қандай қалыпта жатқанын, олардың түр-түстері қандай екенін көріп алуға 5-10 секунд уақыт беріледі. Осыдан	**"Кім сені шақырды, тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: басқа адамды дауысынан танып үйрету. Құрал: арнайы құрал керек емес. Ойын барысы: Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуі ортаға турып көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткен бала, ортада турған баланы шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып табу қажет. Таныса шеңберге турады – шақырған бала ортаға турады. **(дене шынықтыру)**		

Таңертеңгі жаттығу	Тәрбиешінің артынан шеңбер бойында жай жүру, Аяқтың ұшымен жүру. БҚ – аяқты алшақ қойып, қолды төменде, 1- қолды алға созамыз. 2- қолды жоғары көтереміз. 3- бірінші қалыпқа келеміз. (3-4 рет) БҚ – аяқты алшақ, қолды белге қойып, "Сағаттың тілі". 1- оңға иілеміз 2- солға иілеміз Бірнеше рет қайталаймыз.(5-6 рет) БҚ – аяқты алшақ, қолды төмен басымызбен оңға, солға иілу. (4-5 рет) "Қарлығаш" болып ұшамыз "Қоян" сияқты секіреміз. Жай жүру, дем алу. **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Балалар рақмет айтып тамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықты сақтау қағидаларына баулу. "Күнім, күнім..." Күнім, күнім, қайдасың? Түннен бері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылы нұрыңа шомыламын. Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрыңа толған алаңға Достарымды шақырамын. Д. Ахметова. **(көркем әдебиет,**	**"Қатып қал" ойыны.** Мақсат-міндеттер: еркін қозғалыстарды дамыту. Көңілді және қозғалысты әуен ойнап тұр. Балалар секіріп және еркін әуен тактіне қозғалады. Кенеттен әуен үзіліп қалады, балалар әуен тоқтағандағы қалыпта қатып қалады. Содан кейін 1-1,5 минуттан кейін әуен қайта жалғасады және балалар қозғалысты жалғастырады. **(дене шынықтыру)**	**"Мұқият бол" ойыны.** Мақсат-міндеттер: мұқияттылыққа, достыққа тәрбиелеу. Балалар бір-бірінің артынан айналып, шеңберге жасап тұрады. Тәрбиеші шеңбердің жанында тұрады, оны барлық балалар көреді. Оның қолында 3 сурет: балық, тастар және балдырлар. Тәрбиешінің белгісі бойынша (ысқырық) балалар бір-бірінен кейін шеңбер бойымен қозғала бастайды. Педагог кезекпен суреттері бар карточкаларды көрсетеді: 1. Балықты көрсеткен кезде, балалар шеңбер	**"Ақ шамшық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойымен отырады, ортаға "жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанын бір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлық балалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина тас алған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды. **(дене шынықтыру)**		

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Орман жидектерін тереміз" Мақсат-міндеттер: Орманда өсетін және орман өсімдіктері туралы білімдерін бекіту. Жидектер туралы сөздік қорларын белсенділендіру, нақтылау.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Дәмді тосаптар" Мақсат-міндеттер: Балаларда сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру; бөренеңің үстімен тез адымдап жүру дағдыларын дамыту; жидектерден жасалатын тосаптар туралы білімдерін арттыру; оқу қызметіне қызығушылықтарын ояту.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Тосапты неден қайнатамыз?" Мақсат-міндеттер: Балалардың жидектер туралы, олардың сыртқы түрінің ерекшеліктері, өсу орындары туралы, олардың түрлерімен, адам өміріндегі пайдасымен таныстыру; жидектер мен олардан жасалатын өнімдердің атауларына байланысты сөздік қорларын байыту, "жидектер" туралы жалпылама түсініктерін қалыптастыру; еске сақтау, байланыстырып	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Ән салған кім?" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау қабілетін жетілдіру; музыканы және қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту.		

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Күннің көзін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларға күн туралы мағлұматтарын кеңейту. Балаларға күннің сәулесі, жылуы туралы айту. Көркем сөз: Күн шыққанда: Алақай, алақай! Күн шықты күн шықты! Жер үстінде нұр шықты! **"Күн - түн" қимылды ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша қимылдауға дағдыландыру; тәулік ерешекліктері жайындағы	**Аспанды және бұлтты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды аспанды бақылауға баулу, аспанды "бұлтсыз" немесе "бұлтты" деп ажыратуға дағдыландыру; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Балаларға аспанның әсемдігін көруге үйрету; қадағалау барысында бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенін айту керек. Бұлттың қозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылағанда қадағалауды дамыту. Ашық аспанда бұлтты	**Шие ағашын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: шие ағашымен таныстыру (құрылымын, гүлденуін бақылау); өсімдіктерге деген қызығушылықты арттыру. Бақылау барысы: Бақ ішінде шиелер, Бар жемісі бағалы Көрген адам таңданар, Көздің жауын алады - Балалар, бұл шие ағашы. **Еңбек әрекеті: құрғақ бұтақтар мен құс шие гүлдерін жинау.** Мақсат-міндеттер: балаларды еңбексүйгіштікке, ересектерге	**Құм мен топырақтың қасиеттерін бақылау (ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау) (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: құм мен топырақтың қасиеттерін анықтау, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау. Топыраққа (жер, құм, саз), қазу, қопсыту арқылы назар аудару. Құм мен жер (топырақ) арасында қандай ортақ нәрсе бар. Ауамен, сумен бірге топырақ тіршілік өсімдіктерді қоректік көзі,		

Серуеннен оралу	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Балалар рақмет айтып тамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Бойымызды жазайық Қолымызды созайық Жаттығулар жасайық Ұйқымызды ашайық! **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Не өзгерді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлай алуға үйрету, есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары" ойыншықтар жиынтығы. Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға мұқият қарауды талап етеді. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші сұрайды балалардан көздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды.Балалар ға сұрақ қояды.	**"Қапшықта не бар?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сипап-сезу қабілеттерін дамыту, сөйлеуді дамыту, балалардың сөздік қорын байыту. Құрал-жабдықтар: ойыншықтар. Тәрбиеші балалардың кез-келгенінен көздерін жұмуды немесе жабуды сұрайды және қапшыққа балаларға таныс ойыншық немесе зат салады. Ойыншылар тәрбиешінің не салғанын көреді, бірақ үндемеуі керек. Олар көзі жұмулы досына жасырынған затты сипаттап берулері тиіс.	**"Қуыршақты серуенге даярлайық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың киім-кешек және киіну тәртібі туралы білімдерін бекіту және нақтылау. Сөздік қорларын байыту және толықтыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Үстел үсті ойындары: "Басқатырғыш", "Құрастырғыш" .** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(сенсорика)** **"Айырмашылықты тап" дамытушы**	**Дамытушы ойын. "Не істегенімізді айтпаймыз, істегенімізді жасаймыз".** Мақсат-міндеттер: балалардың логикасын, ойлауын, қиялын дамыту. Жүргізуші. 1- нұсқа. Тәрбиеші жұмбақты ым-ишара арқылы көрсетеді. Балалар жануарларды немесе заттарды көрсетеді. 2-нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді. Басқа балалар сол қимылдарды қайталайды. 3-нұсқа. Ортада тұрған бала бір қимыл көрсетеді. Ал басқалары сол қимылдың не		

Балалармен жеке жұмыс	**"Пішіні бойынша таңда" (топпен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, заттардың пішінін дұрыс атауға дағдыландыру. **(математика негіздері)**	**Көркем сөзді жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Қарақат". Қап-қара бір тамшыдай, Теріп жедік қарақат. Таңдайымыз қаңсымай Шөл қандырдық, рақат! Т. Жүребаев. **(көркем әдебиет)**	**"Жұмбақтар шешу" кешін ұйымдастыру.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды дамыту, халық ауыз шығармашылығына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(көркем әдебиет)**	**"Суреттер тізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршаған ортадағы құбылыстар мен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Бір құбылысты, оқиғаны немесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. "Жаз" тақырыбындағы сюжеттік суреттерді қарау. **(сөйлеуді дамыту)**		

Серуенге дайындық	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.					
Серуен	Түскі уақыттағы бақылауды жалғастыру.					
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**					
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**					
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Жазғы кезеңдегі балалардың қауіпсіздігі" тақырыбында кеңес беру.	"Бірге жаттайық" жаднама.	"Халық шығармашылығы " жоба жасау.	"Балалардың демалыс күндерін дұрыс ұйымдастыру" кеңес беру.		
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ						

Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**10.07. - 14.07.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге байқап құю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету.	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру.	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафта тұрған ойыншықтар мен құралдарды реттеп, тазалықты орнатуға тарту; еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру.	**Бөлме өсімдіктерін күту.** Мақсат-міндеттер: балаларды өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауға бейімдеу (құрап қалған жапырақтарды алып тастау), күтуге деген қызығушылықтарын ояту, ересектерге қолқабыс танытуға тәрбиелеу.	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту.

	"Көлікті жүргіземіз" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: тақпақта айтылған сөздердің мәніне, ырғағына сай қимылдауға бейімдеу; артикуляцияны, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Біздің арман көрікті - Жүргіземіз көлікті. "У-у-у!" - деп, мотор дыбыстайды, "У-у-у!" - деп, тоқтамайды. Рөлді мықты ұстаймыз, Аяқпен басып, газдаймыз. "Ту-ту-у!", шығамыз жолға, "Ту-ту- у!", бәрі алда. Д. Ахметова. **(танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту)** **«Үшіншісі артық»**	**"Зат неге ұқсайды?" дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: геометриялық денелер мен фигуралар туралы білімдерін бекіту; айналадағы заттардың геометриялық пішінін ажырата білу дағдыларын дамыту. Тәрбиеші геометриялық пішінді немесе геометриялық денені балаларға көрсетеді, ал балалар оның қоршаған ортадағы қандай затқа ұқсайтындығын табады немесе естеріне түсіреді. Тәрбиешінің үстелінің үстінде геометриялық пішіндерді немесе заттар мен суреттер жатыр. Бала суретті	**"Жайлы үй" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды үйдегі әртүрлі заттармен таныстыру, оларды жалпы белгілері бойынша жіктеуге үйрету; Ойынға 30 суретті карточка кіреді. Олардың 25-інде әртүрлі заттар бейнеленген. 5 карточка жалпылама болып табылады, олардың әрқайсысы заттардың өз тобын анықтайды: киім, аяқ киім, ыдыс-аяқ, жиһаз, ойыншықтар. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **Санамақты мәнерлеп айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды	**"Саусақтар-ойыншықтар" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды мәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Саусақтарым, ойыншықтарым (Саусақтарды керіп, алақандарды көрсету) Ойнап-ойнап қалады, (Саусақтармен кезектеп жыбырлау) Шапалақтап, шапалақтап, (Шапалақ қағу) Жасырынып қалады. (Жұдырықтарға жұму) - Қане, шық жұдырықтан!	**"Үлкен - кіші" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін, зейінін дамыту. Балалар 2 топқа бөлінеді. 1 – ұлдар (текшенің ең кішкентайынан үлкеніне қарай), ал 2 – қыздар командасы (керісінше, доптың ең үлкенінен кішісіне қарай ретретімен қояды). Керісінше: Үлкен текшеге – кішкентай көлікті қою керек. Кішкентай текшеге – үлкен көлік қою керек. **Көркем сөз.** Достарды жинайық, Мұнараны құрайық. Үлкені үстіне орташасын, Оның үстіне кішкентай данасын, Қоямыз да Дананы қуантамыз. **(қоршаған ортамен**

Таңертеңгі жаттығу	1. Көлбең-көлбең, көлеңкем. Көлбеңдеген көлеңкем. Аю қалай жүреді? Кім көрсете біледі? Аю былай, жүреді оны бәрі біледі. Бір қатармен жүру, аяқтың екі шетіне басып, аю сияқты қорбаңдап жүру. (1 мин) а) Көлбең-көлбең, көлеңкем. Көлбеңдеген көлеңкем. Түлкі қалай жүреді? Кім көрсете біледі? Түлкі былай, жүреді оны бәрі біледі. Бір қатармен жүру, түлкі сияқты бұлаңдап жүру (1 мин) б) Көлбең-көлбең, көлеңкем. Көлбеңдеген көлеңкем. Қоян қалай жүреді? Кім көрсете біледі? Қоян былай, жүреді оны бәрі біледі. Біт қатармен жүру, қоян сияқты секіру. (1 мин) 2. Б.қ: тұрып аяқ арасы ашық иықпен 1- оң қолды көтеру, 2-сол қолды көтеру, 3-оң қолды жоғары көтеру, 4- сол қолды, 5- оң қолды жанға созу, 6-сол сияқты сол қолды, 7-төмен түсіру оң қолды, 8- сол қолды төмен түсіру. 6-8 рет. 3. Иілеміз оңға, иілеміз солға. Отырамыз, тұрамыз. Құс болып қанат қағамыз. (3-4) **(дене шынықтыру)**

Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Балалар алғыс айтып тамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Толқиды теңіз" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балалар ойын алаңында айналып жүріп: "Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқиды теңіз төрт" - сөз жолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша: Толқын мұз бол!"- дегенде балалар қозғалмай қалу керек. **(дене шынықтыру)** **"Зат неге ұқсайды?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалар бөлме ішіндегі заттардың қандай пішінге ұқсайтынын ажыратып айта білуге үйрету. Құралдары:	**"Қарама-қайшылық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: сөздік қорларын кеңейту, қарама-қарсы мағыналы сөздерді қолдануға үйрету. Ойын құралы: доп. Тәрбиеші белгілі бір сөзді айтады: мысалы - "ауыр" деген сөзді айтады да бір балаға допты лақтырады. Допты қағып алған бала, ауыр затты айту қажет. Жауап бергеннен кейін допты, қайтадан тәрбиешіге лақтырады. Ойын осылай жалғаса береді. Мысалы: ауыр - тас, жүк; шыны - ыдыс, әйнек, т.с.с. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Қимыл ойлап табу" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ой-қиялын, зейінін, қабылдау, пантомималық қабілеттерін дамыту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін бастаушы етіп тағайындайды. Ол шеңбердің ортасында тұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып, оңға немесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдармен ұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бір орында ұстасып, Осылай етіп істейік. Мәтінді айтып бітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл	**"Бұлттар мен құстар" саусақ жаттығуы, жаңылтпаш.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінінің ырғағына сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны, ой-қиялын жетілдіру, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бұлттар құстай ұшады, (Қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Құстар бұлттай ұшады, Көк аспанда, биікте, (Аталған қимылдарды, қолдарды жоғары көтеріп, төмен түсіріп, орындау) Қанат жайып, ұшады. Бұлттар құстай	**"Түймеше" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды мәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Тоқ-тоқ, тоқ-тоқ, саусағым, Соққылайды томпағым. Түймешені, түймешені, Басып, басып таппадым. Д. Ахметова **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Көгөністер арналған себеттер" Мақсат-міндеттер: Балаларды санау таяқшаларын пайдаланып, үлгі бойынша құрастыруды үйрету, көгөністер туралы білімдерін кеңейту, үлгі бойынша жұмыс істеу қабілетін дамыту, басталған жұмысты соңына дейін жеткізу.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Қуырмаш" саусақ ойынын ойнаймыз Мақсат-міндеттер: Балаларда нық қадаммен алға, нық қадаммен артқа жүру, тізені биікке көтере отырып жүруге үйрету; бір аяқтан бір аяққа секіру, тура секіру дағдыларын қалыптастыру; сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін жетілдіру.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** В. Маяковский "Жақсы деген немене, жаман деген немене?" Мақсат-міндеттер: Балаларға өмірдегі жақсы мен жаман қасиеттерді айыра білуге үйрету; тілдік қорларын молайту; ойлау қабілеттерін дамыту; жаман қылықтардан алшақ жүруге, жақсы игі істерге жақын болуға баулу, тәрбиелеу.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Дәрумендер қайда жасырылған?" Мақсат-міндеттер: Балаларды сурет салу техникасы - штампингпен (мөр басу) таныстыру; бейненленетін затқа сәйкес түстерді таңдай білу, бейнені берілген жазықтықта орналастыра білу біліктілігін қалыптастыруды жалғастыру; жемістер жайлы олардың пішіні, түсі жайлы білімдерін бекіту; алма мен алмұрт бақшада, ағашта өсетіні жайлы білімдерін терендету; ұқыптылыққа тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Кел, би билейік!" Мақсат-міндеттер: Көңілді әуен арқылы көңіл күйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту. Балаларды достыққа, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Ағаштар мен бұталарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: ағаштар мен бұталардың тірі табиғат екені туралы білімдерін бекіту табиғатты қорғауға тәрбиелеу Ағаштарды бұтағын, жапырақтарын қарау; кейбір ағаштар жапырақтарының пішіндері ұқсамайтынын байқату, қай ағашқа жататынын анықтату. **Еңбек әрекеті: балабақша ауласындағы сынған бұтақтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа, қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Педагог қауіпсіздік ережелері жайында ескерту керек. **"Өз ағашыңды тап"**	**Шырша ағашын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: шырша ағашы туралы жалпы түсініктерін тиянақтау; балалардың сөздік қорын толықтыру; ағаштар әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Балаларды шыршаға жақын апарып, ол туралы тақпақ, жұмбақтарын еске түсіріп айту. Басқа ағаштар қыста жалаңаш тұрғанда, ал шырша қысты күні ерекше сұлу екендігін аңғарту. Шыршаны қашан болмасын тамашалап қарауға болады. Себебі ол әрқашан жап жасыл. Шырша өте пайдалы ағаш, ол ауаны тазартып,	**Құстарды бақылау (торғай, көгершін). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Көркем сөз Торғай, торғай тоқылдақ, Жерден тары шоқып-ап Бөтегесі томпиып Шиқ-шиқ етіп отырар. Торғай-торғай тоқтаған, Торғайды торғай мақтаған. Бір торғай ұшса боранда, Бәрі жабылып жоқтаған. Бақылау. Құстар немен қоректенеді, қайда мекендейді, пайдасы қандай туралы білімдерін толықтыру. **"Құстар және түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі	**Бұталарды бақылау (жұпаргүл, итмұрын, қара жемісті шетен, мойыл). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: бұталар жайында түсініктерді кеңейту, оларды атауға машықтандыру; ағаштар мен бұталардың негізгі айырмашылығын көруге бейімдеу. Көркем сөз Табиғат ол анамыз, Табиғатқа баламыз. Құшағында ойнаймыз, Шаттық әнге саламыз. Жазда аралап тауын да, Барамыз біз бауына. Өзеніне шомылып, Жүгіреміз жауында. Аулада өсетін бұталарды тани білу, яғни 2-3 түрлі: жапырағына, діңіне	**Жәндіктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жәндіктер әлеміне деген қызығушылықты арттыру; шыбынның тіршілігі жайында мәлімет беруде, оның адамға жасайтын зиянын түсіндіру. Жұмбақ Шидім, шидім, шидім құс, Ши басына қонған құс. Қарқаралы қара құс, Хан басына қонған құс. (Шыбын) Жаз мезгілінде шыбын-шіркейлерлің өмір сүруін, олардың тастар мен жапырақтардың астына тығылуын бақылау, қорытынды жасау. Шыбын даладағы заттарға қонып, адамның үйіндегі

Серуеннен оралу	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Ас ішкенде күнде біз, Сөйлемейміз, күлмейміз Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Балалар алғыс айтып тамақтануға кіріседі. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ояндық па бәріміз? Бір-бірімізге қараймыз. Күлімдейміз бәріміз. Керіліп созылып, Ақырын қане тұрамыз. Орнымызда жүреміз, Енді доп болып секіреміз. Адымдап жүреміз. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Не өзгерді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлай алуға үйрету, есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары" ойыншықтар жиынтығы. Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға мұқият қарауды талап етеді. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші сұрайды балалардан көздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды.Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқап тұрсыңдар деп?». Балалар жауап	**"Матрешкаға қонаққа бару" ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін бекіту. Қарапайым сюжетке біріктірілген әртүрлі ойыншықтармен әрекеттердің үлгісін беру. **(танымдық дағдылар)** **"Дәрігерге не керек?" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың дәрігер мамандығы туралы түсініктерін тиянақтау, қолданатын құралдарды айтқызып, сөздік қорды жетілдіру; есте сақтау, ойлау, сөйлеуді қабілеттерін дамыту. Құралдары: дәрігер және басқа манадар қолданатын құрал-	**"Ненің дауысы?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың есту қабілетін дамыту, оларды сөздерді нақты айтуға үйрету, екпінді дұрыс қою. Тәрбиеші жануарлардың дауыстарын салады.Балалар ненің даусы екенін анықтау керек. Мысалы, тәрбиеші "ква-ква-ква" деп қатты дауыстап: "Бұл не? "Балалар" бақа " деп жауап береді. Содан кейін тәрбиеші сол дыбысты ақырын айтады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **"Ойыншықтарды жөндейміз" рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар	**"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды қолмен ұстап, сипап-сезу қабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына «Сиқырлы қапшық» әкеледі. Балалардың арасынан бір баланы таңдап алады. Ол бала көзін жұмып, қолын «сиқырлы қапшыққа» салып, кез келген затты таңдап алып, қолын «сиқырлы қапшықтан» шығармаған бойы сол затты сипаттайды. Қалтадан қолын шығарып, затты көрсетеді. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **"Автобус" сюжетті-	**"Өз үйіңді тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тапсырма бойынша өз үйлерін табуға үйрету; жылдамдыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Қажетті құралдар: ағаштардың бейнесі; үйлердің суреттері. Тәрбиеші балаларды екі топқа бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе “үйін” тағайындайды. Екі топқа да өсіп тұрған бірі биік, бірі аласа ағашты көрсетеді де 1-топтағы балалардың үйі биік ағаштың оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа ағаштың сол жағы - деп белгілейді. Қай топ өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынның соңында әр топтың балаларын

Балалармен жеке жұмыс	**"Не болады?» ойыны (балалар тобымен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: сөйлеу, есте сақтау, заттарды белгі немесе қасиеттері бойынша жалпылауға үйрету. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды, балалар жауап береді. Мысалы: "Сары түсті не болады?"(балапан, күн және т. б.); "Ағашта не өседі?"; "Орманда не тұрады?"және т. б.. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**"Неге ұқсайды?"(балалар тобымен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: зейінді, байқағыштықты дамыту. Балаларға екі затты көрсету. Мысалы: "Бір түсті доп пен бір түсті текшені қарастыру. Екеуінің айырмашылығы мен ұқсастығын сұрау. Жалпы: екі зат да ойыншықтар, екеуі де бірдей түсті. Айырмашылықтар: доп-дөңгелек, текше-шаршы, доп-үлкен, текше - кішкентай. Ойынды қиындата отырып, балаға аз айырмашылықтары бар заттарды көрсетіңіз, мысалы: бір түсті екі машина, бірақ әртүрлі дөңгелектері, дене пішіні және т. б.. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**Жаңылтпаш жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру; артикуляцияны, есте сақтау қабілетін дамыту. Дөп-дөңгелек Доп дөңгелеп келеді. Тепкен бөгеп қарап Аяқ оған керегі. О. Асқар. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Не қайда орналасқан?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жазықтықты бағдарлау қабілеттерін дамыту; үстеу сөздерді дұрыс пайдалануға дағдыландыру; ойланып айтуға тәрбиелеу. Құралдары: шаршы пішінді парақтар; таратпалы геометриялық пішіндердің жинақнамалары. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**"Суретті тап" ойыны (балалар тобымен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: есте сақтау, зейінді дамыту. Балаларға суретті белгілі уақыт көлемінде көрсету. Одан кейін балалардың көзін жұмуларын сұрау, көптеген суреттердің ішінен бірінші қараған суретін тауып алу. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**

Серуенге дайындық	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.				
Серуен	Түскі уақыттағы бақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Балалардың жас ерекшелігіне сай ойындар" тақырыбындағы жаднамалар.	"Балалармен бірге ойнаймыз" тақырыбында кеңес беру.	"Ойнаймыз да ойлаймыз!" тақырыбында жаднама.	Ата-аналардың сұраныстары бойынша кеңестер.	"Демалыс күндеріндегі күн тәртібі" тақырыбында сұхбат.
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				

Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**17.07. - 21.07.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге байқап құю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелерге белгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылысты қолдау; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру. **(еңбек дағдылары)**	**Асхана бойынша кезекшілік. (тәрбиешінің көмекшісімен бірге)** Мақсат-міндеттер: балалардың ересектерге көмектесуге, нұсқауларды нақты орындауға деген ұмтылыстарын ояту: ыдыс-аяқты үстел бетіне дұрыс қоюға машықтандыру. **(еңбек дағдылары)**	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту. **(еңбек дағдылары)**

	"Сыпайы бол" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларға сөздерді сыпай түрде айтуға дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту)** **"Кемпірқосақ" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығып түстерді айтады. Бір бала қарамай тұрып, қайсысы қандай түс айтқанын айтып береді. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Лото" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жеміс-жидек, көгөніс, гүлдер жайлы білімдерін дамыту және олардың өсіп-өнетін орындарын дұрыс атату. Ойын шарты: көгөністерді – бақшаға, жеміс-жидектерді – бауға, гүлдерді – гүлзарларға орналастыру. Үш үлкен карточка-бақша, бау, гүлзар бейнеленген, көлімдері 8×8см карточкалар және көгөністер, жемістер, гүлдер бейнеленген көлемдері 5×5см карточкалар. **(қоршаған ортамен таныстыру, танымдық дағдылар)**	**Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықты сақтау қағидаларына баулу. "Күнім, күнім..." Күнім, күнім, қайдасың? Түннен бері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылы нұрыңа шомыламын. Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрыңа толған алаңға Достарымды шақырамын. Д. Ахметова. **(көркем әдебиет)** **"Суретті**	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; көркем сөз үлгілеріне, ересектің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру. М. Әлімқұлов, "Аспаз". Біздің гүл бақшада, Бар әсем асхана. Бар онда аспазшы, Аққөңіл жақсы аға. Әлде, май құймақ па? Көже ме, сорпа ма? Әлде, бал қаймақ па, Тұрады ортада. Тәп-тәтті тамағы, Ағай – ас маманы. Пісіре білгенге, Астың жоқ маманы. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Бір сөзбен ата"**	**"Лото" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: жемістер мен көкөністерді топтастыруға және жалпы атауларын атауға үйрету; зейінді, байқауды дамыту. Балалар берілген суреттерді топтастырады: жемістер, көкөністердің суреттері бойынша. **(танымдық дағдылар)** **"Айырмашылықты тап" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: ұқсас жұп заттарды, суреттерді салыстырып, олардағы ұқсастықтар мен айырмашылықтарды табу қабілеттерін, қабылдау, зейін қабілеттерін дамыту.

Таңертеңгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені 1. "Тартыламыз" ойыны. Б.қ.: аяқтың арасы сәл ашық, қол екі жанында Орындалуы: қолды жоғары көтеру, түсіру. Қайталануы: 4 рет 2. "Иілеміз" ойыны. Б.қ.: аяқ иық деңгейінен алшақ, қол төменде Орындалуы: алға иілу, қолды еденге тигізу, тіктелу Қайталануы: 4-5 рет 3. "Секір" ойыны. Б.қ.: еркін тұру Орындалуы: бір орында секіру Қайталануы: 6-8 рет, жүрумен алмастыру. **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны дұрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Дамытушы ойын "Не істегенімізді айтпаймыз, істегенімізді жасаймыз".** Мақсат-міндеттер: балалардың логикасын, ойлауын, қиялын дамыту. Жүргізуші. 1 нұсқа. Тәрбиеші жұмбақты ым-ишара арқылы көрсетеді. Балалар жануарларды немесе заттарды көрсетеді. 2 нұсқа. Белсенді балалар ортаға шығып, қимылдарды көрсетеді. Басқа балалар сол қимылдарды қайталайды. 3 нұсқа. Ортада тұрған бала бір қимыл көрсетеді. Ал басқалары сол қимылдың не екенін табу керек. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**"Ақ шамшық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойымен отырады, ортаға "жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанын бір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлық балалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина тас алған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**"Біз құсты іздейміз" ойыны.** Мақсат-міндеттер: бақылау, кеңістіктегі бағдарлауды дамыту. Тәрбиешінің қолында кішкентайдың құстың ойыншығы бар. Тәрбиеші құсты жасырады. Ал балалар оны іздеулері қажет. - Қанекей, ойынды бастаймыз. Көзімізді жұмамыз. Мен ойыншықты жасырамын. - Енді, іздеп, табыңдар. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**"Кім сені шақырды, тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: басқа баланың дауысынан танып үйрету. Құрал: арнайы құрал керек емес. Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуі ортаға тұрып көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткен бала, ортада тұрған баланы шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып табу қажет. Таныса шеңберге турады – шақырған бала ортаға турады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды қолмен ұстап, сипап-сезу қабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына "Сиқырлы қапшық" әкеледі. Қапшықта жемістер, көкөністер салынған. Балалардың арасынан бір баланы таңдап алады. Ол бала көзін жұмып, қолын "сиқырлы қапшыққа" салып, кез келген затты таңдап алып, қолын "сиқырлы қапшықтан" шығармаған бойы сол затты сипаттайды. Түрін, түсін, дәмін барлығын айтып береді. Қалтадан қолын шығарып, затты көрсетеді.

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** «Көгөністерден көже жасау» (дидактикалық ойын) Мақсат-міндеттер: Көгөністердің атауларымен таныстыру. Көгөністерді дұрыс айтуға үйрету. Көгөністердің аттарын жеке атап, жалпылау түсінігін қалыптастыру.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Бірінші байлық-денсаулық" Мақсат-міндеттер: Балаларда гимнастикалық қабырға бойымен жоғары өрмелеу және одан төмен түсу дағдыларын дамыту; арқан бойымен жүру кезінде тепе-теңдікті сақтау дағдыларын қалыптастыру; сап түзеп шеңберге, шеңберден сапқа ауысу дағдыларын дамыту.	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Себеттегі көгөністер" Мақсат-міндеттер: Балаларды шаршы мен сопақшаның бұрыштарын дөңгелете кесуге үйрету; балалардың қайшыны дұрыс ұстау және шығармашылық жұмыстар жасау қабілеттерін нығайту; дүкен туралы түсінік беру; жапсыруға арналған бөлшектерді параққа өз бетімен жабыстыру қабілетін дамыту; ауызша нұсқауларды нақты орындау қабілетін дамыту; қолдың ұсақ моторикасын дамыту; ұқыптылыққа, жұмысты аяғына дейін жеткізе білуге тәрбиелеу.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Біздің көгөністер" Мақсат-міндеттер: Балалардың көгөністер туралы білімдерін бекіту, олардың атауларын нақтылау, түсін, пішінін, түр сипатынан ажырата білуге үйрету; байқағыштық пен қызығушылықтарын, байланыстырып сөйлеулерін дамыту; тірі табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Сиқырлы дәрумендер" Мақсат-міндеттер: Вокалдық, музыкалық және ритмикалық дағдыларды жетілдіру; шығармашылық белсенділікті дамыту. Музыкалық ойын барысында кейіпкердің мінезін қимыл-қозғалыс арқылы жеткізе білу, музыкалық аспаптарда қатты және тыныш дыбыстарды ажыратып ойнау қабілеттерін қалыптастыру.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Бақшадағы көгөністерді бақылау (қызанақ). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды көгөністер туралы көп білуге ынталандыру; қызанақтың сыртқы ерекшеліктерін байқауға, атауға машықтандыру; көгөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін, ағзаға аса пайдалы екенідігіне көз жеткізу. Қызанақтың тұқымын көрсетіп, көктемде ыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққа салып, су құйып, суықта үстін пленкамен жауып, баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам шөптен тазалау, суару үлгілерін іс-	**Бақшадағы көкөністерді бақылау (қияр). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды көкөністер туралы көп білуге ынталандыру; қиярдың сыртқы ерекшеліктерін байқауға, атауға машықтандыру; көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін, ағзаға аса пайдалы екенін түсіндіру. Қиярдың тұқымын көктемде ыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққа салып, су құйып, суықта үстін пленкамен жауып, баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам шөптен тазалау, суару үлгілерін іс-тәжірибеде көрсету.	**Күн шұғыласын (сәулесі) бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: күн туралы түсініктерді жетілдіру. Тәрбиеші өзінің жанына бір топ балаларды жинап, айнаның көмегімен күн шұғыласын қабырғаға түсіреді де: Қабырғаға елбеңдеп, Ойнайды сәуле құбылып. Ымдасаң болды «кел» деп, Жетеді демде жүгіріп. Сәл үзіліс жасайды да: "Сәулені ұстаңдар", - деген белгі береді. Балалар қабырғаға жүгіріп, қолға тұрмай жалтаңдап тұрған күн сәулесін ұстауға тырысады. **"Күн қояны"**	**"Қайда не өседі?" жаттығуы. Жеміс-жидектің өсетінін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларға бау-бақша мен бақшада өсіп жатқан жемістер мен көкөністерді байқап, ажыратуға дағдыландыру; жеміс-көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсіп, пісетінін түсіндіре отырып, еңбекті қадірлеуге тәрбиелеу. Балаларға жемістердің көбі ағашта өсетінін, жидектер жерде өсетінін айту. Алма, алмұрт, шие, жүзім ағашта, бүлдірген, қарақат жерде өсетінін айту. Жеу алдында жуу керектігін ескерту, дәрумендерге толы екендігін, түрлі	**Бақшадағы көгөністерді бақылау (сәбіз). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды көкөністер туралы көп білуге ынталандыру; сәбіздің сыртқы ерекшеліктерін байқауға, атауға машықтандыру; көкөністердің адамның еңбегі нәтижесінде өсетінін, ағзаға аса пайдалы екендігіне көз жеткізу. Сәбіздің ұсақ тұқымын көрсетіп, көктемде ыдыстағы топыраққа алдын-ала егіп, содан соң өскінін бақшадағы топыраққа салып, су құйып баптайтыны туралы айту. Қопсыту, арам шөптен тазалау, суару үлгілерін іс-

Серуеннен оралу	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны дұрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Тәрбиешінің айтқанын орындайды. Көздеріңді ашыңдар, Беттеріңді сипаңдар, Бастарыңды оңға, солға бұрыңдар, Іштеріңді тартыңдар, Алақанды сипаңдар, Жұдырықты жұмыңдар, Енді біраз ашыңдар, Керіл, созыл. Енді оян. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Көліктер" сөздік ойыны.** Мақсат-міндеттер: жеке сөздерді қатты және ақырын айтқызып үйрету. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **"Көгөністер дүкені" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сатушы мамандығы туралы білімдерін бекіту. Балалардың ойынға қажетті құралдарды пайдаланып, дүкен ойынын ойнау. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**"Матрешкаға қонаққа бару" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға заттардың бір-бірінен үлкен-кішілігін анықтай білуді үйрету. Матрешканың бөлшектеу және құрастыру, кіші матрешканы үлкен матрешканың ішіне салу, матрешканың жоғарғы және төменгі жартысын үлкен-кішілігі және өрнектері бойынша салыстыру. Ойынның мазмұны. Тәрбиеші балаларға мынадай жұмбақ айтады: Бойы әр түрлі, жұмбағымды тыңдашы, Өзара ұқсас жүзі менен сымбатты. Бір-біріне сыйып кеткен көрінбей, Жиналғанда бір ойыншық сияқты. Ойынды қайталап өткізгенде	**"Суреттер тізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршаған ортадағы құбылыстар мен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Бір құбылысты, оқиғаны немесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **"Қуыршақты серуенге киіндіріп, шығарайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: негізгі түстерді меңгеруге, киім атауын атай білуге	**"Не өзгерді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлай алуға үйрету, есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Жемістер мен көгөністер" ойыншықтар жиынтығы. Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға мұқият қарауды талап етеді. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші сұрайды балалардан көздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды.Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқап тұрсыңдар деп?».	**"Өз үйіңді тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тапсырма бойынша өз үйлерін табуға үйрету; жылдамдыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Қажетті құралдар: "Ағаштардың бейнесі", үйлердің суреттері. Тәрбиеші балаларды екі топқа бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе “үйін” тағайындайды. Екі топқа да өсіп тұрған бірі биік, бірі аласа ағашты көрсетеді де 1-топтағы балалардың үйі биік ағаштың оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа ағаштың сол жағы - деп белгілейді. Қай топ өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынның соңында әр топтың балаларын

Балалармен жеке жұмыс	**"Жұмбақтар шешу" кешін ұйымдастыру.** Логикалық ойлауды дамыту, халық ауыз шығармашылығына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(көркем әдебиет)**	**"Не қайда орнасқан?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жазықтықты бағдарлау қабілеттерін дамыту; үстеу сөздерді дұрыс пайдалануға дағдыландыру; ойланып айтуға тәрбиелеу. Құралдары: шаршы пішінді парақтар; таратпалы геометриялық пішіндердің жинақнамалары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Қуыршаққа арналған жиһаз" ойыны.** Үлкен құрылыс (лего) құрастырғышынан қуыршаққа жиһаз жасау, бөлме ішін әсемдеуге үйрету. Көркем сөзді жаттау жаттығуы. Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Көңілді бар бала, Бақшаға, баққа енсек. Ойнаймыз аулада, Төбеміз әткеншек. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Кімнің үйі тезірек жиналады".** Мақсат-міндеттер: балалардың көгөністер мен жемістер туралы түсініктерін бекіту, олардың атауын толық айтқызу. Балаларға көгөністер мен жемістердің ойыншықтары таратылады. Екі шеңберде бір көгөніс пен бір жеміс жатыр. бірі жемістер шеңбері, бірі көгөністер шеңбері деп аталады. Балалар жан-жаққа жүгіріп кетеді. Серуендеуге шақырылады. Тәрбиеші белгі бойынша барлығы өз үйін табады. Ойын бірнеше рет қайталанады, ал педагог әр уақытта үйлерді ауыстырады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**"Шеңбер бойымен" ойыны.** Мақсат-міндеттер: шеңберді құрып, шеңберді ойнай білуге баулу; зейінді, қабылдауды дамыту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін ойын бастаушы етіп белгілейді. Ол шеңбердің ортасында тұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып, оңға немесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдармен ұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бір орында ұстасып, Осылай етіп істейік. Мәтінді айтып бітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер

Серуенге дайындық	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.				
Серуен	Түскі уақыттағы бақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Отбасындағы ойындар" тақырыбында ұсыныстар.	"Ойнайық та ойлайық" тақырыбында жаднама.	"Үйде еңбекке баулу" атты кеңес.	Сұраныс бойынша кеңестер.	"Дәрумендер" тақырыбында ата-аналармен сұхбат.
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				

Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**24.07. - 28.07.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту. **(еңбек дағдылары)**	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер: балаларды құралдарды жинауда үнемшілдік тәртібін сақтауға тарту; басталған жұмысты соңына дейін жеткізуді қалыптастыру; балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге байқап құю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелерге белгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылысты қолдау; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру. **(еңбек дағдылары)**

	"Топ-топ басайық" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінде айтылған сөздерге сәйкес қимылдарды орындауға үйрету . Топ, топ, топ, топ басайық, (Шеңберге тұру) Жалаудан күн жасайық. (Қолдарын көтеру) Жаса, жаса, алтын күн! (Бір орында аяқты нық басып жүру) Жаса, жаса, алтын күн! Біраз уақыттан кейін тәрбиеші: "Тоқта!". Балалар баяулап, тоқтайды. Ойын қайталанады. **(дене шынықтыру)** **"Айырмашылықты тап" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: ұқсас жұп заттарды, суреттерді салыстырып	**"Гүл дүкені" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: гүлдерді (түймедақ, бақбақ, қоңыраугүл) және түстерді ажырата білу, тез атау, басқалардың арасынан қажетті гүлді табу қабілеттерін бекіту; балаларды өсімдіктердің түсі бойынша топтастыруға, әдемі гүлшоқтарын жасауға үйрету. Барысы: үстелде әртүрлі пішіндегі түрлі түсті жапырақшалары тұрады. Балалар өздеріне ұнаған жапырақшаларын таңдап, олардың түсін атайды және таңдалған жапырақшаларға түсі бойынша және пішіні бойынша сәйкес келетін гүлді	**"Жел көбік" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұруға дағдыландыру, мәтінге сәйкес қимылдарды жасауға үйрету. Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, жақын-жақын дөңгелене тұрады. Тәрбиешіге қосылып олар мына өлеңді айтады. Көпіре гөр көбік-шар, Көпіре гөр кеңіп шар. Осы күйі қал тұрып, Кете көрме жарылып. Өлеңді айтып бара жатып балалар дөңгелек шеңберді кеңейте түседі. Тәрбиеші: "Жел көбік жарылды" деген кезде барлық балалар қолдарын төмен түсіріп, бір	**"Ою саламыз" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ойлау, елестету қабілетін, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақанда ашу) Оюды саламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққа жинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек, (Шеңбер салу) Ирек, (Толқындар жасау) Қанат, (Қос қолмен бұлғау) Гүлдер, (Алақандарды жайып, тігінен көрсету)	**Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту. "Кемпірқосақ". Кемпірқосақ көпірдей Аспан жарып туыпты. Жердің екі бетіне Жеті жеңін жауыпты. Д. Ахметова. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Топ-топ басайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінде айтылған сөздерге сәйкес қимылдарды орындауға үйрету . Топ, топ, топ, топ басайық, (Шеңберге тұру) Жалаудан күн жасайық.

Таңертеңгі жаттығу	**"Қуыршақпен ойнаймыз".** Б.қ. тік тұру, аяқ алшақ, қуыршақ төменде. 1-2 қуыршақты алға ұстау, жоғары көтеру. (3рет) 3-4 б.қ. Аяқ алшақ, қуыршақ алда, 1-2 денені оңға, солға бұру, б.қ. келу. Б.қ. қуыршақты кеудеде ұстау, 1-4 алға енкею - "Қуыршақтар билейді", 5-6 б.қ. келу (3рет) Б.қ. 1-2- отырып қуыршақты еденге қою. 3-4 тік тұру, Қуыршақпен оңға, солға айналу. (2 реттен) **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатын көңілді ойын.** Мақсат-міндеттер: көңілді күй орнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге үйрету. "Шапалақты тыңда" топтық ойыны. Мақсаты: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдарды жасау. Балалар шеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен, екі рет шапалақтағанда қолдарын екі жаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады. - Балалар, қанша дыбыс естідіңдер? **(музыка)**	**"Лото" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жеміс-жидек, көкөніс, гүлдер жайлы білімдерін дамыту және олардың өсіп-өнетін орындарын дұрыс атату. Ойын шарты: көкөністерді – бақшаға, жеміс-жидектерді – бауға, гүлдерді – гүлзарларға орналастыру. Үш үлкен карточка-бақша, бау, гүлзар бейнеленгенкөлімдері 8×8см карточкалар және көкөністер, жемістер, гүлдер бейнеленген көлемдері 5×5см карточкалар. **(танымдық дағдылар)**	**"Кішкене өзен арқылы" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тепе-теңдікті сақтап, белгілі нұсқаулар бойынша бағыттауға, ептілікке баулу; зеректікке тәрбиелеу. Тәрбиеші екі сызық сызады да (үйдің ішінде жіпті пайдалануға болады) балаларға: мынау – "өзен", - дейді; оның үстіне тақтайдан көпір (ұзындығы 2-3м, ені 25-30см) салады да балаларға: "Көпір арқылы жүруді үйренейік", - деп ұсынады. Балалардың бір-біріне соқтығыспай тек тақтайдың үстімен ғана жүруін бақылай отырып, тәрбиеші балаларға суға құлап кетпеуі үшін жай жүру керек деп ескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет	**"Өрмекші" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақ мәтінінің мәніне сай қимылдар жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеу қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Күні бойы еңбекпен (Оң қолдың бас бармағы мен сол қолдың сұқ саусағының ұштарын түйістіреді, керісінше қайталайды; сол қолдың бас бармағы мен оң қолдың сұқ саусағы), Өрмекші өрмек тоқиды (Саусақтарын сыртылдатады), Нәсер тек кенет селдеткен (Оң алақанмен сол қол алақаның үстінен тез «сырғанап түседі), Еңбегін оның жоқ қылды (Барлық саусақтардың арасын	**"Не өзгерді?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлай алуға үйрету, есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: әртүрлі ойыншықтар жиынтығы. Ойын барысы. Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға мұқият қарауды талап етеді. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші сұрайды балалардан көздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды.Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқап тұрсыңдар деп?». Балалар жауап береді. Ойын ары-

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** «Гүл шалғынға саяхат» Мақсат-міндеттер: Гүлдерді жалпы және айрықша белгілерді көрсете отырып салыстыру;гүлдерге тән ерекшеліктерін анықтау; тәрбиешінің көмегімен тірек сызба бойынша шағын әңгіме құрастыру; балалардың сөйлеу, ойлау, зейіндерін дамыту; өсімдіктерге, гүлдерге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Хош иісті гүлдер" Мақсат-міндеттер: Балаларда әртүрлі бағыттарда жүгіру дағдысын қалыптастыру; тура нысанға оң қолмен тік нысанаға көздеп лақтыруға үйрету; дене шынықтыру жабдықтары мен құралдарын пайдалану қызығушылықтарын арттыру.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** А. Байғабылова "Ойыншықтар" (жатқа айту) Мақсат-міндеттер: Балалардың ойыншықтар туралы түсініктерін жалғастыру; өлеңнің мазмұнын түсініп, мәнерлеп, жатқа айтуға үйрету; есте сақтау, ойлау қабілеттерін, тілін, сөздік қорыларын дамыту; ойыншықтарымен ұқыпты ойнауға тәрбиелеу.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Әдемі гүлдер ашылды" Мақсат-міндеттер: Балаларды дәстүрден тыс - умаждалған қағазды бастыру техникасы арқылы сурет салумен таныстыруды жалғастыру; композиция құрастыра білуді үйрету; ұсақ қол моторикасын жетілдіру; жаңа сурет салу тәсіліне қызығушылықтарын ояту; шығармашылық ойлауларын, қиялдарын, қабылдауларын дамыту. Тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Қоңыраулар үні" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау қабілетін жетілдіру; музыканы және қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Бақта өсетін ағаштардың гүлденуін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Ағаштарды түсіне қарай қарау, жәндіктердің үймелеуін белгілеу, гүлдеген ағаштардың сұлулығын айыра білу,ағаштардың пайдасы жөнінде балалардың түсінігінде қалыптастыру. Эстетикалық талғам мен сезімді тәрбиелеу. **Мақал-мәтел** Төлден мал өседі Шыбықтан тал өседі **Болжам.** Мойыл ерте гүлдесе, ауа райының суықтығына. Шетен кеш гүлдесе, күз ұзақ болады. **"Секіргіш бақалар" қимыл-қозғалыс ойыны.** Керілген сымнан секіре білуді	**Гүлдерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Бақта және жазықта өсетін гүлдер туралы білімін жүйелеу және бекіту. Гүлдің құрамы неден тұратынын түсіндіру: Сабағы, түбірі, жапырағы, гүлденуі; гүлдер қалай көбейеді. Жаз басында гүлдер сары болады, содан соң ақ, жаздың аяғында ақшыл көк, қызыл болады; тәңертең гүл күлтесінің ашылып,кешке жабылатындығын айту. Гүлдердің әсемдігін қызықтай білуге тәрбиелеу және топты безендіруге қанша гүл керек болса,сонша жинау. Тақпақ: «Көктем келді гүл алып» Көктем тілін ұғайық.	**Бұталарды бақылау (жұпаргүл, итмұрын, қара жемісті шетен, мойыл). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Көркем сөз Табиғат ол анамыз, Табиғатқа баламыз. Құшағында ойнаймыз, Шаттық әнге саламыз. Жазда аралап тауын да, Барамыз біз бауына. Өзеніне шомылып, Жүгіреміз жауында. Бақылау: Аулада өсетін бұталарды тани білу, яғни 2-3 түрлі: жапырағына, діңіне қарап, бұталарды ажырату, ерекшеліктерін айта білу (бұталардың бойы төмен, діңі жіңішке), атауларын; өсетін орнын (орман, жазық дала, бақ). **"Тығылмақ"**	**Шетен ағашын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: шетен ағашымен таныстыру (құрылымын, гүлденуін бақылау). Бақылау барысы: Бақ ішінде шетен, Бар жемісі бөтен. Көрген адам таңданар, Көздің алар жауын. - Балалар, бұл шетен ағашы. **Еңбек әрекеті:** құрғақ бұтақтар мен құс шие гүлдерін жинау. **(еңбек дағдылары)** Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, ересектерге көмектесуге тәрбиелеу. **"Қаздар мен түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсаты: балаларды	**Терек бүршігін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Табиғаттың ең жақсы құбылыстарын бақылаудың бірі – терек бүршігінің пайда болуы. Терек бүршігінің пайда болуы жаздың басталуын білдіреді. Ағаш тұқымы – терек деген пікірді қалыптастыру; толықсыған кезде желмен, сумен шайылады, жануарлардың терілеріне жабысып басқа жерде өскендіктен бүршік – тұқым деген білімді жетілдіру. Терек бүршігі пайда болған кездегі өзін далада қалай ұстаудың ережелерімен таныстыру. **Мақал-мәтел:** Бір тал кессең, он тал ек.

Серуеннен оралу	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Төсектегі жаттығулар. Ұйқыдан тұрғанда , бірден төсектен тұруға болмайды. Біртіндеп тұру қажет. 1. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін еркін шығару. 2. Балалар төсекте, арқаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. 3. Балалар төсекте, арқаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолдарын жанында ұстап, аяқтарын көтеріп велосипед тебу. Төсектен тұрғызу. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды қолмен ұстап, сипап-сезу қабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына "Сиқырлы қапшық" әкеледі. Балалардың арасынан бір баланы таңдап алады. Ол бала көзін жұмып, қолын "сиқырлы қапшыққа" салып, кез келген затты таңдап алып, қолын "сиқырлы қапшықтан" шығармаған бойы сол затты сипаттайды. Қалтадан қолын шығарып, затты көрсетеді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Жидек тереміз" ойыны.**	**"Мысық пен тышқандар" ойыны.** Ойын азғана балалар тобымен бөлмеде (кілем үстінде) немесе далада, жұмсақ шөпті алаңда, өткізіледі. Қырынан қойылған гимнастикалық тышқандарға арналған орын қоршалады. Мысық таңдап алынады. Ол үлкен орындыққа немесе кесілген ағаштың түбіріне отырады. Тышқандар індерінде отырады. Тәрбиеші былай дейді: Тышқанға сақшы санап өзін мысық, Жатады ұйықтағансып көзін қысып. Тышқандар індерінен жүгіріп шығып (сатының баспалдақтары арасынан өтеді немесе жіптен	**"Киіз басу" рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға киізді басу әрекеттеріне машықтандыру; ересектердің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру; ептілікке, шыдамдылыққа тәрбиелеу. Құралдары: киізге ұқсас көрпелер, таяқтар, жіптер. Киіз басып аяқпен, Дөңгелентіп аламыз. Сабалаймыз таяқпен, Білектейміз, жаямыз. Г. Кужагулова. **(сөйлеуді дамыту, шығармашылық дағдылар)** **"Өзіңе жұп тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір-біріне итерместен жүгіруге үйрету, үлкен құрылыс ойыншықтарымен ойнау.	**"Қонақтарды қарсы алу" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: қонақтарды қарсы алу туралы білімдерін жетілдіру. Балалардың рөл таңдаудағы талпыныстарын құптау, ойын ортасын жетіспейтін заттармен, ойыншықтармен толықтыру. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **"Біз естиміз-жасаймыз"ойыны.** Мақсат-міндеттер: мәтін бойынша естіген сөздерді, қимылмен көрсетуге машықтандыру; ой-қиялды, пантомималық қабілеттерді қалыптастыру. **(дене шынықтыру)**	**"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды қолмен ұстап, сипап-сезу қабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына "сиқырлы қапшық" әкеледі. Балалардың арасынан бір баланы таңдап алады. Ол бала көзін жұмып, қолын «сиқырлы қапшыққа» салып, кез келген затты таңдап алып, қолын «сиқырлы қапшықтан» шығармаған бойы сол затты сипаттайды. Қалтадан қолын шығарып, затты көрсетеді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Аурухана"сюжетті -рөлдік ойыны.**

Балалармен жеке жұмыс	**Көркем сөзді жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Гүлдер". Гүлдер, гүлдер, көп гүлдер. Қызыл гүлдер, көк гүлдер, Жайнар кезім келді - деп Қанатарың желбіреп, Таңмен бірге оянып, Күн нұрына боянып, Көрік бердің балаға. Т. Молдағалиев. **(көркем әдебиет)**	**"Неге ұқсайды?" (балалар тобымен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: зейінді, байқағыштықты дамыту. Балаларға екі затты көрсету. Мысалы: "Бір түсті доп пен бір түсті текшені қарастыру. Екеуінің айырмашылығы мен ұқсастығын сұрау. Жалпы: екі зат да ойыншықтар, екеуі де бірдей түсті. Айырмашылықтар: доп-дөңгелек, текше-шаршы, доп-үлкен, текше - кішкентай. Ойынды қиындата отырып, балаға аз айырмашылықтары бар заттарды көрсетіңіз, мысалы: бір түсті екі машина, бірақ әртүрлі дөңгелектері, дене пішіні және т. б.. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Пішіні бойынша таңда" (топпен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, заттардың пішінін дұрыс атау. **(математика негіздері)**	**Көркем әдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет)**	**"Жаз" тақырыбындағы сюжеттік суреттерді қарау.** Суреттер бойынша сұрақтар қою, балалардың сұрақтарға толық жауап беруін қадағалау. **(сөйлеуді дамыту)**

Серуенге дайындық	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.				
Серуен	Түскі уақыттағы бақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Бағдаршам - біздің көмекшіміз" атты ата-аналарға кеңес беру.	"Сыпайылық ережелері" тақырыбында жаднамалар.	"Өз-өзіне қызмет көрсетуді үйрету" туралы кеңес.	"Жазғы шынықтыру" тақырыбында жаднама.	"Жазғы қызықтар" суреттер көрмесі.
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				

Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**31.07. - 04.08.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру. **(еңбек дағдылары)**	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелерге белгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылысты қолдау; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге байқап құю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер: балаларды құралдарды жинауда үнемшілдік тәртібін сақтауға тарту; басталған жұмысты соңына дейін жеткізуді қалыптастыру; балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Асхана бойынша кезекшілік.** (тәрбиешінің көмекшісімен бірге) Мақсат-міндеттер: балалардың ересектерге көмектесуге, нұсқауларды нақты орындауға деген ұмтылыстарын ояту: ыдыс-аяқты үстел бетіне дұрыс қоюға машықтандыру. **(еңбек дағдылары)**

	"Ақ шамшық" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойымен отырады, ортаға "жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанын бір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлық балалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина тас алған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды. **(дене шынықтыру)** **"Менің үйім" ойыны** Мақсат-міндеттер: балалар әртүрлі бөлшектерден үй құрауды үйренеді. Үйдің бөліктері бар	**"Аюға ойыншықтарымызды көрсетеміз" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойыншықтарды дұрыс атауға үйрету, ойыншыққа ұқыпты қарауға тәрбиелеу, ұқыпты ойнауды үйрету. Құрал-жабдықтар: әртүрлі ойыншықтар. Тәрбиеші ойыншықтарды қояды, аю балаларға қонаққа келеді, біз оған ойыншықтарымызды көрсетуіміз керек дейді. Балалар сүйікті ойыншығын алып, көрсетіп, ол туралы айтады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)** **"Қонжық орманда жүреді" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды жаттығу	**"Қапшықта не бар?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сипап-сезу қабілеттерін дамыту, сөйлеуді дамыту, балалардың сөздік қорын байыту. Құрал-жабдықтар: ойыншықтар. Ойын барысы. Тәрбиеші балалардың кез-келгенінен көздерін жұмуды немесе жабуды сұрайды және қапшыққа балаларға таныс ойыншық немесе зат салады. Ойыншылар тәрбиешінің не салғанын көреді, бірақ үндемеуі керек. Олар көзі жұмулы досына жасырынған затты сипаттап берулері тиіс. Бала қолын қапшыққа салып	**"Орманшы" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың кейбір ағаштар мен бұталардың (діңі, жапырақтары, жемістері мен тұқымдары) пайда болуы туралы білімдерін бекіту. Барысы: педагог бір баланы "орманшы" етіп таңдайды, қалған балалар орманшының көмекшілері болады. "Жұбыңды тап" ойыны. Мақсаты: ойыншылар қабырға бойында тұрады. Педагог әр балаға бір сурет-фишкадан таратып береді. Педагог белгісі бойынша балалар жан-жаққа қарай жүгіре бастайды. Келесі "Жұбыңды тап" белгісі	**"Кімнің үйі тезірек жиналады» ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың көгөністер мен жемістер туралы түсініктерін бекіту, олардың атауын толық айтқызу. Балаларға көгөністер мен жемістердің ойыншықтары таратылады. Екі шеңберде бір көгөніс пен бір жеміс жатыр. Бірі жемістер шеңбері, бірі көгөністер шеңбері деп аталады. Балалар жан-жаққа жүгіріп кетеді. серуендеуге шақырылады. Тәрбиеші белгі бойынша барлығы өз үйін табады. Ойын бірнеше рет қайталанады, ал педагог әр уақытта үйлерді ауыстырады.

Таңертеңгі жаттығу	**"Орман алаңқайында".** "Күн шығады". Б.қ. тік тұру, аяқ алшақ; 1-3- қолды алға, жоғары көтеру; Б.қ. "Күнге жылынамыз". Б.қ. қолды артқа ұстау; 1-2- қолды алға созып, алақанды ашып, саусақты қозғалту, иілу; 3-4- б.қ. "Ағаштар қозғалады". Б.қ. қол төменде; 1- қол жоғарыда; 2- оңға, солға иілу. 3-4 б.қ. **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)** Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Кел, санайық санамақ" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды мәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Кел, санайық санамақ, Саусақтарды даралап. Бас бармағым алғашқы, Балаң үйрек жалғасы. Ортан терек атасы, Шылдыр шүмек анасы. Шынашағым балапан Бәріне ортақ алақан. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Мұқият бол" ойыны.** Мақсат-міндеттер: мұқияттылыққа, достыққа тәрбиелеу. Балалар бір-бірінің артынан айналып, шеңберге жасап тұрады. Тәрбиеші шеңбердің жанында тұрады, оны барлық балалар көреді. Оның қолында 3 сурет: балық, тастар және балдырлар. Тәрбиешінің белгісі бойынша (ысқырық) балалар бір-бірінен кейін шеңбер бойымен қозғала бастайды. Педагог кезекпен суреттері бар карточкаларды көрсетеді: 1. Балықты көрсеткен кезде, балалар шеңбер бойымен қолдарын сермеп баяу жүгіреді. 2. Тастарды көрсеткенде, балалар тізелерін құшақтап отырады.	**Музыкалық аспаптардың көмегімен ойналатын көңілді ойындар.** Мақсат-міндеттер: көңілді күй орнату, аспаптардың түрі және дыбыстарын ажырата білуге үйрету. "Шапалақты тыңда" ойыны. Мақсаты: шеңбер бойымен жүруді үйрету, мәтіндегі сөздерге сәйкес қимылдарды жасау. Балалар шеңбермен жүреді. Жүргізуші алақанын соққанда балалар бір аяқпен , екі рет шапалақтағанда қолдарын екі жаққа созып, үш рет шапалақтағанда жүруін жалғастырады. - Балалар, қанша дыбыс естідіңдер? **(музыка)**	**"Кемпірқосақ" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығып түстерді айтады. Бір бала қарамай тұрып, қайсысы қандай түс айтқанын айтып береді. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру, қазақ тілі)**	**"Кім сені шақырды, тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: басқа баланың дауысынан танып үйрету. Құрал: арнайы құрал керек емес. Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуі ортаға турып көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткен бала, ортада турған баланы шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып табу қажет. Таныса шеңберге тұрады – шақырған бала ортаға тұрады. **(сөйлеуді дамыту)**

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Орман тұрғындары" Мақсат-міндеттер: Жұмбақтар шешу арқылы жануарларды тануға,атауға үйрету.Жануарлардың аттарын жеке атап,топтастыра білуге үйрету.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Әртүрлі бағыттарда жүгіру" Мақсат-міндеттер: Балаларда әртүрлі бағыттарда жүгіру; тереңдікке (15–20 см биіктіктен) секіру; допты тәрбиешіден 1-1,5 метр арақашықтықта лақтыру дағдыларын дамыту; оқу қызметін пысықтау.	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Алтын балық" (ермексазбен сурет салу) Мақсат-міндеттер: Балаларды ермексазбен дәстүрлі емес тәсілдермен жұмыс істеуді үйретуді жалғастыру; ұсақ қол маторикасын дамыту; өткен мүсіндеу тәсілдерін бекіту; тегістеу, кесектен үзіп алу; балықтың құрылысы туралы ұғым қалыптастыру: дене пішіні, желбезектер, қанаттар, т.б.	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Аңдардың төлдері" Мақсат-міндеттер: Орман мекендеушілері туралы білімдерін бекіту: жануарларды түр сипатынан айыра білу, орман мекендеушілері арасында қарапайым байланыс орната білу қасиеттерін дамыту, олардың өміріне қызығушылық және сезімтал көзқарас тудыру; көру, ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамыту, сөздік қорларын байыту, жандандыру; адам тірі табиғатқа мұқият қарау керек екенін түсінуге тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Ғажайып әлемі" Мақсат-міндеттер: «Ертегілер елінде» әуен ырғағы туралы ұғым беру. Балалардың музыкаға қызығушылығын, қабілетін арттыру. Музыкалық әуен арқылы балаларды ойыншықты ұқыпты ұстауға тәрбиелеу.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жаз мезгіліндегі ауа-райы туралы мәліметтерді тиянақтау; күннің жазда аспанда биік көтерілетінін байқауға баулу; Жаз кезіндегі киімдердің атауларын үйрену. **Жұмбақ жасыру.** – Ар жағында орманның, Ар жағында таулардың, Алтын кеспек домалар. (Күн.) - Балалар, қараңдаршы? Күн қайда орналасқан? (Аспанда орналасқан.) - Күннің нелері бар? (Күннің сәулелері бар.) - Күн қалай қыздырады? (Қатты, бүгін күн ыстық.)	**Торғайды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: торғайдың сыртқы түрінің ерекшеліктері туралы білімді тереңдету, балалардың назарын және есте сақтауын дамыту; торғайдың қыстап қалатын құс екендігін еске түсіріп, қамқорлыққа тәрбиелеу. Балаларға сұрақтар: - Торғай қандай? - Ол не жейді? - Қалай дыбыстайды? Торғай – кең далада тіршілік ететін әнші құс. Денесі сопақша, басы дөңгелек, тұмсығы үшбұрышты, қанаты ұзын, сұрғылт, боз түсті болып келеді. Балаларға тақпақ оқу: Торғай, торғай, тоқылдақ, Жерден тары шоқып ап,	**Көбелекті бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: көбелектің қимылын, түр-түсі, қанаттарын бақылау. Жұмбақ жасыру. Гүл ұшып гүлге қонады, Гүл бақшам гүлге толады. (Көбелек.) Балалар, жаз келді. Барлық жәндік атаулы оянды. - Қазір сендермен бірге, көбелекті бақылап көрейік. Гүлге қонып отырған көбелекті қарайықшы. Қараңдаршы, көбелекте не бар? (Қанаттар.) Қанаттарында әдемі өрнектер бар екен. Көбелекті қанатынан ұстауға болмайды, өйткені олар өте нәзік. Қанаттары сынып, ұша алмай қалады.	**Көшеде кетіп бара жатқан көліктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларға жеңіл және жүк көлігін ажырата білуге үйрету,байқағыштықты дамыту, өз ойларын дұрыс жеткізе білу. Балалармен көшеде кетіп бара жатқан көліктерді қарастыру, оларды жүк, жеңіл көліктерге жіктеуді үйрену. Жұмбақ жасыру. Көлік туралы жұмбақтар Кеудесінде жаны жоқ, Тамырында қаны жоқ: Май жейді, Су ішеді. Бұл не екен балалар? (Машина) **Еңбек әрекеті:** учаскені бұтақтар	**"Бақбақ" гүлін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: "бақбақ"гүлімен таныстыруды жалғастыру; ой-қиялын дамыту. Жұмбақ жасыру. Өзіне шап-шақ, Киген қалпағы аппақ. Балалар тұр қаптап. (Бақбақ.) - Балалар, қараңдаршы? Мынау не? - Дұрыс. Бұл бақбақ гүлі. - Гүл қандай? (Қалпағы мен сабағы болады.) - Бақбақтың қалпағы дөңгелек, ақ және үлпілдек. Егерде үлпілдекті үрлесең, олар ұшып кетеді (тәрбиеші үрлеп көрсетеді). - Сабағы қандай? (Сабағы жіңішке, ұзын, жасыл.) - Балалар, жаңбыр жауар алдында,

Серуеннен оралу	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Тамақтану мәдениетін қалыптастыру: қасықты дұрыс ұстау, сорпаны төкпеу, нанды үгітпеу, майлықты дұрыс қолдану, тамақ ішкенде сөйлемеу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)** Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. Асты-шашпай төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Келген асты алдына Тауысып іш қалдырма. Тәрбиеші балалардың үстел үстінде дұрыс отыруларын қадағалайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Енді ояндыңдар, төсектен тұрыңдар. Әдемі ірек жолдармен, Лақтарша біз ойнақтап, Тастан - тасқа секіріп, Жалаң аяқ жүреміз. Табанымызды уқалаймыз. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Үйшікте кім тұрады?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жануарлар туралы білімін, дыбыстарды дұрыс айту іскерлігін бекіту. «Үйшікте кім тұрады?» деген сұраққа кім үйшікте тұрса, сол балалар ғана жауап береді (балалар жануарлардың дыбысын салады). Тәрбиеші балаларды бірнеше топқа бөледі (3-4-5). Балалар өздеріне таныс құстарды немесе жануарларды қозғалыспен көрсетеді. Әр топ орындықтардан өздеріне үйшік жасайды. Тәрбиеші балаларға әркім өз үйшігінде болатынын, сосын өздері бейнелейтін жануарлардың	**Саусақтарға арналған жаттығу.** Бас бармақ -әкем, Балан үйрек – шешем, Ортан түйрек – ағам, Шылдыр шүмек – әпкем, Кішкентай бөбек – мен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз /бесеуміз/ **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)** **"Гүл дүкені" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: гүлдерді (түймедақ, бақбақ, қоңыраугүл) және түстерді ажырата білу, тез атау, басқалардың арасынан қажетті гүлді табу қабілеттерін бекіту; балаларды өсімдіктердің түсі бойынша	**"Кірпіжан" жаттығуы.** Масқат-міндеттер: балаларды диалогқа белсенді қатысып, көркем сөз айтуға бейімдеу; коммуникативті, сөйлеу қабілеттірен дамыту. - Кірпіжан, кірпіжан, Қайда жортып барасың? Орманнан, орманнан Нені іздеп аларсың? - Жолым көп, жолым көп, Қоректерді іздеймін. Кездейсоқ, кездейсоқ Иіскеп жүріп, табамын. Д. Ахметова. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** **"Кейіпкердің сөздерін жалғастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгілі бір	**"Ей! Бауырсақ, Бауырсақ!" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың дене мүшелерін жаттықтырып, бұлшық еттерін дамыту. - Ей, Бауырсақ, Бауырсақ! Сенің басың домалақ, Бұлақ ақса алдыңда, Түсіп кетпе, абайла! Ақыл айтамыз бізден, Өте ғойшы көпірден. Көпірден өтсен, алға! Тура жолмен адымда! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, дене шынықтыру)** **Үстел үсті ойыны: "Суретті құрастыр".** Мақсат-міндеттер: бөлшектерден тұтас бір бөлікті құрастыруды үйрету, балалардың қабылдауын және байқағыштығын	**"Ойыншықтарды жөндейміз" рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар жайындағы түсініктерін тиянақтау; шығармашылықпен ойлану, ұсақ қол моторикасын дамыту; заттардың қасиеттеріне қызығушылықтарын арттыру. Құралдар: құрастырылатын ойыншықтар (көліктер, дене мүшелері салынатын пластик қуыршақтар, лего ойыншықтар, жұмыртқаға салынатын тосынсый ойыншықтар). Педагог балаларға шеберлердің рөлін атқаруды ұсынады. Шебер болғысы келмейтін балалар сынық ойыншықтарын

Балалармен жеке жұмыс	**"Суретті тап"ойыны. (балалар тобымен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: есте сақтау, зейінді дамыту. Балаларға суретті белгілі уақыт көлемінде көрсету. Одан кейін балалардың көзін жұмуларын сұрау, көптеген суреттердің ішінен бірінші қараған суретін тауып алу. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар)**	**Көркем әдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет)**	**Өздері білетін ертегілері бойынша суреттерді қарау.** Мақсат-міндеттер: суреттер бойынша сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру; балалардың сөздік қорларын, байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. Құралдары: ертегілер сюжеттері бейнеленген суреттер. **(көркем әдебиет)**	**"Тап, кім шақырды?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: есту қабілеттерін жаттықтыру, балалардың өз құрбы-құрдастарына достық қатынастарын, зейінін, есін, бірігіп ойнауға деген тілектерін тәрбиелеу. Балаларға қарамай кім шақырғанын тек дауыс бойынша табу, оның атын дұрыс атау. Дауысын өзгертпей, атын қатты айту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойын ережесін түсіндіреді: - Бүгін біз балаларды дауысы бойынша табамыз. Балалар көзін жұмады да, тек кім шақырғанын тауып оның атын айтады. Осыдан кейін тәрбиеші ойыншылардың	**Көркем әдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет)**

Серуенге дайындық	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.				
Серуен	Түскі уақыттағы бақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Дұрыс сөйлеп үйренеміз" атты ата-аналарға арналған жаднамалар.	"Өзіне-өзі қызмет көрсете алу" тақырыбында кеңес беру.	"Менің баламның сүйікті ісі" тақырыбында лэпбук жасау.	"Үй жағдайында дамыту ойындарына жағдай жасау" атты ата-аналарға арналған жаднама.	"Воскобовичтің дамытушы ойындары" тақырыбында ата-аналарға кеңес.
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				

Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**07.08. - 11.08.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге байқап құю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру. **(еңбек дағдылары)**	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафтарта тұрған ойыншықтар мен құралдарды реттеп, тазалықты орнатуға тарту; еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**	**Бөлме өсімдіктерін күту.** Мақсат-міндеттер: балаларды өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауға бейімдеу (құрап қалған жапырақтарды алып тастау), күтуге деген қызығушылықтарын ояту, ересектерге қолқабыс танытуға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту. **(еңбек дағдылары)**

	"Сыпайы бол" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларға сөздерді сыпай түрде айтуға дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту)** **Санамақты мәнерлеп айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлеп айтуға, мәтіннің мәніне сай қимылдарды жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеу қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Екі көз бен қос құлақ, Бір бас пенен бір мұрын. Нешеу болды қос шырақ, Санап шығар кім бұрын?! Екі аяқ пен екі қол, Бір ауыз бен бір тілің ... Нешеу болды қане	**"Лото" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды топтастыруға, олардың жалпы атауын айтқызуға дағдыландыру; зейінді, қабылдауды, ойлау қабілетін дамыту. Балалар берілген суреттерді топтарға жинайды: ойыншықтар, киім, тамақ және т. б. бойынша. **(танымдық дағдылар)** **"Пойыз келе жатыр" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды	**"Би билеген баламыз" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың жағымды эмоцияларын, дене мүшелерін дамыту.. Жаттығу жасап көреміз, (Адымдау) Қолды көкке көтереміз, (Қолдар жоғары) Түсіріп белге төмен, (Қол белде) Еңкейеміз, еңкейеміз. (Оң-сол жаққа еңкею) Өкше қойып, басамыз, (Оң жақ өкше, адымдау) Өкше қойып, басамыз. (Сол жақ өкше, адымдау) Міне, қандай әдемі, (Қол белде, бас шайқау) Би билеген баламыз. (Шапалақтау) **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)** **"Сурет**	**"Бір сөзбен ата" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға көгөністерді, жемістерді жалпылауға және оларды бір сөзбен атауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту)** **"Толқиды теңіз" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балалар ойын алаңында айналып жүріп: «Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқиды теңіз төрт» - сөз жолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша: Толқын мұз бол!"- дегенде балалар қозғалмай қалу керек. **(дене шынықтыру)**	**"Лото "Қысқы және жазғы ойындар"" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жазғы және қысқы ойындар жайындағы түсініктерін нығайту; екі топқа бөлуге дағдыландыру; зейінді, байқауды дамыту. Құралдары: жазғы және қысқы ойындар туралы сурет-карточкалар. **(танымдық дағдылар)** **"Түймеше" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды мәтін жолдарының ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды

Таңертеңгі жаттығу	**Таңғы жаттығу кешені: "Орамал"** Жүру және жүгіру, бірінің соңынан бірі жүру. Аяқтың ұшымен жүру. Шеңберге тұру. Орамалды көрсетіңдер. Аяқты сәл алшақ қойып, қолды артқа жасырамыз. Қолды алға созып,қайтадан жасыру. (3 рет қайталау) Келесі қолға орамлды ауыстырып,осы жаттығуды қайталау. Орамалды орнына қою. Тағы солай отырып, орамалды орнына қойып, тұру,отырып, орамалды алып жүру. Орамалды сол қолына алып осы қимылдарды қайталау. Қаздар қанат қағады,аяқты жәй қойып,қолды түсіру. Қолды жанына созып,сермеу және "га-га-га" - деп түсіру. (4 рет қайталау) Қаздар дыбыстайды. Аяқты алшақ қойып, қолды түсіру. Алға еңкейіп,қолды артқа жіберу, "ш-ш-ш" - деп айту. Қаздар жем шоқиды. Аяқты жәй қойып,қолды түсіру. Қолды тізеге қойып отыру. Басты түсіріп,тұру Тыныс алу. Орамалды үрлеу. Бірінің соңынан бірі жүру. **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықты сақтау қағидаларына баулу. "Күнім, күнім..." Күнім, күнім, қайдасың? Түннен бері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылы нұрыңа шомыламын. Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрыңа толған аланға Достарымды шақырамын. Д. Ахметова. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	**"Суреттер тізбегі" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды суреттерді логикалық тізбекке орналастыруға жаттықтыру; қоршаған ортадағы құбылыстар мен оқиғалардың сырын тануға, түсіндіруге ынталандыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Бір құбылысты, оқиғаны немесе ертегі желісін сипаттайтын суреттер топтамалары. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Қатып қал" ойыны.** Мақсат-міндеттер: еркін қозғалыстарды дамыту. Көңілді және қозғалысты әуен ойнап тұр. Балалар секіріп және еркін әуен тактіне қозғалады. Кенеттен әуен үзіліп қалады, балалар әуен тоқтағандағы қалыпта қатып қалады. Содан кейін 1-1,5 минуттан кейін әуен қайта жалғасады және балалар қозғалысты жалғастырады. **(дене шынықтыру)**	**"Қуырмаш"саусақка арналған жаттығу.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қошақанға бар! Сен тұр – құлыншаққа бар! Сен тұр – лаққа бар! Сен тұр – бұзауқанға бар! Сен тұр – ботаңа бар! Ал сен аландамай, Қазан түбін жалап, үйде жат! **(сөйлеуді дамыту,**	**"Қимыл ойлап табу" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ой-қиялын, зейінін, қабылдау, пантомималық қабілеттерін дамыту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін бастаушы етіп тағайындайды. Ол шеңбердің ортасында тұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып, оңға немесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдармен ұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бір орында ұстасып, Осылай етіп істейік. Мәтінді айтып бітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Үй жануарларына арналған үйлер" Мақсат-міндеттер: Құрастыру үшін қажетті бөліктерді атау және таңдау қабілеттерін дамытуға ықпал ету, көмектесуге деген ықыласты тәрбиелеу, үй жануарлары туралы білімдерін бекіту.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Көңілді ойындар" Мақсат-міндеттер: Балаларда бағытты өзгертіп жүгіру қабілеттерін дамыту; тақтайдың үстімен тізе мен саусақтарға сүйеніп, төрт тағандап өрмелеу және бір орында тұрып, арқаннан биікке секіріп, жерге табанмен түсу жаттығуларын жасаудағы дағдыларын дамыту.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** В. Сутеев "Үш мысық" (әңгімелеу) Мақсат-міндеттер: Балаларды әңгімені зейін қойып тыңдауға үйретуді жалғастыру; әңгімені мазмұндай білуге үйрету; тілдерін дамыту, сөйлеу дағдыларын қалыптастыру; сөздік қорларын молайту; анық, көркем сөйлеуге тәрбиелеу.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Көңілді доп" Мақсат-міндеттер: Балаларға сурет салудың дәстүрлі емес тәсілдерін үйретуді жалғастыру; дөңгелек пішінді заттар жайлы түсініктерін қалыптастыру; негізгі үш түс жайлы білімдерін бекіту: мақта таяқшаларымен біркелкі бастыру біліктіліктерін дамыту; өз жұмыстарынан нәтиже шығаруға қызығушылықтарын арттыру; Шыдамдылыққа, эстетикалық қабылдауларын тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Денсаулық әуені" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыка жетекшімен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Белсенділікке, ынтымақтастық қабілеттілікке, музыкалық және шығармашылық ойын шараларына белсенді қатысуға деген ұмтылысқа тәрбиелеу.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Шырша ағашын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: шырша ағашы туралы түсініктерді тиянақтау; балалардың сөздік қорын толықтыру; ағаштар әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Балаларды шыршаға жақын апарып, ол туралы тақпақ, жұмбақтарын еске түсіріп айту. Басқа ағаштар қыста жалаңаш тұрғанда,ал шырша қысты күні ерекше сұлу екендігін аңғарту. Шыршаның негізгі түсін, неліктен жапырақтардың жоқ болғанын сұрау. - Шыршаны қашан болмасын тамашалап қарауға болады,	**Жәндіктерді бақылау (ара). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: аралардың тіршілігіне деген қызығушылықты арттыру; аралардың адамға беретін пайдасын білуге үйрету; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Жұмбақ. Ыжылдап ұшады, Гүлдерге қонады, Шырынын сорады, ұясына жинайды. Түр-түсі сары-ала, Аталады ... (Ара.) Жаз мезгілінде аралардың ұшып, гүлдерге қонып жүргенін бақылау, қорытынды жасау. Аралардың өсімдіктерге, адамға өте пайдалы екендігін түсіндіру. Аралар шығаратын балы аюлардың	**Аспанды және бұлтты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларға аспанның әсемдігін көруге үйрету; қадағалау барысында бұлтты ажырата білу, аспан бұлтты, бұлтсыз екенін айтуға бейімідеу; табиғаттың әсемдігін тамашалауға тәрбиелеу. Бұлттың қозғалысы және өзгерісі жөнінде бақылағанда қадағалауды дамыту. Ашық аспанда бұлтты байқау жеңілірек, оның баяу қозғалатынын, бірте-бірте көбейіп, өзінің түрін өзгертетінін, мақтаға ұқсайтын массаға айналатынын, немесе, керісінше,азайып және еритінін атап	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: жел туралы мағлұматты толықтыру; желдің түрлерімен таныстыру; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Әңгімелесу. - Жел дегеніміз не? - Жел қандай болады? - Жел қалай пайда болады? - Жел не үшін қажет? - Жел бізге керек пе, жоқ па? - Желді көрмесек қалай сеземіз? - Жел қай жақтан соғып тұр? Жаттығу. Жел соғады бетімізге, Тербеледі ағаштар. Тыныш - тыныш отырыңдар, Биік - биік ағаштар.	**Құм мен топырақтың қасиеттерін бақылау (ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау) (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: құм мен топырақтың қасиеттерін анықтау, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау. Топыраққа (жер, құм, саз), қазу, қопсыту арқылы назар аудару. Құм мен жер (топырақ) арасында қандай ортақ нәрсе бар. Ауамен, сумен бірге топырақ тіршілік өсімдіктерді қоректік көзі, сумен қамтамасыз ететін жердің жұмсақ қабаты «топырақ» деп аталады.

Серуеннен оралу	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Ояндық па бәріміз? Бір-бірімізге қараймыз. Күлімдейміз бәріміз. Керіліп созылып, Ақырын қане тұрамыз. Орнымызда жүреміз, Енді доп болып секіреміз. Адымдап жүреміз. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды қолмен ұстап, сипап-сезу қабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына "Сиқырлы қапшық" әкеледі. Балалардың арасынан бір баланы таңдап алады. Ол бала көзін жұмып, қолын "сиқырлы қапшыққа" салып, кез келген затты таңдап алып, қолын "сиқырлы қапшықтан" шығармаған бойы сол затты сипаттайды. Қалтадан қолын шығарып, затты көрсетеді. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)**	**"Шұбар тауық" үстел үсті театры.** Мақсат-міндеттер: ертегінің мазмұнын түсінуге үйрету, ертегілердегі кейіпкерлерге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(танымдық дағдылар)** **"Өзіңе жұп тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір-біріне итерместен жүгіруге үйрету, үлкен құрылыс ойыншықтарымен ойнау. **(танымдық дағдылар)**	**"Тәртіпке келтір" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды "орнына қою", "орнына апару"етістіктерін қолдана отырып сөйлем құруға үйрету. Құралдар: түрлі-түсті текшелер жиынтығы (әр түсті текшеден 2-3-тен болуы тиіс) және 4 кішкентай түрлі-түсті қораптар. Ойын барысы: Тәрбиеші балалардың назарын текшелерге аударады және олардың қандай түс екенін сұрайды. - Енді сендер қуыршақтың текшелерді қораптарға қалай салатынын көресіз. (Үстелге түрлі-түсті қораптар қойылады) - Қуыршаққа қараңыз, ол не істейді? (Қуыршақ қызыл текшелерді	**"Дәрігерге не керек?" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың дәрігер мамандығы туралы түсініктерін тиянақтау, қолданатын құралдарды айтқызып, сөздік қорды жетілдіру; есте сақтау, ойлау, сөйлеуді қабілеттерін дамыту. Құралдары: дәрігер және басқа мамандар қолданатын құрал-заттар немесе кесілген суреттер. Балалар дәрігерге қажет құралдарды іріктеп, атайды, не үшін қажет екендігін түсіндіруге тырысады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** **"Жидек тереміз"**	**"Қонақтарды қарсы алу" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: қонақтарды қарсы алу туралы білімдерін жетілдіру. Балалардың рөл таңдаудағы талпыныстарын құптау, ойын ортасын жетіспейтін заттармен, ойыншықтармен толықтыру. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** **"Біз естиміз-жасаймыз"ойыны.** Мақсат-міндеттер: мәтін бойынша естіген сөздерді, қимылмен көрсетуге дағдыландыру; ой-қимылды, пантомикалық қабілеттерді дамыту. **(дене шынықтыру)**

Балалармен жеке жұмыс	**"Пішіні бойынша таңда" (топпен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, заттардың пішінін дұрыс атау. **(математика негіздері)**	**Көркем әдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет, қазақ тілі)**	**"Сөйлем құрастыру".** Мақсат-міндеттер: суреттер бойынша сөздер, сөйлемдер, шағын әңгіме құрастыруға балаларды машықтандыру; байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**	**"Кімге нені береміз?" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жуан-жіңішке, биік-аласа, қалың-жұқа ұғымдарын жетілдіру; заттарды салыстыруға дағдыландыру; өз ойын жеткізе білуге машықтандыру. **(математика негіздері)**	**"Жаз" тақырыбындағы сюжеттік суреттерді қарау.** Мақсат-міндеттер: суреттер бойынша сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру; балалардың сөздік қорларын, байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. Құралдары: жаз мезгіліне байланысты бейнеленген суреттер. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**
Серуенге дайындық	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.				
Серуен	Түскі уақыттағы бақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				

Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Салауатты өмір салты" туралы ата-аналармен әңгіме.	"Күн сәулесінен сақтанайық!" атты ата-аналарға жаднама.	"Жаздағы-дәрумендер" тақырыбында лэпбуктар әзірлеу.	Ата-аналар сұраныстары бойынша кеңес.	"Балалармен демалыс күнді қалай өткізуге болады?" тақырыбында кеңес.
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					

Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**14.08. - 18.08.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге байқап құю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету.	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту.	**Ойыншықтарды сөрелерге қою.** Мақсат-міндеттер: балаларға ойыншықтарды сөрелерге белгілі тәртіпте қою амалын игерту; тәртіптілікке деген ұмтылысты қолдау; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу.	**Асхана бойынша кезекшілік. (тәрбиешінің көмекшісімен бірге)** Мақсат-міндеттер: балалардың ересектерге көмектесуге, нұсқауларды нақты орындауға деген ұмтылыстарын ояту: ыдыс-аяқты үстел бетіне дұрыс қоюға машықтандыру.	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру.

	"Қуырмаш" саусаққа арналған жаттығу. Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр – қошақанға бар! Сен тұр – құлыншаққа бар! Сен тұр – лаққа бар! Сен тұр – бұзауқанға бар! Сен тұр – ботаңа бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат. **(сөйлеуді дамыту,**	**"Құлыншақтар шапшаң екен" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды тақпақты мәнерлеп айтуға тарту; артикуляцияны, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. **"Құлыншақтар шапшаң екен".** Мақсат-міндеттер: балаларды жаттығу сөздерін айта жүріп, мәтінге сай қимыл-қозғалыстарды жасауға дағдыландыру; артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, елестету қабілеттерін, жағымды эмоцияны дамыту. Құлыншақтар шапшаң екен, Шабуылмен шапқан екен. Тігідік-тігідік шабады,	**"Ненің төлі?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың төлдерін атауға дағдыландыру, білімдерін тиянақтау; есте сақтау, қабылдау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың және төлдерінің суреттері. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **"Суретті құрастыр" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бөлшектерден тұтас бөлік құрауға үйрету. Жануарлардың суреттерін бөліктерге бөліп, олардан тұтас бір	**"Ою саламыз" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ойлау, елестету қабілетін, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Зергер бала боламыз, (Екі алақанда ашу) Оюды саламыз: Бұлақ, (Қолдарды жұдырыққа жинап, ішке қарай бұрау) Дөңгелек, (Шеңбер салу) Ирек, (Толқындар жасау) Қанат, (Қос қолмен бұлғау) Гүлдер, (Алақандарды жайып, тігінен көрсету) Көбелек, (Қос	**"Лото "Жануарлар"" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: үй жануарлары мен жабайы жануарларды топтастыруға және жалпы атауларын атауға үйрету; зейінді, байқауды дамыту. Балалар берілген суреттерді топтастырады: үй жануарлары мен жабайы жануарлардың суреттері бойынша. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **"Қонжық орманда жүреді" қимыл жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды жаттығу сөздерін айта жүріп, мәтінге сай қимыл-қозғалыстарды жасауға

Таңертеңгі жаттығу	**"Қуыршақпен ойнаймыз".** Б.қ. тік тұру, аяқ алшақ, қуыршақ төменде; 1-2 қуыршақты алға ұстау, жоғары көтеру; (3рет) 3-4 б.қ. Аяқ алшақ, қуыршақ алда; 1-2 денені оңға, солға бұру, б.қ. келу; Б.қ. қуыршақты кеудеде ұстау. 1-4 алға еңкею - "Қуыршақтар билейді". 5-6 б.қ. келу; (3рет) Б.қ. 1-2- отырып қуыршақты еденге қою; 3-4 тік тұру. Қуыршақпен оңға, солға айналу (2реттен). **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Біз де" ойыны.** Мақсат-міндеттер: зерек болып, ойын желісіне белсенді қатысуға баулу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатынасушылар қаз-қатар отырады. Ойын бастаушы жиналғандардың алдына шығып, әңгіме айта бастайды. Егер бастаушы ойнаушылар қосылатын сөз айтса, басқалар "біз де" деп қосылып айтады да, балалардың қосылмайтын сөзі болса, "біз де" деп айтуға болмайды. Байқамай қосылып, әлгі сөзді айтып қалған бала ойынға қатынасушылардың тілегін орындап, айып тартады. Айыптан ән салып, не тақпақ айтып, не би билеп құтыла алады.	**"Сөздер тізбегі" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгілі топтама немесе ортақ тақырыпқа байланысты сөздерді тізбекке салып, арасында қайталамай, айтып ойнауға машықтандыру; сөздік қорын байыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңберге тұрады. Педагог белгілі тақырыпты ұсынады, балалар бір-бірінен соң кезекпен осы тақырыпқа (топтамаға) жататын сөздерді айтып жатады. Мысалы: үй жануарлары - ат, сиыр, ешкі, түйе және тағы басқа сөздер. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Айна" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ептілікке, шыдамдылыққа, зейінін қалыптастыруға машықтандыру, есту қабілетін дамыту. Балаларға ойын бастаушы әртүрлі қимылдар көтереді. Қалғандары сол қимылды айнытпай, дәл қайталауы тиіс. Екеуден жұптасып, бірі - айна, бірі - сондағы сұлба болып ойнауға да болады. Орындарын ауыстыра алады. **(дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)**	**"Ұшты, ұшты не ұшты?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ненің ұшатынын, ненің ұшпайтынын, аңғарымпаздыққа тәрбиелейді. Ойынға қатысушыларға бастаушының сөзін қалт жібермей бағып отыру шарт. Ұшатын құс не зат айтылса, қолдарын жоғары көтереді де, ұшпайтын зат айтылса тырп етпей отырады. Қателескен бала айып тартып тақпақ айтады не ән салады. Екі рет жаңылса айып шарты, ұлғая түседі. Бастаушы ойынды былай жүргізеді: Ұшты - ұшты сұңқар ұшты! Ұшты - ұшты қарға ұшты! Ұшты - ұшты арба ұшты! Ұшты - ұшты дауыл ұшты!	**"Тым-тырақай" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды, бірнеше бала шеңбер орнасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш - деп, Санаңдар! Бір, екі, үш! Ал, Тараңдар! Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша, балалар тез шеңбер құрып

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Менің сүйікті үй жануарым" Мақсат-міндеттер: Балалардың жалпы үй жануарлары туралы білімдерін толықтыру, пысықтау.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Сүйікті үй жануарым" Мақсат-міндеттер: Балаларда жіптен бір жанымен аттап секіру және қиғаш тақтайдың үстімен төрт тағандап, тізе мен саусаққа сүйеніп жаттығулар жасау техникаларын бекіту; оқу қызметін пысықтау; сап түзеп бірінің артынан бірі шеңбер бойымен арақашықтық сақтап, бағытты өзгертіп жүгіру қабілетін жетілдіру.	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Менің кішкентай мысығым" Мақсат-міндеттер: Балалардың үй жануарлары туралы білімдерін кеңейту; бірнеше бөліктерден мысық бейнесін құрастыруды, пішінін анықтауға үйрету; пішіндерді 2 бөлікке кесіп (шаршыны - үшбұрышқа), төртбұрышты дөңгелектеуге (бұрыштарды қиып) түрлендіру қабілетін қалыптастыру; қиялды, ұсақ және жалпы моториканы дамыту; үй жануарларына деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу.	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Біздің жанымызда не мекендейді?" Мақсат-міндеттер: Балаларға үй жануарлары (мысық, ит) туралы түсінік қалыптастыру, жануарлар денесінің бөліктері туралы білімді бекіту; балалардың сөздік қорын байыту (үй жануарларының сыртқы ерекшеліктері мен әдеттері), зейінді, жұмбақтарды шеше білуді дамыту; жануарларға деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Аңдар әлеміне саяхат" Мақсат-міндеттер: Берілген тапсырманы зейін қойып орындауға үйрету. Ойын арқылы балалардың қимыл іс - әрекетін дамыту. Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ұжым болып бірлесіп ойнауға тәрбиелеу.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Құмырсқаларды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларда құмырсқалар тіршілігі жөніндегі түсініктерді қалыптастыру; жәндіктер әлеміне деген қызығушылықты арттыру; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Педагог жүгіріп өтіп жатқан құмырсқаларға көңіл аударады. Құмырсқалардың бірігіп, бір ұяда мекендейтінін, өте шапшаң, еңбекқор, ұйымшыл жәндіктер болғандығын көрсету, түсіндіру. Құмырсқалардың күші өте мол екендігін,	**Алыстан, көшеде өткен ит немесе мысықты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балалардың үй жануарларына деген қызығушылықты арттыру; ит немесе мысықтың адам үшін пайдалы екендігін, үй жануарының пайдасы көру үшін, оны жақсы күту керектігін түсіндіру; қамқорлыққа тәрбиелеу. Егер мысық не ит осы күні көшеде көрінбесе, фото суреттерін тақтаға іліп, бақылауға болады. Балаларға ит пен мысықтың ұқсастығы мен айырмашылығын байқап айтуға ұсыну. Балалар білген үй жануарлары туралы	**Ауладағы құстарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларға құстарды алдымен көзбен көрмей, дыбыстарынан танып, атауға машықтандыру; құстардың тіршілігіне деген қызығушылықты арттыру; бақылағыштыққа тәрбиелеу; сөздік қорын молайту. Педагог балаларға бақылау алдында, құстардың дыбыстарын тыңдап, учаскіде қандай құстардың ұшып жүргенін айтуға шақырады. Балаларға: "Қарға қаркылдайды, торғай шырылдайды, сауысқан	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: балаларды, түрлі белгілерге қарап, желді бақылауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Балалар педагогтің сұрауы бойынша жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарға қарап желдің болғанын байқайды; желдің баяу не қатты соққанын, жылы не суық екенін айтады. Жұмбақ. Шаңдатып, шашыратып топырақты, Шайқап бұтақты, желпілдетіп жапырақты,	**Көлеңкені бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, еңбек дағдылары)** Мақсат-міндеттер: көлеңке құбылысына қызығушылықты ояту; көлеңкенің жарық, күнмен тікелей байланысын көрсету; бақылағыштыққа тәрбиелеу; жағымды эмоцияларды дамыту. Педагог көлеңкенің тек күн (жарық) түскенде пайда болатынын көрсетіп, түсіндіреді. Абай Құнанбайұлы Көлеңке басын ұзартып, Алысты көзден жасырса; Күнді уақыт қызартып, Көк жиектен асырса... Іс-тәжірибеде балаларға ұнаған

Серуеннен оралу	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Төсектегі жаттығулар. Ұйқыдан тұрғанда , бірден төсектен тұруға болмайды. Біртіндеп тұру қажет. 1. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін еркін шығару. 2. Балалар төсекте, арқаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. 3. Балалар төсекте, арқаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолдарын жанында ұстап, аяқтарын көтеріп велосипед тебу. Төсектен тұрғызу. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Не өзгерді?" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлауды дамыту, есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары" ойыншықтар жиынтығы. Ойын барысы. Педагог ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға қарауға ұсынады. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші балалардан көздерін жұмуларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып, жасырып қояды. Балалардан көздерін ашуды сұрап, не өзгергенін сұрайды. Балалар жауап береді. Ойын осылай жалғаса береді.	**"Қапшықта не бар?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың сипап-сезу қабілеттерін дамыту, сөйлеуді дамыту, балалардың сөздік қорын байыту. Құрал-жабдықтар: ойыншықтар. Ойын барысы. Тәрбиеші балалардың кез-келгенінен көздерін жұмуды немесе жабуды сұрайды және қапшыққа балаларға таныс ойыншық немесе зат салады. Ойыншылар тәрбиешінің не салғанын көреді, бірақ үндемеуі керек. Олар көзі жұмулы досына жасырынған затты сипаттап берулері тиіс. Бала қолын қапшыққа салып, ойыншықты сипап, оны табуы қажет. Егер	**"Қуыршақ бөлмесін жасаймыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: жиһаз және оның мақсаты туралы білімді бекіту. Құрал-жабдықтар: балалар жиһазының заттары. Ойын барысы. Тәрбиеші балаларға: "Алуа қуыршағына жаңа жиһаз сатып алды, бірақ ол оны бөлмеге қалай қою керектігін білмей тұр. Оған жиһаз қоюға көмектесейік". Тәрбиеші балалармен бірге үстелді ортаға қояды. Үстелдің қажеттілігі туралы, балалардан сұрайды. Мысалы, Әсем: Бұл үстел, біз оны бөлменің ортасына қоямыз. Қуыршақ онда тамақтанатын болады. Орындықты үстелдің жанына қою керек, ол оған	**"Не қалай дыбыстайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: келісілген сөйлеуді дамыту, сөздерді алдағы уақытта дұрыс үйлестіруге үйрету. Жануарлардың ойыншықтары: қораз,торай, балапан, мысық, күшік. Ойын барысы: Мұғалім балаларға дауысы арқылы жануарды анықтауды ұсынады. Тәрбиеші: Кукареку! Бұл не?. Әтеш. Ол не істейді? Ол шақырады. Хрю-хрю-хрю... Бұл не? Торай. Ол не істейді? Ол қорылдайды. Шиқ-шиқ! Бұл не? Балапан. Ол не істейді? Шиқылдайды. Кря-кря-кря... Бұл кім? Үйрек. Ол не	**"Домино", "Лото" үстел үсті ойындары.** Мақсат-міндеттер: ойлау қабілеттерін дамыту, ұқыптылық пен бастаған істі соңына дейін жеткізуді қалыптастыру. **(танымдық дағдылар)** **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың автобуста жүру ережелеріне баулу; жолаушы мен жолаушылар туралы түсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдар. Автобус салонын білдіретін үлгі, орындықтардың белгілі қатармен тізіліп тұруы; руль, билеттер

Балалармен жеке жұмыс	**"Жаңылтпаштар".** Мақсат-міндеттер: балаларды жаңылтпаштарды дұрыс әрі жылдам айтуға машықтандыру. Ойынның құрал-жабдықтары: жаңылтпаштар сюжеті бойынша суреттер. Ойын барысы: тәрбиеші балаларға жаңылтпаштарды айтады. Балалар оны дұрыс әрі жылдам қайталап айтуы керек. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Шеңбер бойымен" ойыны.** Мақсат-міндеттер: шеңберді құрып, шеңберді ойнай білуге баулу; зейінді, қабылдауды дамыту. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші ойыншылардың біреуін ойын бастаушы етіп белгілейді. Ол шеңбердің ортасында тұрады. Балалар тәрбиешінің көрсетуі бойынша мына мәтін сөзін айтып, оңға немесе солға жүреді. Әдемі шеңберде, Билейік кең жерде. Қолдармен ұстасып, Бәріміз жұптасып. Бірігіп достасып, Бір орында ұстасып, Осылай етіп істейік. Мәтінді айтып бітер кезде балалар қол созым қашықтықта тұрады. Ойын бастаушы қандай болмасын бір қимыл көрсетеді, шеңбер	**"Менің достарым" тақырыбындағы сюжеттік суреттерді қарау.** Мақсат-міндеттер: үй жануарлары туралы суреттер бойынша сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру; балалардың сөздік қорларын, байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. Құралдары: үй жануарлары және оларды күту тақырыбына байланысты бейнеленген суреттер. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**	**Көркем әдебиет шығармаларын оқу (жұмбақтар шешу, жаңылпаштар айту, ертегілер тыңдау).** Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**	**"Не ұқсайды" ойыны (балалар тобымен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: салыстыру дағдысын қалыптастыру. Балаларға сұрақтар қойылады. Балалар жауаптарын айтуға тиіс. Мысалы: "Доп сияқты дөңгелек не бар?" (Қарбыз, апельсин, алма және т. б.); "Қарғаға не ұқсайды?"; "Қант сияқты тәтті не бар?" және т. б.. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)**

Серуенге дайындық	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.				
Серуен	Түскі уақыттағы бақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Сұраныс бойынша кеңес өткізу.	"Күн, ауа және су - біздің достарымыз" атты жаднама әзірлеу.	"Тәні саудың-жаны сау" атты лэпбук жасау.	"Кешкі мезгілдегі баланың үйдегі әрекеті" тақырыбында жаднама.	"Менің сүйікті жануарым" атты фотоколлаж жасау.
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				

Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**21.08. - 25.08.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту. **(еңбек дағдылары)**	**Бөлме өсімдіктерін суару.** Мақсат-міндеттер: балаларға өсімдіктерге күтім жасау тәсілдерін үйретуді жалғастыру (күнге жақын өсімдіктерге суды көбірек құйып, көлеңкеде өсетіндерге байқап құю, қажеті бойынша суару), бөлме өсімдіктеріне ұқыпты қарауға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафта ойыншықтар мен құралдардың ретсіз тұрғанын байқап, тазалықты орнатуға тарту; еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**	**Кітаптарды көркем әдебиет бұрышына орналастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың кітаптарға ұқыпты қарау дағдыларын қалыптастыру, белгілі бір тәртіппен кітаптарды салу мүмкіндігін іс-тәжірибеде көруге машықтандыру. **(еңбек дағдылары)**	**Құрылыс материалдарын контейнерлерге жинап, салу.** Мақсат-міндеттер: балаларды құралдарды жинауда үнемшілдік тәртібін сақтауға тарту; басталған жұмысты соңына дейін жеткізуді қалыптастыру; балаларды ұқыптылыққа үйрету, жауапкершілікті тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**

	"Біз шығамыз сапарға" саусақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балаларды санамақты мәнерлеп айтуға, мәтіннің мәніне сай қимылдарды жасауға дағдыландыру; есте сақтау, түйсік, сөйлеу қабілеттерін, жағымды эмоцияларды дамыту. Біз шығамыз сапарға, Адымдаймыз қатарда: Бір-екі! Бір-екі! Адымдаймыз қатарда. Балалар саусақтардың ұшымен үстел бетін мәтін ырғағына сай соққылайды. **(сөйлеуді дамыту)** **"Жұбыңды тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: Ойыншылар қабырға бойында тұрады. Педагог әр балаға бір	**"Кім сені шақырды, тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: басқа баланың дауысынан тануды үйрену. Құрал: арнайы құрал керек емес. Ойын барысы: Балалар шеңбер жасап тұрады. Біреуі ортаға тұрып көзін жұмады. Тәрбиеші көрсеткен бала, ортада тұрған баланы дауыстап шақырады. Бала шақырған адамды дауысынан танып, табу қажет. Таныса шеңберге тұрады – шақырған бала ортаға тұрады. **(сөйлеуді дамыту)** **"Лото "Қысқы және жазғы ойын-сауықтар"" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жазғы және қысқы ойын-	**"Сиқырлы қапшық" дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды қолмен ұстап, сипап-сезу қабілетін дамыту. Тәрбиеші балалардың ортасына "Сиқырлы қапшық" әкеледі. Қапшықта жемістер, көкөністер салынған. Балалардың арасынан бір баланы таңдап алады. Ол бала көзін жұмып, қолын "сиқырлы қапшыққа" салып, кез келген затты таңдап алып, қолын "сиқырлы қапшықтан" шығармаған бойы сол затты сипаттайды. Түрін, түсін, дәмін барлығын айтып береді. Қалдалан	**"Бұлттар мен құстар" саусақ жаттығуы, жаңылтпаш.** Мақсат-міндеттер: балаларды мәтінінің ырғағына сай қимылдауға дағдыландыру; артикуляцияны, ой-қиялын жетілдіру, ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Бұлттар құстай ұшады, (Қолдарды қырынан қосып, саусақтармен бірге бұлғау, құстың ұшқанына еліктеу) Құстар бұлттай ұшады, Көк аспанда, биікте, (Аталған қимылдарды, қолдарды жоғары көтеріп, төмен түсіріп, орындау) Қанат жайып, ұшады.	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу (жаттау) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлең жолдарын мәнерлеп оқуға бейімдеу; артикуляцияны, есту, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Көркем сөз. "Зымыран". Биік-биік көк аспан, Көк аспанда сұр қыран. Сұр қыраннан озады Ғарыштағы зымыран. Басы үшкір, бұрыштай, Жылтырайды қылыштай, Күміс құстай зуылдап, Ұшып кетті зымыран. Д. Ахметова. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**

Таңертеңгі жаттығу	"Қуыршақпен ойнаймыз". Б.қ. тік тұру, аяқ алшақ, қуыршақ төменде; 1-2 қуыршақты алға ұстау, жоғары көтеру; (3рет) 3-4 б.қ. Аяқ алшақ, қуыршақ алда; 1-2 денені оңға ,солға бұру, б.қ. келу; Б.қ. қуыршақты кеудеде ұстау; 1-4 алға еңкею - "Қуыршақтар билейді"; 5-6 б.қ. келу; (3рет) Б.қ. 1-2- отырып қуыршақты еденге қою; 3-4 тік тұру. Қуыршақпен оңға, солға айналу (2реттен). **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Толқиды теңіз" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Балалар ойын алаңында айналып жүріп: "Толқиды теңіз бір, Толқиды теңіз екі, Толқиды теңіз үш, Толқиды теңіз төрт" - сөз жолдарын айтады. Тәрбиеші белгісі бойынша: Толқын мұз бол!"- дегенде балалар қозғалмай қалу керек. **(дене шынықтыру)**	**"Қатып қал" ойыны.** Ойынның мақсат-міндеттері: еркін қозғалыстарды дамыту. Көңілді және қозғалысты әуен ойнап тұр. Балалар секіріп және еркін әуен тактісіне қозғалады. Кенеттен әуен үзіліп қалады, балалар әуен тоқтағандағы қалыпта қатып қалады. Содан кейін 1-1,5 минуттан кейін әуен қайта жалғасады және балалар қозғалысты жалғастырады. **(дене шынықтыру)**	**"Кішкене өзен арқылы" ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінділікке, ептілікке, дене тепе-теңдігін ұстай білуге баулу. Тәрбиеші екі сызық сызады да (үйдің ішінде жіпті пайдалануға болады) балаларға: мынау – "өзен", - дейді; оның үстіне тақтайдан көпір (ұзындығы 2-3м, ені 25-30см) салады да балаларға: "Көпір арқылы жүруді үйренейік", - деп ұсынады. Балалардың бір-біріне соқтығыспай тек тақтайдың үстімен ғана жүруін бақылай отырып, тәрбиеші балаларға суға құлап кетпеуі үшін жай жүру керек деп ескертеді: балалар тақтаймен ары-бері 2-3 рет жүріп өтеді. **(дене шынықтыру)**	**"Мұқият бол" ойыны.** Мақсат-міндеттер: зеректікке, жылдам ойлау білуге бейімдеу. Балалар бір-бірінің артынан айналып, шеңбер жасап тұрады. Тәрбиеші шеңбердің жанында тұрады, оны барлық балалар көреді. Оның қолында 3 сурет: балық, тастар және балдырлар бар. Тәрбиешінің белгісі бойынша (ысқырық) балалар бір-бірінен кейін шеңбер бойымен қозғала бастайды. Тәрбиеші кезекпен суреттері бар карточкаларды көрсетеді: 1. Балықты көрсеткен кезде, балалар шеңбер бойымен қолдарын сермеп баяу жүгіреді. 2. Тастарды көрсеткенде, балалар тізелерін құшақтап	**"Ақ шамшық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды достыққа, зеректікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Балалар шеңбер бойымен отырады, ортаға "жүргізуші" шығарып, қолына сақина ұстатады. Балалар екі алақанын бір-біріне қабыстырып алға созады. Жүргізуші барлық балалардың алақанына сақина салған болып шығады. Сол сәт сақина тас алған бала орынан тұруы тиісті, "Сақина менде", - деп дауыстайды. **(дене шынықтыру)**

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Достық үйшігі" Мақсат-міндеттер: Балалардың бойына достық құндылықтарын сіңіруді жалғастыру; өзара татулық сезімдерін дамыту; достық туралы өлеңдерді қайталау.	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Татулық табылмас бақыт" Мақсат-міндеттер: Балаларда арқан бойымен жүру кезінде тепе-теңдікті сақтау; жылдам (10-20 метр) қарқында жүгіру; тізені биікке көтере отырып жүру дағдыларын жетілдіру; қимыл белсенділігін дамыту.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** С.Көбеев "Құстың ұясы" Мақсат-міндеттер: Балаларды әңгіменің мазмұны бойынша сұрақ қойып, дұрыс жауап беруге дағдыландыру; жағымды жағымсыз қылықтарды ажырата алуды үйрету; сөздік қорларын, тілін, шығармашылық қабілетін дамыту; құстарға қамқор бола білуге, жауапкершілікке тәрбиелеу.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** «Жаз» ұжымдық жұмыс Мақсат-міндеттер: Балаларды ұжымдық сурет салуды үйретуді жалғастыру, мезгілінің қызықтары жайлы түсініктерін қалыптастыру; дәстүрлі емес тәсілдермен сурет салу біліктіліктерін бекіту; көркемдік құрал-жабдықтарды таңдау біліктіліктерін дамытуды жалғастыру; нәтижелі ұжымдық жұмыс жасауға қызығушылықтарын арттыру; эстетикалық талғамдарын жетілдіру, ұжымдық қарым-қатынасқа тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Көңілді балалар" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыкалық аспаптарында ойнай отырып, мимика, пластик көмегімен музыкалық бейнені мәнерлі, эмоционалды түрде жеткізе білу қабілетін дамыту; әр түрлі сападағы материалмен тәжірибе жасау барысында шығармашылық қиял мен музыкалық сенсорлық қабілеттерді дамыту.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Жәндіктерді бақылау: (инелік, ара, маса, шыбын, көбелек) (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: шабындықта, бала бақша учаскесінде, ағаштарда, өзеннің айналасында жәндіктердің көп түрі болатындығы туралы балаларға айту. Түрлі қоңыздар, көбелектер, инеліктер, шыбын, ара, масалар туралы білімдерін бекіту. Олардың пайдасы мен зияны жөнінде ұғымды қалыптастыру.(арала р бал жинайды, өсімдіктерге зиянын тигізетін құрт-құмырсқаларды инеліктер жейді). Тақпақ. "Көбелектің жыры", Н. Айтов. Қанатымды бір	**Суды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балалармен суды ұқыпты пайдалану туралы түсініктерін қалыптастыру. Судың қасиеттері туралы білімдерін нығайту, температурасы әртүрлі болатынын айту, суда кейбір заттар батып кетеді, басқалары судың бетіне шығады. Бақылау барысы: балалардың назарын судың қасиеттеріне аудару: сұйық, әртүрлі температураға ие болуы мүмкіндігі (ыстық, суық). Су мөлдір, онда бәрі көрінеді. Ыстық күнде бассейнде су тез қызады. Тоғандағы, өзендегі, көлдегі су қызады,	**Кішкентай балаларды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балалардың жазда қалай киінетіндеріне назар аудару: жеңіл көйлектер, шолақ шалбар, бас киімдер – орамалдар, жеңіл қалпақтар(күннің көзі басты қыздырмас үшін), жазғы киімдер ашық түсті болуға тиіс екеніне көңіл аудару. Балалар арасында достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Ізгілік және қамқорлық сезімін тәрбиелеу. Тақпақ. "Іні", Е. Өтетілеуұлы. "Бір ісіме қапа ма", - Деп қарайды апама Сипаттырып басынан Еркелейді атама. **"Жұппен жарыса**	**Ауладағы адамдардың еңбектерін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: ересектердің еңбегіне деген қызығушылықты арттыру; байқағыштыққа, еңбекті қадірлеуге баулу. Бүгін біз сендермен ауладағы адамдардың жұмыстарын бақылаймыз. Жыл мезгілдеріне байланысты жұмыста әртүрлі болып келеді. Жазда қоқыстарды жинайды, ауланы сыпырады, гүлдерді суарады, шөп жұлады. Біз көмекші баламыз, Төзімді, ұқыпты боламыз. Шеберлікке жету үшін	**Қоңызды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: қоңыздың алуан түрлілігі туралы балалардың білімін жетілдіру. Қоңыз бақша және аулада ағаштардың жапырақтарына зиянын тигізетінін көрсету. Зиян келтірушілермен күрестің әдістерімен таныстыру. **Жұмбақ:** Ұшқанда өлең айтады, Қонғанда жер қазады. Мұны да ойлап көрейік, Шешуін кім табады? (Қоңыз) Шидім, шидім, шидім құс, Ши басына қонған құс. Қарқаралы қара құс,

Серуеннен оралу	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Төсектегі жаттығулар. Ұйқыдан тұрғанда , бірден төсектен тұруға болмайды. Біртіндеп тұру қажет. 1. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолын жанына созу, демдерін еркін шығару. 2. Балалар төсекте, арқаға жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. 3. Балалар төсекте, арқаға жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. 4. Балалар төсекте, арқаға жатып, қолдарын жанында ұстап, аяқтарын көтеріп велосипед тебу. Төсектен тұрғызу. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Не өзгерді?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды кеңістіктікті бағдарлай алуға үйрету, есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары" ойыншықтар жиынтығы. Ойын барысы: Тәрбиеші ойыншықтарды үстелге қояды, балаларға оларға мұқият қарауды талап етеді. Балалар олардың орналасуын есте сақтайды. Тәрбиеші балалардан көздерін жұмып, артқа қарауларын сұрайды. Сол кезде тәрбиеші бір ойыншықты алып тастайды. Балаларға сұрақ қояды. Қандай өзгерісті байқап тұрсыңдар деп.	**"Ненің дауысы?"дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері: балалардың есту қабілетін дамыту, оларды дұрыс айтуға үйрету. Ойын барысы: Тәрбиеші жануарлардың дауыстарын салады. Балалар қай жануардың дауысы екенін табулары қажет. Мысалы, тәрбиеші "ква-ква-ква" деп қатты дауыстап: "Бұл ненің дауысы дейді? Балалар "бақа" деп жауап береді. Содан кейін тәрбиеші басқа жануардың дауысын шығарады. Ойын осылай жалғаса береді. **(сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар, қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Матрешкаға қонаққа бару" ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін бекіту. Қарапайым матрешканы құрастыру. **(құрастыру)** **"Көліктерді гараждарға орналастыр" ойыны.** Негізгі түстердің күнделікті айтылуын қалыптастыру, түсі бойынша көліктерді айыра білуге үйрету. Негізгі түстермен боялған текшелер, аталған түстердегі ойыншық машиналар. Тәрбиеші балаларға машиналарды көрсетеді. Гараждың не үшін қажет екендігін балалардан сұрайды. Гараж қандай болуы тиіс?	**"Өз үйіңді тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тапсырма бойынша өз үйлерін табуға үйрету. Жылдамдыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Қажетті құралдар: биік және аласа үйлердің суреттері. Тәрбиеші балаларды екі топқа бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе “үйін” тағайындайды. Екі топқа да бірі биік, бірі аласа үйді көрсетеді де 1-топтағы балалардың үйі биік үйдің оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа үйдің сол жағы - деп белгілейді. Қай топ өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынның соңында әр топтың балаларын мадақтап отырады.	**"Қане, достар!" қимылды жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың дене мүшелерін жаттықтырып, бұлшық еттерін дамыту. Қане, достар, ерінбей, (Сұқ саусақты бұлғау) Түзу сапқа тұрайық! (Қол-аяқ түзу) Алға қарай, сүрінбей, (Орында, тізені биік көтеріп, марш басу, қолдармен сермеу) Қадам басып, барайық! (Орында, тізені биік көтеріп, марш басу, қолдармен сермеу) Ойыншықтарға биіктен (Қолдар биікке, аяқтар ұшында) Төмен қарай қарайық. (Отыру) Өсейік біз өрімдей, (Қайта түзу тұру, қолдар биікке)

Балалармен жеке жұмыс	**"Жазғы қызықтары" суреттер топтамасымен жұмыс.** Мақсат-міндеттер: балаларға суреттерге сәйкес шағын әңгімелер айтқызу, сөйлеуді, балалардың сөздік қорын дамыту; суреттер бойынша сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Көркем сөзді жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тақпақтың мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Қолғанат". Кіп-кішкене Қолғанат Отырмайды ол қарап. Ақылыңды ұғады, Көңіліңнен шығады. Қолғанат десе Қолғанат. Қалай тауып қойған ат! Н. Жанаев. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Не болады?" ойыны (балалар тобымен жұмыс).** Мақсат-міндеттер: сөйлеу, есте сақтау, заттарды қасиеттері бойынша жалпылауға үйрету. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды, балалар жауап береді. Мысалы: "Сары түсті не болады?" (балапан, күн және т. б.); "Ағашта не өседі?"; "Орманда не тұрады?" және т. б.. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**"Матрешкаға қонаққа бару" ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттарды мөлшері бойынша ажырата білу қабілетін дамыту. Қарапайым матрешканы (4 бөліктен тұратын) құрастыруды үйрету. **(танымдық дағдылар)** **"Үйшік" ертегісін сахналау.** Мақсат-міндеттер: Балалардың ертегілердің кейіпкерлеріне ролдеріне енуіне жағдай жасау, балалардың шығармашылық қабілеттерін дамытуды жалғастыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Қуыршақты серуенге киіндіріп, шығарайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: негізгі түстерді меңгеруге, киім атауын атай білуге және сөйлемде қолдана білуге дағдыландыру. Ойын құралдары: 4 түсті көйлек киген қуыршақтар: қызыл, жасыл, сары, көк. Ойын барысы. Тәрбиеші балаларға қуыршақтың серуенге шығатындығын, ол үшін қуыршақтың үстіндегі көйлегінің түсіне сәйкес бас және аяқ киімдерді таңдап алуға көмектесулерін сұрайды. Балалар түрлі түстердің арасынан өзіне қажетті киімдерді таңдап киіндіреді. **(сөйлеуді дамыту)**

Серуенге дайындық	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.				
Серуен	Түскі уақыттағы бақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Жәндіктер шаққан жағдайда..." жаднама.	Сұраныс бойынша кеңес.	"Жәндік шаққан жерді зарарсыздандыру шаралары" тақырыбында лэпбук жасау.	"Жазда өтті" тақырыбында жаднама.	Гербарийге жапырақтар, гүлдер жинау туралы әңгімелесу.
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					

Топ/сынып	**Ортаңғы топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**3 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**28.08. - 01.09.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Аквариумдағы балықтарды қоректендіру.** Мақсат-міндеттер: балыққа қамқорлық жасауды дағдыландыру (жемді үгітіп шашырату), аквариумдағы балықтың тіршілігіне қызығушылықтарын таныту. **(еңбек дағдылары)**	**"Топтың ішін ретке келтір".** Мақсат-міндеттер: балаларды ересектерге көмектесуге машықтандыру; шкафтарғы ойыншық және құралдардың ретсіздігін байқап, тазалықты орнатуға тарту; еңбек дағдыларын, ұқыптылықты қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**		**Бөлме өсімдіктерін күту.** Мақсат-міндеттер: балаларды өсімдіктерге ұқыптылықпен қарауға бейімдеу (құрап қалған жапырақтарды алып тастау), күтуге деген қызығушылықтарын ояту, ересектерге қолқабыс танытуға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	

	"Үйшікте кім тұрады?" ("Үйшік" ертегісі желісімен) үстел ойыны. Мақсаты: балалардың сөздік қорын байыту, есте сақтау қабілетін дамыту. Барысы. Педагог үйшік терезесінен ертегі кейіпкерлерінің суреттері бар суреттерді көрсетеді, балалар оларды атайды.	**Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы.** Мақсаты: артикуляцияны, сөйлеу, ойлау, есте сақтау, елестету қабілеттерін дамыту; денсаулықты сақтау қағидаларына баулу. **"Күнім, күнім..."** Күнім, күнім, қайдасың? Түннен бері шығасың. Сенімен бірге оянамын, Жылы нұрыңа шомыламын. Оянамын, жаттығамын, Балабақшаға барамын. Нұрыңа толған алаңға Достарымды шақырамын. Д. Ахметова. **"Лото" үстел ойыны.**		**"Лото" үстел үсті ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жеміс-жидек, көгөніс, гүлдер жайлы білімдерін дамыту және олардың өсіп-өнетін орындарын дұрыс атату. Ойын шарты: көгөністерді – бақшаға, жеміс-жидектерді – бауға, гүлдерді – гүлзарларға орналастыру. Үш үлкен карточка-бақша, бау, гүлзар бейнеленген, көлімдері 8×8см карточкалар және көгөністер, жемістер, гүлдер бейнеленген көлемдері 5×5см карточкалар. **(қоршаған ортамен таныстыру, танымдық дағдылар)**	

Таңертеңгі жаттығу	**"Орман алаңқайында".** "Күн шығады". Б.қ. - тік тұру, аяқ алшақ; 1-3 - қолды алға, жоғары көтеру; Б.қ. "Күнге жылынамыз". Б.қ. қолды артқа ұстау; 1-2 - қолды алға созып, алақанды ашып, саусақты қозғалту, иілу; 3-4 - б.қ. "Ағаштар қозғалады". Б.қ. - қол төменде; 1- қол жоғарыда; 2- оңға, солға иілу. 3-4 - б.қ. **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Кемпірқосақ" ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту. Балалар ортаға шығып түстерді айтады. Бір бала қарамай тұрып, қайсысы қандай түс айтқанын айтып береді. (	**"Тым-тырақай" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамуты. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер орнасында белгі санамақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір, екі, үш! Ал, тараңдар! Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша, балалар			

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Жазғы ойын-сауықтар	Жазғы ойын-сауықтар		Жазғы ойын-сауықтар	
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				

Серуен	**Көліктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: көліктер және олардың түрлері туралы білімдерін толықтыру, жүргізуші мамандығына қызығушылықтарын қалыптастыру. Бақылау барысы: Тәрбиеші көшеде кетіп бара жатқан көліктерге қарауды талап етеді. - Балалар, жеңіл көлік қай жерде жүреді. (Жерде, жолда жүреді.) - Бізге көлік не үшін керек? (жұмысқа, қонаққа, мектепке бару) - Балалар, көліктер әр түрлі болады. Көшеде біз көптеген көліктерді көреміз, көліктер ұзақ жол бойымен ағылып кетіп жатады.	**Құстарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: құстар туралы жалпы мағлұматтарды пысықтау; жылы жаққа ұшып кететін құстар туралы түсінікті игерту; қамқорлыққа, ұғымталдыққа тәрбиелеу. - Балалар, сендер қандай құстарды білесіңдер? - Құстар немен қоректенеді? - Жылы жаққа ұшып кететін құстарды білесіңдер ме? - Құстардың жазғы тіршілігі қандай? - Құстардың қандай түрлерін білесіңдер? - Құстар қандай дыбыс шығарады? біздің аулада ұшып жүрген құстардың арасында жыл құстары бар ма? Тақпақ.		**Ағаштар мен бұталарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: ағаштар мен бұталардың тірі табиғат екені туралы білімдерін бекіту табиғатты қорғауға тәрбиелеу Ағаштарды бұтағын, жапырақтарын қарау; кейбір ағаштар жапырақтарының пішіндері ұқсамайтынын байқату, қай ағашқа жататынын анықтату. **Еңбек әрекеті: балабақша ауласындағы сынған бұтақтарды жинау.** Мақсат-міндеттер: тазалыққа, қарапайым еңбек дағдыларына баулу. Педагог қауіпсіздік ережелері жайында ескерту керек. **"Өз ағашыңды тап"**	

Серуеннен оралу	Өз бетінше шешініп, жылдам киіну біліктіліктерін бекіту; балаларды аяқ киімнің бауын тағып, сырт киімнің түймесін ағыта білуді үйретуді жалғастыру.
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Балалардың беті мен қолын жуу, таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны құрыс ұстауды дағдыландыру. Тамақтанғаннан кейін бет пен қолды жуу. Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту, тамақтану, арақатынасу мәдениеті негіздерін дамыту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Керуеттегі жаттығулар Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Ұйқымызды ашайық "Самал жел" - іште жатып, қолдары дене бойында. Бастарын сәл көтеріп, жел соққанын келістіру: "Ф-ф-ф". "Желдің желпуі" - іште жатып, қолдары дене бойында, қолдарын екі жаққа созу. "Жел бұлттарды айдайды" - тізені құшақтап жату. Аяқты құшақтап денемен адына-артына тербелу. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Сөз ойла, тез ойла" ойыны.** Мақсат-міндеттер: дыбыстарды дұрыс, анық айтуға жаттықтыру, тілдерін дамыту. Құралдар: әртүрлі дыбыстар жазылған үнтаспа, дыбыстар иелерінің суреттері Ойын барысы. Тәрбиеші бір дыбысты тыңдатады. Балалар сол дыбысты және ненің дыбысы екенін ажырату қажет. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** **"Автобус" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың автобуста жүру ережелеріне баулу; жолаушы мен жолаушылар туралы түсініктерін тиянақтау; сыпайылыққа,	**"Қуыршақты серуенге шығарайық" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың киім-кешек және киіну тәртібі туралы білімдерін бекіту және нақтылау. Сөздік қорларын байыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Мозаика", "Басқатырғыш" үстел ойындары.** Мақсат-міндеттер: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. **(танымдық дағдылар)** **"Ойыншықтарды жөндейміз" рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойыншықтар жайындағы		**"Өз үйіңді тап" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды тапсырма бойынша өз үйлерін табуға үйрету; жылдамдыққа, шапшаңдылыққа тәрбиелеу. Қажетті құралдар: ағаштардың бейнесі; үйлердің суреттері. Тәрбиеші балаларды екі топқа бөліп, әр топтың ойнайтын орнын немесе “үйін” тағайындайды. Екі топқа да өсіп тұрған бірі биік, бірі аласа ағашты көрсетеді де 1-топтағы балалардың үйі биік ағаштың оң жағы, ал 2-топтағы балалардың үйі аласа ағаштың сол жағы - деп белгілейді. Қай топ өз үйлеріне тез барады. Ойын екі рет қайталанады. Ойынның соңында әр топтың балаларын	

Балалармен жеке жұмыс	**Тіл ұстарту: "Кім не істейді?"** Тасшы тас қалады, Басшы басқарады. Досшыл – дос табады, Қасшыл – қас табады. Төсшіл – төс қағады, Асшыл – ас бағады. Бәсшіл – бәстеседі, Мәсшіл – мәс теседі. **(көркем әдебиет)**	**Жұмбақтар, ертегілер, аңыздар оқу.** Халық ауыз әдебиетіне деген сүйіспеншіліктерін арттыру. **(көркем әдебиет)**		**"Күн" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қимылдарды жаттығу мәтінінің ырғағына сай орындауға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту. Алақанды ашамыз, Жарқын күнге қараймыз. (Балалар алақандарын алға созады, және ырғақпен жоғары-төмен бұрады) Бізге жылу бере ғой, Күш, қуатым тасысын. (Өздеріне шақырғандай саусақтарын қимылдатады) Саусақтарым жатпайды, Ешбір тыным таппайды.(Саусақтарын бүгіп, қайта ашады) Тук-тук, балғалар, (Еңкейіп, кезек-кезек	

Серуенге дайындық	Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.				
Серуен	Түскі уақыттағы бақылауды жалғастыру.				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Ата-аналардың сұранысы бойынша кеңес беру	Ата-аналарға арналған "Жаң оқу жылына дайындық шаралары" атты жаднамалары.		"Өзіне-өзі қызмет көрсете алу" тақырыбында кеңес беру.	

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Кіші топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**29.05 - 02.06.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				

Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)				**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: "Шешіну бөлмесіндегі шкаф ішіндегі тәртіп". (тәрбиешінің көмекшісімен бірлесіп)** Мақсат-міндеттер: балаларды әркімнің жеке өз киім шкафын ұқыпты, таза ұстауға үйрету: шкафты киімдер мен аяқ киімнен босату, дымқыл шүберекпен сүрту және қайтадан киім - кешекті ұқыптап бүктеп, тиісті орындарына орналастыру. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: табиғат бұрышындағы өсімдіктерге, өсімдіктердің топырағының қалпына көңіл аударту, егер топырағы құрғап кетсе, суқұйғышпен өсімдіктерді суару.** Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, қамқорлыққа тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**

				Саусақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың ұсақ қол моторикасын, жағымды эмоцияларды дамыту, ересекке деген сенімділікті арттыру. Көмекшілер көп менде, Күнде еңбектенеді. Тыным таппай күніге, Маған көмектеседі. Бір, екі, үш, төрт, бес, Демалайық, отыр тез. Әрлі - берлі қозғалды, Тырсылдатты жан - жақты. Бір, екі, үш, төрт, бес, Жұмысқа кіріс тез. **(сөйлеуді дамыту, сенсорика)**	**"Балабақша қалайық" құрастыру ойыны.** Мақсат-міндеттер: текшелер, кірпіштер, призмалар арқылы "балабақша" ғимаратын салуға ынталандыру; жазықтықты, кеңістікті бағдарлау, зейін, ойлау қабілеттерін дамыту. Балалар құрылыс материалдардан "балабақша" құрастырады. **(құрастыру, сенсорика)** **Сурет салудан ойын-жаттығу** "Түрлі-түсті кемпірқосақ" Мақсат-міндеттер: Мақта таяқшалары мен нүктелерді ""түрту"" тәсілі арқылы салуды, түрлі түстерді пайдаланып, олардың

Таңертеңгі жаттығу	**Тыныс алу, релаксация, сөйлеу артикуляциялық жаттығулары, ойын массажы элементтерімен таңғы жаттығуы.** Оянайық, тұрайық, Жаттығу орындайық. Терезені ашайық, Таза ауа жұтайық. Ауыртпайды ағзаны, Таза ауа пайдалы! **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**"Қолдарымызды тап-таза ғып жуайық" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жуу алгоритмін бекіту. **Көркем сөз.** Нан мен қасықты ал да, Тамақ ішуді баста! Тусипжанова-Шагирова А. Осы сөздерден кейін балалар таңғы асты бастайды. Таңғы ас кезінде педагог балалардың орындықтарда отыруын қадағалайды. Егер үстел басында отырған бала өз қалпын сақтамаса, педагог балаға жақындап, дұрыс отыруын сұрайды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық				**Балабақшадағы дұрыс мінез-құлық ережелері туралы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: қауіпсіздік, тазалық, әдептілік ережелерін есте сақтауға бейімдеу. Шашылған ойыншықтар біреудің құлауына, жарақат алуына себеп болуы мүмкін. Топтағы тәртіп тек тазалық үшін ғана емес, сонымен бірге қауіпсіздік үшін де қажет! Терезеге, үстелге және шкафтарға өрмелеуге, үстіне шығуға болмайды. Егер бірдеңені ала алмай, қолың жетпей жатса, тәрбиешіге өтініш білдір! Топта, жатын бөлмеде және қабылдау бөлмесінде жүгіру өте қауіпті: жиһаздың өткір, үшкір бұрыштары	**Балабақшадағы дұрыс мінез-құлық ережелері туралы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: балабақша ережелеріне бейімдеу; ережелерді қажет ретінде қабылдауға баулу. Шашылған ойыншықтар біреудің құлауына, жарақат алуына себеп болуы мүмкін. Топтағы тәртіп тек тазалық үшін ғана емес, сонымен бірге қауіпсіздік үшін де қажет! Терезеге, үстелге және шкафтарға өрмелеуге, үстіне шығуға болмайды. Егер бірдеңені ала алмай, қолың жетпей жатса, тәрбиешіге өтініш білдір! Топта, жатын бөлмеде және қабылдау бөлмесінде жүгіру өте қауіпті: жиһаздың өткір,

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет				**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Түрлі-түсті көпір" Мақсат-міндеттер: Балаларда гимнастикалық қабырғаға өрмелеп шығу дағдыларын дамыту; өз беттерімен бір-бірлеп өрмелеу арқылы қайтадан түсе білу дағдысын жетілдіру; гимнастикалық қабырғаға өрмелеп шығу икемділіктерін жетілдіру; қол, дене, аяқ бұлшық еттерін,ептілік қабілеттерін дамыту; оқу қызметінде белсенділіктерін арттыру. **Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Айжанға гүл шоғын жинауға көмектес" Мақсат-міндеттер: Гүлге деген танымдық	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** ""Түлкі мен ешкі" ертегісі" Мақсат-міндеттер: Балаларды ертегі кейіпкерлерінің іс-әрекетін мінез-құлқын айту барысындағы дауыс екпіннің құбылуын дұрыс қабылдай білуге; ертегінің мазмұнын түсініп, тыңдай білуге үйрету; ертегіге деген қызығушылықтарын арттыру; тілін, сөздік қорларын дамыту; шығарманың мағынасын түсіну, кейіпкерлердің өзара қарым-қатынасы негізінде адамгершілікке тәрбиелеу. **Музыкадан ойын-жаттығу** **"Қош келдің, жаз!"** Мақсат-міндеттер:

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен				**Ағаштар мен бұталарды бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: сырт келбетіне қарап, жапырақ құрылымына қарап ағаштар мен бұталарды ажырата білуге үйрету, өмірдегі сұлулықты көре білу және табиғатқа тамсана алу қабілеттерін қалыптастыру. **Дидактикалық тапсырма:** өсімдіктің бұтағы: жапырағы, гүлі, діңі/ қайда екенін көрсетші. Мақсат-міндеттер: өсімдіктердің бөліктерін ажырата білуге, түстерін ажырата алуға үйрету. **Дене шынықтырудан жеке жұмыс.**	**Күнді бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: жазғы табиғаттың жай-күйі туралы түсінік қалыптастыру. Маусымдық киім-кешек атауларын бекіту. Негізгі мазмұны: Жаз мезгілінде күннің қаттырақ қыздыратынына назар аударту, сол себептен балалар жеңіл киініп жүретінін түсіндіру. Күнге қарау оңай ма деген сұрақ қою. Неге? Ол жарық, сары, көзді аштыртпайды. Жазда көп адамдар күннен қорғайтын көзәйнек киеді, себебі күннің көзі қатты түскенде көздері ауырмас үшін. Көркем сөз. Күн күлімдеп

Серуеннен оралу	Балаларды жүйелі түрде шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне қоюға, қолдарын жууға үйрету.
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Ойын жаттығуы: Сылдыр, сылдыр, сылдыр су, Мөлдір суға бетіңді жу"". Мақсаты: дұрыс жуыну дағдысын қалыптастыру, баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл-күй тудыру. Көркем сөз. Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! Осы сөздерден кейін балалар таңғы ас ішуді бастайды. Таңғы ас кезінде педагог балалардың орындықтарда дұрыс отыруын қадағалайды. Егер үстел басында отырған бала өз қалпын сақтамаса, оған жақындап, дұрыс отыруын сұрау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақ табанның алдын алу үшін денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды жүзеге асыру. «Сылдыр, сылдыр, сылдыр су, мөлдір суға бетіңді жу» ойын жаттығулары. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)				**Жүк машинасы ойыншығымен ойнаймыз.** Мақсат-міндеттер: балалардың жағымды көңіл-күйге бөленуіне жағдай жасау; ойлауды, зейінді дамыту. Ойланбастан мысықты, Көлікке сап сырғыттық. Ыршып түсіп, төңкерді, Мысығымыз көлікті. Үйренбеген көлікке, Жануарды үркіттік. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Баулармен ойнатылатын ойындар** Мақсат-міндеттер: балалардың жағымды көңіл-күйге бөленуіне жағдай жасау; бау тағып үйрету; ойлау қабілетін, ұсақ саусақ моторикасын дамыту. Құрал-жабдықтар: түрлі түсті баулар Бауларды қолға аламыз, Әдемілеп тағамыз. Бауларды қолға алайық, Жаңа ойынды бастайық! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

Балалармен жеке жұмыс				**"Ғажайып дорба" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: ойыншық атауларымен сөздік қорларын толықтыру. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Отбасы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойында отбасылық өмірді шығармашылықпен сомдауға шақыру, екі кейіпкермен (анасы-қызы) сюжеттерде өзара әрекеттесу қабілетін қалыптастыру. Бір-бірімен өзара әрекеттесу және тіл табысу қабілетін дамыту. Педагог ойынға белсенді, кейіпкер ретінде қатысады. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық	**Жеке және ұжымдық қауіпсіздік сақтау туралы әңгімелері** (сөйлеу әрекетін дамыту үшін). "**Киімді бүктеуге үйрету" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: киімді дұрыс бүктеу қабілетін қалыптастыру. Балаларды өз киімдерін тануға, киімдерін атауға, оларды бірте-біртелік жүйесі бойынша киюге, шкафты белгісі (сурет) арқылы табуға, заттарды шкафқа ұқыпты жинауға үйрету.				

Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)				Ата-аналарға арналған кеңестер. "Бала белсенділігі - оның денсаулығының кепілі."	"Жайдары жазғы күндер" фото көрмесі.
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Кіші топ**				

Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**05.06. - 09.06.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	"Күн тәртібі және оның бала өміріндегі маңызы" тақырыбында ата-аналармен әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Ұйымдастырылған іс-әрекетіне құрал-жабдықтар мен материалдар дайындау.** Мақсат-міндеттер: берілген тапсырмаға көңіл аударуға бейімдеу, оқу іс-әрекетіне арналған материалдар мен жабдықтарды ұқыпты орналастыруға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**Табиғат бұрышындағы бақылау.** Мақсат-міндеттер: табиғат бұрышындағы өсімдіктердің күн сәулесінде тұрғанына назар аударыңыз; күн адамға ғана емес, өсімдіктерге де қажет екенін; өсімдіктердің жапырақтары күн сәулесінде жарқырайтынына назар аударту. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма: құрастырмақтардың бөліктерін қорапқа ұқыптап жинату.** Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. Құрастырмақтардың қорапқа жиналуына назар аударту; бөлшектер шашырап жатса, қорапқа сыймайтынын түсіндіру. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма: "Ойнап болғаннан кейін топ ішін жиыстыру".** Мақсат-міндеттер: балаларда саналы түрде тәртіпке деген ұмтылысты, ойыннан кейін ойыншықтарды жинау әдетін қалыптастыру, жұмыс жоспарын құра білу, алдағы іс-әрекетке қажетті материалдарды таңдай білуге үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**Бөлме өсімдіктерін бақылау.** Бөлме өсімдіктері отырғызылған ыдыстардағы топырақтың құрғақ екендігіне назар аударту, сол себептен өсімдіктерді су құйғышты пайдаланып суару керек. Мақсат-міндеттер: бақылағыштыққа тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**

	"Сылдыр, сылдыр, сылдыр су" саусақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: көркем сөз арқылы балаларды жуыну тәртібімен таныстыру; жағымды эмоцияларын тудыру. Сылдыр, сылдыр, сылдыр су, Мөлдір суға бетіңді жу. Жусаң таза болады, Беті - қолың, маңдайың. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Салғыш ойыншықтармен" ойындар.** Мақсат-міндеттер: салғыш ойыншықтағы ойықтардың пішіндеріне сай ұсақ бөлшектерді салуға дағдыландыру; ойын, зейінін, қабылдауын, ұсақ қол моторикасын дамыту. Әр ойыққа кескіні бойынша сәйкес суреттерін тауып салу. Балалардың жағымды көңіл-күйге бөленуіне мүмкіндік жасау; ойлау қабілетін, зейінін, қол моторикасын дамыту. Не боп қалды? Не боп қалды? Пішіндер шашылып қалды! Қане, жылдам	**"Ойыншық мысықпен ойындар".** Мақсат-міндеттер: балаларды көркем сөйлеуді тыңдауға, мысықтың мінез-құлқын бақылауға, педагогтің қимылына еліктеуге және өлеңге эмоционалды жауап беруге тәрбиелеу. Мысық, мысық, мысығым, Жолға отырма, пысығым. "Тәй-тәй" басқан бөпешім, Жолдан өтем демесін. Сенен аттай алмайды, Құлап қалып жүрмесін! Тусипжанова-Шагирова А. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Менің туған қалам" иллюстрациясын қарастыру.** Мақсат-міндеттер: балаларға туған өлкесі, мекен орны жайлы ұғымдарын қалыптастыру; қабылдау, зейін, сөйлеу қабілетін дамыту. Суретте бейнеленген қаланың көрікті жерлері туралы әңгімелер. **(сөйлеуді дамыту)** **"Қалашық құрастырамыз" ойын атрибуттары.** Мақсат-міндеттер: арнайы "лего" құрылыс бөлшектерінен қарапайым құрылыстарды қалауға баулу; ұсақ қол моторикасын, кеңістікті бағдарлау қабілетін дамыту.	**"Үй құрастырамыз" құрастыру ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың қиялын, зейінін, отбасына деген сүйіспеншілік сезімдеріне тәрбиелеу. Ойын атрибуттары: "Лего" немесе ағаштан жасалынған құрылыс ойыншықтары. Педагог әр балаға өз үйін құрастыруды ұсынады. **(сөйлеуді дамыту)**

Таңертеңгі жаттығу	**Тыныс алу, релаксация, сөйлеу артикуляциялық жаттығулары, ойын массажы элементтерімен таңғы жаттығулар.** Оянайық, тұрайық, Жаттығу орындайық. Терезені ашайық, Таза ауа жұтайық. Ауыртпайды ағзаны, Таза ауа пайдалы! **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл-күй тудыру.** **Көркем сөз.** Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! Балалардың беті-қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Мақсат-міндеттер: ас ішу мәдениетімен таныстыру; қасық, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету; ас-су ішкенде сөйлемеуге шақыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Менің қалам" тақырыбындағы иллюстрациялық суреттерді қарастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың туған мекені жайындағы ұғымдарын қалыптастыру; көрікті жерлерді есте сақтауға ынталандыру. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Не артық?" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: белгілі топтамаға жатпайтын затты байқап, атауға бейімдеу; ойлау, зейін қабілеттерін дамыту. Құралдар: ойыншық-заттар немесе заттардың суреттері (құмсалғыш, қалақша, құм салатын пішін, алма, су құйғыш) **(сөйлеуді дамыту)**	**Мнемотехнике бойынша қала туралы тақпақ жаттау.** Мақсат-міндеттер: зейін, қабылдау, есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. Тақпақты картотека мазмұнынан (қала, ауыл, өлке туралы) алу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Менің қалам" тақырыбындағы иллюстрациялық суреттерді қарастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың туған мекені жайындағы ұғымдарын қалыптастыруды жалғастыру; көрікті жерлерді есте сақтауға ынталандыру. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Туған жер, ел, қала туралы мақал - мәтелдер жаттау.** Мақсат-міндеттер: туған жеріне деген қызығушылықты, сүйіспеншілікті қалыптастыру; байланыстырып сөйлеу негіздерін салу. Туған жердің күні де ыстық, түні де ыстық. Туған жердің тасы да таныс. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Аулада доппен ойнаймыз" Мақсат-міндеттер: Балаларға допты екі қолымен ұстап, бір-біріне домалату жаттығуларын жасау кезіндегі іскерліктерін жетілдіру; допты тура көздеп, бір бағытқа домалата білу дағдысын дамыту; қол мен саусақ бұлшықеттерін дамыта отырып, жаттығуларды ынтамен жасауға қызығушылық қабілеттерін арттыру; бір-біріне деген сенімділік сезіміне тәрбиелеу.	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** ""Құмсалғышта" атты сурет бойынша әңгіме құрастыру" Мақсат-міндеттер: Жыл мезгілдерінің ауысуы, жаз және оның белгілері туралы түсініктерін қалыптастыру. Сөздік қорын сөздік ойындар мен жаттығулар арқылы байыту, қалыптастыру, кеңейту және нақтылау (шелек, қалып, қалақша, тиегіш, торт, үй, терезе, есік, бақбақ, күн; қызыл, сары, жасыл, көк, үлкен, кішкентай; көп, азырақ; құю, салу, жасау , тасымалдау; жылы); «Құмсалғышта» картинасы туралы тұтас қабылдауды қамтамасыз ету; "Қарым-қатынас	**Сенсорикадан ойын-жаттығу** "Күн сәулесіне саяхат" Мақсат-міндеттер: «Тар», «кең», «ұзын», «қысқа» ұғымдарын нығайту; кеңістіктегі ойлау мен бағдарлауды дамыту.	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Өзен үстіндегі әдемі көпір" Мақсат-міндеттер: Кесек саз балшықты кішкентай бөліктерге бөліп алып, екі алақанның тура қозғалысымен жаюды дамыту; балалардың мүсіндеуге қызығушылығын арттыру; ойын негізінде, пластикалық материалдардан, саз балшықтан, көпірдің қарапайым жобасын жасау; саз балшықтың қасиеттерімен таныстыру (жұмсақ, икемді); балалардың бойында қайырымдылықты, ілтипаттылықты дамыту; мүсіндеу барысында саз балшықты ұқыпты пайдалануға үйрету.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Менің қалам" Мақсат-міндеттер: Балаларды жолда жүру ережелеріне сәйкес бағдаршамның атқаратын қызметімен таныстыру. Ойын арқылы балаларға жолда жүру ережелерін үйрету. Көше, жол, жаяу адам жүретін жол мен көліктер туралы түсініктерін жетілдіру. Музыкадағы бейнелерді ажыратуға үйрету. Әннің ширақ, сергек, сабырлы сипатын ажырата білуге тәрбиелеу.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: "жел" деген түсінікті қайталау, ағаштардың арасындағы байланысты ашу, желді күні ағаштардың жағдайы туралы түсіндіру. Негізгі мазмұны: ағаштардың қозғалып, майысқанын, иілгенін бақылау, ағаштардың бұлай істеуінің себебі не екенін сұрау. Қандай жел соғып тұр: суық, жылы? Жылдың төрт мезгілінде болатын желдің түрлерін еске түсіру. Көркем сөз. Тентек желді көріп ем, Бізге қыдырып келген! Терезеден гу етіп, Есіктері сарт етті.	**Жаңбырды бақылау (ауа-райына байланысты). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жазғы маусымдық белгілерді, жансыз табиғатта болып жатқан өзгерістерді бекіту, жаңбыр сияқты құбылыспен таныстыруды жалғастыру. Негізгі мазмұны. Бірінші жазғы жаңбырды бақылау. Жаңбыр тамшылары үлкен және жиі болатындығына назар аударту. Терезелерге тамшылап тұрған тамшыларды тыңдату, судың тамшылап ағып жатқанына қарау. Асфальттағы көлшіктер қандай? Көркем сөз. Жаңбыр, жаңбыр, жау-жау,	**Ағаштар мен бұталарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: бұталар мен ағаштар туралы білімдерін бекіту, ағаштар мен бұталар арасындағы ұқсастық пен айырмашылықтарын ажырата білуге үйрету, ағаштар мен бұталарға ұқыпты, қамқорлықпен қарауға үйрету. Негізгі мазмұны: балалардан балабақша аумағында қандай ағаштар мен бұталар өсетіндігін сұрау. Ағаштың бұтадан айырмашылығын сұрау. Ағаштың бір діңі бар, бұтаның діңі жоқ. Ағаш бұтадан биік. Көркем сөз. Ағаштарға қамқорлық жасайық, Жапырақ пен	**Аспан мен бұлттарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: "бұлт" түсінігін ұғындыру, ауа-райының бұлттармен байланысы. Негізгі мазмұны. Бұлтты күні балалардан аспаннан не көріп тұрғандарын сұрау. Бұлттардың үнемі қозғалыс үстінде болатынына назар аударту: кейде қалықтайды, кейде баяу қозғалады, кейде, тез қозғалады. Олар қандай? Аспанда бұлттар пайда болған кезде, олар Күннің бетін жауып, күн соншалықты ыстық болмайды. Энциклопедиялық мәліметтер: Бұлттар пішіндеріне қарай негізгі үш түрге бөлінеді:	**Гүлдеп тұрған өсімдіктерді бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды кейбір гүлдейтін шөптесін өсімдіктермен таныстыру. Гүлдердің пайдасы туралы айтып, олардың құрылымымен танысу. Өсімдіктерге күтім жасауды үйрету. Негізгі мазмұны. Өсімдіктерді қарастыру, түстері мен пішіні қандай екенін сұрап, гүлден басқа қандай бөліктері бар екенін анықтау. Гүлдерге қамқорлық етуге, жұлмауға, басып кетпеуге үйрету. Жұмбақ жасыру. Жапырағын ұстасаң, Асты суық, Жылы үсті,

Серуеннен оралу	Балаларды жүйелі түрде шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне қоюға, қолдарын жууға үйрету.
Түскі ас	**Баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл-күй тудыру.** **Көркем сөз.** Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! Балалардың беті-қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Мақсат-міндеттер: ас ішу мәдениетімен таныстыру; қасық, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету; ас-су ішкенде сөйлемеуге шақыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**
Күндізгі ұйқы	Мақсат-міндеттер: дәретханаға бару, жуыну, киімдерін бүктеу, тыныш ұйықтау сияқты белгілі бір рәсімдерді сақтай отырып, ұйқыға өзін-өзі дайындау дағдыларын қалыптастыру. Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Ұйықтар алдында шешінгенде, орындықтың арқалығына көйлек немесе жейделерін ілгізіп, ал орындықтың өзіне шалбарын, етектерін бүктеп қойғызу. **"Әлди - әлди" әні.** Көзімнің ағы-қарасы, Жүрегімнің парасы, Уайым-қайғы ойлатпас, Көңілімнің сапасы. Айналайын, шырағым! Көлге біткен құрағым! Маңдайдағы құндызым, Аспандағы жұлдызым. **(көркем әдебиет)**

Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Оятпақ. Төсекте жатып керіліп-созылу, жаттығу жасау, өзін-өзі уқалау.** Балалар әуезді музыка әуенімен оянады, содан кейін кереуеттің үстінде жатып, 5-6 жалпы даму жаттығу орындайды. Басты оңға, солға бұру. Қолды, ішті, аяқты, өкшені жеңіл сипау. Екі аяқтың тізесін бүгіп, екі қолмен құшақтау және біртіндеп түзету. **"Көңілді аяқтар" жаттығуы.** Аяқтарды биік көтер, міне былай, Топ, топ, топ! Көңілдірек! Биігірек! Міне былай: Хоп, хоп, хоп! Қоңыраулар сыңғыр-сыңғыр, Қатты-қатты , сылдыр-сыңғыр! Шап жүйрігім, шап-шап, Тпру - ру -у, тұлпарым: Тоқтат! Тоқтат! Шынықтыру шаралары. Дымқыл сүлгімен сүртіну. Жалпақ табандылықтың алдын алу мақсатында денсаулық кілемшелерімен жүру. **Мәдени-гигиеналық дағдыларды жүзеге асыру жайындағы білімдерін бекіту.** **"Сылдыр, сылды, сылдыр су" ойын жаттығуы.** **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Қасықты оң қолға ұстау, ерінмен жайлап тамақтану, ересектердің көмегімен тамақтану дағдыларын қалыптастыру. «Аю анасы қонжықты қалай дұрыс тамақтануға үйретті» ойын жағдаяттары. «Алақай, алақай», «Катя біздің ақылды» тақпақ-жаттамақтары.

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Қала саламыз" құрылыс материалдарымен кілемде ойнайтын ойындар** Мақсат-міндеттер: құрастыру іскерліктерін дамыту, бірге ойнау. **(сөйлеуді дамыту)** **"Көлік жүргізушілері" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жүргізуші мамандығымен таныстыру. Балаларды ойын арқылы қарым-қатынас орнатуға үйрету. Екі кейіпкермен өзара әрекеттесу қабілетін қалыптастыру (жүргізуші - жолаушы). Балаларды белгілі бір рөл үшін өз атрибуттарын табуға талпындыру. Еңбек тапсырмасы: ойын сөресіне	**"Үй құрылысы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың түрлі ғимараттар құрылысына қатысатын мамандар туралы білімдерін бекіту, кеңейту; өнімді қарым-қатынасқа, жауапкершілікке, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Құрал-жабдықтар: ұрылыс материалдары, қағаз парақтары, қара қарандаштар, сызбалар, ойыншық жүк көлігі, құрылысқа қажетті ойыншық құрал-саймандар (балға, бұрағыш, тістеуік, және т. б.). **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Шалқан үлкен болып өсіпті» театрландырылған ойын.** Орыс халық ертегісі. Мақсат-міндеттер: ертегілер әлеміне деген қызығушылықты арттыру; сөйлеу қабілеттерін дамыту. Балаларға ертегі оқу. Көрнекі бейнені пайдаланып, әңгіме тыңдауға жаттықтыру. Паннода немесе үстел бетінде ертегіні сахналау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Біздің аулада" ойын жағдаяты.** Мақсат-міндеттер: балаларда жағымды эмоциялар тудыру; әсерлерін байыту; ойынға деген қызығушылықтарын арттырып, ересек адамның дауыс интонациясына	**"Дәм татқызу" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын жоспарын жүзеге асыру қабілетін дамыту. Балалардың белгілі бір рөлге арналған атрибуттарды өз бетімен таңдау әрекеттерін қолдау; ойын ортасын жетіспейтін заттармен, ойыншықтармен толықтыру. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **Кинетикалық құммен танысу.** Мақсат-міндеттер: балалардың ұсақ қол моторикасын, ойлау, елестету, түйсік қабілеттерін дамыту. Құмды зерттеу үрдісінің өзі бірнеше сағатқа созылуы мүмкін.	**"Мәреге жақында" ойыны.** Мақсат-міндеттер: зейінді, есте сақтауды және бақылауды дамыту. Балалар сапқа тұрады. Олардан 10-15 қадам жерде педагог мәре сызығын сызып, оның қасында тұрып дауыстап санайды. Балалар мәре сызығына адымдап бара бастайды. Егер педагог үнсіз болса, олар тоқтайды, аяғын қояды. Тоқтамай, қосымша қадам жасап қойған ойыншы сызықтың соңына қарай қайтады. Зейін қойып тыңдай отырып, балалар мәре сызығына қарай жүре береді. Барлық қашықтықты өтіп болғаннан кейін, педагог ең зейінді және жинақы балаларды мақтайды.

Балалармен жеке жұмыс	**"Қуыршақтар" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: әр түрлі ыдыс-аяқ түрлері туралы білімдерін бекіту, ыдыс-аяқты мақсатына сай пайдалану дағдысын қалыптастыру. Тамақтану кезінде өзін-өзі ұстау мәдениетіне тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Тақпақ.** Балабақшаға келеміз, Түрлі ойыншықтар көреміз. Паровоз, кеме, қуыршақ, Балаларды күтіп тұрады. "Радио" дидактикалық ойыны. Мақсаты: зейінді болу, ең маңызды белгілерді есте сақтау қабілетін дамыту. - Сен баратын топтың аты қалай? - Көмекші мен тәрбиешілердің ата-жөні қалай? - Таңертең біз топта не істейміз? Кешкілікте? Түскі ас кезінде? - Біздің топтағы қыздардың есімдері кім? - Ұлдардың ше? - Сенің атың кім? Сенің анаң сені қалай атайды? Әжең ше? **(сөйлеуді дамыту,**	**"Түстер мен пішіндер" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: заттардың геометриялық пішіндері мен көлемі, түсі туралы түсініктерін бекіту. Құралдары: түрлі түсті геометриялық пішіндер; ойыншықтар. **(сенсорика)**	**"Шаршылардан мұнара құрастыру" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: көлемі, түсін ажырату, кеңістікті, жазықтықты бағдарлау қабілеттерін дамыту. Көркем сөз. Гүл бөлеп, хош иіске атырабын, Ағаштар жайып салды жапырағын. Самал жел сыбырласа, сыр ұрласа, - Өзенде мың бұралып жатыр ағын. Фариза Оңғарсынова **(сөйлеуді дамыту)**	**"Кім шақырды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: есту зейінін дамыту, құрдастарына деген достық қатынасты, бірге ойнауға деген ықыласқа тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту)**

Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттер: жапсырмасы бар қапсырмалы аяқ киімді шешіп тағу дағдыларын қалыптастыру, басқа да қапсырма түрлерін қолдана білуге жаттықтыру. Аяқ киімдерін киіп, ересек адамдардың көмегімен түймелерін тағу және киімдерін шкафқа ілу дағдыларын қалыптастыру. Қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстау мәдениетін сақтауға үйретуді жалғастыру.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Менің үйім - менің отбасым" атты тақырыпта ата - аналармен әңгімелесу.	"Отбасындағы еңбек тәрбиесі" атты тақырыпта ата-аналармен әңгімелесу.	Кеңес: "Күн тәртібі және оның бала өміріндегі маңызы".	"Бала демалысын дұрыс ұйымдастыру" тақырыбында ата-аналарға арналған кеңес.	"Жайдарлы жазғы күндер" фото көрмесі.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Кіші топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**12.06. - 16.06.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Табиғат бұрышындағы бақылау:** табиғат бұрышындағы өсімдіктердің күн сәулесі түсетін жерде тұратындығына ; күн адамға ғана емес, өсімдіктерге де қажет екендігіне; өсімдіктердің жапырақтары күн сәулесінде жарқырайтынына назар аударту. Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма: жапырақтарды шүберекпен сүрту. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырмалар: "Біз дымқыл шүберекпен топ бөлмесіндегі және жатын бөлмесіндегі терезелердің алдарын сүртеміз".** Мақсат-міндеттер: балаларды сумен жұмыс кезінде келесі ережелерді сақтауға үйрету: жеңшелерді киіп, матаны сулап, құрғатып сығу, егер кір болса, оны сумен шаюға. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма: "Орындықтарды орындарына қоямыз".** Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру; тапсырманы тез, дәл орындау. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма: құмды бір жерге үйіп, құмсалғышқа апарып салғызу.** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін жүзеге асырумен таныстыру. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма: орындықтардың бетін дымқыл шүберекпен шаңнан сүрту.** Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттеріне баулу. **(еңбек дағдылары)**

	Тақпақ жаттау жаттығуы. Мақсат-міндеттер: балалардың есте сақтау, ойлау, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Алақай, алақай, Құймақ пісті балақай! Терезеге қояйық, Тезірек суытайық. Торғайлар ұшып келді, Құймақтан шоқып жеді. Қатты қағып қанатты, Бастарына қоныпты! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **"Қалашық салу" ойыны.** Мақсат-міндеттер: арнайы "лего" немесе ағаш материалдарынан құрылыс бөлшектерінен қарапайым құрылыстарды	**"Балабақшаға келе жатқанда мен не көрдім?" тақырыбындағы бақылау.** Мақсат-міндеттер: тақырып бойынша сөздік қорларын белсендіру. Педагог балалардан балабақшаға келе жатқан жолдарында не көргендерін айтуды сұрайды (көп көліктер, балалар, автобустар, бағдаршам және т.б.). **(сөйлеуді дамыту)** **"Шарды қалқып ал" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың қосымша заттармен белгілі әрекеттер жасауға бейімдеу; ұсақ қол моторикасын, ұқыптылықты,ептілікті дамыту. Сумен ойын әрекеттерін	**"Жаңбыр" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: сөздердің айтылу жылдамдығын ажырата білуге үйрету, "тырс-тырс-тырс" деген сөздерді айтқызу, сонымен қатар әр түрлі қарқынмен: баяу, орташа, тез айтуға болады. Төбеге тамшылар тамып жатыр. ("Тырс-тырс-тырс" деген дыбыстарды орташа ырғақта айтып, дыбыстайды.) Балалар қайталайды. Жаңбыр жаңадан жауа басталған кезде оның тамшылары сирек тамып, басқаша тырсылдатады. ("Тырс-тырс-тырс" деген дыбыстарды баяу, созылыңқы ырғақта,	**Тақпақ жаттау жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың есте сақтау, ойлау, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Сылдыр - сылдыр - сылдыр су, Су шүмектен ағып тұр. Жарқылдайды, жылтырап, Жуынуға бұйырат! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Қуыршаққа киім таңдап берейік!" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды киім-кешектерді атауға, ұлдар мен қыздарға арналған киімдерді ажырата білуге, қуыршақты бірте-бірте жүйе бойынша киінуге үйрету.	**"Кәмпитті орамға орап көрейік" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: қол қимылдарының дәлдігін, зейінді дамыту. Құрал-жабдықтар: кішкентай текшелер, цилиндрлер, шарлар, қағаз. Балаларға бір кішкентай текше, кішкене цилиндр және доп ұсынылады. Сіз «кәмпит» жасау үшін оларды қағаз бөліктеріне орауыңыз керек. Текшені ирис сияқты барлық жағынан орауға болады. Балалар өздері бастамашы бола алады: «кәмпиттерді» қалағанынша орап алады. Сіз кәмпиттер орамасының бірнеше суретін

Таңертеңгі жаттығу	**Тыныс алу, релаксация, сөйлеу артикуляциялық жаттығулары, ойын массажы элементтерімен таңғы жаттығулар.** Тобымызда күн сайын, Жаттығу орындайық. Тәртіп бойынша ғана, Жаттығу орындалады: Барлығымыз отырып, Барлығымыз тұрамыз. Оңға - солға бас бұрып, Керіліп, айналамыз. Бір - біріңе жымиып, Күлімсіреп қараңдар! Ешқашан қабақ түйіп, Достарға қарамаңдар! Тусипжанова-Шагирова А. **(дене шынықтыру)**

Таңғы ас	**"Қолдарымызды тап-таза ғып жуайық" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: жуу алгоритмін бекіту. Тамақ ішу мәдениетімен таныстыру. Қасықты, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету. Тамақтанғанда, шай-су ішкенде сөйлемеу. Тамақ ішкеннен кейін қолды және бетті жуғызу. Көркем сөз. Сабынымды аламын, Алақанға саламын. Көпіртемін жақсылап, Қолды жуам мұқият. Білек, бетті, мойынды, Жуамын да, сүртемін. Тап - таза, көңілді боп, Мен үнемі жүремін. Тусипжанова-Шагирова А. Осы сөздерден кейін балалар таңғы асты іше бастайды. Таңғы ас кезінде педагог балалардың орындықтарда дұрыс отыруын қадағалайды. Егер үстел басында отырған бала өз қалпын сақтамаса, оған жақындап, дұрыс отыруды сұрау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Мен демалыс күндерімді қалай өткіздім".** Мақсаты: тақырып бойынша сөздік қорларын белсендіру (демалыс күндері, көңілді, тату, қызықты); қойылған сұрақтарға жауап беруге бейімдеу.	**"Айналамыздағы су" тақырыбында әңгімелесу.** Мақсаты: балаларды "су" жалпы түсінігімен таныстырып, Жер бетінде судың қандай күйлерде кездесетіні жайлы жалпы түсінік беру. Әңгімелесу кезінде глобусты көрнекі құрал ретінде қолдануға болады. Балаға біздің ғаламшарымыз құрлықтан қарағанда, көп бөлігі судан тұратынын көрсету. Өзен - көлдердің суы тұщы, дәмсіз, ал теңіздердің суы тұзды болатынын түсіндіру. Сондай-ақ, осы әңгіме кезінде балаға судың қайдан келетінін түсіндірген жөн. Сумен тәжірибені көрсету: су мөлдір, дәмі жоқ, иісі жоқ; су	**Таңғы сәлемдесу.** Мақсаты: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту; қоршаған объектілерге көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Сәлем саған, Аспаным! Сәлем саған, алтын Күн! (Қолдарын көтеру) Сәлем саған, туған Жер! (Қолдарымен жоғарыда үлкен шеңбер салу) Сәлем, бүкіл Жер шарым! (Қолдарын кілемге баяу түсіру) Сәлем, үлкен отбасым! Сәлем берді балашың! Төбелерінде үлкен шеңбер шығатындай етіп, барлық балалар қол ұстасып қолдарын жоғары	**Апта тақырыбы бойынша жұмбақ шешу.** Мақсаты: су туралы түсініктерін қалыптастыру; ойлау, елестету қабілеттерін дамыту. Ағады, қайнайды, Буланады, ойнайды. Тіпті аспанға да ұшады, Байқамасаң, төгіліп қалады. Ұшып жүріп жалықса, Жерге қайта жауады. Әлемнің бар жерінде кездеседі, Бұл не екенін кім біледі? - Иә. Бұл су. Дұрыс айтасыңдар. Құралдар: су, бу, жаңбыр, қар, өзен, теңіз салынған суреттер.	**"Әдемі есімдер" ойыны.** Мақсаты: зейінін, ерік-жігерін жұмылдыру; ырғақ сезімін дамыту. Балалар шеңберге тұрады немесе отырады. Педагог бір баяулау темпте шапалақ ұрып, "бір, екі, үш, төрт" деп санап тұрады. Ал балалар үздіксіз ұрылған шапалақ дауысының ырғағына дәлдеп кезек-кезек өз есімдерін атайды. Ойын әр бала өз есімінің ырғағын өткізіп алмай, өз есімінің ырғағын дұрыс анықтап, тауып айтып отырған жағдайда ғана қызықты болып өтеді. Балалар дағдыланып қалған кезде, педагог ырғақты жылдамдата түседі. Әуелде шеңбер бойымен бір бағытта, сосын

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Сылдыр аққан су" Мақсат-міндеттер: Балаларды екі жолақтың арасымен тура бағытта бір-бірінен соң тізбекте жүру іскерліктерін жетілдіру; жүру икемділігін дамыта отырып, дене және аяқ бұлшықеттерін дамыту; өзара достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу; балаларды жаттығу кезінде дәлдікке, оқу қызметіне белсенді қатысу қабілетіне тәрбиелеу.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Жалқау мысық" Мақсат-міндеттер: Балаларды ертегіні мазмұнынын түсініп, әрекеттердің дамуын қадағалауға үйрету; ертегіге деген қызығушылықтарын арттыру; еңбексүйгіштікке, ұқыптылықты тәрбиелеу.	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Сиқыршы су" Мақсат-міндеттер: Судың қасиеттері туралы түсініктерді бекіту: мөлдір, тұнық емес, түрлі-түсті; суық, ыстық, жылы болуы мүмкін; су сұйық , ағады, құйылады; суды әртүрлі түстермен қалай бояуға болатындығы туралы түсінік беру; сөздік қорын байыту, зейінін, есте сақтау қабілетін, тәжірибе жасау қабілетін дамыту; балалардың педагогты тыңдау қабілетін дамыту.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Сиқырлы тамшылар" Мақсат-міндеттер: Мақта таяқшаларымен жаңбырдың суретін салуды, оның ерекшелігін бере отырып (қатты жаңбыр – көп тамшылар; себелеген жаңбыр – бірнеше тамшы) бүкіл парақ бетінде орналастырып, нүкте «түрту» әдісі арқылы салуды үйрету; көк, көгілдір түстері жайлы қарапайым ақпарат беру; негізгі түстер туралы білімдерін бекіту; ұқыптылыққа,өзара көмекке тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Күн, ауа және су" Мақсат-міндеттер: Көңілді әуен арқылы көңіл күйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту. Балаларды достыққа, бірлікке,татулыққа тәрбиелеу.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Гүлзардағы гүлдерді бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: гүлзардағы гүлдерді қарастыру барысында өсімдіктерге деген қамқорлық , жанашырлық сезімдеріне баулу. **"Өз үйіңді тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: гүлдердің түсін ажырата білуге үйрету, шашырап жүгіру дағдыларын бекіту. **Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырмалар.** Гүлдерді суғару. Мақсат-міндеттер: гүлдерге ересектермен бірге күтім жасауға деген ниетке баулу. Түзу жол бойымен (ені 20 см, ұзындығы 2-3 м) жүруге	**Жаңбырды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды маусымдық құбылыстардың бірі - жаңбырмен таныстыруды жалғастыру. Жаңбырдың өсімдіктердің өсуіне ықпалы жайында түсіндіріп, айтып өту. Далаға шығып бара жатып, бүгінгі ауа-райы қандай (жаңбырлы, бұлтты) екеніне назар аударту. Жаздың жылы жаңбыры барлық өсімдіктерді суғаратынын айту. Өсімдіктердің жапырақтары ылғалданып, жаңбыр тамшылары күнге шағылысады. **Көркем сөз.** Алғашқы найзағай ойнап аспанда,	**Ағаштар мен бұталарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: бұталар мен ағаштар туралы білімдерін бекіту, ағаштар мен бұталар арасындағы ұқсастық пен айырмашылықтарын ажырата білуге үйрету, ағаштар мен бұталарға ұқыпты, қамқорлықпен қарауға үйрету. Негізгі мазмұны. Балалардан балабақша аумағында қандай ағаштар мен бұталар өсетіндігін сұрау.Ағаштың бұтадан айырмашылығын сұрау. Ағаштың бір діңі бар, бұтаның діңі жоқ. Ағаш бұтадан биік. **Көркем сөз.** Ағаштарға қамқорлық жасайық,	**Балабақша маңынан өтіп бара жатқан адамдардың, балалардың жазғы киім киістерін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балалардың киім туралы қарапайым түсініктерін қалыптастыру; балалардың сөздік қорларын белсендіру (көйлек, сарафан, шұлық, баскиім т.б.); киім түстерін сенсорлық тұрғыда қабылдауын дамыту (Қуаныш сары майка киген, Айымның көйлегі қызыл) **"Көпіршік" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңберге тұруға, оны кеңейтуге, содан кейін тарылтуға,	**Судың қасиеттерін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: судың қасиеттері жайындағы түсініктерін жетілдіру; ойлау қабілеттерін дамыту. Су күннің көзінде тұрып, жылынады. Сумен өсімдіктерді суғарады, құстар көлшіктерден су ішеді. Су тап-таза, мөлдір болады. Су құйылады, суды бір ыдыстан екінші ыдысқа құюға болады. **"Аққу-қаздар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: белгі бойынша бір бағытта жүгіруге дағдыландыру; ойын желісіндегі айталатын сөздерді

Серуеннен оралу	**"Өз шкафыңды тап" дидактикалық жаттығуы.** Киімге арналған шкафтың не үшін керектігі, қалдай қолдану керектігі жайында айтып, таныстыру; заттық кеңістікті бағдарлай алу қабілетін қалыптастыру; шкаф, есік, сөре, ашу, жабу, қою, бүктеу, ілу сөздері арқылы балалардың сөздік қорын байыту және белсендіру.
Түскі ас	**"Қасықты дұрыс ұстап үйренеміз".** Балаларға қасық ұстап үйрету жұмысын жалғастыру. **Ғажайып сәт.** Қуыршақ Дана топқа қонаққа келеді, ол көжені аузына шашыратпай апара алмайтындығына байланысты көйлегін үнемі былғатып алады екен. Балалар қонаққа "Алақай" деген балабақша өлеңін айтып "тыныштандырады". Содан кейін педагог балаларға сиқырлы қасықтарын алып, Данаға көжені қалай ішуге болатындығын көрсетуді ұсынады. Соңында Дана балаларға сабақ үшін алғыс айтады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.

Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**"Қоян" тақпақ-оятпағы.** Қоян, қоян, тұршы, Беті-қолыңды жушы. Айнаға қарашы, Шашыңды тарашы. Әдемі көйлек киші, Бізге қонаққа келші. Содан кейін балалар аяқ киімдерін киіп, педагогпен бірге су қабылдау шаралары қабылдауға барады: "Сылдыр, сылдыр, сылдыр су, Мөлдір суға бетіңді жу. Жуса таза болады, Беті-қолың, маңдайың". Тақпақ-оятпақтың ырғағы баяу, жайлы. **Шынықтыру шаралары.** Дымқыл сүлгімен сүртіну. Түрлі дәстүрден тыс кедергілері бар денсаулық жолдарымен жалаңаяқ жүру. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Қасықты оң қолға ұстау, ерінмен жайлап тамақтану, ересектердің көмегімен тамақтану дағдыларын қалыптастыру. «Аю анасы қонжықты қалай дұрыс тамақтануға үйретті» ойын жағдаяттары. «Алақай, алақай», «Катя біздің ақылды» тақпақ-жаттамақтары.

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Қуыршақ" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: ыдыс-аяқ түрлерінің атаулары туралы білімдерін бекіту, ыдыстарды мақсатты түрде қолдана білу дағдыларын қалыптастыру. Тамақ ішу мәдениетіне баулу. Киім атаулары туралы білімдерін бекіту. Балаларда дұрыс шешіну алгоритмі мен киімдерді дұрыс, ұқыпты бүктеу машықтарын бекіту. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Кір-қожалақ бала туралы" ертегіні мәнерлеп әңгімелеп беру.** Шығарма сюжетімен таныстырып, мәдени-гигиеналық іс-шаралардың маңыздылығы жайында түсіндіру, бейтаныс сөздерді есте сақтауға көмектесу. **Тақпақ-жаттамақ.** Суым-құрбым, Барлығының қолын жудың: Мадина мен Еңлікке, Қарлығаш пен Ерлікке. Қолдарымыз әдемі, тап - таза енді, Риза болып балалар, қуанып келді. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Сумен тәжірибелер. Судың қасиеттері.** Мақсат-міндеттер: судың өміріміздегі маңызы туралы айту, судың қай жерде, қандай күйде болатындығын көрсету, су күйінің әртүрлілігі туралы айту. Су өте әртүрлі болады. Ол, сықыршы сияқты, жаңбырға, шыққа, мұзға, қарға айнала алады. Су бұл - өзендер, көлдер, теңіздер. - Бірінші стақанда не бар? - Су. - Екінші стақанда не бар? - Сүт. Суы мен сүті бар стақанда қасықтар бар. Қасық қай стақанда көрінеді, ал қайсысында көрінбейді? - Суы бар стақанда қасықты көре	**"Аурухана" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: дәрігер еңбегі жайында ойын арқылы ұғымдарды қалыптастыру, жетілдіру; коммуникативті қабілеттерді дамыту. Рөлдерді бөлу, алмастырғыш заттарды қолдана білу, ойынның логикалық қорытындысына жету. Құралдары: ойынға қажетті ойын құралдары, киімдер. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **"Сықыршы су туралы" әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: судың өміріміздегі маңызы туралы айту, судың қай жерде, қандай күйде болатындығын	**"Тышқанға қонаққа барамыз" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың құм және судың қасиеттері туралы білімдерін бекіту. Негізгі түстерді танып, атай білу қабілеттерін қалыптастыру. Жалпы және ұсақ қол моторикаларын дамыту. Қарапайым зерттеу қызметіне деген оң көзқарастарын қалыптастыру. Құрал-жабдықтары: құм-су, кілемше, қозғалмалы тышқан, бала саны бойынша кішкентай тышқандар, түрлі түсті қорапшалар, салғыштары бар бөшкешелер, өріктің сүйектері, ақ және қызыл асбұршақтың дәндері, үрме бұршақ, күнбағыс дәндері (пістелер), кішкентай

Балалармен жеке жұмыс	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығулары.** Мақсат-міндеттер: балалардың көркем сөз үлгілерін мәнерлеп оқуға машықтандыру; сөйлеу мәнерін жетілдіру, есте сақтау қабілетін дамыту. Көркем сөз. Су жайында білесің бе? Су болады барлық жерде! Көлшіктерде, теңізде, Мұхиттар мен көлдерде, Тіпті, өз үйімізде, Су ағатын шүмекте! Шатырдан ағып мұз болар, Тұман боп жер бетін басар. Шәйнек қайнап кеткенде, Бу болып одан шығар. Су болмаса шөлдейміз,	**"Бұлт пен жаңбыр" тақырыбында сурет салу.** Мақсат-міндеттер: балаларға қарындашты дұрыс ұстауға, қиғаш және түзу сызықтар (жаңбыр) салуға үйретуді жалғастыру; кескіннің сыртына шығармай, ұқыпты бояуға үйрету. **(сурет салу)**	**"Мен және достарым" атты жаттығу.** Мақсат-міндеттер: балаларды достықтың жағымды белгілерін, достарының ерекшеліктерін бөліп көрсетуге үйрету. **(сөйлеуді дамыту)**	**«Әуе шарлары» дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері: ұсақ саусақ, қол моторикаларын дамыту: балаларға қарындашты қағаздан көтермей шеңбер салуға, қарындашты дұрыс ұстауға үйретуді жалғастыру. **(сурет салу)**	**Жұмбақтар шешкізу.** Жұмбақ. Аяғы жоқ жүреді, Сылқ-сылқ күледі. (Су) Жылт-жылт еткен, Жырадан өткен. (Су) **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

Серуенге дайындық	Мақсаты: жапсырмасы бар қапсырмалы аяққиімді шешіп тағу дағдыларын қалыптастыру, басқа да қапсырма түрлерін қолдана білуге жаттықтыру. Аяқ киімдерін киіп, ересек адамдардың көмегімен түймелерін тағу және киімдерін шкафқа ілу дағдыларын қалыптастыру. Қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстау мәдениетін сақтауға үйретуді жалғастыру.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Менің достарым" тақырыбында әңгімелесу.	"Балабақша ережелері", "Достарының арасында өз-өзін қалай ұстау керек? " тақырыбында балалармен әңгімелесу.	Ата-аналармен балалардың бүгінгі әрекеттері, өткен күндері, жетістіктері жайында әңгімелесу.	Ата-аналармен балалардың тазалығы жайында әңгімелесу.	«Жазғы жайсаң күндер» фото көрме.
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					

Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Кіші топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**19.06. - 23.06.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** "Пульверизатордан бөлме өсімдіктеріне су бүрку". Мақсат-міндеттер: жаңа еңбек дағдыларын қалыптастыру; өсімдіктерге деген қамқорлық сезімдеріне баулу. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** ойын бұрышында өз орнында тұрмаған ойыншықтарға назар аудартып, аттарын атап орнына қою. Мақсат-міндеттер: : балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Оқу іс-әрекетіне құрал-жабдықтар мен материалдар дайындаймыз.** Мақсат-міндеттер: берілген тапсырмаға жауапкершілік сезімін дамыту, балаларды оқу іс-әрекетіне арналған материалдар мен жабдықтарды дұрыс, ұқыпты орналастыруға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:** құмды бір жерге үйіп, құмсалғышқа апарып, салу. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттерін орындауға баулу. **(еңбек дағдылары)**	**Табиғат бұрышындағы бақылау:** табиғат бұрышындағы өсімдіктердің күн сәулесі түсетін жерде тұратындығына ; күн адамға ғана емес, өсімдіктерге де қажет екендігіне; өсімдіктердің жапырақтары күн сәулесінде жарқырайтынына назар аударту. **Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:** жапырақтарды шүберекпен сүрту. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу; ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**

	"Құстардың дауысы" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларға құстардың дыбыстары жайындағы түсініктерді беру, құстардың дыбыстарын еліктеуіш сөздер арқылы айтқызып, артикуляциясын жетілдіру. Балалар ерексек адамның сұрақтарына сәйкес құстардың дауысына еліктеп, аталған құстың дауысын салып жауап береді. - Қарға қалай дыбыстайды? (Қарға қаркылдайды. "Қар - қар - қар" - дейді!) - Бұлбұл құс қалай дыбыстайды? (Бұлбұл сайрайды. "Тёх -Тёх" - деген дыбыс шығарады.) - Торғай қандай дыбыс шығарады?	**"Әр құстың өз орыны бар" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды әр құс түрінің бір өкілі туралы қысқаша әңгімелерден алынған мәліметтерді қолдана отырып жыртқыш, суда жүзетін, батпақты көлдерде өмір сүретін құстардың бейнелері бар суреттерді дұрыс таңдауға жаттықтыру. Барысы. Педагог кестеде бейнеленген құстар туралы шағын әңгімелер тыңдауға ұсыныс білдіреді. Құстардың тұмсығының, аяқтарының құрылымын және қылықтарын сипаттағанда мүкият назар	**"Қолда балапанды жасырайық" тренинг-ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды елестетуге, нұсқауларға еруге, көңілді көңіл-күйге бөленуге бейімдеу. Қолдарыңда кішкентай, әрі дәрменсіз балапан бар деп елестетіп көріңдер. Қолдарыңды алға созып, алақандарымызды жоғары көтереміз. Енді шынтақтарыңды бүгіп, өздеріңе жақындатыңдар. Біртіндеп бір-бір саусақтан алақандарыңды жәймен бүгіңдер, балапанды алақанның ішіне жасырыңдар, енді ақырын балапанға бірқалыпты және баяу тыныс алып,	**"Шұп-шұбар тауығым" ойыны.** Мақсат-міндеттер: дыбыстарды дұрыс айтып, еліктеуге жаттықтыру. Барысы. Балалардың арасынан "Шұбар тауық" таңдалынып, басына маска-тақиясы кигізіледі. Жүргізушінің белгісі бойынша диалог басталады: - Шұп-шұбар тауығым, қай жаққа барасың? - Мен өзенге барамын. - Шұп-шұбар тауығым, онда неге барасың? - Су алуға барамын. - Шұп-шұбар тауығым, суды не қыласың? - Балапандарға беремін. Олар әбден шөлдеді. Шиқылдап, су іздеді. Бүкіл көше	**Үй құстары мен олардың балапандары бейнеленген иллюстрациялық суреттерді көрсету.** - Бұл не? - Бұл құстар қайда мекендейді? - Оларға кім қамқорлық жасайды? - Үй құстары ұша алады ма? - Адамдар үй құстарын не үшін ұстайды? **"Ненің балапандары?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: үй құстарының балапандары, олардың дыбыстауы жайында алған білімдерін бекіту; үй құстарының аналықтары мен балапандарын сәйкестендіре алуға жаттықтыру. **(сөйлеуді дамыту)**

Таңертеңгі жаттығу	**Тыныс алу, релаксация, сөйлеу артикуляциялық жаттығулары, ойын массажы элементтерімен таңғы жаттығулар. (ата-аналарымен өткізуге кеңес беріледі)** - Амансыңдар ма, менің кішкентай балапандарым! Ұйқыларыңнан ояндыңдар ма? (Оянып жатқан қимыл-қозғалыстар келтіреді.) Керіліп, созылдыңдар ма? (Аяқтарының ұштарына тұрып, керіліп, созылады.) Жуындыңдар ма? (Иә.) Қалай жуындыңдар? (Беті-қолдарын, құлақтарын жуғандай қимыл көрсетеді). Қандай тап-тазасыңдар! Қандай әдемісіңдер! Қарасаң көз тоймайды! Мен, сарышымшық анамын, сендердей тамаша балапандарды көргенімен қуанамын! Балапандар, өз ата-аналарың жүгіріп барыңдар, құшақтасып, жаттығу жасауға шақырыңдар! Аналар да, Әкелер де өз балапандарының денсаулықтары жақсы, мықты болғанын қалайды! Ата-аналар балалардың қолдарынан ұстап, әуенмен ілесіп, адымдап жүредеді. Шымшықтарым, шымшықтарым, Тату, адал құстарым. Балалармен адымдайды, Денсаулықты сақтайды. Құстар былай өседі, Аяқ ұшымен жүреді. **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсаты: балаларды ас қабылдау кезінде қолдайтын, эмоционалды жағымды орта туғызу. Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Қуаныш шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; жақын тұрған балаларға көңіл аударып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Қане, достар қуанайық. Қуанайық құстарға да, Күнге де, (Балалар қолдарын жоғары көтереді) Қуанайық жымың қаққан көздерге. (Бір - біріне қарап жымияды) Бүкіл әлем қуансын бізбен бірге, (Қолдарын екі жаққа қарай ашады) "Қайырлы таң!" деп, айтамыз біздер Сізге! (Барлығы қол ұстасады) "Қайырлы таң!" ата-анамыз, Сіздерге! "Қайырлы таң!"	**"Дәрумендер дегеніміз не?" әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: дәрумендердің адам ағзасына тигізер пайдасы туралы білім беру; "денсаулық", "дәрумендер" деген түсініктермен таныстыру; көкөністер мен жеміс - жидектер туралы білімдерін бекіту. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Таңғы сәлемдесу.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; жақын тұрған балаларға көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Қайырлы таң! Жаңа күн құтты болсын! Мейірім мен жылулыққа орта толсын! Жақсы бастап күнімізді қарсы алайық, Көп жұмыс бітірейік, шаршамайық! Тусипжанова-Шагирова А. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Құстар туралы тақпақтар.** Мақсат-міндеттер: балалардың құстардың жаздағы тіршілігі жайындағы түсініктерін нығайту; құстарға аяушылықпен қарауға баулу. Келіп көктем құстары, Бау-бақшада ән салды. Оларды жас достары Ұя жасап қарсы алды. Құс ұясын бұзбаңдар, Балапанын алмаңдар. Құстар біздің досымыз, Обалына қалмаңдар. Таспен атып торғайды Ұя бұзған оңбайды Құс өкпелеп кетеді Бақшамызға қонбайды. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Қимылдарға қарап, нені көрсеткенімді айт?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға ым-ишара арқылы іс-қимылды түсіне білуге машықтандыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Ақ мамықтай балапан" Мақсат-міндеттер: Балаларды гимнастикалық орындықтың үстімен еңбектеу іскерліктерін пысықтау; еңбектеу кезінде дене тепе-теңдігін сақтау; еңбектеу техникасының тәсілдерін дамыту; құрсаулармен орындалатын жалпы дамыту жаттығуларын жасау; судың қасиеттері туралы білімдерін толықтыру.	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Құстар біздің досымыз" Мақсат-міндеттер: Жалпы құстар туралы, олардың тіршілігі мен пайдасы туралы мағлұмат беру;б алалардың белсенділігін, қызығушылығын, сөздік қорын, ой – өрісін дамыту; құстарды қорғауға, қамқоршы болуға, табиғатты сүюге тәрбиелеу.	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Құстарға жем салайық" Мақсат-міндеттер: Құстар туралы түсініктерді дамыту; желімді қылқаламмен алып, дайын пішіндерге желімді жағу, сүлгіні қолдана білу қабілетін қалыптастыру; балаларды дайын пішіндерден құс бейнесін құрастырып, қағаз бетіне жапсыруға үйрету (сопақша, дөңгелек, үшбұрыш, тіктөртбұрыш); қолдың ұсақ моторикасын, құстардың әнін тыңдау және есту қабілеттерін дамыту; табиғат пен құстарға деген сүйіспеншілік пен қамқорлыққа тәрбиелеу.	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Құс үйі" Мақсат-міндеттер: Сипаттама бойынша затты табуды үйрету,сөйлеу және тыңдау қабілеттерін дамыту,үйді құрылыс материалынан тұрғыза білу,қоршаған әлемге құрметпен қарауды тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Орманда" Мақсат-міндеттер: Музыка мен қимылдардың тұтастығын қабылдау қабілетін дамыту. Балалардың өміріне музыкамен сөйлесуден қуаныш сезімін енгізу; балалардың репертуар таңдауда өз бетінше шешім қабылдау қабілетін дамыту.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Үлескеге ұшып келген құстарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: құстардың қимыл-қозғалыстарына назар аударту: жүреді, секіреді, ұшады. Шалшық сулардан қалай су ішіп, қалай жем шоқитындарын бақылау. **"Торғайлар мен мысық" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістікті бағдарлай алу және бір - бірімен қақтығыспай топта қозғалу қабілетін дамыту; белгі бойынша әрекет ету, ұзындыққа секіру, биіктікке секіру, тез жүгіріп келе жатып секіруге жаттықтыру. **“Бедерлі жолдармен” ойын**	**Құмсалғышта ойнаймыз. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсаты: балалардың қоршаған әлем туралы түсініктерін қалыптастыру. Құмның қасиеттерімен таныстыру. Ойын барысында құрдастарымен тіл табыса білуге тәрбиелеу (ойыншықтармен бөлісу, кезектесіп ойнау, жанжалдарды бейбіт жолмен шешу). **Әңгімелесу.** Біздің құмсалғышымыз қандай керемет! Ондағы құм сары, таза. Кім құмсалғышта ойнағанды ұнатады? Егер күн қатты ысыса, онда құм құрғақ болады.	**Масалармен танысу. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсаты: балаларды жәндіктермен (маса) таныстыруды жалғастыру; байқағыштық қасиеттерін дамыту; қоршаған ортаға деген қызығушылықтарын тәрбиелеу. **Әңгімелесу.** Балалар, сендерді масалар шағып көрді ме? Масалар қандай болады? Педагог балаларды масалар туралы әңгімелесуге, оларды сипаттауға шақырады. Сөйлемдерді дұрыс құрауына үлкен мән беру маңызды. Бақалар мен қарлығаштар масалармен қоректенеді. Олар бізді масадан	**Жаңбырды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсаты: жаңбыр және найзағай сияқты құбылыстарды түсіндіру. Найзағай фотосуретін көрсету. Қатты жауын болған кезде, найзағайдың алдында аспанды ауыр бұлт жауып, қатты жел соғады. Жел ағаштарды қатты шайқайды. Айналаның бәрі біртіндеп түнеріп кетеді. Құстар айқайлап ұшып, жасырынып қалуға тырысады. Күн күркіреп, найзағай жарқылдайды. **Жұмбақ.** Бір нәрсе жоғарыда от жағып тұр, Дабылдап дабылын ол қағып тұр. (Найзағай)	**Құстарды бақылау (қарғалар, торғайлар, көгершіндер) (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсаты: құстар туралы жалпы түсінік қалыптастыру**.** **Көркем сөз.** Тереземнің алдына, Түрлі құстар кеп қонды. Ақырын жақын келіп ем, Пыр етті де жоқ болды. **"Торғайлар мен машина" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсаты: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүруге және жүгіруге ынталандыру; құстардың қимылдарына елкітеуге бейімдеу; бірлесіп ойнауға машықтандыру. **Дене**

Серуеннен оралу	**"Сылдыр, сылдыр, сылдыр су…" ойын жағдаяты. "Сылдыр, сылдыр, сылдыр су…" тақпақ-жаттамағын оқу.** Мақсаты: сабынды ыдысынан алуға үйрету, үлкендердің көмегімен, қолдарын сабындап, сабынды орнына қою, алақандарыңды бір-біріне ысқылап, сабынды шайып тастау, сүлгілерінің орнын білу. Ересек адамның көмегімен қолдарын құрғатады.
Түскі ас	Дастархандағы тағамға назар аударту; үстел басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетін енгізуге бағытталған жеке жұмыстар; этикет ережелері. **Көркем сөз.** Қолға қасық, нан алайық, Түскі асты тауысайық. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқыға жатып, тәтті ұйықтауына жағымды жағдай туғызу. Көркем сөз оқу**:** "Бесік жыры" (халық ауыз әдебиеті). **(көркем әдебиет)**

Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Тақпақ-оятпақ: "Қанаттарымызды күнге жылытайық".** Балалар шалқасынан жатады, қолдары жандарында; қолдарын жоғары көтеріп, "жылынайық" деп айтады да, қайта түсіреді. **"Аяқтарыңды жасыр" жаттығуы.** Балалар шалқасынан жатады, аяқтарын жоғары көтеріп, "аяқтарыңды жасыр" деп, аяқтарын қайтадан кереуетке жайлап түсіреді. **Кереуеттерінің жандарынан жүру.** Алтын айдарлы әтеш, Адымдап келе жатыр. Балапандарын қуып, Қораға қамап жатыр. Қос аяқпен бір орында және алға қарай жылжып секіру. Қолдар еркін. **Шынықтыру іс-шаралары.** Дымқыл шүберекпен сүртіну, ысқылау. Дәстүрден тыс әр түрлі кедергілері бар денсаулық жолдарымен жүру. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Балалардың назарын алдарындағы асқа аудару; дастархан басында отыру және тамақтану мәдениетін тәрбиелеу.

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Қуыршақ Данаға суық тиіп қалды" дидактикалық ойыны. Тақпақ-жаттамақ.** Қол орамал қалтады, Мұрын сүртіп алуға. Балалардың мұрындары, Қайта таза болуға. Балаларға жөтеліп,түшкірген кезде ауыздарын қолорамалмен жабуға үйрету, алдында біреу тұрса, теріс қарау керек. Балалардың қолорамалды немесе бір реттік орамалдарды қолдана алу дағдыларын тәрбиелеу. **"Құс" тақырыбында қағаздан құрастыру.** Құстарыңның бастарының екі жағынан қара ермексаздан бір-бір көзден жапсырып қойыңдар. Сосын	**"Құстар" тақырыбында презентация (интербелсенді тақтада).** Мақсаты: балалардың құстар туралы түсініктерін жалпылау, нақтылау: барлық құстардың тұмсығы бар, денесі қауырсынмен қапталған, екі қанаты, екі аяғы бар, жұмыртқадан балапандары шығады. **"Бөліктерден бүтін жұмыртқа жина" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: ұсақ төрт бөліктен тұтас бейнені құрастыруға дағдыландыру; ойлау, қабылдау, зейін, елестету қабілеттерін, ұсақ қол моторикасын дамыту. Бұл жұмыртқа шағылған. Оның ішінен балапан шыққан. Өсіп,	**"Құс" қыстырғыштармен ойыны.** Мақсаты: балаларды қысқыштармен жұмыс жасауға бейімдеу, ұсақ қол моторикасын, ой-қиялын дамыту. Құсқа қыстырғыштардан тұмсық, аяқтары мен әдемі құйрық шығатындай етіп қыстырып берейік. **"Шағала" көзге арналған жаттығуы.** Мақсаты: көздің көру қабілеттерін жетілдіру, босаңсыту мүмкіндіктерін ашу. Қараңдар, бұл теңіз құсы шағала ғой! Ол қалай ұшатынын көзімізбен ғана қарап отырайық. Шағала жоғары ұшты. Шағала солға ұшты. Шағала төмен қарай ұшты. Енді оңға ұшты. Толқындардың үстімен айнала ұшты.	**"Біздің әтеш шақырмайды" ойын-жаттығуы.** Мақсаты: театр өнері арқылы балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту. Міндеттері: кейіпкердің эмоционалды жағдайын мимика, ым-ишара арқылы беру қабілетін қалыптастыру; сөздік қорын байыту; қарым-қатынас дағдыларына тәрбиелеу. Алдын-ала жұмыс: ертегі ойлап табу, өлеңдер мен әндерді қосу, іс-әрекеттердің кезектілігін талқылау. Материалдар: Әтеш, Үйрек, Ешкі, Қыздың костюмдері. Ойыншық құрт (жіп), бір бума құрғақ шөп, шелек, шайнек, кесе, кептірілген итмұрын жемісінің шай қорапшасы.	**"Үйшік" ертегісі (ертегі терапиясы технологиясы).** Мақсаты: балаларға таныс ертегінің мазмұнын еске салу, қиялын және ерікті зейінін дамыту. Балалардың ішкі әлемін байыту, балалардың қарым-қатынасындағы кедергілерді жеңу бойынша жұмыс жасау. «Үйшік» ертегісін оқу, ертегіге байланысты иллюстрацияларды қарау, балаларға ертегі көрсету (қуыршақ театры), ертегі кейіпкерлерімен ойнау, жабайы аңдар, олардың тіршілік ету ортасы туралы әңгімелеу. Құрал-жабдықтар: "Үйшік" қуыршақ театры, аңдардың тұрғылықты мекен жайы бейнеленген

Балалармен жеке жұмыс	**Артикуляциялық жаттығу.** **"Не қалай дыбыстайды?"** Мақсаты: үй жануарлары мен олардың төлдері туралы түсініктерін қалыптастыру, дауыстарын ажырата алу. Құралдары: үй жануарларының суреттері.	**"Көлік жүргізушілері" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсаты: балаларды жүргізуші мамандығымен таныстыру. Балаларды ойын арқылы қарым-қатынас орнатуға үйрету. Екі кейіпкермен өзара әрекеттесу қабілетін қалыптастыру (жүргізуші - жолаушы). Балаларды белгілі бір рөл үшін өз атрибуттарын табуға талпындыру. Еңбек тапсырмасы: ойын сөресіне заттарды жинастырып, қалпына келтіру - еңбек дағдыларын тәрбиелеу.	**"Бір және көп" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: зат есімдерді жекеше және көпше түрде үйлестіруге машықтандыру. Ұзақ - ұзақтар - ұзақтарды. Құс - құстар - құстарды. Тырна - тырналар - тырналарды. Қараторғай - қараторғайлар - қараторғайларды. Қаз - қаздар - қаздарды. Үйрек - үйректер - үйректерді. Қарлығаш - қарлығаштар - қарлығаштарды. Аққу - аққулар - аққуларды. Көкек - көкектер - көкектерді. Ұя - ұялар - ұяларды. Жұмыртқа - жұмыртқалар - жұмыртқаларды. Балапан - балапандар	**Артикуляциялық жаттығу.** **"Әтештер".** Мақсаты: етістіктің мағынасын білдіретін іс-әрекетпен байланыстыру. Ойын барысы. Ересек адам өлең оқиды, ал балалар өлеңде айтылған әтештерді бейнелейді. Әтештер айбарланды, Төбелеспей, ойланды. Айбарланса қаттырақ, Қауырсыннан айрылмақ. Қауырсыннан айрылса, Қайтіп айбар шақырмақ? (В. Берестов. Петушки. Өлеңін аударған: Тусипжанова-Шагирова А.	**Бейнелеу өнері бұрышындағы бірлескен іс-шаралар.** Апта тақырыбы бойынша жеке жұмыс (мүсіндеу, сурет салу). **"Ұялардағы жұмыртқалар" дидактикалық жаттығуы.** Мақсаты: балалардың көзбен қабылдау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. - Балалар, міне, сендердің алдарыңда ұялар. Оларды санайықшы. - Суретте қанша ұя бар? Екі ұя. - Ал ұялар бірдей ме, әлде әртүрлі ме? Әртүрлі. - Бір ұя үлкен, екіншісі кішкентай. Үлкен ұяны көрсет. Кішкентай ұяны көрсет. - Бір санын бір жұмыртқа салынған

Серуенге дайындық	Мақсаты: жапсырмасы бар қапсырмалы аяққиімді шешіп тағу дағдыларын қалыптастыру, басқа да қапсырма түрлерін қолдана білуге жаттықтыру. Аяқ киімдерін киіп, ересек адамдардың көмегімен түймелерін тағу және киімдерін шкафқа ілу дағдыларын қалыптастыру. Қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстау мәдениетін сақтауға үйретуді жалғастыру.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Дәрумендердің бала өміріндегі маңызы" тақырыбындағы кеңес..	"Балабақшаның күндізгі режимі сияқты үйде де баланың жағдайын жасау" тақырыбында ата-аналарға кеңес.	"Баланы қалай дұрыс сөйлеп үйретуге болады?" тақырыбында ата-аналарға кеңес..	"Денсаулықты сақтау өмір салтын сақтауға бағытталған отбасылық дәстүрлерә сұрақ-жауаптар.	Көрмелер: "Құстар күні", "Құстар - біздің досымыз" жылжымалы папкалар.
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					

Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Кіші топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**26.06. - 30.06.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Кеңес: "Алғашқы мәдени дағдылар мен әдеттерін тәрбиелеу".				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** дымқыл шүберекпен орындықтың шаңын сүрту. Мақсаты: балаларды қарапайым еңбек әрекетін орындауға араластыру.	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: топ алаңқайын сыпыру.** Мақсаты: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. **Асхана бойынша еңбек тапсырмалары.** Мақсаты: қарапайым тапсырмаларды орындауға үйрету.		**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** табиғат бұрышындағы, бөлме өсімдіктерінің жапырақтарын сүрту. Мақсаты: еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру, өсімдіктерге күтім жасау.	**Еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру:** ойын бұрышындағы өз орнында тұрмаған ойыншықтарға назар аудару, оларды атап, орындарына жинау. Мақсаты: балаларды еңбекке баулу; ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу.

	Таңғы сәлемдесу. Жарқырап күн де ашылды, Айналаға гүл шашылды. Қайырлы күн! Біз еңбекқор баламыз! Қайырлы күн! Біз көңілді баламыз! Мақсат-міндеттер: сәлемдесу рәсіміне дағдыландыру; дағымды эмоцияларды дамыту. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойыншықтармен бөлісіп, тату ойнауды үйрету. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы. "Жаз".** Мақсат-міндеттер: балалардың қол ұсақ моторикасын, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Нұр тұнып құлпырып, Айнала жайнады. Тұр күнге ұмтылып, Алма ағаш сайдағы. Өзен жай ағады, Балауса жағасы. Көбелек қағады, Қанатын жалауша. Көгалда ойнадық, Асыр сап күн ұзақ. Гүл тердік,ойнадық, Жарқын жаз қызық-ақ. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**		**"Бір-екі белгі" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың зейінін дамыту. Балалар қатарға тұрады. Тәрбиеші бір белгі береді (ысқырық немесе шапалақ), ойыншылар бір қолдарын жоғары көтереді, екі рет белгі бергенде — бірден екі қолдарын көтереді. Белгіні аралас береді: бір белгіні бірнеше рет беруге болады, ал кейін екі белгіні. Ойын соңында тәрбиеші ең зейінді балаларды атайды. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды кішігірім топпен бірігіп ойнауды үйрету. **(дене шынықтыру)**	**Ойын "Пирамиданы құраймыз".** Мақсат-міндеттер: балалардың позитивті көңіл-күйі болуына жағдай жасау; ұсақ қол моторикасын, қабылдауды, ойлауды дамыту. Түрлі-түсті шеңберлерден, Пирамида құраймын, Ең үстіңгі түсті алып, Қайта кілемге шашамын. **(сенсорика, сөйлеуді дамыту)**

Таңертеңгі жаттығу	**Тыныс алу, релаксация, дыбыстау артикуляциясына жаттығу, ойындық уқалау элементтерімен таңғы жаттығу.** Күн сәулесін шашады, бізді серуенге шақырады. Қандай жақсы, нұрлы күнде доспен бірге жүруге. **Тәрбиешінің артынан жүру 10 сек.** Күн алыста, биікте Күнге қарай созылып, жүгіреміз біз бірге. Тәрбиешінің артынан жүгіру 8 сек. **Шынықтыру және дамыту жаттығулары «Күнмен ойнаймыз».** **1. «Алақанымызды жылытамыз»** Күн сәулесін шашады, Алақанымызды жылытады. Б.қ. – Қолды алдыға, алақанды жоғары – б.қ. – 4 рет. **2. «Күн сәулесін іздейміз»** Күн сәулесі көрінді-айнала жарыққа толды, Күн сәулесі көрінді-айнала көңілді болды. Б.қ. – аяқты алшақ қою, қол белде. Оңға бұрылу – б.қ, солға бұрылу – б.қ. – 2 рет **3. «Күнге қуанамыз»** Күнге бәрі қуанады. 5 рет Б.қ. – Бір орында екі аяқпен секіру. Міне ойын аяқталды! Ал енді таңғы асқа барайық. Тәрбиешінің артынан жүру. **(дене шынықтыру)**

Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Балаларды ас қабылдау кезінде қолдайтын, эмоционалды жағымды орта туғызу. Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**«Достық күлкіден басталады…» ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге баулу; достыққа тәрбиелеу. Шеңбер құрып тұрған балалар, қолдарынан ұстайды, көршісінің көзіне қарап, үнсіз ең мейірімді жымияды. Ал тереземізден күн қарап тұр! Қараңдаршы, күн терезеден қарайды, сәулесін шашады? (Балалармен бірге өлең оқу, қимылдарды мәтін сөзіне сәйкес орындау.) Күн терезеден қарайды, Бізге шуақ шашады, Біз шапалақ соғайық, Күнді қарсы алайық! - Жарайсыңдар, балалар! Қане, сендер бүгін күні бойы жыламай, бір-	**Қуаныш шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; қоршаған объектілерге көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Сәлем, саған көк аспан! Сәлем, саған күн нұры! Сәлем, саған Жер Ана! Біз ерте тұрдық, Сендерге сәлем бердік!		**Қуаныш шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге баулу; қоршаған объектілерге деген қызығушылықты арттыру. Сәлем, саған көк аспан! Сәлем, саған күн нұры! Сәлем, саған Жер-Ана! Біз ерте тұрдық, Сендерге сәлем бердік!	**«Достық күлкіден басталады…» ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге баулу; достыққа тәрбиелеу. Шеңбер құрып тұрған балалар, қолдарынан ұстайды, көршісінің көзіне қарап, үнсіз ең мейірімді жымияды. Ал тереземізден күн қарап тұр! Қараңдаршы, күн терезеден қарайды, сәулесін шашады? (Балалармен бірге өлең оқу, қимылдарды мәтін сөзіне сәйкес орындау.) Күн терезеден қарайды, Бізге шуақ шашады, Біз шапалақ соғайық, Күнді қарсы алайық! - Жарайсыңдар, балалар! Қане, сендер бүгін күні бойы жыламай, бір-

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Жарқыраған күн" Мақсат-міндеттер: Балаларды сапқа тұрғызып, бірінің артынан бірін қолдарындағы түрлі-түсті жалаушаларын желбіретіп жүргізу, шашырай жүгіріп кіру жаттығуларын орындату; балаларға арналған баскетбол доп салғышына жоғары секіріп, қолды жеткізуге және жоғары секіру кезінде денені кеңістікте ұстай отырып, көздеген нысанадағы затқа жете білу техникасын жетілдіру.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Түлкі мен бөдене" ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегі нелер туралы айтылғанын, мазмұнын түсіндіру; ертегінің қалай басталып, немен аяқталғанын аңғарту; байланыстыра сөйлеуге үйрету, тілдік қорларын молайту; бір-бірін сыйлауға, кішіпейілдікке тәрбиелеу. **Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Сары түсті елге саяхат" Мақсат-міндеттер: Сары түстер туралы білімдерін бекіту, көптеген заттардың күнге ұқсайтындығы туралы түсінік беру; балалардың педагогты тыңдау		**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Күн сәулесін сыйлайды" Мақсат-міндеттер: Гуашьпен сурет салу дағдысын бекітуді жалғастыру; балаларды дәстүрден тыс "саусақпен салу" көркем техникасы арқылы түзу сызық салуды үйрету; қолдың ұсақ моторикасын дамыту; жағымды эмоция орнату; ұқыптылыққа, табандылыққа, бастаған істі аяғына дейін жеткізуге тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Күнге саяхат" Мақсат-міндеттер: Өткен материалды балаларға естеріне сақтау. Балаларда шығармашылықты, өзіне деген сенімділікті дамыту; өз бетінше шешім қабылдау мүмкіндігі; музыканы және музыкалық қабілетті ассоциативті қабылдауды дамыту.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Үлескені бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларды балабақша ауласындағы ойын алаңымен таныстыру; серуенге ынталандыру. Серуенге арналған ойын құрал-жабдықтарын таңдау; балалармен жеке әңгіме. Достықта өмір сүреміз, Балабақшаға келеміз, Әрқайсымыз әрине, Өз үлескемізді білеміз! **"Тығылмақ" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды сигнал бойынша жан-жаққа жүгіруге баулу; шапшаңдыққа, қызығушылыққа тәрбиелеу. Санамақ арқылы бір бала тығылған	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларды күннің қалай көңілді, жарық жарқырайтынын байқауға жетелеу; балалардың қуаныш сезімін ояту, өз ойын ым-ишарамен, сөзбен жеткізе білу; жарық, нұрлы, көңілді — сын есімдері арқылы сөздік қорларын кеңейту. Бақылаудан кейін айнаның көмегімен (ойын жабындысының қабырғасында) күн сәулесімен ойнау. **Өлең оқу:** Шуақтары тарайды, Тереземнен қарайды. Еркелетер аймалап, Сәуле шашар арайлап! **Еңбек тапсырмасы: гүлді баптау, топырағын**		**Ауа-райын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларды тәрбиешімен бірге ауа-райы жағдайын анықтауды (күн жарқырап, тез тоқтайтын, жаңбыр жауып тұр. Аспанда үлпілдек, ақ бұлттар қалқып барады) үйрету . **Қимыл-қозғалыс ойыны: “Күн мен жаңбыр”.** Мақсат-міндеттер: балаларды бір-біріне соғылмай, жан-жаққа шашырап жүру мен жүгіруді, тәрбиешінің белгісі бойынша әрекет етуді үйрету. **Тақпақ-жаттамақ айту: “Жаңбыр”, ойын қимылдарын орындау.** Мақсат-міндеттер:	**Ағаштарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларды қылқан жапырақты ағаштар мен жапырақты ағаштардың ұқсастығы мен айырмашылығын көруді үйрету. **“Бір, екі, үш – шыршаға қарай жүгір” дидактикалық ойыны.** Мақсаты: ағаштарды ажырату, белгі бойынша әрекет етуге бейімдеу. **"Торғайлар мен машина" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүруге және жүгіруге ынталандыру; құстардың

Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін реттілік сақтай отырып шешінуді, киімдерін шкаф сөрелеріне орналастыруды, қол жууды үйрету. **Көркем сөз.** Сабынымды аламын, Алақанға саламын. Көпіртемін жақсылап, Қолды жуамын мұқият. Білек, бетті, мойынды, Жуамын да, сүртемін. Тап-таза, көңілді боп, Мен үнемі жүремін. Тусипжанова-Шагирова А.
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Қасықты дұрыс қолдануды үйрету, нанды үгітпеу, ауызды жауып шайнау. Ересектерге алғыс білдіруді үйрету. Астың қасиеттері жайлы түсініктерін қалыптастыру: тәтті, тұзды; тағамдардың атауларын бекіту. **Көркем сөз.** Қасық, нанды алайық, Ауқаттанып алайық. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**
Күндізгі ұйқы	Белгілі шараларды: дәретханаға бару, жуыну, киімдерді бүктеу, тыныш ұйқы,сақтай отырып, өз бетінше ұйқыға дайындалу дағдыларын қалыптастыру. **Ұйқытатпақ.** Жастыққа басынды қоя ғой, Тәп-тәтті ұйқыға бата ғой.

Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**"Күннің оянуы".** "Күн осылай оянады" — б.қ.: жүресінен отыру, қолды төмен түсіреді. (Баяу тұру, қолды әр сөзге алдыға, жоғары). "Жоғары, жоғары, жоғары "— б. қ.: тігінен тұрып қол екі жаққа. (Денені төмен еңкейту, қол тізеде, б.қ. келу) "Түнге қарай күн батады" — б. қ.: дәл солай. (Жүресінен отыру, қолды түсіру). "Төмен, төмен, төмен" — б.қ.: жүресінен отыру, қолды түсіреді. (Басты төмен - жоғары - төмен еңкейту). "Тамаша, тамаша" — б. қ.: тұрып. (Қол шапалақтау). "Күн күлімдеді" — б.қ.: тұрып, қол белде. (Денені оңға-солға бұру). "Ал күн астында біз тамаша өмір сүреміз" — б. қ.: дәл солай. (Бір орында бір жаққа айналу, ал кейін екінші жаққа). (2 рет қайталау) жолдарымен жүру. "Денсаулық" (Бедерлі тақтай, уқалау жолақшалары, шөптер). Мақсаты: алғашқы мәдени-гигиеналық дағдыларды орындауға жаттықтыру. **"Мөлдір су"** Сылдыр, сылдыр, сылдыр су, Мөлдір суға бетіңді жу. Жуса таза болады, Беті - қолың, маңдайың. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Балалардың назарын алдарындағы асқа аудару; дастархан басында отыру және тамақтану мәдениетін тәрбиелеу.

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**“Тауып алда, ата” дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: тәрбиешінің сөздік нұсқау бойынша заттарды тауып атау біліктіліктерін дамыту; олардың түсін, пішінін, көлемін атауға бейімдеу. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)**	**“Күннің көзінде ме, әлде көлеңкеде жылы ма?” дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: ұстап сезу арқылы температуралық қалыпты анықтауды дамыту. Мысалы: құм, асфальт, тастар. **(математика негіздері)** **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойыншықтарын бөлісіп, тату ойнауға үйрету; бесік арбаны жүргізу және бір-біріне соғылмай доппен абайлап ойнау. **(дене шынықтыру)**	**“Отбасы” сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың өз бетінше ойынға қажет ойыншықтар мен құрал-жабдықтарды таңдау алу қалауларына ықпалдасу, алмастырғыш заттарды қолдануға бейімдеу; коммуникативтік қабілеттерді дамыту. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Саусақ жаттығуы. "Жаз келді".** Мақсат-міндеттер: балалардың ұсақ қол моторикасын жетілдіру; сөйлеуде артикуляцияны қалыптастыру. Жайқалып жапырақ, Құлпырып қызғалдақ. Тұратын көз тартып, Жаз келді күн шуақ. Жаз айлары: маусым, шілде және тамыз! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Күнге не ұқсайды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың күн, оның пішіні, түсі жайлы білімдерін бекіту, есте сақтауларын, логикалық ойлауларын дамыту. «Күннің суретін сал» дидактикалық жаттығу. Техникалық дағдыларын дамыту. **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)**

Балалармен жеке жұмыс	**Жеке жаттығу: "Тамшы қалай сыңғырлайды".** Мақсат-міндеттер: балалардың ырғақты есту қабілеттерін дамыту. Музыкалық аспапта ойнау. Баланың жеке даму картасына сәйкес жеке жұмыс. **(музыка)**	**"Жаз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалармен жаздың ерекшеліктерін бекіту; зат есімге сын есімге сөз таңдауға үйрету; тілдерін, есте сақтауларын дамыту. Құралдары: жаз туралы суреттер (пейзаж, сюжет). **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**"Қояндар сияқты секіреміз" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: баланы алға қарай қозғалып, секіруге машықтандыру. **(дене шынықтыру)**	**"Пішін мен түс" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: геометриялық пішіндер мен заттардың пішіні жайлы білімдерін бекіту. **(математика негіздері)**	**"Биік - аласа" дидактикалық ойыны** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды өзіне қатысты дұрыс белгілеуге жаттықтыру, кеңістікті бағдарлауды дамыту. **(математика негіздері)**
Серуенге дайындық	Мақсаты: жапсырмасы бар қапсырмалы аяққиімді шешіп тағу дағдыларын қалыптастыру, басқа да қапсырма түрлерін қолдана білуге жаттықтыру. Аяқ киімдерін киіп, ересек адамдардың көмегімен түймелерін тағу және киімдерін шкафқа ілу дағдыларын қалыптастыру. Қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстау мәдениетін сақтауға үйретуді жалғастыру.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Кеңес: "Балаларға арналған қауіпсіздік ережелері. Жолдағы қауіпсіздік". Серуен өте маңызды! Ата-аналарға арналған жадынама.	"Абайла - күн!"-тақырыбына ата-аналарға арналған кеңес. Мақсаты: ата-аналарға белгіленген тақырыпқа кеңес беру. Міндеттері: - ата-аналарды балалардың күн астында жүру ережелері жайлы мәлімет беру; - ата-аналардың бала ағзасына күн сәулелерінің әсер етуі жайлы білімін кеңейту.		Ата-аналарға арналған кеңес: "Балалардың жазғы демалысы мен шынығуы".	Балаларға арналған кеңес: "Балалардың жазғы шынығуы". Шынығу шаралары: - су шаралары; - ауа ванналары; - күн ванналары.
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					

Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)						
Топ/сынып	**Кіші топ**					
Тобы, топтың реттік саны, атауы						
Балалардың жасы	**2 жасар балалар**					
Педагогтің аты-жөні						
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**01, 03.07. - 07.07.2023ж.**					
Апта күндері	***Сенбі***	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі						
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**					

Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың дене қызуын тексеріп қабылдау. Ата-аналармен тақырыбына әңгімелесу "Бала өміріндегі дәруменнің маңызы". Таңғы жиын: "Достық". Саған - мен дос боламын! Маған - сен дос боласың! Қол ұстасып тұрайық, Достық шеңбер құрайық! Күлімдесіп қарайық, Мәңгілік дос болайық! (Бір-бірінің қолынан ұстап, бір-біріне күлімдеп қарау). **(сөйлеуді дамыту)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Қауіпсіз орындық".** Мақсат-міндеттер: балаларға, орындықты қауіпсіз қалай дұрыс апарып және теңселтпей отыруды айту. **Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** "Біз орындықтырды орындарына қоямыз". Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру; жылдам, тапсырманы ұқыпты орындауға бейімдеу. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: өсімдіктердің ірі жапырақтарын сүрту.** Баланы еңбек әрекетіне жетелеу. Бөлме өсімдіктеріне күтім жасауға үйрету. Мақсат-міндеттер: еңбек етуге қызығушылықтарын және ересектерге көмектесу ниетін ояту. Сүртуге арналған алжапқыш, қолғаптар. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырмалар:** балабақша ауласын жинау (құрап, түсіп жатқан жапырақтар). Мақсат-міндеттер: еңбекке қызығушылықты тудыру; ересектерге қолқабыс етуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** үлескедегі бұтақтарды жинаймыз. Мақсат-міндеттер: қарапайым тапсырмаларды орындауға тарту; ұқыптылыққа тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**		

	Ойын: "Қандай тосап? Қандай шырын?" Мақсат-міндеттер: тілдің грамматикалық құрылымын дамыту. Ойын барысы. Тәрбиеші балаларға Дана қыздың сұрақтарына жауап беруді ұсынады. Жалғауларды дұрыс қолдануды қадағалау қажет (таңқұрай тосабы, таңқұрай шырыны). **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Әңгімелесу: "Дәрумендер - біздің достарымыз".** Мақсат-міндеттер: пайдалы және зиянды тағамдар, адам денсаулығына пайдалы жемістер жайлы түсініктерін қалыптастыру. **Тақпақтарды мәнерлеп айтуға арналған жаттығулар.** Мақсат-міндеттер: есте сақтау, қабылдау, елестету, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар: құлпынайдың суреті. **Құлпынай.** Піскен кезде	**Тақпақтарды мәнерлеп айтуға арналған жаттығулар.** Мақсат-міндеттер: есте сақтау, қабылдау, елестету, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар: шиенің суреті. **"Шие".** Мен шиемін, шиемін, Күннің көзін сүйемін. Қышқыл шырын менде бар, Төмен басты иемін. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: "Қарақат".** Мақсат-міндеттер: балалардың қол ұсақ моторикасын, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Өлең мазмұнына сай қимыл жасау. Қалсам егер тығылып, Қалың шөптің астында. Таба алар деп кім біліп, Жұрт көзінен қаштың ба? Торсиған бал уызға Кіп-кішкентай қарақат. Салып қояр ауызға, Болса егер бала тап. (С. Мәуленов)		

Таңертеңгі жаттығу	**Тыныс алу, релаксация, дыбыстау артикуляциясына жаттығу, ойындық уқалау элементтерімен таңғы жаттығу.** Балаларға қарап, өлең оқиды: Қонжық келді қонаққа. Күліп ойнап, қорбаңдап, Ойынға ол шақырды, Балаларды қол бұлғап, Ой, балақай, балақай. Тату-тәтті балақай Ой, балақай, балақай Шығыңамыз алақай! **"Үлкен аю, кішкентай қонжық".** Бастапқы қалып (б. қ.): Тік тұру, қолды төмен түсіру. Тәрбиеші: Қолымызды көтеріп, Аю қандай үлкен екенін көрсетейікші. Міне қандай! Қолды түсіреміз. Ал аюдың кішкентай қонжығы мынандай. 3 рет қайталау. "Аю билейді". Б. қ.: Тік тұру, қолды төмен түсіру. Тәрбиеші.: Аюдың қалай билейтінін көрсетейік. Бір жаққа еңкейді және екінші жаққа, міне осындай көңілді аю. Қонжық балаларға шеңбер бойымен жүруді ұсынады: Бір, екі, бір, екі, Көңілді адымдаймыз, Бір, екі, бір, екі, Аяқты көтереміз! Былай, былай Аяқты көтереміз, Осылай, осылай Көңілді жүреміз. Қонжық балаларды мақтайды: Ой, балақай, балақай. Тату-тәтті балақай Ой, балақай, балақай Шығыңамыз алақай!

Таңғы ас	**Ойын жағдаяты: "Құыршақ шомылады".** Балалардың жуыну дағдыларын , жуыну құралдары және олардың қолданысы жайлы білімдерін дамыту, мәдени-гигиеналық дағдыларын, әрдайым таза, тиянақты, ұқыпты болу ниетін, өз денесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу. Қасықты оң қолмен ұстау, асты ерінмен алу, оны кішкентай бөліктермен тістеп алу, алдыңғы тістермен емес, азу тістермен шайнау біліктіліктерін бекіту. Жаттамақтар оқу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Демалыс күндерін мен қалай өткіздім".** Мақсат-міндеттер: тақырыбы бойынша сөздік қорларын молайту (демалыс күні, көңілді, тату, қызықты); қойылған сұрақтарға жауап беруге дағдыландыру; есте сақтау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	**Балабақшада өзін-өзі ұстау ережелерін сақтау жайлы әңгімелесу.** Шашылған ойыншықтар құлап, жарақат алудың себепшісі болуы мүмкін. Топтағы реттілік тек ғана тазалық үшін ғана емес, сондай-ақ қауіпсіздік үшін. Терезе алдына, үстелге және шкафқа шығуға болмайды. Егер ала алмасаң, тәрбиешіден көмек сұра. Топ ішінде, жатын және қабылдау бөлмесінде қауіпсіздікті ескеру: жүгіру өте қауіпті, жиһаздардың үшкір бұрыштары, басқа баламен соғылып,	**Таңғы сәлемдесу "Сәлем, саған көк аспан!"** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; қоршаған объектілерге көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Сәлем саған көк аспан! (Қолды жоғары көтеру) Сәлем саған күн нұры! (Екі қолды қосып, шеңбер жасау) Сәлем саған жер ана! (Қолды баяу түсіру) Сәлем саған, достарым! (Барлық балалар қол ұстасып, қолдарын жоғары көтереді) **(сөйлеуді дамыту, көркем**	**Таңғы сәлемдесу.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; қоршаған объектілерге, жақын тұрған балаларға көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Армысың, Әлем! Армысың, Жарық күн! Армысың, абзал Адам! Армысың, менің досым! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**		

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Біз дәмді тосап жегенді ұнатамыз" Мақсат-міндеттер: Балаларды қолдарындағы орамалдарымен шеңбер бойымен салтанатты адымдатып, жүргізу және шашырай жүгірту; педагогтың белгісі бойынша тоқтап, орамалдарын жоғары көтеріп, бір орында салтанатты адымдау, белгі бойынша қайта жүру; төрт тағандап еңбектеп өту техникасын қорытындылау.	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Жемістер мен жидектер" Мақсат-міндеттер: Балаларға жеміс-жидек туралы түсінік беруді жалғастыру, олардың түрлерін ажырата білуге үйрету; қабылдауын, есте сақтау қабілеті, зейінін дамыту; жақындарына, достарына қамқорлық көрсетуге, бөлісе білуге тәрбиелеу.	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу "Қайнатпа"** Мақсат-міндеттер: Балалардың шығармашылық мүмкіндіктерін дамыту; қаражидекпен таныстыру; ермексаздаздан бөлшектерді үзіп алу, оларды екі алақанның ортасына салып, немесе саусақпен тақтайшада есу. Банканың сыртына жидектерді жапсырғанда ұсақ қол маторикасын дамыту; ермексазбен жұмыс істеуде ұқыптылыққа, қызығушылыққа тәрбиелеу. **Сенсорикадан ойын-жаттығу "Жидектерден алынған**	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Тәттіқұмарлар әлемі" Мақсат-міндеттер: Балалардың педагогпен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау қабілетін жетілдіру; музыканы және қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту.		

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Жаз мезгіліндегі ағаштардың өзгеруін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: ағаштар жайлы түсініктерін бекіту. Жаз мезгіліндегі ағаштардың өзгеруін көрсету, гүл орнына жемістер шықты (шетен, мойыл). Жапырақтарының пішінінің әртүрлігіне назар аудару. **“Капитан мен жолаушылар” сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: капитанның кім екенін, оның кемеде қандай міндет атқаратынын айтып беру.	**Қанқызды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларда жәндіктер жайлы қарапайым түсініктерін дамыту. Қоныз-жүреді, ұшады, қызыл түсті, қара нүктелері, басында мұртшалары бар. Кішкентай тіршілік иесіне қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Қанқызды жапырақта, алақанға салып бақылауға болады, оның қанатын жайып ұшып кетуін қарастыруға болады. Ұлғайтқыш әйнекті қолдануға	**Жәндіктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жәндіктерді өзге тіршілік иелерінен ажыратуды үйретуді жалғастыру. Жәндіктер кішкентай, шөп арасында, жерде, ағаш қабығында өмір сүреді, шөппен, жапырақпен және өсімдік шырынымен қоректенеді. **"Мысық пен тышқандар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту. Ойын барысы:	**Өтіп жазға киім киіп өтіп бара жатқан адамдарды және балалардың киімін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларда қарапайым киім-кешек элементтері жайлы түсініктерді қалыптастыру; сөздік қорларын молайту (көйлек, сарафан, майка, шорты, іш киім, шұлық, панамка); киім түсін сенсорлық қабылдауды дамыту (Қайратта сары майка, ал Айымда — қызыл сарафан). **"Көпіршік" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)**		

Серуеннен оралу	Жууныға арналған жаттамақ жаттығуы. Мақсат-міндеттер: есте сақтау, қабылдау, елестету, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар: сабын. Сабындаған кезіңде Ашытады көзіңді. Бола білсең төзімді, Тап-таза етер өзіңді. Тазалықтың досы - Сабын деген осы.
Түскі ас	Өз бетінше тамақ жеу біліктіліктерін жетілдіру, барлығын тауысып жеу, тағамды, оны ұртта қалдырмай жұту. Ұқыптылық дағдыларын қалыптастыру. Майлықты қолдануды үйрету. **Ойын жағдаяты: "Аю шаңышқымен жеуді қалай үйренді".** **"Аюға түскі асқа дастархан әзірлеуге көмектесеміз" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: үстел басында әдептілік ережелеріне баулу. Әртүрлі жаттамақтар жаттату. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Күндізгі ұйқы	**Ұйқытатпақ.** Бүгін біздің аяғымыз былай деді: "Қатты шаршап аяғым, Жүргісі де келмейді. Күні бойы секіріп, Тіпті дамыл көрмейді. Қатты шаршап қалыпты, Демалсын екі аяғым. Тынығып-ап азырақ, Тағы жолға салайын!". Ұйқытар алдында киімдерін орындық басына ілу біліктіліктерін бекіту. Әртүрлі түймелеу түрлерін салуды үйретуді жалғастыру. **(көркем әдебиет)**

Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**“Ұйқыдан кейінгі кешенді шынығу шаралары”.** **Ояну.** Тәрбиеші қоңырауды сыңғырлатады: Сыңғырлаған қоңырау, Әркез жанымнан табылар. Қоңыраудың үнінен, Мен ояндым ақыры. Уақытымен үнемі, Жаттығамын жалықпай. Әнші "алтын қоңырау" Сыңғырлайды қалықтай! **Кешенді шынығу жаттығулары.** “Марғаулар оянады”. (Балаларға төсекте жатып керілуді, арқаны жазып, қолды жоғары созып, бір бүйірден екінші бүйірге бұрылуды ұсыну.) Кіп-кішкене марғаулар, Пырылдайды үнемі. Жайғасыпты кілемде, Оянғысы келмейді. Жалқауланба, марғауым, Қандай сенің таңдауың. Бойыңды жаз, керіліп, Қалғандайсың керіліп. Жеңіл уқалау. (Қол және аяқ саусақтарын жоғары қарай уқалау, белді, арқаны, кеудені жазу.) Аяқ ұшымен жатын бөлмеде жүру. Керілдік, жылдам тұрдық, Аяқ ұшымен жүгірдік… “Денсаулық жолдарымен” жүру. “Топ, топ, топ”- адымдайды біздің аяқ. **(дене шынықтыру)**

Бесін ас	Қолды сабындау және түзу қимылдармен жууды үйретуді жалғастыру, қолды жуғаннан кейін сығуды үйрету. Қолдарын өз орамалдарымен сүртіп, орнына ілу біліктіліктерін бекіту. "Балалар қолдарын жуады" тақырыбы бойынша иллюстрациялар қарастыру және сол бойынша әңгімелесу. **"Біз қолымызды қалай жуамыз?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: қолды жуу дағдысын жетілдіру. **Жаттамақ оқу: "Мөлдір су".** **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Ұжымдық жапсыру. "Жидектер".** Мақат-міндеттер: балалардың коммуникативтік қабілеттерін жетілдіру; ұсақ қол моторикасын дамыту; жидектер туралы түсініктерін тиянақтау. - Балалар, біздің себетте көптеген жидектер бар, ал сендер жидектерді өз орындарына орналастыра аласыңдар ма, олардың қайда өскенін, біз оларды қайдан жинағандарымызды естеріне сақтадыңдар ма? Балалар жидектер бейнеленген суреттерді, ватманда бейнеленген бұталар мен ағаштардың	**"Маймақ қоңыр аюлар" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалармен жидектерді теруді көрсету қимылдары ерекшеліктерін бекіту; жағымды эмоцияларды дамыту. Маймақ қоңыр аюлар, ("Қорбаңдап" жүру) Жидек іздеп келеді. Былай, былай қорбаңдап. Жидек іздеп келеді. (Қолды бүйірге қою – “себет”) Жидек теріп алады, Себетіне салады. Былай, былай еңкейіп. (Жидектерді теріп, «себетке» салған сыңай танытады)	**Апта тақырыбы бойынша сергіту сәті: "Жидектер".** Мақсат-міндеттер: балалардың жидектер туралы ұғымдарын пысықтау, кеңістікті бағдарлауға машықтандыру. Құралдар: жидектердің суреттері. - Балалар, қане шеңберге тұрып, баққа жидек жидектер теруге келгендей елестетейік. - Алдымен кішкентай бұталарда өсіп тұрған жидектерді: құлпынайды, бүлдіргенді тереміз. (Отырып, жидек тергенді көрсету.) - Ал қазір біз қарақат пен	**"Жұмыртқанын ішінде не бар?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың қоршаған заттар туралы түсініктерін тиянақтау, түйсік, ойлау, елестету қабілеттерін дамыту. Себеттен жұмыртқа алып, ашып ішінде не бар екенін көр. Балалар пластик жұмыртқаны ашып, ішінен құс бейнеленген ойыншықты тауып алады. Балалар өз құстарын атап, егер өздері атай алмаса, ересектер атап, балаларға қайталауды ұсынады. **(сенсорика)**		

Балалармен жеке жұмыс	**"Неліктен беріле білу керек?" әңгімелесуі.** Мақсат-міндеттер: балаларды жанжалдан аулақ болуға, бір-бірімен өзара келісе білуге үйрету, оң және теріс әрекеттерге деген өз қарым-қатынасын, көзқарасың бағалай білу қабілеттерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	**Саусақпен сурет салу: "Құстарға арналған жидектер".** Мақсат-міндеттер: балаларды дәстүрден тыс сурет салу техникасына бейімдеу; ой-қиялын, зейін қабілеттерін, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. - Балалар, құстар ағаш бұталарында қалған жидектерді шоқып жеуді жақсы көреді. Қане, құстарға арнап көп жидектер салайық. Құралдары: бояу, төсеніш, сүлгілер, таза қағаз беттері. **(сенсорика)**	**"Торғай" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақты мәнерлеп оқуға, мазмұнына сай қимылдарды жасауға машықтандыру; сөйлеу мәнерін, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. Торғай, торғай, тоқылдақ, Жерден тары шоқып ап, Бөтегесі томпайып, Тойған қозыдай монтайып, "Шіп-шіп" десіп отырар. Балалар бас бармақтарын біріктіріп, құстың ұшқанын келтіріп, алақандарын қағады. Сұқ саусақтарымен үстел үстін қағады.	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығулары.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақты мәнерлеп оқуға машықтандыру; сөйлеу мәнерін жетілдіру, есте сақтау қабілетін дамыту. **Таңқурай.** Жазда өседі таңқұрай, Жемісін тер, қалдырмай, Апаң қақ та қайнатар, Қыста керек нәр мұндай. Тұмау тисе қыс күні, Көтерілсе ыстығың, Таңқурайдың қағымен, Ыстық шайды іш, күнім. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**		

Серуенге дайындық	**"Киім-кешектер мен аяқ киімді қалай дұрыс, таза ұстау керек".** Мақсат-міндеттер: балаларда мәдени-гигиеналық дағдыларды, өзіне-өзі қызмет ету дағдыларын қалыптастыру. Киім-кешектер мен аяқ киімдерді таза ұстаудың маңыздылығы жайлы айту, «тиянақтылық», «ұқыптылық» түсініктерімен таныстыру, киімдегі олқылықты байқауға үйрету.	**"Тілалғыш түймелер мен баулар".** Мақсат-міндеттер: балаларда өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, аяқ киімнің бауын тағуды үйрету, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, (түймелер, жапсырғыштар, жүгіртпелер).	**"Біз серуенге қалай киінеміз".** Мақсат-міндеттер: киім-кешек, аяқ киім, бас киім атауларын және қолданысын нақтылау.	**"Киіну, шешіну".** Мақсат-міндеттер: түймені тағу және ағыту, жапсырғыш тағындыларды ашып, жабу біліктіліктерін бекіту, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, киіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтауды, қажет жағдайда көмек сұрауды, сыпайы сөздерді қолдануды үйретуді жалғастыру.		
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**					
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**					

Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**					
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Мектеп жасына дейінгі сәбидердің ұсақ қол моторикасын дамыту" тақырыбына ата-аналарға арналған сауалнама.	Ата-аналарға арналған кеңес: "Балаларды дұрыс қасық, қарындаш ұстауға үйрету".	Кеңес: "Балаларға қандай ертегі оқуға болады?"	Жаднама: "Сәбилерге арналған саусақ жаттығулары".		

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ	
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)	
Топ/сынып	**Кіші топ**

Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**10.07. - 14.07.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен "Демалыс күнін балалармен қалай өткізуге болады" тақырыбына әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** табиғат бұрышындағы өсімдіктерге назар аудару, егер топырақ құрғақ болса, су сепкіштің көмегімен өсімдіктерді суғару керек екенін ұғыну. Мақсат-міндеттер: балаларды еңбекке баулу; ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** өсімдіктердің ірі жапырақтарын сүрту. Баланы еңбек әрекетіне жетелеу. Бөлме өсімдіктеріне күтім жасауға үйрету. Мақсат-міндеттер: балалардың еңбек етуге қызығушылықтарын және ересектерге көмектесу ниетін ояту. Сүртуге арналған алжапқыш, қолғаптар. **(еңбек дағдылары)**	**Оқу қызметіне арналған құрал-жабдықтар мен материалдарды дайындау.** Мақсат-міндеттер: жүктелген тапсырмаға жауапкершілік танытуды дамыту, балаларды оқу қызметіне арналған құрал-жабдықтар мен материалдарды ұқыпты жинауды үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: б**алабақша ауласын қураған (ағаштан түскен) ұсақ бұталардан жинау. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру; ересектерге қолқобыс етуге тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** құрастыру бөлшектерін қорапқа жинау. конструктор қорапқа салынғанына назар аудару; егер олар шашылып жатса, қорапқа симайтыны екенін белгілеу. **(еңбек дағдылары)**

	"Балабақшаға келе жатқанда мен не көрдім?" тақырыбындағы бақылау. Мақсат-міндеттер: тақырып бойынша сөздік қорларын белсендіру. Педагог балалардан балабақшаға келе жатқан жолдарында не көргендерін айтуды сұрайды (көп көліктер, балалар, автобустар, бағдаршам және т.б.). **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **"Сабын көпіршіктері" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тазалыққа тәрбиелеу; көркем сөзді жатқа айтуға қызығушылық тудыру. Түрлі-түсті көпіршік, Қалықтайды аспанда. Жарылады бір-	**Еліктеу ойындары: "Не бұл?".** Мақсат-міндеттер: балалардың қабылдау, зейін, ойлау қабілеттерін дамыту; артикуляцияны жетілдіру; жан-жануарлардың дыбыстарына еліктеуге машықтандыру. Балалар орындықтарға отырады. Тәрбиеші балалардан кезек-кезек, иттің үргенін, мысықтың мияулағанын, сиырдың мөңірегенін, қарғанын қарқылдағанын (көкек, торғай, көгершін, сауысқан) бейнелеуді (келтіруді) сұрайды. Егер балаларға тапсырманы орындау қиындық тудырса онда	**Саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың қол ұсақ моторикасын, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Мынау орындық – Дем алуға отырдық. Мынау үстел, (сол қолды жұдырыққа түю, үстіне оң қолдың жұдырығын қою) Асты іше біл. Анау тұрған төсек, (Қолдарды қарама-қарсы қою, бас бармақтардың ұшын бір-біріне тік бұрышта тигізу) Ұйықтар орын білсек. Міне диван – жұп-жұмсақ, Отырамыз шаршасақ, (Қолдарды ішкі жақтарымен бір-біріне қосу) Мынау шкаф –	**"Шарды ұстап ал" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың қосымша заттармен белгілі әрекеттер жасауға бейімдеу; ұсақ қол моторикасын, ұқыптылықты, ептілікті дамыту. Су құйылған легенге кішкентай пластмасс шарлар салынады. Балаға беріледі тұтқасы бар сүзгіш беріледі де, судан шарларды сүзіп алуды ұсынады. Балалар сүзіп алған шарларды салу үшін, екінші бос леген дайындаңыз. Сумен ойын әрекетін ұйымдастыру үшін, дайындандар поролон губкалар, су сепкіштер, пластик ыдыстар, қақпақтар,	**"Ойын-сауық саябағын құрастырамыз" құрылыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың қиялын, зейінін, отбасына сүйіспеншілігін дамытады. Ойын құралдары: "лего" немесе ағаш құрылыс ойыншықтары. Тәрбиеші өз "ойын-сауық саябағын" құрастыруды ұсынады. **(құрастыру)**

Таңертеңгі жаттығу	**Шынықтыру мен дамытуға арналған кешенді жаттығулар: «Көңілді сылдырмақтар».** Құрал-жабдықтар: әр балаға 2 дана сылдырмақтан. Бізде бар қызықты ойыншық, — Бом-бом-бом, бом-бом-бом! оның аты — сылдырмақ, — Бом-бом-бом, бом-бом-бом! барлық бала ұнатады, Онымен бірге, Секіріп, жүгіруге! "Алдында ойнат". Б. қ.: аяқ сәл алшақ, сылдырмақ белде. Сылдырмақтар алдыда, сылдырлатып, қайта артқа қою. Еркін тыныстау. 4 рет қайталау. "Көрсетіп ойна". Б. қ.: аяқ алшақ, сылдырмақ иықта. Оңға бұрылу, көрсету, ойнау, "міне" - деу. Б. қ. оралу. Дәл солай екінші жаққа. 2 реттен қайталау. "Сылдырмақтар тізеде". Б. қ.: аяқ алшақ, сылдырмақтар жанында. Алға еңкею, сылдырмақтар тізеде — дем шығару. Б. қ. оралу. 3-4 рет қайталау. Балалардың назарын алдыға еңкейген кезде, тізені бүкпеу керектігіне аудару. "Секіру". Б. қ.: аяқ сәл алшақ, салдырмақтар төмен түсірілген; 4-6 рет секіру; 4-6 рет сылдырмақтарды қағып адымдау. 2 рет қайталау. "Сылдырмақтар ұйықтайды". Б. қ.: аяқ алшақ, сылдырмақтар төмен түсірілген. Сылдырмақтарды екі жаққа, мұрынмен тыныстау. Б.қ оралу, ауызбен дем шығару. 2-3 рет қайталау. Соңғы жаттығуды орындағанда — жүресінен отыру, сылдырмақтарды бетке тигізу. **(дене шынықтыру)**

Таңғы ас	**"Үстел басындағы әдеп" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларда мәдени-гигиеналық, өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, үстел басында дұрыс отыруды, асхана құралдарын дұрыс қолдана білуді үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Таңғы сәлемдесу.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; жақын тұрған балаларға көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Біздің күлкіміз көңілді, Жеткізсін жылу мен шаттықты. Бөліскен жақсы ғой өмірде, Қуаныш, мейірім, бақытты. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	**Сәлемдесу: "Кел сәлемдесейік".** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; топтастарға көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Жарқырап күнде ашылды, Айналаға гүл шашылды Қайырлы күн! Біз нәзік қыздармыз! Қайырлы күн! Біз ержүрек ұлдармыз! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	**"Сиқырлы сөздер".** Мақсат-міндеттер: балаларды әдептілік ережелеріне баулу; жағымды көңіл-күйге бөленуге бейімдеу; әдептілік сезімдерін қалыптастыру. Көмек үшін алғыс білдіру, қоштасу және сәлемдесу. **(сөйлеуді дамыту)**	**Сәлемдесу: "Күн".** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; күн объектісіне көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік. Қабақ түйген не керек? Көңілді боп жүрейік. Әңгімелесейік **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	**Ой жинақтау сәті.** Мақсат-міндеттер: балаларды татулыққа, бір-біріне жылы шыраймен қарауға тәрбиелеу. Қол алысып, кәне, біз, Достасайық бәріміз. Айтарым бар сендерге, Тез тұрыңдар шеңберге. Қандай жақсы бір тұру, Достарменен бір жүру! Қандай жақсы дос болу! **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Жазда ойын-сауық ұйымдастырамыз" Мақсат-міндеттер: Балаларды заттардан аттап жүру іскерліктерін жетілдіру; жаттығуды жасау кезінде қимыл белсенділігін арттыру; заттарды құлатпай аттап жүру дағдыларын дамыта отырып, балалардың заттардан аттау кезіндегі ептілік қабілеттерін жетілдіру; жалпы дамыту жаттығулары арқылы балалардың тыныс алу органдарының жұмысына жақсы әсер ету.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** ""Торғай мен тышқан" (орыс халық ертегісі)" Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегіні оқып, мазмұнын түсіндіру; өз ойын толық айтуға дағдыландыру; балалардың бойына еңбексүйгіштік, досқа адал болу, шыншыл болу қасиетін сіңіру; ойлау қабілеттерін, тілін дамыту, сөздік қорын молайту; татулыққа, мейірімділікке тәрбиелеу.	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Күн көзімен ойнайық" Мақсат-міндеттер: Балалардың педагогті мұқият тыңдап, сұрақтарға жауап беру, сөйлеу, ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамытуды жалғастыру; сары түсті тани білу қабілетін қалыптастыру.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Түрлі-түсті шарлар" Мақсат-міндеттер: Балаларды түрлі-түсті қарындаштармен сурет салуды үйретуді жалғастыру; дөңгелек пішінді заттарды қарындашпен бояу дағдыларын бекіту, негізгі түстер (қызыл, сары, көк, жасыл) жайлы білімдерін бекіту; сурет салуға қызығушылықтарын, ұсақ моторикаларын, қолдың қозғалыс координациясын дамыту; табандылыққа, ізденімпаздылыққа, тиянақтылыққа тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Би билейміз баршамыз" Мақсат-міндеттер: Көңілді әуен арқылы көңіл күйді сыйлай білуге талпындыру. Балалардың шығармашылық қабілетін дамыту. Балаларды достыққа, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Жаңбырды (ауа-райына қарай) немесе аспандағы бұлттарды бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: жаңбыр құбылысы жайында түсініктерді қалыптастыру; жаңбырдың аспанда сұр бұлттар жиналған кезінде пайда болатынын түсіндіру; найзағай сияқты құбылыспен таныстыру. Найзағай мен оның жақындағанын бақылау. Найзағайдың алдында аспанды ауыр бұлт жауып, қатты жел соғады. Жел ағаштарды қатты шайқайды. Айналаның бәрі біртіндеп түнеріп кетеді. Құстар айқайлап ұшып, жасырынып қалуға	**Кемпірқосақты бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: жаз мезгіліндегі құбылыстар: кемпірқосақпен таныстыруды жалғастыру. Кемпірқосақтың барлық түстері жайлы білімдерін бекіту. Балаларға жаңбырдан кейін кемпірқосақ шығатынын түсіндіру. Ол түрлі-түсті. Сендер кемпірқосақта қандай түстер көрдіңдер? (Қызыл, қызыл-сары, сары, жасыл, көгілдір, көк, күлгін). Кемпірқосақтың біртіндеп шығып, біртіндеп жоғалатынына назар аудару. **Көркем сөз** Жердің жүзі дірілдеп	**Аққайыңды бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жанды табиғатта болатын мезгілдік өзгерістермен таныстыру. Ағаштар: аққайың жайлы білімдерін бекіту. Жақын маңда қандай ағаштар өсетінін, олардың жаз келгелі қалай өзгергенін қарастыру. Аққайыңға назар аудару. **Көркем сөз.** Ақ көйлегін киіп алды сәнденіп, Бұйра, жасыл шаштары да әрленіп. Жас бұтағы желмен бірге желкілдеп, Шақырады көлеңкеме келші деп. **"Аюдың орманында"**	**Ағаштар мен бұталарды бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: бұталар мен ағаштар туралы білімдерін бекіту, ағаштар мен бұталар арасындағы ұқсастық пен айырмашылықтарын ажырата білуге үйрету, ағаштар мен бұталарға ұқыпты, қамқорлықпен қарауға баулу. Балалардан балабақша аумағында қандай ағаштар мен бұталар өсетіндігін сұрау. Ағаштың бұтадан айырмашылығын сұрау. Ағаштың бір діңі бар, бұтаның діңі жоқ. Ағаш бұтадан биік. **Көркем сөз.** Ағаштарға қамқорлық жасайық, Жапырақ пен	**Қарағайды бақылау. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды жанды табиғатта болатын мезгілдік өзгерістермен таныстыру. Ағаштар: қарағай жайлы білімдерін бекіту. Қарағаймен таныстыру, инелерін қарастыру. Жапырақты ағаштармен салыстыру. **Жұмбақ.** Қыста да, көктемде де, Киімі бір түсте. (Қарағай) **"Масаны ұста" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда көру белгісі мен қимылды үйлестіре білу

Серуеннен оралу	**"Біз тәртіпті сүйеміз" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, киім мен аяқ киімді таза ұстауға, өз орнында сақтауға үйрету, не үшін тазалық пен реттілікті сақтау керектігін талқылау, киім-кешектерге деген ұқыптылықты қалыптастыру, белгілі реттілікпен киініп, шешінуді үйретуді жалғастыру, әртүрлі түймелеу түрлерін қолдану біліктіліктерін бекіту.
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Қасықты дұрыс қолдануды үйрету, нанды үгітпеу, ауызды жауып шайнау. Ересектерге алғыс білдіруді үйрету. Астың қасиеттері жайлы түсініктерін қалыптастыру: тәтті, тұзды; тағамдардың атауларын бекіту. **Көркем сөз.** Қойдым астың дәмдісін, Тәбетін тез ашылсын. Қасықпен көр дәмін, Тауысып же бәрін! **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**
Күндізгі ұйқы	Белгілі шараларды: дәретханаға бару, жуыну, киімдерді бүктеу, тыныш ұйқы,сақтай отырып, өз бетінше ұйқыға дайындалу дағдыларын қалыптастыру. Ұйқытатпақ. Жастыққа басынды қоя ғой, Тәп-тәтті ұйқыға бата ғой. **(сөйлеуді дамыту)**

Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**“Ұйқыдан кейінгі кешенді шынығу шаралары”.** **Ояну.** Тәрбиеші қоңырауды сыңғырлатады: Сыңғырлаған қоңырау, Әркез жанымнан табылар. Қоңыраудың үнінен, Мен ояндым ақыры. Уақытымен үнемі, Жаттығамын жалықпай. Әнші "алтын қоңырау" Сыңғырлайды қалықтай! **Көрпемен ойнау.** (Балалар көрпенің астына 2-3 рет тығылады; қауіпсіздікті бақылау шарт.) Күшік келді абалап, Аты оның - Сабалақ! Кім шулайды айғайлап? Сол баланы ұстап, алмақ. **Жеңіл уқалау (аяқты, қолды саусақтан жоғары қарай сипау, арқаны, кеудені жазу).** Аяқ ұшымен жүру (жатын бөлмеден ойын бөлмесіне). Керілеміз, тұрамыз, Жүгіріп бой жазамыз… **“Денсаулық жолдарымен” жүру.** Мақсат-міндеттер: аяқ табанындағы қан айналымын ұлғайту. **(дене шынықтыру)**

Бесін ас	**"Қолды қалай дұрыс жуу керек».** Сабынды қалай дұрыс ұстау, қолды сабындау, оны сүрту керектігін түсіндіру. Тәрбиеші қолды не үшін жуу керектігі жайлы сұрақ қояды. Кейін шараның орындалу ретін айтады, түсіндірме жасай отырып көрсету: Алдымен сабынның жан-жағын сипалаймыз, кейін оны сабын салғышқа салып алақанымызды сипаймыз — бірі екіншісін, енді саусақтарды айқастырып "кірпі" жасаймыз. Артынан қолды қалай сүрту керектігін көрсету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Капитандар" тыныс алу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: тыныс алу мүмкіндіктерін ұлғайту. Ұзақ тыныс шығаруға жаттықтыру. Су құйылған ыдыста қағаз қайықтар жүзіп жүреді. Балалар еріндерін түтік сияқты шығарып, қайық алға қарай жылжу үшін "ф" деп дыбыстайды. Одан кейін тәрбиеші қатты жел тұрғанын айтады, балалар оның күшін көрсету үшін "п" дыбысын айтады. **(дене шынықтыру)** **"Үйшік" ертегісінің саусақ театры.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілер әлеміне деген қызығушылығын арттыру; көркем сөз	**"Кірпі" музыкалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды музыка және сөздер ырғағына сай, мәтіндегі сөздердің мәніне сай қимылдауға, тақпақ сөздерін қайталауға машықтандыру. 1.Тікен, тікен түрпі, Болыпты бір кірпі, (Иә-иә-иә.) Өте қысқы қолы - (Хлоп, хлоп, хлоп.) Ине толған жоны - (Топ, топ, топ.) Секіруді білмепті, Өзі тіпті күлмепті Мінезі өте салмақты, Шапалақтай алмапты Тек мұрнымен үнемі, Пырс-пырс етіп жүреді. 2. Орманға кеп қояндар, (Иә-иә-иә.) Секіруді үйретті - (Иә-иә-иә.) Созып қысқа қолдарын Шапалақтап ойнатты - (Хлоп, хлоп, хлоп.)	**Н. Әлімқұловтың "Ойыншықтар" өлеңін драматизациялау.** Мақсат-міндеттер: балалармен өлең жолдарын еске түсіру; өлеңнің бір шумағын есте сақтауға көмектесу; тәрбиешінің өлең оқу кезінде балалардың сөздерді (жарты дауыста) қайталау талпыныстарын ынталандыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Жүргізушілер" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жүргізуші мамандығымен таныстыра отырып, ойын барысында нәтижелі қарым-қатынас орнатуға машықтандыру. Сюжеттегі екі кейіпкердің (жүргізуші - жолаушы) өзара әрекеттесу біліктіліктерін қалыптастыру. Балалардың белгілі бір рөлге қажет құрал-жабдықтарды өз бетінше таңдау әрекеттерін ынталандыру. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары, сенсорика)**	**"Сылдырмақтарме н билеу" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды музыка ырғағына, педагогтің көрсеткеніне сай қимылдарды орындауға дағдыландыру; жағымды эмоцияларды дамыту. 1. Сылдырмақ еденде жатыр. Аяқты табанға қою. 2. Екі жаққа бұрылып, жартылай отырып-тұру. 3. Қол шапалақтау. 4. Екі аяқпен секіру. 5. Айналу. 6. Сылдырмақты жоғары көтеріп, сылдырлату. 7. Сылдырмақпен билеу. Жаттығу соңында әуен ырғағымен сылдырмақтарды себетке салуға шақыру. **(музыка)**

Балалармен жеке жұмыс	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өлеңнің мағынасын түсініп, жанашырлық сезімін дамыту; ойыншықтарға ұқыпты қарауға тәрбиелеу; сөйлеу мәнерін жетілдіру, есте сақтау қабілетін дамыту**.** **А. Сопыбеков, "Құыршақ". (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Мысық" арнау өлеңін жаттау.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақты мәнерлеп оқуға машықтандыру; сөйлеу мәнерін жетілдіру, есте сақтау қабілетін дамыту. Мысық отыр, Ұйқысы әбден қысып отыр. Май берейін, Шайнап отыр, Тышқан берейін. Ойнап отыр! (Халық ауыз әдебиеті) **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Ойыншық мысықпен ойнау.** Мақсат-міндеттер: балаларды көркем сөзді тыңдауды бейімдеу, мысықтың мінез-құлқын бақылау, тәрбиешінің қимылын қайталау. Тікірейіп құлағы, Жолға келіп тұрады. Тәй-тәй басқан	**"Сурет құрастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: 3-4 бөліктен сурет құрастыруды үйрету. **(танымдық дағды)** **"Көңілді шақпақтар" (бормен "классик" ойыны желісімен.)** Мақсат-міндеттер: балаларды екі аяқпен алға жылжи отырып секіру қабілетін дамыту; вестибуляр аппаратын, дене, аяқ бұлшық еттерін ұлғайту; зеректікке, ептілікке тәрбиелеу. Педагог асфальтқа шақпақтарды өзі салып, балаларды ойын мазмұнымен, шартымен таныстырады; шақпақ іздерін баспақ секіруді көрсетеді. Сәбилер жәй ғана, 1-ден 10-ға дейін секіре алады. (Ал ересек	**"Үлкен және кішкентай" дидактикалық жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: әртүрлі көлемді, бір текті бұйымдарды екі топқа: үлкен, кішкентай бөліп орналастыруды үйрету. **(сенсорика)**	**"Қуыршақтар" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: әртүрлі ыдыстар жайлы білімдерін бекіту, ыдыстарды қолданысы бойынша дұрыс пайдалану біліктіліктерін қалыптастыру. Тамақтану мәдениетін тәрбиелеу. Киімдердің атауы жайлы білімдерін бекіту. Балаларда белгілі реттілікпен дұрыс шешініп, киімдерін бүктеу дағдыларын бекіту. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**

Серуенге дайындық	**"Біз серуенге қалай киінеміз".** Мақсаты: киім-кешек, аяқ киім, бас киім атауларын және қолданысын нақтылау.	**"Киіну, шешіну".** Мақсаты: түймені тағу және ағыту, жапсырғыш тағындыларды ашып, жабу біліктіліктерін бекіту, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, киіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтауды, қажет жағдайда көмек сұрауды, сыпайы сөздерді қолдануды үйретуді жалғастыру.	**"Тілалғыш түймелер мен баулар".** Мақсаты: балаларда өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, аяқ киімнің бауын тағуды үйрету, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, (түймелер, жапсырғыштар, жүгіртпелер).	Жапсырғыш тағындыларды тағу, ағыту дағдыларын қалыптастыру, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру. Аяқ киімді кию дағдысын қалыптастыру, ересектердің көмегімен түймені тағу, киімді шкафқа ілу. Шешіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтауды үйретуді жалғастыру.	**Ойын алаңында қимыл-қозғалыс ойындарын өткізу барысында:** -ойын шартын мұқият тыңда; -ойынды тәрбиешінің белгісі бойынша баста; -белгіленген жерде ғана ойна; -лақтыру кезінде жолдасына қарай дәлдеме; -белгіден кейін ғана допты лақтырып артынан жүгір; -ойын кезінде бір-бірінді итерме.
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Кеңес: "Жолдағы қауіпсіздік". "Серуен - өте маңызды!" ата-аналарға арналған жадынамасы.	Кеңес: "Түстерді үйрену өте оңай және көңілді".	Ата-аналармен әңгімелесу: «Егер бала төбелессе...» .	Кеңес: "Жолдағы қауіпсіздік". "Балаларға арналған жазғы аула ойындары" ата-аналарға арналған жадынамасы.	Кеңес: "Жаз мезгіліндегі демалыста балалармен ойындар".
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Кіші топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**2 жасар балалар**				

Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**17.07. - 21.07.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жазғы уақыттағы күн тәртібі мен киіндіру тәртібі туралы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: серуен алдында ойыншықтарды жинау; топырақтарды, бұтақтарды, тастарды шелекке жинау, оларды белгіленген жерге апару. Құмды құмсалғышқа жинау. Құмсалғыштың жақтауындағы құмды сыпыру.** Мақсат-міндеттер: балаларда қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: "Пульверизатордан бөлме өсімдіктеріне су бүрку".** Мақсат-міндеттер: жаңа еңбек дағдыларын қалыптастыру; өсімдіктерге деген қамқорлық сезімдеріне баулу. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: "Шешіну бөлмесіндегі шкаф ішіндегі тәртіп".** (Тәрбиешінің көмекшісімен бірлесіп) Мақсат-міндеттер: балаларды әркімнің жеке өз киім шкафын ұқыпты, таза ұстауға үйрету: шкафты киімдер мен аяқ киімнен босату, дымқыл шүберекпен сүрту және қайтадан киім-кешекті ұқыптап бүктеп, тиісті орындарына орналастыру. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма.** Табиғат бұрышындағы өсімдіктерге көңіл бөлу, егер топырақ құрғақ болса, су сепкішті қолданып өсімдіктерді суғару керектігіне назар аудару. Мақсат-міндеттер: байқағыштыққа баулу; қарапайым еңбек дағдыларын игеруге мүмкіндік жасау. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** үлескедегі бұтақтарды жинаймыз. Мақсат-міндеттер: қарапайым тапсырмаларды орындауды үйрету; еңбек дағдыларын қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**

	Саусақ жаттығуы: "Кел санайық". Мақсат-міндеттер: ұсақ қол моторикасын дамыту. 1 дегенде тұрайық, (Саусақтарды ашып-жабу) 2, 3, 4 – алақанды соғайық, (Қол шапалақтау) Оң жаққа бұрылып, (Алақанды оңға, солға бұру) Сол жаққа бұрылып, Бір отырып, бір тұрып, (Әр саусақты бүгу) Біз жүгіріп алайық. 5 дегенде асықпай, Орнымызды табайық. **(сөйлеуді дамыту, сенсорика)**	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың сөйлеу қабілетін, тағамдар туралы ұғымдарын қалыптастыру; жағымды эмоцияларды дамыту. **Көркем сөз** Дайын болды тамағым, Алдымда тұр табағым. Пияз, картоп, күрішім, Салдым аскөк, бұрышын. Дәмді болып пісті, Ауызға келіп түсті! (Д. Қ Бұланбаева) **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Үстел үсті–баспа ойыны: "Лото "Көгөністер"".** Мақсат-міндеттер: балалардың қарапайым үстел үсті баспа	**Саусақ жаттығуы: "Бес саусақ".** Мақсат-міндеттер: балалардың қол ұсақ моторикасын, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Тәрбиеші өлеңді оқиды, балалар қимылды қайталайды. Балалардың сөйлеу және ақыл-ой дамуын ынталандырады. Оң қолымда бес саусақ, Сол қолымда бес саусақ. Оларды атап шақырар, Әрқайсысының аты бар. Бас бармақ, Балаң үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **(сөйлеуді дамыту, сенсорика)**	**"Көгөністер дүкені" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға көгөністер, көгөністерді сатушының қызметі жайында ұғымдарын қалыптастыру; коммуникативтік қабілеттерді дамыту. Сатушы: - Сәлеметсіңдер ме, балалар, не үшін келдіңдер? Балалар: - Көкөністер сатып алуға. Сатушы: - Менің дүкенім сиқырлы, себебі көгөністерді дұрыс табылған жауаптарға ғана беремін. Жұмбақ шешуге дайынсыңдар ма? **Жұмбақтар.** Доптар жатыр желісі бар, Қабат-қабат терісі	**"Дәрумендер" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың дене мүшелерін жетілдіру; ырғаққа сай қимылдауға, көркем сөзге ілесіп айтуға машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. Музыкалық сүйемелдеумен өткізіледі. Біз бақшаға барамыз, (Бір орында адымдау) Көкөністер жинаймыз, (Қолы екі жаққа созып, кең ашу) Бірінші қиярды жұламыз, (Еңкейіп қияр жұлған сыңай таныту) Дөп-дөңгелек қызанақ, (Екі қолды біріктіріп дөңгелек пішін жасау) Шалқан өте үлкен ақ, (Қолды белге

Таңертеңгі жаттығу	**Апта тақырыбы бойынша таңғы жаттығу "Шалқан". "**Бір ата мен әжеде бақшалары болыпты". (Бірінің артынан бірі жүру). "Күндердің бірінде ата шалқан егеді". (Өкше сыртымен жүру). "Дәл сол күні ауа-райы тамаша, шуақты болды. Құстар сайрап тұрды". (Алдыға секіріп, қолдарын көтереді). "Бір мезгілде жаңбыр себелейді". (Аяқтың ұшымен жүріп, қолдарын сермиді). "Ата үйіне қарай жүгіреді". (Жүгіреді, Қолдарын біріктіріп, бастарына қояды да "шатыр", жүгіреді). Аяқтарын алшақ қояды, қолдарын төмен түсіреді. Иықтарын көтеріп, қолдарын сермиді. "Ата шалқан отырғызайын десе, күректі таба алмайды". Қоларын біріктіріп "құлып", аяқтарын иық көлемінде алшақ қояды. Алдыға еңкейеді. Денелерін түзеп, маңдайларынан терілерін сүрткендей сынай танытады. "Шалқан үлкен болып өседі, тіпті ірі десе болады. Ата оны жерден суырмақшы болады, бірақ шамасы жетпейді". Аяқтарын иық көлемінде алшақ қояды. Қолдарын шынтақтарына қояды. Оңға, солға еңкейеді. "Ата көмекшілерін шақырады: апаны, немере қызын, итін, мысығын шақырады және тышқан келеді». Екі аяқтарын қосып секіреді. Қолдарын жоғары көтеріп шапалақтайды. "Міне шалқанды да суырып алды!" Бір-бірінің артынан тізбектеліп жүреді. Жүгіреді. Ақырын жүреді. "Олар барлығы үйлеріне барып шалқанды пісіріп жейді де, кейін әр кім өз үйіне тарайды". **(дене шынықтыру)**

Таңғы ас	**"Қасықты дұрыс ұстап үйренеміз" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды қасықты дұрыс ұстауды үйрету бойынша жұмысты жалғастыру. Топқа қасықты ауызына дұрыс апармай, көжені шашыратып, үнемі көйлегін былғап алатын Камила қуыршақ "келеді". Балалар қонақты сабырға шақырады. Оған "қуыр, қуыр, қуырмаш" санамағын айтып береді. Кейін тәрбиеші сәбилерге сиқырлы қасықтарын қолдарына алып, қуыршақ Камилаға көжені қалай жеу керектігін көрсетуді ұсынады. Сонында Камила балаларға алғысын білдіреді. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Көгөністер" жайлы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: көгөністер жайлы жалпылама түсініктерін қалыптастыру (көкөністер — ол өсімдіктің бір бөлігі мен жемісі, оларды тағамға пайдалану үшін бақшада өсіреді); көгөністердің алуандығы жайлы түсініктерін нақтылау. Құралдары: көгөністер салынған суреттер; көгөністердің нақпішіндері. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**Көркем сөз.** Мақсат-міндеттер: балалардың көгөністер жайында түсініктерін нығайту; денсаулықты сақтау қағидаларын қалыптастыру. Жеңдер күнде дәрумендер, Денсаулыққа пайдалы. Сонда барлық ауру сырқау, Жоламайды барлығы. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	**Сәлемдесу шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; дене мүшелерін қабылдап тануға тәрбиелеу. Сәлем, алақан! (Қолды созу, алақанды сыртқа, ішке бұру.) Хлоп-хлоп-хлоп! (Үш рет алақан соғу.) Сәлем, аяқ! (Орында адымдау.) Топ-топ-топ! Сәлем, көздер! (Көзді ашып, жұму.) Миг-миг-миг! Сәлем, мұрным! (Саусақтарын мұрын ұшына тигізу.) Бип-бип-бип! Сәлем, достар! (Қол бұлғау.) Сәлеметсіңдер ме! **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционаолды дағдылар)**	**"Көгөністер" тақырыбына суреттер қарастыру.** Мақсат-міндеттер: балалардың көгөністер жайлы білімдерін кеңейту. **Көркем сөз.** Тиін келіп отырды, Дастарханның басына. Тамағымен ойнады, Нанды қылды ысырап. Ойнамаңдар тамақпен, Ас ішіңдер әдеппен. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, сенсорика)**	**«Көгөністің түсі қандай?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: түстерді ажырату және дұрыс атау іскерліктерін дамыту. - Балалар, қане (әжеге) көгөністерді тарелкаларға бөліп салуға көмектесейік. Әр көгөністің өз тарелкасы бар. Жасыл қиярдың тарелкасы да жасыл. Жасыл түсті көгөністерді тауып, тарелкаға салыңдар. Қызанақтың тарелкасы қызыл ... Құралдар: түрлі түсті тарелкалар; көгөністер нақпішіндері. **(сөйлеуді дамыту, сенсорика)**

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Көгөністер - денсаулық кепілі" Мақсат-міндеттер: Балаларды заттардың үстінен аяқпен секіру іскерліктерін жетілдіру; заттардың үстінен аяқпен секіру жаттығуын жасау кезінде қимыл белсенділіктерін арттыру; заттардың үстінен екі аяқпен секіру дағдыларына жаттықтыруды жалғастыру; заттардың үстінен екі аяқпен секіре білу дағдыларын дамыта отырып, заттардан аттау кезіндегі секіру қабілеттерін жетілдіру.	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Қуыршақ Дана бізде қонақта" Мақсат-міндеттер: Көгөністерді ұстап, сипап анықтауға, оларға сипаттама беру, сипаттау кезінде 5-6 сөзден тұратын қарапайым сөйлемдер құрастыра білуге үйрету. Сөздік қорын молайту, сөз тіркестерін құрастыруға үйрету; ұйымшылдыққа баулу; дидактикалық ойындарды арқылы балалардың сөйлеу тілін дамыту, сезіну және есту қабілеттерін дамыту; балаларды айналасындағыларға көмектесуге, бір-бірімен қарым-қатынас кезінде қамқоршы болуға дағдыландыру.	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Тәрелкедегі қияр мен қызанақ" Мақсат-міндеттер: Балалардың зейінін, есте сақтау қабілеттерін, жалпы және ұсақ моторикаларын дамыту. Балаларды дайын формаларға желім жағып жапсыруды үйрету. Көкөністер туралы балалардың білімдерін жетілдіру және толықтыру, көкөністерді жемістерден ажырата білуге үйрету. Көкөністерді жапсыру кезінде желім мен майлықты мұқият қолдану қабілетін дамыту. тәрбиелеу. Өздігінен жұмыс жасай білуге тәрбиелеу.	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Көгөністер арналған себет" Мақсат-міндеттер: Балаларды «көгөністер», «егін жинау» ұғымдарымен таныстыруды жалғастыру, олардың негізгі сипаттамалары (пішіні, түсі) туралы білімдерін бекіту, құрастыруға деген қызығушылықты қалыптастыру, қолдың ұсақ моторикасын дамыту.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Витаминдер әлемі" Мақсат-міндеттер: Вокалдық, музыкалық және ритмикалық дағдыларды жетілдіру; шығармашылық белсенділікті дамыту. Музыкалық ойын барысында кейіпкердің мінезін қимыл-қозғалыс арқылы жеткізе білу, музыкалық аспаптарда қатты және тыныш дыбыстарды ажыратып ойнау қабілеттерін қалыптастыру.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Гүлзар мен бақшадағы жұмысты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды гүлзар мен бақшадағы тұқымдарды егу ережелерімен таныстыру; ересектердің еңбегін құрметпен қарауға баулу. **"Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгілер бойынша бір-біріне соғылмай жан-жаққа шашырап жүруге және бір жерге жиналуға дағдыландыру; жүгіруге үйрету, ойын шарты бұзбауға бейімдеу. **"Аурухана" сюжетті-рөлдік ойыны.**	**Шыршаны бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: шыршаның ерекшелігі - инелері түспейтіні, қыс мезгілінде де жасыл болып тұратыны, оның батыл, суықтан қорықпайтыны жайлы түсініктерін дамыту. Шыршаға таңдану сезімін ояту, табиғаттың сұлулығын түсіне білуге тәрбиелеу. **Көркем сөз.** Шырша, шырша, шыршамыз, Ұнатамыз баршамыз. Мереке қарсаңында, Төрімізде тұрсаңыз. Мәңгі жасыл көркемім, Өсе берші көркейіп. Неткен әсем, асылсың, Жыл бойына жасылсың! (Д. Қ. Бұланбаева)	**Ақ бақбақты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балалардың бақбақтың гүлдеуі жайлы қарапайым түсініктерін қалыптастыру. Гүлдің ұшқан үлпілдек бастарына тамсану ниетін ояту, қызықты құбылысқа (бақбаққа үрлеп, үлпілдектерді ұшыру) эмоционалды жауап беруге жетелеу. Жұмбақ жасыру: "Сап-сары дөңгелек, ал енді ақ үлпілдек". **“Мысық пен торғайлар” қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: ойын шарты, белгі бойынша жан-жаққа шашырап жүгіруге дағдыландыру; ойын кейіпкерлерінің	**Жаңа бөлме өсімдіктерімен таныстыру. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жана бөлме өсімдігі жайлы түсінік беру, оның құрылымы (сабағы, жапырағы, гүлі), оларға күтім жасаудың қажеттілігі (суғару, қопсыту, шаңын сүрту). Құрал-жабдықтар: бальзамин, «сиқырлы түтікшелер», «Қанқыздың саяхаты» дидактикалық ойынына қажет құралдар (гүлдің және қанқыздың жіпте бейнеленген карточка). Балаларға жаңа өсімдікті көрсету, оның атауын хабарлау (алауша немесе бальзамин). Оны қарастыру. **"Қанқыздың**	**Жәндіктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: көбелектің бірнеше түрін ажыратуды үйрету (капустница); қоршаған әлем жайында түсініктерді тиянақтау. Көбелектің қанатында табиғат жаратылысындағы өте әдемі өрнектер бейнеленген. Бірақ көбелектерді қанатынан ұстауға болмайды, себебі олардың беттерін нәзік тозаң басып жатады, оны өшіру өте оңай, бірақ содан кейін көбелек ұша алмайды. Балаларға түсіндіру көбелектердің жұмыртқа салатынын, артынан ол жұлдызқұртқа айналып, өсімдік жапырағын жеп

Серуеннен оралу	**"Сылдыр, сылдыр, сылдыр су…" ойын жағдаяты.** "Сылдыр, сылдыр, сылдыр су…" тақпақ-жаттамағын оқу. Мақсат-міндеттер: сабынды ыдысынан алуға үйрету, үлкендердің көмегімен, қолдарын сабындап, сабынды орнына қою, алақандарыңды бір-біріне ысқылап, сабынды шайып тастау, сүлгілерінің орнын білу. Ересек адамның көмегімен қолдарын құрғатады. **(мәдени-гигиеналық дағдыалар)**
Түскі ас	**Көркем сөз.** Қасық, нанды алайық, Ауқаттанып алайық. Мәдени–гигиеналық дағдыларын жетілдіру, тамақтану кезіндегі қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру; балаларды өз бетімен ұқыпты тамақтануды үйрету, тамақты мұқият шайнау, қасықты оң қолда ұстау, майлықты пайдалану. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Белгілі шараларды: дәретханаға бару, жуыну, киімдерді бүктеу, тыныш ұйқы,сақтай отырып, өз бетінше ұйқыға дайындалу дағдыларын қалыптастыру. Ұйқытатпақ. Жастыққа басынды қоя ғой, Тәп-тәтті ұйқыға бата ғой. **(сөйлеуді дамыту)**

Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Тақпақ-оятпақ: "Әтеш".** Жата ғой, жата ғой, Демалып, ұйықтай ғой. Төсекте: Әтеш ұйықтайды" -б.қ. арқада жатып, қолды бастан жоғары созу, аяқ бірге. Бір қолды жоғары, созылу, әтеш оянды. 3р. Әтеш бидай іздейді"- б.қ. отырып, аяқты айқастыру, қол белде, басты солға, алға, солға еңкейту. 3р. Әтеш су ішеді"- б.қ өкшеде отырып, қол түсірулі, тізерлеп тұру, қол жоғары, алға және астыға қол созып еңкею, б.қ. оралу. Әтеш секіреді" -б.қ. аяқ бірге, қол белде. 20с. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Қолды сабындау және түзу қимылдармен жууды үйретуді жалғастыру, қолды жуғаннан кейін сығуды үйрету. Қолдарын өз орамалдарымен сүртіп, орнына ілу біліктіліктерін бекіту. "Балалар қолдарын жуады" тақырыбы бойынша иллюстрациялар қарастыру және сол бойынша әңгімелесу. **"Біз қолымызды қалай жуамыз" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: қолды жуу дағдыларын жетілдіру. Жаттамақ оқу: "Мөлдір су". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Дәрігерде" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды дәрігер қызметімен таныстыру, медициналық құралдардың атауларын бекіту. Балаларды ойын жоспарын жүзеге асыруға үйрету. Сюжет бойынша екі кейіпкердің өзара әрекеттесу (дәрігер — науқас) іскерліктерін қалыптастыру. Ойыншық-алмастырушылармен ойын барысында, өзі және ойыншық үшін рөл атқару. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары, сенсорика)**	**"Ресторан" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: асхана құралдарын, бірінші, екінші асты атауды үйрету; тамақтану мәдениетінің дағдыларын қалыптастыру. Балалардың сабын көпіршіктерімен ойындары. Мақсат-міндеттер: ұзақ тыныстауды дамыту. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары, сенсорика)**	**"Шалқан" ертегісін сахналау.** Мақсат-міндеттер: балалардың эмоционалдылығын дамыту, ертегілерге деген қызығушылықтарын тәрбиелеу, мазмұнын тыңдауды және түсінуді үйрену, шығармашылық қабілеттерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Дамытушылық ойын жағдаят: "Көгөністер, жемістер, жидектер".** Мақсат-міндеттер: балаларға көгөністердің кейбірі бақшада көрініп тұрса, кейбірін жапырақтар арасынан іздеу керектігін көрсету; балаларға көгөністерді зерттеуді ұсыну: сипап көру (шалқан-майда, қияр-бұдыр),	**"Көкөністер дүкені" ойыны.** Мақсат-міндеттер: көгөністер туралы түсініктерді нығайту; коммуникативтік қабілеттерді дамыту. Сатушы: - Сәлеметсіңдер ме, балалар! Сендер не үшін келдіңдер? (Көгөністер сатып алуға.) - Менің дүкенім сиқырлы, көгөністерді тек дұрыс жауаптар үшін ғана сатып алаласыңдар. Жұмбақ шешуге дайынсыңдар ма? Жұмбақтар. Доптар жатыр желісі бар, Қабат-қабат терісі бар. (Орамжапырақ) Ашулы қонақ бұл анық, Тоңып шешсе, жыладық. (Пияз) **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Бақшадағы көгөністер" суреттер көрмесі.** Мақсат-міндеттер: балалардың көгөністерді баптау, күту және жинау туралы түсініктерін тиянақтау. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **"Жануарларды тамақтандырайық" рөлді ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды үй жануарларын күту амаларымен таныстыру; көкөністердің, үй жануарларының атауларын пысықтау; коммукативтік қабілеттерді дамыту. - Балалар, ауылдағы атаның үйінде әртүрлі жануарлар бар. Қане, қандай жануарлар бар екенін көрейікші. Балалар қораптың

Балалармен жеке жұмыс	**"Көгөністер" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға көгөністердің нақпішіндерін (муляждарды) сипату арқылы түйсігін дамыту, атауға, сыртқы ерекшеліктері бойынша ажыратуға, есте сақтауға баулу. Құралдар: көгөністердің нақпішіндері (муляждары). - Міне, дәмді көкөністер, Күзге дейін пісіп өскен: Картоп, пияз, қызанақ, Қияр, орамжапырақ. Д. Ахметова. **(сенсорика, сөйлеуді дамыту)**	**"Қоянды үйрет" (артикуляцияны дамыту) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың артикуляциясын, есту, есте сақтау, қабылдау, ойлау қабілеттерін дамыту. Балаларға қоянға көмектесуді – оны үйретуді ұсыну: А) Ауызды ашу: - Қоян, ауызыңды аш, Былай! Былай! Б) тістерін көрсету: - Қоян, тістеріңді көрсет! Былай! Былай! В) Тілді көрсету: - Қоян, тістеріңді көрсет! Былай! Былай! Г) Сәбізді тістеу: - Сәбізді же! Ап! Ап! Ап! Д) Ерінді жалау: - Қоян бүкіл сәбізді жеп алды. Оған дәмдә сәбіз өте ұнады. Ол ернін жалай бастады.	**"Бұл не?" (көгөністер, сөз тіркесі) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың көгөністер туралы ұғымдарын жетілдіру; сөйлеу қабілеттерін дамыту. Балаларға қонаққа әже келіп, себет алып келеді. - Қараңдаршы, әже бақшада не өсіріпті. (Балаларға себеттегі көгөністерді көрсету.) - Бұл не? (Бұл көгөністер.) Балаларға себеттен бір-бір көгөністен алып, оларды атауды ұсыну. - Әже оларды базарға апарып сатады. Ал біз барып, сатып аламыз. Құралдары: көгөністердің муляждары, себет, әженің суреті. **(қоршаған ортамен таныстыру,**	**"Базарда" (көгөністер, сөз тіркесі) ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың көгөністер туралы ұғымдарын жетілдіру; коммуникативтік қабілеттерін дамыту. Себеттерді аламыз. Жолға түсіп жүреміз, Базарға да жетеміз. Сөреге қарай ғой, Көгөністер ала ғой! - Мұқият қарап, айтыңдаршы, базарда қандай көгөністер сатылып жатыр? - Камила, саған не берейін? (Маған шалқан беріңіз (қияр, қызанақ, сәбіз).) **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Сиқырлы сөздер" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларда әдептілікті қалыптастыру (көмекке алғыс білдіру, қоштасу және сәлемдесу). "Не сатып алдың?" ойыны (көкөністер, сөз тіркесі). Қолымда себетім. Үйге қарай келемін. Базарға бардым, Көкөніс алдым. - Камила, сен не сатып алдың? (Мен шалқан сатып алдым.) - Арсен, сен не сатып алдың? (Мен қызанақ сатып алдым.) т.с.с. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**

Серуенге дайындық	**"Тілалғыш түймелер мен баулар".** Мақсат-міндеттер: балаларда өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, аяқ киімнің бауын тағуды үйрету, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, (түймелер, жапсырғыштар, жүгіртпелер).	**Ойын жаттығуы: "Киімді бүктеп үйренеміз".** Мақсат-міндеттер: киімді дұрыс бүктеу біліктіліктерін қалыптастыру. балаларды өз киімдерін танып, атауға, өз шкафын белгіленуі (суреті) бойынша табуды үйрету.	**"Киіну, шешіну".** Мақсат-міндеттер: түймені тағу және ағыту, жапсырғыш тағындыларды ашып, жабу біліктіліктерін бекіту, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, киіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтауды, қажет жағдайда көмек сұрауды, сыпайы сөздерді қолдануды үйретуді жалғастыру.	Шкафтан далаға киетін аяқ киімін алу дағдысын қалыптастыру, көмек сұрау кезінде сөзбен өтініш білдіруге үйрету, қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстауға үйрету. Жазғы серуен кезіндегі ережелер: - серуен кезінде бас киім немесе орамал тағу; - ыстық ауа-райында, көлеңкеде ойнау (үлеске төбелдірігінде); - күнге тіке қарамау, себебі бұл көру қабілетін нашарлатуы мүмкін; - серуендеу кезінде әркім өз жеке стақанынан тек қайнатылған су ішуге болады; - серуен кезінде жемістерді (алма және т.б.) жеуге болмайды, өйткені қол кір болады және оларда ауру тудыруы	**"Киім-кешектер мен аяқ киімді қалай дұрыс, таза ұстау керек".** Мақсат-міндеттер: балаларда мәдени-гигиеналық дағдыларды, өзіне-өзі қызмет ету дағдыларын қалыптастыру, киім-кешектер мен аяқ киімдерді таза ұстаудың маңыздылығы жайлы айту, "тиянақтылық", "ұқыптылық" түсініктерімен таныстыру, киімдегі олқылықты байқауға үйрету.

Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар**. (музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	Кеңес: "Баланың жазғы тамақтануы".	"Бала еркелігін қалай жеңуге болады" тақырыбына кеңес.	"Бала мен компьютер" тақырыбына кеңес.	Ата-аналарға "Деніміз сау болып өсеміз" тақырыбына коллаж әзірлеуді ұсыну, күн тәртібі жайлы әңгімелесу.	"Денсаулық - зор байлық" тақырыбына кеңес.
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Кіші топ**				

Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**24.07. - 28.07.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен "Мектеп жасына дейінгі балалардың экологиялық тәрбиесі" тақырыбында әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Біз жинақылықты қалай сақтаймыз".** Мақсат-міндеттер: топтағы ретсіздікті байқауды үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** дымқыл шүберекпен орындықтың шаңын сүрту. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекетін орындауға араластыру. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: ү**лескедегі бұтақтарды жинаймыз. Мақсат-міндеттер: қарапайым тапсырмаларды орындауды үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру:** ойын бұрышындағы өз орнында тұрмаған ойыншықтарға назар аудару, оларды атап, орындарына жинау. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** табиғат бұрышындағы, бөлме өсімдіктерінің жапырақтарын сүрту. Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру, өсімдіктерге күтім жасау. **(еңбек дағдылары)**

	"Гүл құра" жаттығуы. Мақсат-міндеттер: ұзақ бөліктерден тұтас бейнені құрастыруға дағдыландыру; ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін, ұсақ қол моторикасын дамыту. Тәрбиеші тақтаға бір өсімдіктің бейнесін жапсырады. Оның бөліктерін атайды, көрсетеді: сабағы, жапырағы гүлі. Артынан әр бала өз гүлін үстел үстіне тәрбиешінің көмегімен құрайды да, тағы бір рет өсімдік бөліктерін атайды. **(сенсорика)**	**Ойын жаттығуы "Гүлдер".** Мақсат-міндеттер: балаларды ырғаққа сай қимылдауға, көркем сөзге ілесіп айтуға машықтандыру; жағымды эмоцияларды дамыту. Гүлім, гүлім, өсе бер, (Екі қолды жоғары көтеру) Әдемі боп, асыл боп. (Қолдарын екі жаққа бұлғау) Күндей жайнап кете бер, (Отырып, тұру) Қызыл, сары, жасыл боп. (Қол шапалақтау) **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**Текшелермен ойындар.** Мақсат-міндеттер: балаларды текшелердің қасиеттерін тануға мүмкіндіктер жасау, түрлі құрылыстарды қалауға ынталандыру. Менде түрлі-түсті текшелер бар. - Балалар, қараңдаршы, мына текшелерден қандай гүлдер құрастыруға болады? Өз қалауларын бойынша гүл құрастырып көріңдер. **(сенсорика)**	**"Суретті құра" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ұсақ бөліктерден (2-4) тұтас бейнені құрастыруға дағдыландыру; жазықты бағдарлау, ойлау, қабылдау қабілеттерін дамыту. Балалар, сендерге жұпқа бөлініп, қиынды суретті құрап, гүлді атау керек. **(сенсорика)** **"Көпіршік" қимыл-қозғалыс ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды шеңбер құрып тұруды, оны кеңейте және кішірейте білуді, өз қимылдарын мәтін сөзіне сәйкестендіруді үйрету. Мөп-мөлдір көпіршік,	**Саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың ұсақ қол моторикасын, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Гүлдер нәзік болады, (Саусақтарды баяу ашу) Қаулап өсіп толады. (Қолдарын үстіге созып, бұлғайды) Қарамасаң аялап, Солып, құрап қалады.(Саусақтарын баяу жабу) **(сөйлеуді дамыту, сенсорика)**

Таңертеңгі жаттығу	**Таңғы жаттығу: "Гүл".** 1. Жерге дән болып түстім, Әдемі гүлге айналдым. Б. қ. толық отыру; 1- қолды жоғары созу, қол белде; 2-б.қ. (5-6 рет) 2. Күнге қарай созыламын, Күн нұрына жылынамын. Б. қ. қол дене бойында; 1- қолдарды жанымен жоғары,аяқ ұшымен тұру; 2-б.қ. (5-6 рет) 3. Жан-жағыма қарадым. Өзіме ұқсас достарды көріп, Қуанып қалдым. Б.қ. аяқ алшақ, қол белде; 1- солға қарай бұрылу, оң қолды жанға; 2-б.қ. 3-4- дәл солай сол жаққа; (5-6 рет) 4. Көбелектер маған қонады, Тәтті нәрімді алады. Б.қ. қол жанда; 1- толық отыру, қол тізеде; 2-б.қ. (5-6 рет) 5. Қонақтарға әрдайым. Ашық менің қабағым Б.қ. дәл солай; ескіру; (10рет) 6. Тыныс алуға арналған жаттығу: "Гүлдер". 7. Түнде батқанда бәріміз Тәтті ұйқыға батамыз. Б.қ. толық отыру, топтасу. **(дене шынықтыру)**

Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: балаларды қасықты дұрыс ұстауды үйрету бойынша жұмысты жалғастыру. **Көркем сөз:** Қомағай қоңыр аю, Нанды шашып жеп отыр. Түсінбедік бір сөзін, Аузы нанға толып тұр. Сөйлемей іш тамақты, тарсылдатпа табақты. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Қуаныш шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; қоршаған объектілерге, топтастарға көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Қане, достар қуанайық. Қуанайық құстарға да, Күнге де, (Балалар қолдарын жоғары көтереді) Қуанайық жымың қаққан көздерге. (Бір-біріне қарап жымияды) Бүкіл әлем қуансын бізбен бірге, (Қолдарын екі жаққа қарай ашады) "Қайырлы таң!" деп, айтамыз біздер Сізге! (Барлығы қолұстасады) "Қайырлы таң!" ата-анамыз, Сіздерге!	**Қуаныш шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; дене мүшелерін қабылдап тануға тәрбиелеу. - Қайырлы таң, көздерім (Қабақты сипау) - Сендер ояндыңдар ма? (Үлкен және сұқ саусақтан "дүрбі" жасау) - Қайырлы таң құлағым! (Алақанмен құлақты сипау) - Сендер ояндыңдар ма? (Саусақтарды кең ашып, құлаққа тигізу) - Қайырлы таң, қолдарым! (Екі қолды кезек-кезек сипау) - Сендер ояндыңдар ма? (Қол шапалақтау) - Қайырлы таң, күн! (Қолды жоғары созу) - Мен ояндым! (Басты жоғары көтеру)	**"Көбелек қай гүлге қонды?" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың гүлдер туралы түсініктерін пысықтау; гүлдерді атауға дағдыландыру. Құралдар: қызғалдақ, бақбақ, түймедақ, көбелектің суреттері. Балалар гүлдер жайлы айтады. - Мынау қандай гүлдер алаңқайы? (Түймедақ), - Ал алаңқай ше? (Қызғалдақ). - Балалар, басқа алаңқайға барайық. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Сәлемдесу ойыны: "Менің көмекшілерім".** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; дене мүшелерін қабылдап тануға тәрбиелеу. Мынау – менің жүрегім, Бәрі осыдан басталған, Мынау – басым ақылды. Бәрін осы басқарған. Мынау – менің оң қолым, Мынау – менің сол қолым. Барлық істі атқарған. **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	**"Бақ-бақ" тыныс алу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың артикуляциясын, тыныс алу мүшелерін дамыту. - Бақбаққа, оның үлпілдек күлтешілерін қозғау үшін үрлеңдерші, бірақ ұрттарына ауа толтырып алмауға тырысыңдар. **(дене шынықтыру)**

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Жазғы гүлдер тамаша!" Мақсат-міндеттер: Балаларды тура және айналма текшелерді айналып жүгіру жаттығуларын жасауды үйрету; балалардың жүру және жүгіру қимылдарын бақылап, қайталап көрсетуге машықтандыру; тура және айналма жолмен жүгіру барысында жылдамдық, ептілік дағдыларын дамыта отырып, балаларда жағымды эмоциялық көңіл-күй туындату.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Жылқы мен бұғы" ертегісі Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегіні әңгімелеп беру, мұқият тыңдауға үйрету; ертегі мазмұнын өз ойларымен толық жеткізе білуге; үй жануарлары мен жабайы аңдарды ажырата алу дағдыларын дамыту; сөздік қорын молайту, байланыстыра сөйлеу іскерліктерін жетілдіру; өз құрбыларымен тату, достарына адал болуға тәрбиелеу.	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Гүл шалғыны" Мақсат-міндеттер: Дала гүлдері туралы ойларын жинақтау; гүлдердің әсемдігіне назарларын аудару; есте сақтау қабілетін, сөйлеу қабілетін дамыту; табиғатқа деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Көгалда гүлдер жайқалды…" Мақсат-міндеттер: Гүлдің бейнесін, алақандарын қолданып құрылымы мен пішінің беруді үйрету; балалардың алақанмен сурет салуға қызығушылықтарын ояту; негізгі түстер жайлы білімдерін бекіту; ұсақ қол моторикасын дамыту; зейіндерін, есте сақтау қабілеттерін дамыту; сурет салу кезінде бояуларды ұқыпты пайдалануға тәрбиелеу; айналадағы табиғатты танып білуге деген қызығушылықтарын ояту.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Гүлдер мерекесі" Мақсат-міндеттер: Балалардың педагогпен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Музыка мен қимылдардың мәнерлілігін қабылдау қабілетін жетілдіру; музыканы және қимылдарды қабылдаудың тұтастығын дамыту.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Гүлдеп тұрған өсімдіктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларды кейбір гүлдейтін өсімдіктермен таныстыру. Олардың құрылымын талдау, гүлінің пайдасы жайлы айту. Гүлдерді аялауға тәрбиелеу. Өсімдікті қарастыру, гүлдің түсін, пішінің, гүлдерінен басқа оларда не бар екенін сұрау. Балаларды гүлдерді аялауға, баспауға, үлкен гүл шоғын жұлмауға үйрету. **Көркем сөз.** Ерте тұрып күнде, Су құямын гүлге. Жайнайды гүлім, Құлпыртып түрін. **"Гүлдер мен аралар" қимыл-қозғалыс ойыны.**	**Түймедақты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларды кейбір гүлдейтін өсімдіктер: түймедақпен таныстыру. Олардың құрылымын талдау, гүлінің пайдасы жайлы айту. Гүлдерді аялауға тәрбиелеу. Негізгі мазмұны: Балаларға түймедақты қарастыруды ұсыну. Түймедақтың түсіне назар аудару: күлтешелері ақ, ортасы сары. Сабағы биік, жапырақтары ұзыншақ келген. **Көркем сөз.** Гүлге айналып құлпырып, Түрлі-түсті бояулар. Киіп сары көйлегін, Бақбақ гүлі оянар. Қалықтайды ұлпасы,	**Жолжелкен мен қалақайды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларды кейбір гүлді өсімдіктермен таныстыру; гүлдерді аялауға тәрбиелеу. Олардың құрылымын талдау, гүлінің пайдасы жайлы айту. Жол бойында өсіп тұрған өсімдіктермен таныстыру. Олардың көбі емдік өсімдіктер: қалақай, жолжелкен. - Балалар, жолжелкен деп неге атайды? **Жұмбақ.** Жап-жасыл жапырақ, Ұстасаң шағып алады. (Қалақай) Өзіне шап шақ, Киген қалпағы аппақ, Үлпілдектер тұр қаптап. (Бақбақ) **"Масаны ұста" қимыл-қозғалыс**	**Гүлзардағы гүлдерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларда гүлдер жайлы түсініктерін кеңейту; өсімдіктерге деген қызығушылығын арттыру. Гүлдер әдемі, нәзік, хош иісті, түрлі-түсті, үлкен және кішкентай. Гүлдерден гүл шоғын жасауға болады. **"Торғайлар мен мысық" қимыл-қозғалас ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістікте қозғала білу, ұжыммен бір-біріне соғылмай қимылдау біліктіліктерін дамыту; белгі бойынша әрекет ету, тереңдікке, орыннан ұзындыққа секіруге,	**Бақбақты бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларда гүлдеп тұрған бақбақ жайлы қарапайым түсінікті дамыту; өсімдіктер әлеміне деген қызығушылықты арттыру. Балаларды гүлдеп тұрған бақбақты танып, атауға жетелеу. Сөздік қорларын сын есімдермен молайту (сары, күн сияқты алтын түстес) өсімдіктерді аялауға тәрбиелеу. Үлбіреген бақ-бақ, Үлпілдеген аппақ. "Уф", - десем, бақ-бақ, Ұшасың ғой қаптап. **“Әженің қозысы болыпты” қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:

Серуеннен оралу	**"Сылдыр, сылдыр, сылдыр су…" ойын жағдаяты.** "Сылдыр, сылдыр, сылдыр су…" тақпақ-жаттамағын оқу. Мақсат-міндеттер: сабынды ыдысынан алуға үйрету, үлкендердің көмегімен, қолдарын сабындап, сабынды орнына қою, алақандарыңды бір-біріне ысқылап, сабынды шайып тастау, сүлгілерінің орнын білу. Ересек адамның көмегімен қолдарын құрғатады. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: балаларды қасықты дұрыс ұстауды үйрету бойынша жұмысты жалғастыру. **Көркем сөз:** Қомағай қоңыр аю, Нанды шашып жеп отыр. Түсінбедік бір сөзін, Аузы нанға толып тұр. Сөйлемей іш тамақты, тарсылдатпа табақты. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Мақсат-міндеттер: балалардың жайлы ұйқысына жағдай тудыру. **"Әлди-әлди" әні.** Көзімнің ағы-қарасы, Жүрегімнің парасы, Уайым-қайғы ойлатпас, Көңілімнің сапасы. Айналайын, шырағым! Көлге біткен құрағым! Маңдайдағы құндызым, Аспандағы жұлдызым. **(көркем әдебиет)**

Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Оятпақ жаттығулары.** "Көңілді аяқтар" Аяқтарды биік көтер, міне былай, Топ, топ, топ! Көңілдірек! Биігірек! Міне былай: Хоп, хоп, хоп! Қоңыраулар сыңғыр-сыңғыр, Қатты-қатты, сылдыр-сыңғыр! Шап жүйрігім, шап-шап, Тпру - ру -у, тұлпарым: Тоқтат! Тоқтат! Мәдени–гигиеналық дағдылар жайлы білімдерін бекіту. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Міне қасық, міне ас, Тамақтантан ешнәрсе қалмас. Тамақты тауысқаннан кейін, үстелден тұру, орындықты жылжыту, алғыс айту. **(мәдени-гигеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Гүл шоғын жина" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ұсақ бөлшектерден тұтас бейнені құрастыруға тарту. Әр баланың алдында — құмырадағы гүлдердің сұлбасы жатады, жаңында түрлі-түсті гүлдердің сұлбалары жатады, олардың арасынан құмырадағы гүлдердің түстеріне ұқсастарын таңдап алып, гүл шоғын жинау керек. Тәрбиеші мен балалар гүл шоғын қарастырады, олардың түсін айтады. Ой, жарайсыңдар, барлықтарын маған көмектестіңдер. Менің әрқайсыларына сыйлықтарым бар. **(қоршаған ортамен таныстыру, сенсорика)**	**"Шөптегі бақбақ" түрту әдісімен сурет салу.** Мақсат-міндеттер: балалардың тәстүрден тыс сурет салу техникасын игеру мүмкіндіктерін жетілдіру; бақбақ туралы түсініктерін нығайту. Сурет салу барысында балалар бақбақтың суретін сары бояумен қылқаламды күрт тигізіп, оны бірден көтеріп алу арқылы салады. **(сурет салу)**	**"Отбасы" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды отбасының өмірін шығармашылық түрде көрсетуге жетелеу. Сюжеттегі екі кейіпкердің (анасы, қызы) өзара әрекеттесу іскерліктерін қалыптастыру. Өзара әрекеттесу және бір-бірімен тіл табысу біліктіліктерін дамыту. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру, еңбек дағдылары, сенсорика)**	**"Ұмытшақ сатып алушы" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың гүл туралы түсініктерін тиянақтау; сөйлеу қабілеттерін дамыту. Сатып алушыға гүл сатып алу қажет, бірақ ол гүлдің атын ұмытып қалыпты. Ол сол гүлді сипаттайды, ал сатушы сипаттамасы бойынша танып, суретін көрсету керек. Барлығын бірге тексереміз - Раушан – бақшада өседі, сабағында тікендері бар, ол қызыл, ақ, сары болады. - Бәйшешек – көктемгі алғашқы ақ түсті гүл, Қызыл кітапқа енгізілген және т.с.с. Құралдары: гүлдердің суреттері. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Гүлдер" музыкалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды мызука ырғағына сай қимылдауға машықтандыру; эстетикалық сезімдерін дамыту. **(музыка)**

Балалармен жеке жұмыс	**"Гүлдерді тізбекке сал" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: гүлдер туралы білімдерін тиянақтау; ойлау, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. - Балалар, бұзық жел гүлдің күлтешелерін жұлып, барлығын шатастырып тастаған екен. - Қане, гүлге күлтешелерін тауып берейік. - Балалар гүлдерді көлемдеріне, құрылымдарына сай, кезектестіріп отырып, тізбек құрайды. *Көркем сөз.* Қызыл, сары, көк гүлді, Құшағыма жинадым. Кімге сыйласам екен, Бұл әдемі гүл шоғын? Ортада бір бала тұрады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен**	**"Жазғы гүлдер" тақырыбына әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: гүлдер туралы білімдерін жетілдіру. - Балалар, сезесіңдер ме, айналада қандай жағымды иіс? - Бұл ненің аңқыған иісі екен? **Жұмбақ:** Түсті-түсті, иісі аңқыған, Араларға нәр сыйлаған. (Гүлдер). Әңгімелесуге арналған сұрақтар: - Гүлдер не үшін керек? - Бақша гүлдері қайда өседі? - Бақша гүлдерін атаңдар. - Дала, орман гүлдері қайда өседі? - Дала және орман гүлдерін атаңдаршы. - Бақтағы гүлдерге кім күтім жасайды? - Біз гүлдерге қалай күтім жасаймыз? - Гүлдердің қандай	**Суды бақылау.** Мақсат-міндеттер: су құйғыштан аққан судың жерге сіңіп, жоғалуын байқатып, өсімдіктердің тамырларына өте қажет екендігін түсіндіру; судың бұлтта бар екендігіне, жаңбыр болып, жерге тиетініне көз жеткізу; байқағыштыққа, ұғымталдыққа тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **"Гүлдің сабағы" таяқшалармен жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: гүлдер туралы білімдерді тиянақтау; ұсақ қол моторикасын дамыту; көзбен көру, есте сақтау қабілеттерін жетілдіру. - Балалар,	**"Гүлдер" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақты мәнерлеп оқуға, мазмұнына сай қимылдарды жасауға машықтандыру; сөйлеу мәнерін, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. Біз гүлдерше өсеміз (Саусақтарды жұдырыққа тию) Жапырағы жайқалған, (Алақанды ашу) Сабақтары салалы, (Алақанды ашып, жабу) Желмен бірге ырғалған. (Саусақтарды ары-бері қимылдату) **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, сенсорика)**	**Аула құстарын бақылау.** Мақсат-міндеттер: аулада ұшып-қонып жүрген құстарды сыртқы келбетінің ерекшеліктері, қимылдары, дыбыстары арқылы ажыратуға баулу (торғай, қарға, сауысқан, көгершін, т.б.); бақылағыштыққа, қамқорлыққа тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **Барельеф тәсілі бойынша мүсіндеу «Әдемі гүлдер».** Ермексаздан бөліктер бөліп алыңдар, оларды суретке бастырып, ермексаздың үстіне гүлді қойып, саусағыңызбен мықтап басыңыз. **(мүсіндеу)**

Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттер: шкафтан далаға киетін аяқ киімін алу дағдысын қалыптастыру, көмек сұрау кезінде сөзбен өтініш білдіруге үйрету, қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстауға үйрету. Жазғы серуен кезіндегі ережелер: - серуен кезінде бас киім немесе орамал тағу; - ыстық ауа-райында, көлеңкеде ойнау (үлеске төбелдірігінде); - күнге тіке қарамау, себебі бұл көру қабілетін нашарлатуы мүмкін; - серуендеу кезінде әркім өз жеке стақанынан тек қайнатылған су ішуге болады; - серуен кезінде жемістерді (алма және т.б.) жеуге болмайды, өйткені қол кір болады және	**"Біз серуенге қалай киінеміз".** Мақсат-міндеттер: киім-кешек, аяқ киім, бас киім атауларын және қолданысын нақтылау. **“Бедерлі жолдармен” ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: асфальтта сызылған бедерлі сызықтармен жүруді жаттықтыру.	**"Киіну, шешіну".** Мақсат-міндеттер: түймені тағу және ағыту, жапсырғыш тағындыларды ашып, жабу біліктіліктерін бекіту, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, киіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтауды, қажет жағдайда көмек сұрауды, сыпайы сөздерді қолдануды үйретуді жалғастыру.	**Ойын алаңында қимыл-қозғалыс ойындарын өткізу барысында:** - ойын шартын мұқият тыңда; - ойынды тәрбиешінің белгісі бойынша баста; - белгіленген жерде ғана ойна; - лақтыру кезінде жолдасына қарай дәлдеме; - белгіден кейін ғана допты лақтырып артынан жүгір; - ойын кезінде бір-бірінді итерме. Мақсат-міндеттер: балаларды ойындар барысында ережелерді сақтауға бейімдеу.	**"Тілалғыш түймелер мен баулар".** Мақсат-міндеттер: балаларда өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, аяқ киімнің бауын тағуды үйрету, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, (түймелер, жапсырғыштар, жүгіртпелер).

Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Бала үшін қандай спорт пайдалы?" тақырыбына әңгімелесу.	Жеке кеңес: "Сіздің балаңыздың тамақтану мінезі".	"Егер сіздің балаңыз ұяң болса" тақырыбына әңгімелесу.	Әңгімелесу: "Баланың отбасындағы еңбек тәрбиесі".	Кеңес: "Саябаққа (орманға) ұйымдасқан саяхат кезіндегі табиғатқа деген қызығушылықтарын тәрбиелеу".
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					

Топ/сынып	**Кіші топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**31.07. - 04.08.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен "Балаларға ертегі оқу" тақырыбында әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: конструктор бөлшектерін қорапқа жинау.** Конструктордың қорапқа салынғанына назар аудару; егер олар шашылып жатса, бөлшектері қорапқа симайтынын белгілеу. Мақсат-міндеттер: балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** табиғат бұрышындағы бөлме өсімдіктерінің жапырақтарын сүрту. Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру, өсімдіктерді аялауға тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** "Ойнап болғаннан кейін топ ішін жиыстыру". Мақсат-міндеттер: балаларда саналы түрде тәртіпке деген ұмтылысты, ойыннан кейін ойыншықтарды жинау әдетін қалыптастыру, жұмыс жоспарын құра білу, алдағы іс-әрекетке қажетті материалдарды таңдай білуге үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** үлескедегі бұтақтарды жинаймыз. Мақсат-міндеттер: қарапайым тапсырмаларды орындауды үйрету; еңбек дағдыларын қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** серуен алдынды ойыншықтарды жинау. Жапырақтарды, бұтақтарды, тастарды шелекке жинап салу, белгіленген орынға апару. Құмды құмсалғышқа салу. Құмды құлсалғыш қақпағынан сыпыру. Мақсат-міндеттер: қарапайым тапсырмаларды орындауды үйрету; еңбек дағдыларын қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**

	Көркем сөз. Ертегілер өте көп, Үнемі айтып жүреміз. Кімнің көп білетінін, Қазір сұрап, білеміз. Балалар, сендер қандай ертегілерді білесіңдер? Танымал ертегілерді атау: "Үйшік", "Шұбар тауық", "Бауырсақ", "Аққу-қаздар", "Маша мен аю", "Үш аю" және т.б. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** **Қиынды суреттермен ойындар: "Ертегі кейіпкерлерін құра".** Мақсат-міндеттер: балаларды ұсақ бөліктерден (2-4) тұтас бейнені құрастыруға дағдыландыру; жазықты бағдарлау, ойлау, қабылдау қабілеттерін дамыту.	**"Бауырсақ" ертегісін фланелеграфта көрсетіп отырып, айту.** Мақсат-міндеттер: балаларды ертегі мазмұнын мұқият тыңдап, желісін есте сақтауға мүмкіндіктер жасау; ертегі әлеміне деген қызығушылықты қалыптастыру. Мазмұндау элементтерімен ертегі желісі бойынша әңгімелеу. Құралдары: фланелеграф, ертегі кейіпкерлерінің кескіндері. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	**"Ертегі кейіпкерлерін бейнеле" музыкалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың эмоционалды дамуына жағымды ықпал ету; коммуникативтік қабілеттерді дамыту; ертегілер әлеміне деген қызығушылықты тудыру. - Балалар, ертегі кейіпкерлеріне айналғыларың келе ме? - Мен ертегі кейіпкерлері жайлы өлең оқимын, ал сендер, балалар, ортаға шығып өлеңде айтылған жан-жануарды қимылмен көрсетесіңдер. Тәрбиеші жан-жануарды сипаттайтын қысқа	**Тақпақ мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың есте сақтау, ойлау, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар: әтештің суреті. **Көркем сөз.** Айдарлы әтеш, Таң атпай тұрыпты, Ойқастап жүріпті. Жан-жағына қарапты, Айдарын тарапты. - Балалар, әтеш адасып, қандай ертегіден келгенін ұмытып қалыпты. Қане оған ертегіні табуға көмектесейікші: - Ертегінің шымылдығы ашылсын, Балаларды әлеміне шақырсын! **(көркем әдебиет)** **Кітаптар көрмесі**	**""Шұбар тауық" ертегісін рет-ретімен құрастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды бірнеше суреттерден "Шұбар тауық" ертегісінің желісін құрастыруға машықтандыру; есте сақтау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. - Балалар, алдарыңда жатқан бірнеше суреттерге қарап, олардың "Шұбар тауық" атты ертегінің желісі бойынша бір ретке тізіп алайық. - Карточкаларда қандай ертегі бейнеленген? Қандай суретті біз бірінші орналастырамыз? Онда не бейнеленген? Ата мен әженің үйінде не өмір сүрді? Енді қандай суретті қою

Таңертеңгі жаттығу	Балалар біз сендермен, сиқырлы орманға саяхатқа барамыз. Орманда серуендеп, құстардың әнін тыңдап, гүлдер мен ағаштарды бақылайық. Құстар әнінің дыбысы естіледі: балалар топ ішінде баяу жүреді, тоқтайды. Жалпы дамыту жаттығулары Орманда таң атты, күн шықты. Қолдарынды жоғары созыңдар, күн сәулесі жылытсын. 1 – қолды көтеріп, керілеміз. 2 – б. қ. ораламыз. 3 – қолды көтеріп, керілеміз. 4 – б. қ. ораламыз. Көгалда гүлдер ашылды 1 - қолды көтеру. 2 – екі жаққа бұлғау. 3 - қолды көтеру. 4 – екі жаққа бұлғау. Көбелектер оянып, гүлден-гүлге қона бастады. Баяу қарқында отырып жүгіру. Бір кезде жел соғып, бұтақтар қозғала бастады. Қолды көтеріп, денені екі жаққа еңкейту. Жапырақтар шулай бастады. Қолды көтеру, еркін қозғалыстар. **(дене шынықтыру)**

Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: балаларды жақсы тәбетпен, әдеппен тамақтануға бейімдеу. *Көркем сөз* Денсаулыққа пайдалы, Ботқа жейік келіңдер. Өзі жұмсақ, тәп-тәтті, Дәмін татып көріңдер. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Психологиялық дайындау сәті.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілер әлеміне деген қызығушылығын арттыру. Мен сендерді бір ғажайып әлемге, ертегілер еліне саяхатқа баруға шақырамын. Ал сендер ертегілерді жақсы көресіңдер ме? - Олай болса, жолға шығайық. Ал ертегі дегенім не? Ертегілерде қарапайым өмірде болмайтын нәрсе болады. Аңдар, жан-жануарлар сөйлей алады, адамдар сиқырлы заттарды пайдаланады. Сендер қандай сиқырлы заттарды білесіңдер? (Балалардың жауаптары) Мыстан кемпірдің сыпырғышы, сиқырлы жіп орамы,	**"Менің сүйікті ертегілерім әңгімелеуі.** Мақсат-міндеттер: балалардың апта тақырыбы бойынша сөздік қорларын белсендету және дамыту үшін жағдай тудыру. Орталықтарда суреттер мен үстел-үсті ойындарын орналастыру. Құралдар: балаларға таныс ертегі сюжеттері салынған суреттері. **(сөйлеуді дамыту мен көркем әдебиет)**	**Миға шабуыл.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілер туралы білімдерін пысықтау; байланыстырып сөйлеуге дағдыландыру. - Балалар, мен де сендермен ертегіге барғым келеді. Аламын да әжеге айналамын! (Тәрбиеші басына орамал тағады.) - Балалар, қандай ертегілерде әже тұрады? (Балалар атайды: "Шалқан", "Бауырсақ", "Шұбар тауық"). **(сөйлеуді дамыту мен көркем әдебиет)** **"Дәмінен ажырат" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың түйсік-сезімдерін жетілдіру. - Мен атаға арнап бауырсақ пісіргім келеді, бірақ ұнның және қанттың қайда	**"Әтеш пен бұршақ дәні" ертегісін айту. Фланелеграфтағы театр.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілер әлеміне деген қызығушылығын арттыру; ертегі желісін есте сақтауға мүмкіндіктер жасау. Құралдары: ертегі кейіпкерлерінің кескіндері, фланелеграф. **(сөйлеуді дамыту мен көркем әдебиет)**	**Шаттық шеңбері** Мақсат-міндеттер: балалардың қимыл қабілеттерін, ырғаққа сай қимылдау қабілетін дамыту. Ну орманда бір үй тұр (Балалар бір орында адымдайды.) Алға емес, артқа қарап тұр. (Балалар бұрылады) Сол үйшікте кемпір бар. (Сұқ саусақты шошайту.) Мыстан кемпір деген тұрғын бар. (Екінші қолдарын шошайту.) Мұрны ілмек, (Саусақпен көрсету.) Көзі үлкен, (Көрсету.) Отша лаулап, жанады. (Бастарын шайқау) Oh, өзі сондай ашулы! (Бір орында жүгіру) Шаштарымыз тікірейді. (Қолды жоғары көтеру). **(сөйлеуді дамыту, әлеуметтік-**

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Орман дәрігері" Мақсат-міндеттер: Балаларды допты кеудесінен төмен ұстап, алдыға қарай жоғарыға лақтыру іскерліктерін жетілдіру; балаларды лақтыру жаттығуын ынтамен жасауға құлшындыру; дене, қол және саусақ бұлшық еттерін дамыту; допты бастан жоғары лақтыру техникасын меңгерту және лақтыру қабілеттерін кеңейту; лақтыру кезіндеептілік пен дәлдік дағдыларына тәрбиелеу.	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Арыстан мен түлкі" Мақсат-міндеттер: Ертегіні оқу, мазмұнын түсіндіру. Ертегінің мазмұны бойынша қойылған сұрақтарға жауап беру арқылы есте сақтау қабілеттерін дамыту,сөздік қорларын молайту, тілдерін дамытып, байланыстырып сөйлеуге үйрету; қоршаған әлемдегі жануарларды ажыратып тануға деген түсініктерін кеңейту. Олардың тіршілік мекенін білуге үйрету. Балалардың артикуляциялық аппаратын, сөйлеу тынысын және диалогтық сөйлеуін, есте сақтау, есту және көру зейіндерін дамыту.; қайырымдылық,	**Сенсорикадан ойын-жаттығу** "Сиқырлы домалақ" Мақсат-міндеттер: Балалардың сенсорлық қабылдауларын дамыту, геометриялық фигуралар туралы білімдерін бекіту.	**Мүсіндеуден ойын-жаттығу** "Бауырсақ" Мақсат-міндеттер: Балаларға екі алақанның ортасымен дөңгелек жасауды үйрету; бұйымды қосымша материалдардың көмегімен, керекті бейнеге жеткізу. Ертегінің мазмұнын түсіну. Сөйлеу және ойлау дағдыларын дамыту.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Ертегілер әлемі" Мақсат-міндеттер: «Ертегілер елінде» әуен ырғағы туралы ұғым беру. Балалардың музыкаға қызығушылығын, қабілетін арттыру. Музыкалық әуен арқылы балаларды ойыншықты ұқыпты ұстауға тәрбиелеу.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Аула сыпырушының жұмысын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: аулашының еңбегі жайындағы түсініктерін тиянақтау; байқағыштыққа, ересектердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу. Аула сыпырушының көгалды (газон) тазалайтынына назар аудару. Аула сыпырушыда қандай еңбек құралдары бар екеніне назар аудару. **Жеке жұмыс: өлең жаттату.** Ерте тұрып бұл ағай, Сыпырады ауланы. Тап-тұйнақтай етеді, Ойнайтын бар алаңды. **"Тауық пен балапандар" қимыл-қозғалыс**	**Құм мен топырақтың қасиетін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: құм мен топырақтың қасиетін, олардың ұқсастығы мен айырмашылығын анықтау. Құрғақ және дымқыл құмның түсін бақылау. Дымқыл (ылғалды) құмнан түрлі пішіндер мүсіндеуге болады, ал құрғақ құм шашылып, пішінді сақтай алмайды. Балаларға құмнан пішіндер мүсіндеп, айырмашылығына бірге көз жеткізуді ұсыну. **Көркем сөз.** Елден алғыс алатын Өскен кезде ер болам. Сәнді үйлер салатын Құрылысшы мен	**Аспан мен бұлттарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Жаз туралы түсініктерін бекіту. Аспандағы өзгерістерге назар аудару. Аспан қандай: көгілдір, бұлт пайда болды. **"Ұядағы құстар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер:: балаларды түрлі бағытта жүгіруге жаттықтыру, тәрбиеші белгісін есті білу, кеңістікті бағдарлай білу біліктіліктерін дамыту. **“Бедерлі жолдармен” ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: асфальтта сызылған бедерлі сызықтармен жүруді жаттықтыру.	**Құмырсқаны бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларды жиі кездестіретін жәндікпен, олардың тіршілігімен, өмір сүрулері үшін маңызды жағдайлармен таныстыру. Құмырсқамен таныстыру. Құмырсқа илеуін қарастыру. Ол неден тұрады? Шыбықтар, ағаш қабығы, топырақ – бұлардың барлығын кішкентай еңбекқор - құмырсқалар әкелген. Кішкентай тесіктер-бұл кіру жолы. Құмырсқалар ешкімге зиянын тигізбейді. **Өлең жаттау.** Еңбексүйгіш құмырсқа,	**Бақылау: "Ыстық жаз!" (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттер: балаларды жаз тән ерекшеліктермен таныстыру. Сөздік қорларын кеңейту. Өздері өмір сүретін елді мақтан тұтуға тәрбиелеу. **Әңгімелеу.** - Жаз келді. Күн бар күшін салып жер бетін қыздыруға тырысады. Ағаштар, шөптер мен гүлдер қуануда. Құстар қуанышпен, жазға арнап, арнап ән салуда. Мысық күнге қыздырынуға шықты. Күн көзіне бүйірін төсейді. Балалар да күнмен ойнауды жақсы көреді. Жазда шомылуға, күнге қыздырынуға, велосипед пен ролик тебуге болады. Жазда

Серуеннен оралу	**"Сылдыр, сылдыр, сылдыр су…" ойын жағдаяты.** "Сылдыр, сылдыр, сылдыр су…" тақпақ-жаттамағын оқу. Мақсат-міндеттер: сабынды ыдысынан алуға үйрету, үлкендердің көмегімен, қолдарын сабындап, сабынды орнына қою, алақандарыңды бір-біріне ысқылап, сабынды шайып тастау, сүлгілерінің орнын білу. Ересек адамның көмегімен қолдарын құрғатады. **(мәдени-гигиеналық дағдыалар)**
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер: балаларды жақсы тәбетпен, әдеппен тамақтануға бейімдеу. *Көркем сөз* Денсаулыққа пайдалы, Ботқа жейік келіңдер. Өзі жұмсақ, тәп-тәтті, Дәмін татып көріңдер. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	**"Көңілді шеңбер" аз қимыл-қозғалыс ойыны.** Балалар бір-бірінің қолынан ұстап шеңбер құрады. Тәрбиеші балалармен бірге шеңбер бойымен айналып, өлеңді бірге оқи бастайды. Қол ұстасып қанеки, Айнала кеп тұрайық. Тазаланып жуынып, Түскі асқа барайық. Көже, сусын салатың, Дастарханда дайын тұр. Демалсын деп бір мезгіл, Жұмсақ төсек күтіп тұр. **"Жұмсақ төсек" сөздерінен кейін, балалар тоқтап, қолдарын беттеріне қойып — "ұйықтайды".** **(дене шынықтыру, көркем әдебиет)**

Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Ұйқыдан кейінгі шынығу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өз денелеріне ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Күннің екінші жартысына күш-қуат беру. МГД: өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын бекіту (киімдерді жүйелі кию). **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Міне қасық, міне ас, Тамақтантан ешнәрсе қалмас. Тамақты тауысқаннан кейін, үстелден тұру, орындықты жылжыту, алғыс айту. **(мәдени-гигеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Дәрігерде" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсаты: балаларды дәрігер қызметімен таныстыру, медициналық құрал-жабдықтардың атауларын бекіту; ойын мақсатын жүзеге асыруға үйрету. Сюжеттегі екі кейіпкердің өзара әрекеттесу (дәрігер — науқас), алмастырғыш ойыншықтармен жеке ойында ойыншық пен өз рөлін қатар алып жүру іскерліктерін қалыптастыру. Ертегі аудиотаспаларын тыңдау. Құралдары: ойында қолданылатын құрал-заттар, дәрігердің киімі.	**"Үйшік" үстел-үсті театры.** Мақсаты: балалардың ертегілер әлеміне деген қызығушылықтарын арттыру. - Балалар, ертегілер басталды! Театрға келіңдер! Балалар орындықтарға отырады. - Бүгін біз сендермен театрға келдік. Жайғасып жайлы орынға, Тамашалап көріңдер. Құралдары: үстел үсті театрына, "Үйшік" ертегісіне, қатысты бейнелер мен кейіпкерлердің кескіндері, тіреушелер.	**"Үйшік" ертегісі бойынша жұмбақтар шешу.** Мақсаты: балалардың "Үйшік" ертегісіндегі кейіпкерлерді білуге деген қызығушылықтарын арттыру. Құралдары: "Үйшік" ертегісі кейіпкерлерінің суреттері. Бір, екі, үш, деп санаймыз, Ертегілер еліне тап боламыз! (Балалар музыкамен бір орында айналады) Міне біз сиқырлы әлемге келдік. Ішін аралап көрейік. (Тәрбиеші балаларды өз артынан, шеңбер бойымен ертеді). - Балалар, қараңдаршы, біз сендермен сиқырлы көгалға келіп қалдық, айналамыз қандай әдемі!	**""Шалқан" ертегісін рет-ретімен қой" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: "Шалқан" ертегісі желісін пысықтау; ойлау, қабылдау, сөйлеу қабілетін дамыту. - Балалар, алдарыңда бірнеше сурет бар. Бұл суреттерде қай ертегі кейіпкерлері салынған? - Иә. Бұл "Шалқан" ертегісінің кейіпкерлері. - Олай болса, ертегінің желісін еске түсіріп көрейік. Суреттерді рет-ретімен қойып көрейік. - Шалқанды тартып шығаруға кім бірінші келді? Кім бірінші келді — әже ме, әлде немере қызы ма? Содан кейін не келді? Шалқанды тартуға, ең соңғы не келді? - Суреттер бойынша	**"Шұбар тауық" ертегісін тыңдау.** Мақсаты: "Шұбар тауық" ертегісі желісін пысықтау, кейіпкерлерді айтуға белсендіру; ойлау, қабылдау, сөйлеу қабілетін дамыту. Ертегі тыңдап болғаннан кейін сұрақтар қою: - Ертегі қалай аталады? (Шұбар тауық.) - Ертегіде кімдер жылады? (Ата мен әже.) - Жұмыртқаны не сындырды? (Тышқан.) - Ал тышқан қалай дыбыстайды? (Пи-пи-пи.)

Балалармен жеке жұмыс	**"Шалқан" (рөлдерге бөлініп ойнау).** Мақсат-міндеттер: балалардың "Шалқан" ертегісі желісін білу, ойлау, есте сақтау қабілеттерін жетілдіру; көркем сөзге, мәнерлеп сөйлеуге қызығушылықты арттыру. Бір қызықты бастайық. Балаларға ұнайтын, Ертегіні бастайық. Ерте-ерте, ертеде, Болыпты екі қария. Немересі тағы бар, Ақылына көркі сай. Күшігі мен мысығы, Пысықтың ең пысығы. Тышқан жатыр інінде, Бітпейді оның ісі де. Ата шалқан салыпты, Жақсы өнім алыпты.	**""Бауырсақ" ертегісін рет-ретімен қой" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың "Бауырсақ" ертегісі желісін білу, ойлау, есте сақтау қабілеттерін жетілдіру. - Балалар, қараңдаршы, карточкаларда қандай ертегі бейнеленген? - Алдымен не болғаны, одан кейін не болғаны бойынша карточкаларды рет-ретімен орналастырыңдар. - Алдымен қай карточканы қоямыз? Одан кейін не болды? - Бауырсақ нені бірінші кездестірді қоянды ма, әлде қасқырды ма? (Балалар карточкаларды орналастырады.)	**"Жұбын тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды ортақ қасиеттері бойынша топтастыру амалдарына бейімдеу; ойлау қабілетін дамыту. Құралдары: әрқалай үстелде жатқан түрлі топтарға жататын заттардың суреттер. Суреттердің арасында жұптар бар. Мысалы: қасық пен шаңышқы, доп пен пирамида, көйлек пен шалбар, шәйнек пен кесе, шкаф пен орындық, т.б.. **(сенсорика)**	**"Не екенін көрсет" музыкалық - дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда музыкамен ертегі кейіпкерлерін сәйкестендіре білу, қимыл-қозғалыстарын келтіре білу біліктілігін қалыптастыру. **(музыка)** **Ойын жағдаяты: "Түлкі мен қояндар".** Мақсат-міндеттер: қимыл белсенділігіне ықпал ету, импульсивтілікті басу, ойын барысында ойын дағдылары мен тәртіп сақтау ережелерін дамыту. **(дене шынықтыру)**	**"Қиял-ғажайып ертегілер мен жан-жануарлар жайлы ертегілерді тап?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ертегілерге деген қызығушылықтарын арттыру; есте сақтау, елестету, ойлау, есте сақтау қабілеттерін жетілдіру. - Балалар, сиқыр жайлы айтылатын ертегілер қалай аталатынын, айтшы? - Ал жан-жануарлар жайлы айтылатын ертегілер қалай аталады? - Қане, біз қай ертегі қиял-ғайып ертегіге, ал қайсысы жан-жануарлар жайлы ертегіге жататынын анықтайық. Иллюстрация нұсқалары: "Күлшеқыз", "Ақшақар", "Үш аю", "Қолғап", "Қасқыр

Серуенге дайындық	**"Тілалғыш түймелер мен баулар".** Мақсат-міндеттер: балаларда өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, аяқ киімнің бауын тағуды үйрету, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, (түймелер, жапсырғыштар, жүгіртпелер).	**Ойын жаттығуы: "Киімді бүктеп үйренеміз".** Мақсат-міндеттер: киімді дұрыс бүктеу біліктіліктерін қалыптастыру. балаларды өз киімдерін танып, атауға, өз шкафын белгіленуі (суреті) бойынша табуды үйрету.	**Балалардың өз бетінше, жүйелі киінуін бақылау.** Мақсат-міндеттер: балаларды жылдамдыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту дағдыларын жетілдіру. Жапсырғыш тағындыларды тағу, ағыту дағдыларын қалыптастыру, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру. Аяқ киімді кию дағдысын қалыптастыру, ересектердің көмегімен түймені тағу, киімді шкафқа ілу. Шешіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтауды үйретуді жалғастыру.	Мақсат-міндеттер: шкафтан далаға киетін аяқ киімін алу дағдысын қалыптастыру, көмек сұрау кезінде сөзбен өтініш білдіруге үйрету, қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстауға үйрету. Жазғы серуен кезіндегі ережелер: - серуен кезінде бас киім немесе орамал тағу; - ыстық ауа-райында, көлеңкеде ойнау (үлеске төбелдірігінде); - күнге тіке қарамау, себебі бұл көру қабілетін нашарлатуы мүмкін; - серуендеу кезінде әркім өз жеке стақанынан тек қайнатылған су ішуге болады; - серуен кезінде жемістерді (алма және т.б.) жеуге болмайды, өйткені қол кір болады және

Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Жанұядағы кітап. Отбасылық оқу" тақырыбына кеңес.	"Баланы бейнелеу өнеріне баулимыз" тақырыбына кеңес.	"Тәрбиелеуге көмектесетін жақсы мультфильмдер" тақырыбына кеңес.	"Сіздің балаңыз өз дегенін істетеді" тақырыбына кеңес.	"Ересектердің зиянды әдеттері және олардың балалардың салауатты өмір салтына әсері" тақырыбына кеңес.
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Кіші топ**				

Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**07.08. - 11.08.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен "Жазғы спорттық ойындар мен таза ауадағы ойын-сауықтар" тақырыбында әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** табиғат бұрышындағы бөлме өсімдіктерінің жапырақтарын сүрту. Мақсат-міндеттер: өсімдіктерге қамқорлық сезімдеріне баулып, еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру. **(еңбек дағдылары)**	**Ойын жаттығуы: "Киімді бүктеп үйренеміз".** Мақсат-міндеттер: киімді дұрыс бүктеу біліктіліктерін қалыптастыру; балаларды өз киімдерін танып, атауға, өз шкафын белгіленуі (суреті) бойынша табуды үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:** серуенге шығар алдыңды ойыншықтарды жинау. Жапырақтарды, шыбықтарды,тастарды шелекке жинау, белгіленген орынға апару. Құмды құмсалғышқа салу. Құмсалғыштың жақтауындығы құмды сыпыру. Мақсат-міндеттер: қарапайым тапсырмаларды орындауды үйрету; еңбек дағдыларын қалыптастыру. **(еңбек дағдылары)**	**Оқу іс-әрекетіне құрал-жабдықтар мен материалдар дайындау.** Мақсат-міндеттер: берілген тапсырмаға деген жауапкершілік сезіміне баулу, балаларды оқу іс-әрекетіне арналған материалдар мен жабдықтарды ұқыпты орналастыруға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**Табиғат бұрышындағы бақылау.** Мақсат-міндеттер: табиғат бұрышындағы өсімдіктердің күн сәулесінде тұрғанына назар аударыңыз; күн адамға ғана емес, өсімдіктерге де қажет екенін; өсімдіктердің жапырақтары күн сәулесінде жарқырайтынына назар аударту. Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма: жапырақтарды шүберекпен сүрту. **(еңбек дағдылары)**

	Пирамидалармен дидактикалық ойын. Мақсат-міндеттер: пирамиданы кемуі бойынша жинау іскерлігін қалыптастыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттерін дамыту; ұсақ қол моторикасын жетілдіру. **(сенсорика)**	**Тақпақ мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың есте сақтау, ойлау, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар: күннің суреті. Күнім, күнім күлімде — Күнім сәтті өтсін де. Шуағынды шаша түс, Шынығамыз өзінмен біз. "Егер саған ұнаса – былай жаса…" ырғақты биі. Мақсат-міндеттер: балалардың музыкалық, ырғақты есту, сөйлеу қабілеттерін, вестибуляр аппаратын жетілдіру; жағымды эмоцияларды дамыту. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	**"Құмдағы жасырынбақ".** Мақсат-міндеттер: балалардың түйсік, ойлау, елестету қабілеттерін дамыту; қоршаған заттар туралы ұғымдарын жетілдіру. Балалар, бір күлтешені таңдап алыңдар. Онда сендер табу керек зат бейнеленген. Егер сендер басқа затты тауып алсаңдар, онда оны құмға қайта жасыру керек. Өз заттарынды өздеріне аласыңдар. **()**	**Сәлемдесу ойыны: "Менің көмекшілерім".** Мақсат-міндеттер: балаларды өз дене мүшелеріне қызығушылық тудырып, атауға баулу; жанындағы топтастардың да дене мүшелерін байқауға бейімдеу; жағымды эмоцияларды дамыту. Мынау – менің жүрегім, Бәрі осыдан басталған, Мынау – басым ақылды. Бәрін осы басқарған. Мынау – менің оң қолым, Мынау – менің сол қолым. Барлық істі атқарған. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Ертегі шығарамыз".** Мақсат-міндеттер: мнемотехника тәсілін қолдана отырып, реттілікті сақтап, кішігірім ертегі құрастыра білу біліктіліктерін қалыптастыру. "А", "у" дыбыстарын дұрыс дыбыстауды нақтылау және бекіту. Сөздік тыныс алуды дамыту. Ормандағы қауіпсіздік ережелерін сақтау әдебін тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

Таңертеңгі жаттығу	Болсын десең-деңін сау, Болам десең әдемі. Таза ұста бойыңды, Жуынып жүр әуелі. Тара жиі шашыңды, Дұрыстап іш асыңды. Сонда азамат боласың, Бақшаңа қалмай барасың. **1. "Таза алақандар".** Б. қ.: қолды алшақ қою, қол белде. Бір қолды алға, алақанды жоғары бүгу. Б. қ оралу. Дәл солай екінші қолмен. 2 рет қайталау. **2. "Суды шашамыз".** Б.қ.: аяқты сәл алшақ қоямыз, қол белде. Қолды жоғары көтеру; білектерді шеңбер бойымен айналдыру — «суды қағу»; қолды белге. Еркін тыныстау. 3 – 4 рет қайталау. **3. "Аяқты жуамыз".** Б. қ.: аяқ алшақ, қолды арқаға қою. Алға еңкею, екі рет тізені ұру, «таза жуамыз» деу. Қолды арқаға қою. Тізені бүкпеу. 3 – 4 рет қайталау. **(дене шынықтыру)**

Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл - күй тудыру. **Көркем сөз.** Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! Балалардың беті - қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстыру. Қасық, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету. Ас-су ішкенде сөйлемеу. Тамақтанып болған соң, беті-қолды жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың көркем сөзге деген қызығушылығын арттыру; сөйлеу қабілеттерін дамыту. Нұр тұнып құлпырып, Айнала жайнады. Тұр күнге ұмтылып, Алма ағаш сайдағы. Өзен жай ағады, Балауса жағасы. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Сумен аттракциондар.** Мақсат-міндеттер: балаларды судың қасиеттерін тануға деген қызығушылығын арттыру; зияткерлік қабілеттері негіздерін қалыптастыру. «Сиқырлы су» — стақанның үштен бір бөлігіне су құйылып, түтікше салынған. Белгі бойынша балалар терең тыныстап, суда бүлкілдетеді. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың көркем сөзге деген қызығушылығын арттыру; сөйлеу қабілеттерін дамыту. Көбелек қағады, Қанатын жалауша. Көгалда ойнадық, Асыр сап күн ұзақ. Гүл тердік,ойнадық, Жарқын жаз қызық-ақ. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**"Көбелекті ұста" (қанқызды) ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың секіре білу қабілеттерін дамыту; шапшаңдыққа тәрбиелеу. Таяқшаға байланған көбелек сұлбасына секіріп, қол тигізу керек. **(дене шынықтыру)**	**Қазақтың ұлттық ойыны: "Тақия тастамақ".** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын шарты бойынша қабілеттерін дамыту; шапшаңдыққа, ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Ойын шарты. Ойынға барлық бала қатысады. Балалар шеңбер жасап отырады. Жүргізуші шеңбердің сыртын айнала жүгіріп жүріп, біреуінің артына білдіртпей тақияны тастап кетеді. Егер біреу сезіп қойса, жүргізушіні қуып жетуі керек. Ал, жүргізуші қуған баланың орнына отыра қалуға тырысады. **Көркем сөз.** Шеңберді айнала бастаймын, Білдіртпей тақия тастаймын. **(дене шынықтыру)**

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Аулада ойнаймыз" Мақсат-міндеттер: Балаларды биіктігі 10 см гимнастикалық орындықтан тепе-теңдікті сақтап жүріп өту іскерліктерін жетілдіру; бір ізбен жүре отырып, кеңістікте дене тепе-теңдігін сақтаудың дағдыларын дамыту; балалардың гимнастикалық орындықтан тепе-теңдікті сақтап жүріп өту жаттығуының техникасын дұрыс жасай білу икемділіктерін жетілдіре отырып, дене, аяқ бұлшықеттерін дамыту.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** "Қайырымдылық" Мақсат-міндеттер: Балаларды Д. Данабековтың "Қайырымдылық" әңгімесімен таныстыру; адам жүріс - тұрысының ерекшеліктерін байқауға, бағалауға үйрету; адам бойындағы жақсы қасиеттерді дамыту; өзге адамдарға деген мейірімділікті, қамқорлық қатынасты білдіруге ниеттерін ояту.	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Алаңдағы ойындар" Мақсат-міндеттер: Балаларды таза ауада ойнайтын қимылды ойындармен таныстыру; таза ауада түрлі қимылды ойындарды ұйымдастыра отырып, қуанышты, көңілді көңіл-күй қалыптастыру; төзімділікті, жылдамдықты, ептілікті дамыту; таза ауада ойналатын алаң ойындарына деген қызығушылықтарын арттыру, ойын ережелерін бұзбай орындауға тәрбиелеу.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Менің көңілді добым" Мақсат-міндеттер: Шармен бастыру тәсілі арқылы доптың мәнерлі бейнесін жасауға үйрету; балаларға бояуды шарға жағу әдісі жайлы білім беру; бір-бірінен қашық аралықта бастырма жасау біліктіліктерін дамыту; ой-өрістерін, ұсақ қол моторикасын дамыту; педагогпен және құрдастарымен бірлесіп жұмыс жасауға қызығушылықтарын тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Денсаулық әуені" Мақсат-міндеттер: Балалардың мұғаліммен бірге көңілді әндер айту қабілетін дамыту; кейіпкерлер қозғалысында ойын мазмұнын дұрыс жеткізе білуді қалыптастыру. Белсенділікке, ынтымақтастық қабілеттілікке, музыкалық және шығармашылық ойын шараларына белсенді қатысуға деген ұмтылысқа тәрбиелеу.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Терезеден қолайсыз ауа-райын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: ауа-райында болып жатқан құбылыстарды байқауға машықтандыру; аспанды сұр бұлттардың жаулап алғаны - жаңбырлы күнге тән құбылыс екеніне көз жеткізу; бақылағыштыққа тәрбиелеу. Жаңбыр жауып тұр, серуенге шығуға болмайды. Жаңбыр сулы, жерге, өсімдіктерге тамшылайды, жолдағы барлығы су. Адамдар қолшатыр ұстап келеді. **Жеке жұмыс: жаттамақ жаттау, "Жаңбыр".** Жаңбыр, жаңбыр төк-төк, Болсын егін көп-көп.	**Машинаны бақылау (жүк көлігі). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды қоршаған жылжымалы объектілерге, машиларға, деген қызығушылықты арттыру; байқағыштыққа тәрбиелеу. Балаларға қозғалып бара жатқан машинаны бақылауды ұсыну. Машинаның өздігінен жүрмейтінін, оны жүргізуші жүргізетінін айту. Машинада дөңгелек, рөл, кузов, кабина бар. Бұл - үлкен машина, жүк көлігі, ол жүк тасиды, жолмен жүреді, ол гүрілдейді. "**Пойыз" қимыл-қозғалыс ойыны.**	**Бақылау: "Көлікпен танысамыз". (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балалардың көлік түрлері жайлы білімдерін бекіту; көлік түрлерін (жүк машинасы, мотоцикл, жеңіл машина) атауға бейімдеу. Балалардың назарын жақын маңда тұрған көліктерге аудару. Машина бөліктерінің атауларын бекіту. **"Жолда" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: сөз бен қимыл-қозғалыс координациясын, шығармашылық қиялдарын дамыту; кейбір дыбыстарды дұрыс дыбыстауды меңгерту. "Машиналар жолмен келеді.	**Өтіп бара жатқан жүргіншілердің киімін бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды қоршаған объектілерге деген қызығушылығын арттыру; адамдар киген киімдерді байқап, атауға ынталандыру; зеректікке тәрбиелеу. Балалардың назарын жаз келгеніне, күн жылынғанына, адамдар жұқа киімдер: көйлек шолақ шалбар, шолақ жең кеудеше кигеніне аудару. Балаларға өздерінің киген киімдері жайлы айтуды ұсыну. **Жаттамақ жаттату:** Бас киімді киемін, Күннен қорғанып жүремін". **"Көпіршік" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)**	**Құстарды бақылау (қарға, торғай, көгершін). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балалардың аула құстарына деген қызығушылығын арттыру; құстарды атауға, тіршілігін тануға бейімдеу; қамқорлыққа тәрбиелеу. Күн жылынғанға қуанады. Көңілді ән салады,балапандар шығару үшін, жұмыртқа басады (қарғалар). Құрттарды жерден шоқып жейді. Құс денесінің құрылымын бақылау. **Жеке жұмыс:** балаларға құстарды тамақтандыруды ұсыну. **"Құстар ұшады" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)**

Серуеннен оралу	**«Өз шкафыңды тап» дидактикалық жаттығуы.** Киімге арналған шкафтың не үшін керектігі, қалдай қолдану керектігігі жайында айтып, таныстыру; заттық кеңістікті бағдарлай алу қабілетін қалыптастыру; шкаф, есік, сөре, ашу, жабу, қою, бүктеу, ілу сөздері арқылы балалардың сөздік қорын байыту және белсендіру.
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл - күй тудыру. **Көркем сөз.** Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! Балалардың беті - қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстыру. Қасық, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету. Ас-су ішкенде сөйлемеу. Тамақтанып болған соң, беті-қолды жуу. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.

Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Біртіндеп ұйқыдан ояну** Жұмып алып көздерін, Тышқан келді жасқана. Аяқ-қолын көтеріп, Жаттығуды бастады. (Екі аяқты қосып секіру). Буындары дірілдеп, Бір отырып, бір тұрды. Домаланып ішімен, Енді жолмен жүгірді. (Бір орында жүру, басты оңға, солға бұру) Ей, тышқандар, қанеки, Қозға қолды, аяқты. Секіріңдер тағы да, Ұстап тұрып таяқты. **Денсаулық жолдарымен жүру: "Тышқандар, абайла!"** Енді үйге тарандар, Бір-біріне қараңдар. Оянбасың ақ мысық, Жеп қоймасын сақ күшік. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Міне қасық, міне ас, Тамақтантан ешнәрсе қалмас. Тамақты тауысқаннан кейін, үстелден тұру, орындықты жылжыту, алғыс айту. **(мәдени-гигеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Жаз туралы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: балалардың жазғы құбылыстар, жәндіктер туралы түсініктерін тиянақтау; коммуникативтік, физикалық, ойлау қабілеттерін дамыту. **Көркем сөз.** Жаз жайдары, алақай, Жатыр жайнап даламыз. Жүр, қане, балақай, Шомылуға барамыз. - Аяқтарымыз қалай жүгіреді? Былай! (Екі аяқпен секіру). Ал көбелектер қанаттарын қағып, қалай ұшады? Былай! (Қолдарды баяу қағу). Ал қоңыздар қалай дыбыстайды? Былай! (Қол алдыда, білекті айналдыру, "Ж-ж-ж"- деп дыбыстау). Ал гүлдер қалай	**Сумен аттракциондар.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойлау қабілеттерін, жағымды эмоцияларын дамыту; судың қасиеттерін ойындар барысында тануға мүмкіндіктер жасау. «Су поштасы» — балалар топқа бөлініп тұрады, әр топта су құйылған бір шелек, екінші шелек — бос. Пластик стақандармен суды бос шелекке тасиды. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Балабақша" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балабақша туралы ұғымдарын тиянақтау, коммуникативтік қабілеттерді дамыту. - Балалар, балабақшаға баруды ұнатасыңдар ма? Неге? - Иә. Балабақшада біз көп ойнаймыз. - Қандай ойыншықтарды ойнауды ұнатасыңдар? - Олай болса, "Балабақша" ойынын ойнап көрейік. - Бүгін ойыншықтарды, қуыршақтарды, қуыршақтарға үстел мен орындықтарды, ыдыстарды далаға алып барайық. Бала тәрбиеші болады. Ол балаларды серуенге апара алады, әдепсіздік танытса -	**"Ойыншықтар дүкені" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға дүкеннің не үшін қажет екенін еске түсіру; дүкенде сатылатын заттарды атауға ынталандыру, коммуникативтік қабілеттерді дамыту. Балаларға ойыншық дүкенінде түнде не болатыны туралы әңгімелеу. Дүкен жабылған кезде, ойыншықтар күзетшіні оятып алмау үшін, ақырындап, дыбыстарын шығармай қозғала бастайды екен. Енді өздерін кез-келген ойыншықты бейнелеп көріңдерші, мысалы қонжық. Бала не екенін табуға тырысып көрсін. Осылайша балалар кезекпен ойыншықтарды келтіріп, қалғандары не екенін табады.	**"Дүкен" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойын барысында алмастыру заттарын қолдануды үйрету; диалогтік сөйлеуді дамыту; сатушы мен сатып алушының арақатынастары туралы түсініктерін нығайту. Құралдары: дүкен жазуы бар макет, сатушы мен сатып алушы қолданатын заттар мен құралдары; ойыншылар. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**

Балалармен жеке жұмыс	**Мнемокесте бойынша өлең жаттау.** Мақсат-міндеттер: балаларды тақпақтың мазмұнын мнекарталарға сүйеніп, жаттап алу амалдарына бейімдеу; достыққа тәрбиелеу. Достар, бірге жүреміз, Бірге ойнаймыз, күлеміз. Бірге балық аулаймыз Міне, біздер қандаймыз! Құралдары: тақпақ бойынша мнемокесте. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Машина қалай гүрілдейді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс дыбыстауды бекіту; дауыс күшін, қарқынын пысықтау; артикуляцияны жетілдіру. Жаттығуды жасау алдында, bilimkids.kz "Жүргізуші атты мультфильмін қарап, мазмұнын әңгімелеуге болады.	**Құстар дауысын тыңдау.** Мақсат-міндеттер: құстардың дыбыстары туралы түсініктерін тиянақтау, сөзбен дыбыстауды айтқызуға баулу. Құралдары: құстардың суреттері. - Суретке қараңдаршы — бұл қарға құсы. Оның дауысын тыңдаңдаршы. Өздерінде қарға сияқты "кар-р", - деп айтып көріңдерші. - Суретке қараңдаршы — бұл торғай құсы. Оның дауысын тыңдаңдаршы. Өздерінде торғай сияқты "чик-чирик", - деп айтып көріңдерші. - Суретке қараңдаршы — бұл көкек құсы. Оның дауысын тыңдаңдаршы.	**"Құмды тасы" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды ептілікке, зеректікке баулу. Балалар кезектесіп, бір ыдыстан екінші ыдысқа қалақтың көмегімен құм тасиды. **(дене шынықтыру)** **"Кегльді қағып ал" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: допты тура бағытта домалатып, алшақ тұрған кегльді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. **(дене шынықтыру)**	**Жаз туралы өлең жаттау.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақты мәнерлеп оқуға машықтандыру; сөйлеу мәнерін жетілдіру, есте сақтау қабілетін дамыту. Жаз келді далама, Түсті кілем төседі Бақшамызда, аулада, Гүлдер жайнап өседі. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттер: шкафтан далаға киетін аяқ киімін алу дағдысын қалыптастыру, көмек сұрау кезінде сөзбен өтініш білдіруге үйрету, қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстауға үйрету. Жазғы серуен кезіндегі ережелер: - серуен кезінде бас киім немесе орамал тағу; - ыстық ауа-райында, көлеңкеде ойнау (үлеске төбелдірігінде); - күнге тіке қарамау, себебі бұл көру қабілетін нашарлатуы мүмкін; - серуендеу кезінде әркім өз жеке стақанынан тек қайнатылған су ішуге болады; - серуен кезінде жемістерді (алма және т.б.) жеуге болмайды, өйткені қол кір болады және	**Ойын алаңында қимыл-қозғалыс ойындарын өткізу барысында:** - ойын шартын мұқият тыңда; - ойынды тәрбиешінің белгісі бойынша баста; - белгіленген жерде ғана ойна; - лақтыру кезінде жолдасына қарай дәлдеме; - белгіден кейін ғана допты лақтырып артынан жүгір; - ойын кезінде бір-бірінді итерме. Мақсат-міндеттер: балаларды ойындар барысында ережелерді сақтауға бейімдеу.	**"Тілалғыш түймелер мен баулар".** Мақсат-міндеттер: балаларда өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, аяқ киімнің бауын тағуды үйрету, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, (түймелер, жапсырғыштар, жүгіртпелер).	**"Біз серуенге қалай киінеміз".** Мақсат-міндеттер: киім-кешек, аяқ киім, бас киім атауларын және қолданысын нақтылау.	Мақсат-міндеттер: өзін-өзі күту дағдыларын жетілдіру. Жапсырғыш тағындыларды тағу, ағыту дағдыларын қалыптастыру, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру. Аяқ киімді кию дағдысын қалыптастыру, ересектердің көмегімен түймені тағу, киімді шкафқа ілу. Шешіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтауды үйретуді жалғастыру.

Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Балалардың далада және үйде қимыл белсенділігін ұйымдастыру" тақырыбына кеңес.	"Баламен бірге қимыл-қозғалыс ойындарды ойнайық" кеңесі.	"Егер баланы ара шағып алса" тақырыбына кеңес.	"Ойын кезіндегі достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу" тақырыбына кеңес.	"Балаларға жолда жүру ережелерін меңгеруге қалай көмектесуге болады" тақырыбына кеңес.
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Кіші топ**				

Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**14.08. - 18.08.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен "Үй жануарлары" тақырыбында әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Серуен алдында "Алдымен не кию керек, одан кейін не?" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: өзіне-өзі қызметі көрсету дағдыларын дамыту; киімдерді ретімен киіп, шкафта тазалықы сақтауға бейімдеу. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: ойын жабындысын сыпыру.** Асханадағы еңбек тапсырмалары. Мақсат-міндеттер: қарапайым еңбек дағдыларын орындауды үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма: "Пульверизатордан бөлме өсімдіктеріне су бүрку".** Мақсат-міндеттер: жаңа еңбек дағдыларын қалыптастыру; өсімдіктерге деген қамқорлық сезімдеріне баулу. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** ойын алаңын, ойын бөлмесін ретке келтіру. Мақсат-міндеттер: бөлме, алаңда ретсіздікті байқап, тазалықты орнатуға бейімдеу. Балықтарға жем шашу. Мақсаты: балықтарға күтім жасауға араласу ниеттерін тәрбиелеу. **(еңбек дағдылары)**	**Ойын алаңында қимыл-қозғалыс ойындарын өткізу барысында:** -ойын шартын мұқият тыңда; -ойынды тәрбиешінің белгісі бойынша баста; -белгіленген жерде ғана ойна; -лақтыру кезінде жолдасына қарай дәлдеме; -белгіден кейін ғана допты лақтырып артынан жүгір; -ойын кезінде бір-бірінді итерме. **(еңбек дағдылары)**

	Қазақтың халық ауыз әдебиетінен "Төрт түлік" жайлы өлеңдерін оқу. Мақсат-міндеттер: балалардың қазақ халық ауыз әдебиетіне деген қызығушылығын ояту; қабылдау, елестету, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Құралдар: төрт түлік малдың суреттері. **(көркем әдебиет)** **Үй жануарлар салынған сюжетті иллюстрацияларды қарастыру.** Мақсат-міндеттер: балаларда үй жануарлары туралы ұғымдарды, оларға деген сүйіспеншілікті қалыптастыру, қамқорлық туралы түсінік беру. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**Трафареттармен жұмыс: "Жан-жануарлар" (бастыру, бояу).** Мақсат-міндеттер: жануарлар туралы ұғымдарды тиянақтау, ұсақ қол моторикасын, қабылдау қабілетін дамыту. **(сурет салу)** **Құрастыру: "Марғауға арналған үйшік".** Мақсат-міндеттер: құрылыс материалдарының бөлшектерімен тәжірибе жасауды ынталандыру. **(құрастыру)**	**Боямақтармен жаттығулар.** Мақсат-міндеттер: ұсақ қол моторикасын, қабылдау, елестету қабілетін дамыту. Түрлі-түсті қарындаштармен жан-жануарлардың контурларын бояу. Берілген заттың бейнесіне сәйкес келетін түстерді дұрыс таңдалуына назар аудару. **(сурет салу)**	**Лото: "Жан-жануарлар мен төлдері".** Мақсат-міндеттер: балаларда үй жануарлары мен төлдері туралы ұғымдарды жетілдіру; ойлау, коммуникативті қабілеттерін дамыту. Құралдар: жануарлар мен олардың төлдері салынған сурет-карточкалар. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**"Шұбар тауық" ертегісі бойынша саусақ театры.** Мақсат-міндеттер: "Шұбар тауық" ертегісі желісін балалармен бірге еске түсіру, кейіпкерлердің сөздерін мәнерлеп айтуға тарту; ертегілер әлеміне деген қызығушылықты арттыру, жағымды эмоцияларды дамыту. Құралдар: ертегі кейіпкерлерінің саусаққа тағылатын бейнелері. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)** **Үй құстарының суреттерін қарастыру.** Мақсат-міндеттер: құстардың атауларын есте сақтауға, қайда мекендейтінін пысықтау;

Таңертеңгі жаттығу	**"Төрт түлік" кешені (музыкалық сүйемелдеумен).** Бұзау басымен шайқайды. (Баспен оң-солға еңкейту) Ботақан қуанып теңселеді. (Екі аяқ арасын алшақ, қолдар төмен, оң-солға денемен теңселу) Қозы аяқпенен топылдатады. (Бір орында, тізені жоғары көтеріп, қадам басу) Құлыншақ шабады. (Бір орында жүгіру) **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Ойын жаттығу: "Таза қолдар".** Мақсат-міндеттер: балаларда ересектердің бақылауымен қол жуу, жеке бас орамалдарымен мұқият сүрту біліліктіліктерін қалыптастыру. **Көркем сөз.** Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**"Менде қандай үй жануары бар" әңгімелесуі.** Мақсат-міндеттер: үй жануарлары туралы түсініктерін нығайту, коммуникативті қабілеттерді дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	**Көркем сөзді мәнерлеп оқу жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың көркем сөзге деген қызығушылығын арттыру; сөйлеу қабілеттерін дамыту. Сақ төбетім, Жолдыаяқ, Саңқылдайды қоймай-ақ. Бөріге қой бермейді, Ұрыға бой бермейді **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	**"Бөтен итті неге ұстауға болмайды" әңгімелесуі.** Абдрахман Асылбектің "Қаңғыбас иттер" мазмұны бойынша әңгімелеу. Мақсат-міндеттер: қабылдау, зейін, ойлау, есте сақтау қабілеттерін, диалогтық сөйлеуді жетілдіру. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	**"Мысық" арнау өлеңі.** Мақсат-міндеттер: таныс өлең жолдарын оқу кезінде қуаныш сезіміне бөленуге мүмкіндіктер жасау; өлеңнің сөздерін анық дыбыстау дағдыларын қалыптастыру. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	**Материалдар мен бұйымдармен тәжірибе: "Марғауға арналған жіп орамдары".** Мақсат-міндеттер: балалардың ұсақ қол моторикасын, түстерді қабылдау, ойлау қабілеттерін дамыту. **(сенсорика)**

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Дана қонаққа келді" Мақсат-міндеттер: Балаларды еңіс тақтайдың үстімен жоғары және төмен жүру; жүру кезінде алға қарап және қолдарын еркін ұстап, дене тепе-теңдігін сақтай білу дағдыларын жетілдіру; балалардың еңіс тақтайдың үстімен жоғары және төмен жүру икемділіктерін, қол, дене, аяқ бұлшық еттерін, дене тепе-теңдігін сақтау ептілігін дамыту.	**Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу** "Үй жануары" Мақсат-міндеттер: Балалардың үй жануарлары туралы түсініктерін тереңдету; олардың түрлерін бір-біріннен ажырата білуге, зейін қойып тыңдауға үйрету; Педагогтың көмегімен үй жануарлары туралы қысқа әңгіме құрастыруды, жануарлардың төлдерінің аттарын жекеше, көпше түрде атауды үйрету (бота, ботақандар, құлыншақ, құлыншақтар, т.б); сұрақ-жауап арқылы балалардың ауызекі сөйлеу тілін дамыту; олардың бізге тигізер пайдасын айту және оларды күтіп баптауға, қорғап қамқорлық жасауға	**Жапсырудан ойын-жаттығу** "Күшікке арналған үйшік" Мақсат-міндеттер: Дайын пішіндерден жапсыру дағдыларын қалыптастыру; балаларға күшікке арналған үйшіктің бөліктерін бөліп көрсетуге, олардың пішінін анықтауға үйрету; геометриялық пішіндердің атауларын бекіту: шеңбер, шаршы, үшбұрыш; үй жануарлары туралы білімдерін тиянақтау; иттің дене мүшелері туралы білімдерін бекіту (бас, құлақ, төрт аяғы, құйрық); балаларды жануарларға қамқорлық жасауға тәрбилеу.	**Құрастырудан ойын-жаттығу** "Иттің үйшігі" Мақсат-міндеттер: Балалардың үй жануарлары туралы білімдерін кеңейту, геометриялық фигуралардың аттарын (текше,шаршы,призма) бекіту, конструктордың бөліктерін белгілі бір ретпен орналастырды үйрету.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Аңдар әлеміне саяхат" Мақсат-міндеттер: Берілген тапсырманы зейін қойып орындауға үйрету. Ойын арқылы балалардың қимыл іс - әрекетін дамыту. Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ұжым болып бірлесіп ойнауға тәрбиелеу.

2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Серуен	**Мысықты бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: мысықтың үй жануары екендігіне көз жеткізу; мысықтың дене мүшелерін көріп, атауға бейімдеу; жан-жануарларға деген қызығушылықты арттыру. Мысық мейірімді, сабырлы. Мысық "Мияу-мияу" - деген дыбыстар шығарады. Тәрбиешімен бірге мысықта не барын көрсетіп атау: мысықтың құлағы, аяғы, басы, құйрығы және жүні бар. Мысық ұйықтайды, жуынады, сүт ішеді. Тәрбиешінің ұсынысы бойынша мысық туралы ойынды ойнайды. **“Мысық пен торғайлар” қимыл-**	**Итті бақылау (көршінің ауласындағы итті). (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: иттің үй жануары екендігіне көз жеткізу; иттің дене мүшелерін көріп, атауға бейімдеу; жан-жануарларға деген қызығушылықты арттыру. Үй жануары: ит оның сыртқы келбеті, мінез-құлқы жайлы түсінік беру. **"Сабалақ күшік (ит)" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі бойынша жүгіруге дағдыландыру; ойын кейіпкерінің қимылдарын байқауға үйрету; қозғалыс бағытын жылдам өзгерту біліктіліктерін	**Марғауды бақылау. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** Мақсат-міндеттер: марғаудың мысықтың төлі екендігін дене бітімдерін салыстырып (үлкен - кішкентай), айтырмашылығын байқап айтуға машықтандыру; марғаудың дене мүшелерін көріп, атауға бейімдеу; жануар төлдеріне деген сүйіспеншілікті арттыру. **"Біз – марғаулармыз" ойын жаттығуы. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: марғаулардың әрекетіне сәйкес ерекшеліктерін көрсете білу біліктіліктерін қалыптастыру. **"Құлыншақтар"**	**"Көңілді жан-жануарлар" музыкалық ойыны. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балалардың жабайы аңдар жайлы білімдерін толықтыру; балалардың қосылып тұрған музыканың ауысуына сәйкес қимыл-қозғалыс мінезін ауыстыру дағдыларын қалыптастыру; балалардың сөздік қорларын молайту; музыкаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **"Отарда" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: шығармашылық қиялдары мен еліктеуді, негізгі қимылдарды дамыту. Балалар педагогтің белгі сөзі бойынша	**Тауық пен балапандарын бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: үй құстарының тіршілігі жайында түсініктерді тиянақтау; балапан мен тауықты негізгі айырмашылығын байқауға бейімдеу; қамқорлыққа тәрбиелеу. Үй құстарының суреттері мен ойыншықтарын қарастыру. Суреттегі үй құсын атау, оның дауысымен дыбыстауға жаттықтыру: "қытқыт-қыт", "ко-ко-ко", "пи-пи-пи". **"Екі көңілді қаз" қимыл-қозғалыс ойыны (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: еліктеу қимылдарын орындау

Серуеннен оралу	**«Өз шкафыңды тап» дидактикалық жаттығуы.** Киімге арналған шкафтың не үшін керектігі, қалдай қолдану керектігігі жайында айтып, таныстыру; заттық кеңістікті бағдарлай алу қабілетін қалыптастыру; шкаф, есік, сөре, ашу, жабу, қою, бүктеу, ілу сөздері арқылы балалардың сөздік қорын байыту және белсендіру.
Түскі ас	**Ойын жаттығу: "Таза қолдар".** Мақсат-міндеттер: балаларда ересектердің бақылауымен қол жуу, жеке бас орамалдарымен мұқият сүрту біліліктіліктерін қалыптастыру. **Көркем сөз.** Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! **(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)**
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Тақпақ-оятпақ: "Әтеш".** Жата ғой, жата ғой, Демалып, ұйықтай ғой. Төсекте: Әтеш ұйықтайды" – б.қ. арқада жатып, қолды бастан жоғары созу, аяқ бірге. Бір қолды жоғары, созылу, әтеш оянды. 3р. Әтеш бидай іздейді"- – б.қ. отырып, аяқты айқастыру, қол белде, басты солға, алдыға, солға еңкейту. 3р. Әтеш су ішеді"- – б.қ өкшеде отырып, қол түсірулі, тізерлеп тұру, қол жоғары, алдыға және астыға қол созып еңкею, б.қ. оралу. Әтеш секіреді" -– б.қ. аяқ бірге, қол белде. 20с. **(дене шынықтыру)**

Бесін ас	Міне қасық, міне ас, Тамақтантан ешнәрсе қалмас. Тамақты тауысқаннан кейін, үстелден тұру, орындықты жылжыту, алғыс айту. **(мәдени-гигеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Марғаумен ойнайық" (пәндік әрекет пен құрама және динамикалық ойыншықтармен ойындар).** Мақсат-міндеттер: марғау туралы (дене бітімі, шығаратын дыбысы, қимылы жайында) нақтылылау; ойынға ілесу қабілеттерін арттыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **"Біз – марғаулармыз" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: марғаулар мінез-құлқына сай әрекеттерді көрсете білу біліктіліктерін қалыптастыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Марғау қайда жасырынды?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды сөйлеуде үстеуді қолдануды жаттықтыру, сөйлеудің грамматикалық құрылымын қалыптастыру. Педагог марғау ойыншығын белгілі жерлерде жасырып жатады да, марғаудың қайда жасырынғаны сұрайды. Балалар: марғау үстелдің астында, орындықтың үстінде, шкафтың атында, теледидар алдында, екі баланың арасында жасырынды - деп жауап айтады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Арғымақтар" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың тұяқтар дүбірі мен жылқылар шығаратын дыбыстарға, қозғалыстарға еліктеу біліктіліктерін қалыптастыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Дидактикалық ойын: "Енесін тап" (шағын топтармен).** Мақсат-міндеттер: балалардың үй жануарларымен олардың төлдері жайлы білімдерін бекіту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Дидактикалық ойын: "Сиыр сүт береді" (жеке топтармен).** Мақсат-міндеттер: дауыс мәнері арқылы өтініш білдіру іскерліктерін қалыптастыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)**

Балалармен жеке жұмыс	**"Үй жануарлары" салынбалы жақтаулары бар ойын тапсырмасы.** Мақсат-міндеттер:: үй жануарларын сәйкес жақтауға орналастыру іскерліктерін қалыптастыру; ұсақ қол моторикасын, ойлау қабілетін дамыту. **(сенсорика)**	**"Не қалай дыбыстайды?" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балаларды үй жануарларының дыбысына еліктеуге жаттықтыру; "дыбыстау мәнерін", артикуляцияны жетілдіру. Құралдары: үй жануарларының суреттері. Күрделендіру амалы: еліктеу сөзін айтып болғаннан кейін етістік сөзбен айтуға шақыру. Мысалы, ат кісінейді, қой маңырайды, сиыр мөңірейді, ит үреді, мысық мияулайды. **(сөйлеуді дамыту)**	**Қ. Баянбаевтің "Арғымақ" өлеңін оқу.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақты мәнерлеп оқуға машықтандыру; сөйлеу мәнерін жетілдіру, есте сақтау қабілетін дамыту. **(көркем әдебиет)** **"Естиміз-істейміз" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты таныс өлеңдердің сөзіне сәйкес орындауды үйрету. **(дене шынықтыру)**	**"Әженің ауласының тұрғындары" ойын-жағдаяты.** Мақсат-міндеттер: балаларды үй жануарларының тіршілігі жайында көп білуге ынталандыру; қабылдау, зейін, ойлау, байланыстырып сөйлеу қабілетін дамыту. Құралдары: үй жануарлырының тіршілігі жайындағы сюжетті сурет. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Ертегі мағынасын қабылдау: "Шұбар тауық балаларда қонақта".** Мақсат-міндеттер: "Шұбар тауық" ертегісі желісіне деген қызығушылықты арттыру; мәнерлеп сөйлеу үлгісін қабылдауға бейімдеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

Серуенге дайындық	**Ойын алаңында қимыл-қозғалыс ойындарын өткізу барысында:** - ойын шартын мұқият тыңда; - ойынды тәрбиешінің белгісі бойынша баста; - белгіленген жерде ғана ойна; - лақтыру кезінде жолдасына қарай дәлдеме; - белгіден кейін ғана допты лақтырып артынан жүгір; - ойын кезінде бір-бірінді итерме. Мақсат-міндеттер: балаларды ойындар барысында ережелерді сақтауға бейімдеу.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Үй жануарын үйде ұстау керек пе?" тақырыбына кеңес.	"Баланы үй жануарына деген сүйіспеншілікке баулу қажет пе?" тақырыбына кеңес.	"Үй жануарлары туралы ертегілерді оқып берейік" тақырыбына кеңес.	"Қамқоршы баланы тәрбиелеу" тақырыбына кеңес.	"Менің досым" атты үй жануарлары туралы фото көрме.
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					

Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Кіші топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**21.08. - 25.08.2023ж.**				
Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен "Досың жанында болғанда көңіл-күйін қандай болады?" тақырыбында әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:** "Ойнап болғаннан кейін топ ішін жиыстыру". Мақсат-міндеттер: балаларда саналы түрде тәртіпке деген ұмтылысты, ойыннан кейін ойыншықтарды жинау әдетін қалыптастыру, жұмыс жоспарын құра білу, алдағы іс-әрекетке қажетті материалдарды таңдай білуге үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** өсімдіктердің ірі жапырақтарын сүрту. Баланы еңбек әрекетіне жетелеу. Мақсат-міндеттер: бөлме өсімдіктеріне күтім жасауға үйрету, тазалыққа тәрбиелеу; еңбек етуге қызығушылықтарын және ересектерге көмектесу ниетін ояту. Сүртуге арналған алжапқыш, қолғаптар. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:** "Орындықтарды орындарына қоямыз". Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру; тапсырманы тез, дәл орындау. **(еңбек дағдылары)**	**Оқу іс-әрекетіне құрал-жабдықтар мен материалдар дайындау.** Мақсат-міндеттер: берілген тапсырмаға деген жауапкершілік сезіміне баулу, балаларды оқу іс-әрекетіне арналған материалдар мен жабдықтарды ұқыпты орналастыруға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	**Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:** дымқыл шүберекпен орындықтардың шаңын сүрту. Мақсат-міндеттер: балаларды қарапайым еңбек әрекеттеріне баулу. **(еңбек дағдылары)**

	"Жұпты тауып ал" ойыны. Мақсат-міндеттер: балаларды түстер арқылы жұпқа жиналу амалдарына үйрету; татулық, сүйіспеншілік сезімдерін дамыту. Балалардың әрқайсына түсі белгілі фишканы беріп, жұптарға жиналуға шақыру. "Дос болайық бәріміз" әні. Мақсаты: балаларға жағымды көңіл-күйге бөленуге мүмкіндік жасау; музыкалық қабілеттерді дамыту. - Балалар, біз бір-бірімізге доспыз ба? (Иә). - Қане, бәріне біз қалай дос бола алатынымызды көрсетейікші (бір-бірінің қолдарынан ұстап, құшақтасады). - Бірге дос туралы ән шырқайық **(сөйлеуді дамыту)**	**"Біз доспыз" жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: бір-біріне жылы шыраймен қарауға бейімдеу. - Балалар, қане қол ұстасайық. Әрқайсыларың көршілеріңнің көзіне қарап, оған өзінің мейірімді күлкісін сыйласын. - Досыңның қолының жылуын, қолдарын арқылы бір-бірлеріне деген жылулықты сезініңдерші. - Жылуды сездіңдер ме? Себебі біз көппіз және біз доспыз. **(сөйлеуді дамыту)** **Балалармен әңгімелесу: "Өзіннің досын жайлы айтып бер".** Мақсат-міндеттер: достықтың мағынасын	**"Қалай дос болуға болады?" мультфильмін көрсету ("Айбала" бөлімінен).** Мақсат-міндеттер: достық туралы ұғымды қалыптастыру, татулық, сүйіспеншілік сезімдерін дамыту. Мультфильм мазмұны бойынша әңгімелесу. Тәрбиеші: - Балалар, Айбала неге жұлдызқұртпен дос болғысы келмеді? (Жұлдызқұрттар оны алдады.) - Айбаланы кім "досым" деді? ("Досым" деп шегіртке айтты.) - Досы Айбалаға не үшін: "Рақмет, досым", - деді? - Иә. Айбала оған көмектесті, қолын созды. **(сөйлеуді дамыту,**	**Достық, достар жайлы ән тыңдау.** Мақсат-міндеттер: балалардың бірін-бірі жылы шыраймен қабылдауға бейімдеу; балалардың бір-біріне жақын жүріп, ойнап, ән салу әрекеттерінен жағымды эмоцияларын дамыту; "достық" ұғымының негіздерін қалау. Педагог балаларды мазмұны жеңіл әндерді айтуға шақырады. Әндерді музыка жетекшісінің ұсынымымен алуға болады. **(музыка)**	**Тақпақты мәнерлеп оқу.** Мақсат-міндеттер: балалардың көркем сөзіне деген қызығушылықтарын арттыру; оқылған оқиғаның желісін бақылауға бейімдеу; сұрақтарға жауап айтуға баулу. **Екі достың оқиғасы.** Кірпі менен сұр қасқыр, Көрші тұрды орманда. Тауып алды әткеншек, Серуендеуге барғанда. Әткеншекке жүгірді, Тербелем деп бірінші. Дауласып тұр екі дос, Ренжітіп бір-бірін. "Менмін, мен тауып алған, Мен отырам қалайда"- Деп кішкентай кірпі

Таңертеңгі жаттығу	**Музыканттар.** Топтасып жүру, топтасып жүгіруге көшу, жүрумен аяқтау. Жалпы дамытушылық жаттығулар. 1. "Үлкен дауылпаз". Б. қ.: аяқтар сәл алшақ, қол төменде. Қолды екі жанға көтеру, түсіру. 4 рет қайталау. 2. "Дауылпазда ойнаймыз". Б. қ.: аяқтар сәл алшақ, қол төменде, арқада. Еңкейіп тізеден ұру, "бум-бум" - деп, түзелу. 4 рет қайталау. Тәрбиешінің артынан жылдам жүру. Баяу жүрумен тоқтау. Анамызға арналған музыка. Бірінің артынан бірі жүру. Аяқ ұшымен жүру. Шеңбер құрып тұру. Сылдырмақпен жалпы дамытушылық жаттығулар. 1. "Сылдырмақты қақ". Б. қ.: аяқтар сәл алшақ, қол төменде, сылдырмақ сол қолда. "Сылдырлат" - сылдырмақты жоғары көтеру, сылдырлатып, төмен түсіру. 3 рет қайталау. Сылдырмақты екінші қолға алып, дәл сол жаттығуды қайталау. 2. "Сылдырмақты соқ". Б. қ.: солай. еңкею, сылдырмақпен тізені ұру, "динь-динь"-деп түзелу. 3 рет қайталау. Дәл солай сол қолымен орындау. 3. "Сылдырмақты қой". Б. қ.: солай. Отыру, сылдырмақты еденге қою, түзелу. 2 рет қайталау. Сылдырмақты басқа қолға алып, дәл сол жаттығуды қайталау. Бір-бірінің артынан жүру, жүгіру. **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**"Қасықты дұрыс ұстап үйренеміз".** Балаларды қасықты дұрыс ұстауды үйрету бойынша жұмысты жалғастыру. **Ғажайып сәт.** Топқа қасықты ауызына дұрыс апармай, көжені шашыратып, үнемі көйлегін былғап алатын Камила қуыршақ "келеді". Балалар қонақты сабырға шақырады. Оған "қуыр, қуыр, қуырмаш" санамағын айтып береді. Кейін тәрбиеші сәбилерге сиқырлы қасықтарын қолдарына алып, қуыршақ Камилаға көжені қалай жеу керектігін көрсетуді ұсынады. Сонында Камила балаларға алғысын білдіреді. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Таңғы сәлемдесу шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; топтастарға жылы шыраймен қарауға баулу. Қол алысып, қане, біз, Достасайық бәріміз. Айтарым бар сендерге, Тез тұрыңдар шеңберге. Қандай жақсы бір тұру, Достарменен бір жүру! Қандай жақсы дос болу! - Балалар, көңіл-күйлерің қандай? - Көтеріңкі, көңілді, қуанышты! - Біз біргеміз, біз доспыз. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Жақсы - жаман" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың жаман-жақсы туралы түсініктерін қалыптастыру; сөйлеу қабілеттерін дамыту. Бір-бірінді ренжіту – жаман. Ойыншықтармен бөлісу – жақсы. Бірге ойнау – жақсы. Жанжалдасу – жаман. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	**Таңғы сәлемдесу шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; қоршаған объектілерге қызығушылықты тудыру. Сәлем саған, алтын күн! Сәлем саған, көк аспан! Сәлем саған, Жер-Ана! Сәлем саған, достарым! Балалар қимылдарды орындайды, бір-бірін құшақтайды. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Күлкішілер ұшағында саяхат".** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, достыққа тәрбиелеу. Тәрбиеші: - Балалар, бүгін біз күлкішілер ұшағына отырып, саяхатқа шығамыз. Ол үшін бірнеше шартты орындау керек. - Қанаттарымыз екі жақта! (Балалар қолдарын екі жаққа созады) - Белдіктерді саламыз! (Белдіктерді салған болып көрсету) - Моторды қосайық! (Екі кол шынтақта бүгілген, алда, екі қолмен мотордың айналғанын көрсету) - Ал енді ұшу үшін, мотордың бұндай дыбыстарын көрсетеміз: Ха-ха-ха! - Мен бір ауыз сөздер айтқаннан кейін,	**Ойын: "Досыңды тап".** Мақсат-міндеттер: ұсақ бөлшектерден тұтас бөлшекті құрауға дағдыландыру; ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін, ұсақ қол моторикасын дамыту. Балаларға түрлі-түсті пішіндер үлестіреміз, олар екінші жартысын табу керек. Тәрбиеші: - Балалар, екінші жартысын таптыңдар ма? - Ол сендердің жұптарың, достарың болады. - Сендер достарыңның аты кім екенін білесіңдер ме? - Ал енді достықтарыңның қаншалықты берік екенін тексерейік.

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Дене шынықтырудан ойын-жаттығу** "Тату болайық" Мақсат-міндеттер: Балаларды бірінің артынан бірін адымдатып жүргізу; залды айнала жүріп қолдарын жоғары көтеріп, гүлдер сияқты жайқалу; екі қолымен допты тордан жоғары лақтыру іскерліктерін жетілдіру; допты тордан жоғары лақтыру кезінде шапшаң, епті әрі жылдам болуға тәрбиелеу.	**Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу** ""Дос іздеген бота"ертегісі" Мақсат-міндеттер: Балаларға ертегі мазмұны бойынша бойларына мейірімділікті, адалдық қасиеттерін сіңіру; ертегіні байланыстыра сөйлеуге, өз ойын толық айтуға дағдыландыру; сөздік қорын молайту, тілін, есте сақтау қабілетін дамыту; досқа адал, мейірімді болуға тәрбиелеу.	**Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу** "Дос болайық бәріміз" Мақсат-міндеттер: Балаларды достарымен мейірімді қарым-қатынаста болуға үйретуді; достық құндылығы туралы түсінік беру; достаса білуге тәрбиелеу; коммуникативтік дағдылардын дамыту.	**Сурет салудан ойын-жаттығу** "Дос бола білейік" Мақсат-міндеттер: Контур шегінде сурет салу, суретті жетіспейтін бөлшектермен толықтыру біліктіліктерін қалыптастыру; достық қарым-қатынас жайлы түсінік беру; көркемдік біліктіліктерін, қарындашты дұрыс ұстау дағдыларын дамыту; бірі-біріне деген сыйластыққа, достыққа тәрбиелеу.	**Музыкадан ойын-жаттығу** "Көңілді балалар" Мақсат-міндеттер: Балалардың музыкалық аспаптарында ойнай отырып, мимика, пластик көмегімен музыкалық бейнені мәнерлі, эмоционалды түрде жеткізе білу қабілетін дамыту; әр түрлі сападағы материалмен тәжірибе жасау барысында шығармашылық қиял мен музыкалық сенсорлық қабілеттерді дамыту.
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				

Серуенге дайындық	**"Киімді бүктеп үйренеміз" ойын жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: киімді дұрыс бүктеу біліктіліктерін қалыптастыру; балаларды өз киімдерін танып, атауға, өз шкафын белгіленуі (суреті) бойынша табуды үйрету.	**"Біз қуыршаққа қонжыққа қонаққа баруға қалай көмектестік" ойын-жағдаяты.** Мақсат-міндеттер: балаларды өз киімдерін танып, атауға, оларды рет-ретімен киюге, өз шкафын белгіленуі (суреті) бойынша табуға, шкафқа тиянақты бүктеп салуға үйрету.	**"Аңдарға түймелерін түймелеуге көмектесейік" дидактикалық тапсырмасы.** Мақсат-міндеттер: түймені түймелеу дағдысын қалыптастыруды жалғастыру; шұлықтан бастап, гольфіні, шұлық киюді үйрету.	**"Тілалғыш түймелер мен баулар".** Мақсат-міндеттер: балаларда өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру, аяқ киімнің бауын тағуды үйрету, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, (түймелер, жапсырғыштар, жүгіртпелер).	**"Киіну, шешіну".** Мақсат-міндеттер: түймені тағу және ағыту, жапсырғыш тағындыларды ашып, жабу біліктіліктерін бекіту, түймелеудің басқа түрлерін қолдануға жаттықтыру, киіну бөлмесінде әдептілік ережелерін сақтауды, қажет жағдайда көмек сұрауды, сыпайы сөздерді қолдануды үйретуді жалғастыру.

Серуен	**Бақаны бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды туған өлкенің табиғатымен, оның мекен етушілерімен таныстыруды жалғастыру. Балаларға бақаның тіршілік ету ортасы, оның немен қоректенетіні, тигізетін пайдасы туралы айту. Табиғатты аялауға және қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Бақаның өзі болмай жатса, фотосуретін көрсетіп, әңгімелеу. **Әңгімелеу.** - Балалар, біз табиғат аясына шыққан кезде бақаны көрсек жолымыз болды деген сөз. - Суреттегі бақаға қарандар. Оның түсі қандай? Бақаны суреттейікші.	**"Қайықтар" . (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: серуен кезінде жағымды ойын жағдайын тудыру. Өз қолымен ойыншық жасауға деген ұмтылысын дамыту. Айналасын қоршаған табиғатқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу: өзінен кейін көшеде қоқыс қалдырмау. **Әңгімелеу.** Жаңбырдан кейін далада көптеген жылғалар мен көлшіктер болады. Таяз және терең көлшіктер бар. Үлкен және кішкентай көлшіктер бар. Кең және тар көлшіктер бар. Қалай ойлайсыңдар қандай көлшіктерде қайықтар жақсы жүзеді? Неге? Қайықтарды неден жасауға болады?	**Жәндіктерді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларды жиі кездесетін жәндіктермен, олардың тіршілік ерекшелігімен таныстыру. Негізгі мазмұны: қоңыздардың қалай жүретінің қарастыру, олардың кейбіреулері ұшады. Ұшар алдында қоңыздардың қанаттарын қалай ашатынын, қорек іздеуге ұшып кетуін бақылау. **Көркем сөз.** Ұшқанда өлең айтады, Қонғанда жер қазады. Мұны да ойлап көріңіз. (Қоңыз). **Тыныс алу жаттығуы. "Қоңыздар".**	**Ауа-райының жағдайын бақылау (күн жарқырап тұр немесе жаңбыр жауып тұр). (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жаз жайлы әңгімені тыңдай отырып, балалар шуақты күнге, көк аспанға, баяу қалқыған бұлттарға тоқталып өтеді. **Жеке жұмыс: жолдармен жаттамақ сөздерінің ырғағына сай жүру.** "Үлкен аяқтар жолмен келеді... топ, топ, топ. Кішкентай аяқтар жолмен жүгіреді... топ, топ, топ". **“Менің көңілді добым…” қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларды екі аяқпен секіруді үйрету,	**Күнді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жаз мезгіліндегі ауа-райының жағдайы жайлы түсінік беру. Маусымдық киімдер атауларын бекіту. Негізгі мазмұны: жазда күннің қатты қыздыратынын, сондықтан балалар жалаңаш жүретінін айта кету. Күнге тікелей қарау мүмкін бе екенін сұрау. Неге? Күн өте жарық, сондықтан қараған кезде көз қарауытады. Жазда адамдар күн сәулесінен қорғайтын көзілдірік киеді. **Көркем сөз:** Шуақтары тарайды, Тереземнен қарайды. Еркелетер аймалап, Сәуле шашар арайлап! **"Тауық пен балапандар"**

Серуеннен оралу	Мақсат-міндеттер: балаларды киімдерін реттілік сақтай отырып шешінуді, киімдерін шкаф сөрелеріне орналастыруды, қол жууды үйрету. **Көркем сөз.** Сабынымды аламын, Алақанға саламын. Көпіртемін жақсылап, Қолды жуамын мұқият. Білек, бетті, мойынды, Жуамын да, сүртемін. Тап-таза, көңілді боп, Мен үнемі жүремін. Тусипжанова-Шагирова А **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Түскі ас	**"Қасықты дұрыс ұстап үйренеміз".** Балаларды қасықты дұрыс ұстауды үйрету бойынша жұмысты жалғастыру. **Ғажайып сәт.** Топқа қасықты ауызына дұрыс апармай, көжені шашыратып, үнемі көйлегін былғап алатын Камила қуыршақ "келеді". Балалар қонақты сабырға шақырады. Оған "қуыр, қуыр, қуырмаш" санамағын айтып береді. Кейін тәрбиеші сәбилерге сиқырлы қасықтарын қолдарына алып, қуыршақ Камилаға көжені қалай жеу керектігін көрсетуді ұсынады. Сонында Камила балаларға алғысын білдіреді. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Күндізгі ұйқы	Мақсат-міндеттер: балалардың жайлы ұйқысына жағдай тудыру. **"Әлди-әлди" әні.** Көзімнің ағы-қарасы, Жүрегімнің парасы, Уайым-қайғы ойлатпас, Көңілімнің сапасы. Айналайын, шырағым! Көлге біткен құрағым! Маңдайдағы құндызым, Аспандағы жұлдызым. **(көркем әдебиет)**

Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Кешенді шынығу жаттығулары.** “Марғаулар оянады” (балаларға төсекте жатып керілуді, арқаны жазып, қолды жоғары созып, бір бүйірден екінші бүйірге бұрылуды ұсыну.) Кіп-кішкене марғаулар, Пырылдайды үнемі, Жайғасыпты кілемде, Ояңғысы келмейді. Жалқауланба, марғауым, Қандай сенің таңдауың. Бойыңды жаз, керіліп, Қалғандайсың керіліп. Жеңіл уқалау (Қол және аяқ саусақтарын жоғары қарай уқалау, белді, арқаны, кеудені жазу) Аяқ ұшымен жатын бөлмеде жүру. Керілдік, жылдам тұрдық, Аяқ ұшымен жүгірдік… **“Денсаулық жолдарымен” жүру.** “Топ, топ, топ”- адымдайды біздің аяқ. Мақсаты: қан айналымын жетілдіру. **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Міне қасық, міне ас, Тамақтантан ешнәрсе қалмас. Тамақты тауысқаннан кейін, үстелден тұру, орындықты жылжыту, алғыс айту. **(мәдени-гигеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Сылдырмақтармен ойындар.** Мақсат-міндеттер: ырғақты есту, соған сай қимылдай білу қабілеттерін дамыту; көркем сөзді қимылдарды жасай жүріп айтуға бейімдеу; жағымды эмоцияларды дамыту. Сылдырмағым сылдырла, Шақыр барлық баланы. Үнін естіп қуана, Билеп кетсін бар бала. (Тәрбиеші балаларға музыка ырғағымен сылдырмақ таратады) "Сылдырмақпен тығылмақ". 1. Ойыншығым сүйікті, Сылдырмағым көңілді, Сылдырмағы сәбидің, Қоңырауы әр үйдің. 2. Би билейміз айналып,	**"Дастархан" сюжетті-рөлді ойыны.** Мақсат-міндеттер: балалардың ойын жоспарын жүзеге асыру біліктіліктерін дамыту; дастархан алдында әдептілік ережелерін ұстануға бейімдеу; коммуникативтік қабілеттерді дамыту. Балалардың белгілі бір рөл үшін керек құрал-жабдықтарды өз бетінше таңдау, ойын көрінісіне жетіспей тұрған заттармен, ойыншықтармен толықтыру талпыныстарын ынталандыру. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **"Досына көмектес" қимыл-қозғалыс аз ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды белгі	**"Көңілді орындық" қимыл-қозғалыс аз ойыны.** Мақсат-міндеттер: көтеріңкі көңіл-күй қалыптасуына жағдай тудыру; бірлескен ойындарға деген қызығушылықтарын ояту, балаларды бір-біріне деген өзара мейірімді қарым-қатынасқа тәрбиелеу. **(дене шынықтыру)**	**Мақал-мәтелдер.** Мақсат-міндеттер: балаларды мақал-мәтелдердің мағынасын түсінуге бейімдеу, ұнаған жолдарды жатқа айтуға дағдыландыру; достық сезімі жайындағы түсініктерді қалыптастыру. "Дос достың кемшілігін кешіре білер". "Досы жоқ адам – тұзы жоқ тағам". "Ағаш тамырымен, Адам досымен мықты". "Шын дос қиыншылықта білінеді". "Досты іздеме – табылса жіберме". "Досы көпті жау алмайды, ақылы көпті дау алмайды". "Заттың жаңасы жақсы, Достың ескісі жақсы".	**"Достар" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларға достық жайындағы ұғымдарды тиянақтау; белгілі кейіпкерлерді тануға тарту; ойлау, зейін, қабылдау қабілеттерін дамыту. 1. Ала Тауық пен ... (ата мен апа). 2. Мейірімді дәрігер Айболит пен ... (аңдар). 3. Сенгіш Бауырсақ пен ... (қоян). 4. Күлкілі қонжық Вини-Пух пен ... (Торай (Пятачок)). 5. Құмда жатып, күн жайлы ән айтқан екі досты білесіңдер ме? Оларды атаңдаршы. (Арыстан мен тасбақа.) 6. Үйшікте көңілді және тату нелер өмір сүрді? Оларды атаңдаршы. (Тышқан, бақа, түлкі, қасқыр, аю.) Құралдары: ертегі

Балалармен жеке жұмыс	**"Естиміз-істиміз" ойын-жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: қимыл-қозғалысты таныс өлеңдердің сөзіне сәйкес орындауды үйрету. **(дене шынықтыру)**	**Жаттығу: заттар арқылы жүру.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттардан аттап, түзу жолмен жүруге жаттықтыру; тепе-теңдік сезімдерін дамыту. **(дене шынықтыру)**	**Апта тақырыбы бойынша мақал-мәтелдермен таныстыру.** Мақсат-міндеттер: қазақ ауыз әдебиеті үлгілеріне деген қызығушылықты қалыптастыру; кез келген мақалды жаттап алуға мүмкіндіктер жасау. "Дос достың кемшілігін кешіре білер". "Досы жоқ адам – тұзы жоқ тағам". "Ағаш тамырымен, Адам досымен мықты". "Шын дос қиыншылықта білінеді". "Досты іздеме – табылса жіберме". "Досы көпті жау алмайды, ақылы көпті дау алмайды". "Заттың жаңасы жақсы, Достың ескісі жақсы". "Жауға - жалынба,	**Психологиялық жаттығу: "Алақанға көбелекті жасырайық".** Мақсат-міндеттер: балалардың жағымды көңіл-күйіне қолайлы жағдайлар жасау; елестету, түйсік, сезгіш қабілеттерін дамыту. - Балалар, алақанымызда тонып қалған көбелек бар сияқты елестетейікші. Қане, оны жылы демімізбен жылытайықшы. Оны кеуделеріне басыңдар. Ол сендердің немесе досыңның жүрек қағысын естісін. Қараңдаршы, көбелек жылынған сияқты, нәзік қанаттарын жайып ұшып кетті. Достық көбелегі әр кез біздің топта өмір сүрсін.	**"Жұбын тап" ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды заттарды ортақ қасиеттері бойынша топтастыру амалдарына бейімдеу; ойлау қабілетін дамыту. Құралдары: әрқалай үстелде жатқан түрлі топтарға жататын заттардың суреттер. Суреттердің арасында жұптар бар. Мысалы: қасық пен шаңышқы, доп пен пирамида, көйлек пен шалбар, шәйнек пен кесе, шкаф пен орындық, т.б.. **(сенсорика)**

Серуенге дайындық	**Ойын алаңында қимыл-қозғалыс ойындарын өткізу барысында:** - ойын шартын мұқият тыңда; - ойынды тәрбиешінің белгісі бойынша баста; - белгіленген жерде ғана ойна; - лақтыру кезінде жолдасына қарай дәлдеме; - белгіден кейін ғана допты лақтырып артынан жүгір; - ойын кезінде бір-бірінді итерме. Мақсат-міндеттер: балаларды ойындар барысында ережелерді сақтауға бейімдеу.
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**

Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Қыздар мен ұлдар" тақырыбына әңгімелесу .	"Ауыз су мен бала денсаулығы" тақырыбына кеңес.	"Ата-аналармен ынтымақтастық - баланың мектепке дейінгі мекемеге сәтті бейімделуінің басты шарты" тақырыбына әңгімелесу.	"Көшедегі тәртіп-қауіпсіздік кепілі" тақырыбына әңгімелесу.	"Отбасында тағы бір сәби өмірге келеді" тақырыбына әңгімелесу.
ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ					
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	**Кіші топ**				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	**2 жасар балалар**				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	**28.08. - 01.09.2023ж.**				

Апта күндері	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы келбетін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	"Жазғы демалыстардың балалардың денсаулығына жағымды ықпалы" тақырыбында ата-аналармен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Оқу іс-әрекетіне құрал-жабдықтар мен материалдар дайындау.** Мақсат-міндеттер: берілген тапсырмаға көңіл аударуға бейімдеу, оқу іс-әрекетіне арналған материалдар мен жабдықтарды ұқыпты орналастыруға үйрету. **(еңбек дағдылары)**	Құрастырмақтардың қорапқа жиналуына назар аударту; бөлшектер шашырап жатса, қорапқа сыймайтынын түсіндіру. **Еңбекке баулу мақсатындағы тапсырма:** құрастырмақтардың бөліктерін қорапқа ұқыптап жинату. **(еңбек дағдылары)**		**Еңбекке баулуға арналған тапсырма:** табиғат бұрышындағы, бөлме өсімдіктерінің жапырақтарын сүрту. Мақсат-міндеттер: еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру, өсімдіктерге күтім жасау. **(еңбек дағдылары)**	

	Саусақ жаттығуы: "Бес саусақ". Мақсат-міндеттер: балалардың қол ұсақ моторикасын, сөйлеу қабілетін, жағымды эмоцияларды дамыту, ақыл-ой дамуын ынталандыру. Оң қолымда бес саусақ, Сол қолымда бес саусақ. Оларды атап шақырар, Әрқайсысының аты бар. Бас бармақ, Балаң үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **(сөйлеуді дамыту, сенсорика)**	**"Балабақшаға келе жатқанда мен не көрдім?" тақырыбындағы бақылау.** Мақсат-міндеттер: тақырып бойынша сөздік қорларын белсендіру. Педагог балалардан балабақшаға келе жатқан жолдарында не көргендерін айтуды сұрайды (көп көліктер, балалар, автобустар, бағдаршам және т.б.). **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**		**Таңғы сәлемдесу.** Жарқырап күн де ашылды, Айналаға гүл шашылды. Қайырлы күн! Біз еңбекқор баламыз! Қайырлы күн! Біз көңілді баламыз! Мақсат-міндеттер: сәлемдесу рәсіміне дағдыландыру; дағымды эмоцияларды дамыту. **Дербес ойын әрекеті.** Мақсат-міндеттер: балаларды ойыншықтармен бөлісіп, тату ойнауды үйрету. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	

Таңертеңгі жаттығу	**Тыныс алу, релаксация, сөйлеу артикуляциялық жаттығулары, ойын массажы элементтерімен таңғы жаттығулар.** Оянайық, тұрайық, Жаттығу орындайық. Терезені ашайық, Таза ауа жұтайық. Ауыртпайды ағзаны, Таза ауа пайдалы! **(дене шынықтыру)**
Таңғы ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл-күй тудыру. **Көркем сөз.** Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! Балалардың беті - қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстыру. Қасық, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету. Ас-су ішкенде сөйлемеу. Тамақтанып болған соң "рақмет" айту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Сәлемдесу ойыны "Менің көмекшілерім".** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; дене мүшелерін қабылдап тануға тәрбиелеу. Мынау – менің жүрегім, Бәрі осыдан басталған, Мынау – басым ақылды. Бәрін осы басқарған. Мынау – менің оң қолым, Мынау – менің сол қолым. Барлық істі атқарған. **(сөйлеуді дамыту)**	**Қуаныш шеңбері.** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; дене мүшелерін қабылдап тануға тәрбиелеу. - Қайырлы таң, көздерім (Қабақты сипау) - Сендер ояңдыңдар ма? (Үлкен және сұқ саусақтан "дүрбі" жасау) - Қайырлы таң құлағым! (Алақанмен құлақты сипау) - Сендер ояңдыңдар ма? (Саусақтарды кең ашып, құлаққа тигізу) - Қайырлы таң, қолдарым! (Екі қолды кезек-кезек сипау) - Сендер ояңдыңдар ма? (Қол шапалақтау) - Қайырлы таң, күн! (Қолды жоғары созу) - Мен ояңдым! (Басты жоғары көтеру)		**Сәлемдесу: "Күн".** Мақсат-міндеттер: балаларды жағымды көңіл-күйге бөленуге тарту, сәлемдесу рәсіміне баулу; күн объектісіне көңіл аудартып, жылы шыраймен қабылдауға тәрбиелеу. Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік. Қабақ түйген не керек? Көңілді боп жүрейік. Әңгімелесейік **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**	

Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Жазғы ойын-сауықтар	Жазғы ойын-сауықтар		Жазғы ойын-сауықтар	
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				

Серуен	**Желді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: жел туралы ұғымдарын пысықтау; желді шайқалған ағаштардың бұтақларына, желпілдеген жапырақтарына, желбіреген жалауларға қарап білуге машықтандыру. Ағаштардың қозғалып, майысқанын, иілгенін бақылау, ағаштардың бұлай істеуінің себебі не екенін сұрау. - Қандай жел соғып тұр: суық, жылы? Жылдың төрт мезгілінде болатын желдің түрлерін еске түсіру. **Көркем сөз.** Тентек желді көріп ем,	**Ағаштар мен бұталарды бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: бұталар мен ағаштар туралы білімдерін бекіту, ағаштар мен бұталар арасындағы ұқсастық пен айырмашылықтарын ажырата білуге үйрету, ағаштар мен бұталарға ұқыпты, қамқорлықпен қарауға үйрету. Балалардан балабақша аумағында қандай ағаштар мен бұталар өсетіндігін сұрау. Ағаштың бұтадан айырмашылығын сұрау. Ағаштың бір діңі бар, бұтаның діңі жоқ. Ағаш бұтадан биік. **Көркем сөз.** Ағаштарға қамқорлық жасайық, Жапырақ пен бұталарын		**Желді бақылау. (қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттер: балаларға желді, жапырақтарға, шөпке, гүлдердің сабақтарына, жалауларға, бұлттарға қарап байқауға болатынын көрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. **"Біздің үлкен және сұлу қаламыз" тақырыбынд асфальт бетіне борлармен сурет салу.** **"Тауық пен балапандары" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)** Мақсат-міндеттер: балаларда белгі	

Серуеннен оралу	Балаларды жүйелі түрде шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне қоюға, қолдарын жууға үйрету.
Түскі ас	**Гигиеналық дағдылар** Мақсат-міндеттер. Баланың тамақтануы кезінде баланы қолдайтын жағымды көңіл-күй тудыру. **Көркем сөз.** Қасықтарымыз біздің, Таңқалдырар барлығын! Қасықтарым сиқырлы, Тауысады тағамды. Міне тағам, міне ас, Қасық түк те қалдырмас! Балалардың беті - қолдарын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстыру. Қасық, шанышқыны дұрыс қолдануға үйрету. Ас-су ішкенде сөйлемеу. Тамақтанып болған соң "рақмет" айту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**
Күндізгі ұйқы	Мақсаты: әжетханаға бару, жуыну, киімдерін бүктеу, тыныш ұйықтау сияқты белгілі бір рәсімдерді сақтай отырып, ұйқыға өзін-өзі дайындау дағдыларын қалыптастыру. Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау. Ұйықтар алдында шешінгенде, орындықтың арқалығына көйлек немесе жейделерін ілгізіп, ал орындықтың өзіне шалбарын, етектерін бүктеп қойғызу. **"Әлди - әлди" әні.** Көзімнің ағы-қарасы, Жүрегімнің парасы, Уайым-қайғы ойлатпас, Көңілімнің сапасы. Айналайын, шырағым! Көлге біткен құрағым! Маңдайдағы құндызым, Аспандағы жұлдызым. **(көркем әдебиет)**

Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	**Оятпақ. Төсекте жатып керіліп - созылу, жаттығу жасау, өзін-өзі уқалау.** Балалар әуезді музыка әуенімен оянады, содан кейін кереуеттің үстінде жатып, 5-6 жалпы даму жаттығу орындайды. Басты оңға, солға бұру. Қолды, ішті, аяқты, өкшені жеңіл сипау. Екі аяқтың тізесін бүгіп, екі қолмен құшақтау және біртіндеп түзету. **"Көңілді аяқтар"** Аяқтарды биік көтер, міне былай, Топ, топ, топ! Көңілдірек! Биігірек! Міне былай: Хоп, хоп, хоп! Қоңыраулар сыңғыр-сыңғыр, Қатты-қатты , сылдыр-сыңғыр! Шап жүйрігім, шап-шап, Тпру - ру -у, тұлпарым: Тоқтат! Тоқтат! **Шынықтыру шаралары. Дымқыл сүлгімен сүртіну.** Жалпақ табандылықтың алдын алу мақсатында денсаулық кілемшелерімен жүру. Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларды жүзеге асыру жайындағы білімдерін бекіту. **"Сылдыр, сылды, сылдыр су" ойын жаттығуы.** **(дене шынықтыру)**
Бесін ас	Міне қасық, міне ас, Тамақтантан ешнәрсе қалмас. Тамақты тауысқаннан кейін, үстелден тұру, орындықты жылжыту, алғыс айту. **(мәдени-гигеналық дағдылар)**

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**"Қала саламыз" құрылыс материалдарымен кілемде ойнайтын ойындар** Мақсаты: құрастыру іскерліктерін дамыту, бірге ойнау **"Көлік жүргізушілері" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсаты: балалардың жүргізуші мамандығы жайындағы түсініктерін тиянақтау; ойын арқылы қарым-қатынас орнатуға бейімдеу; екі кейіпкермен өзара әрекеттесу қабілетін қалыптастыру (жүргізуші - жолаушы). Балаларды белгілі бір рөл үшін өз атрибуттарын табуға талпындыру. **Еңбек тапсырмасы:** ойын сөресіне заттарды	**"Шалқан үлкен болып өсіпті" театрландырылған ойын.** Мақсаты: балалардың ертегі желісі жайындағы білімдерін пысықтау; эмоцияларды, коммуникативтік қабілеттерді дамыту. **"Біздің аулада" ойын жағдаяты.** Мақсаты: балаларда жағымды эмоциялар тудыру; әсерлерін байыту; ойынға деген қызығушылықтарын арттырып, ересек адамның дауыс интонациясына еліктеуге ұмтылуға жетелеу.		**"Бұл не?" (көгөністер, сөз тіркесі) жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың көгөністер туралы ұғымдарын жетілдіру; сөйлеу қабілеттерін дамыту. Балаларға қонаққа әже келіп, себет алып келеді. - Қараңдаршы, әже бақшада не өсіріпті. (Балаларға себеттегі көгөністерді көрсету.) - Бұл не? (Бұл көгөністер.) Балаларға себеттен бір-бір көгөністен алып, оларды атауды ұсыну. - Әже оларды базарға апарып сатады. Ал біз барып, сатып аламыз. Құралдары: көгөністердің муляждары, себет, әженің суреті. **(қоршаған ортамен таныстыру,**	

Балалармен жеке жұмыс	**"Қуыршақтар" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттер: әр түрлі ыдыс-аяқ түрлері туралы білімдерін бекіту, ыдыс-аяқты мақсатына сай пайдалану дағдысын қалыптастыру; тамақтану кезінде өзін-өзі ұстау мәдениетіне тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)**	**"Көңілді шақпақтар" (бормен "классик" ойыны желісімен.)** Мақсат-міндеттер: балаларды екі аяқпен алға жылжи отырып секіру қабілетін дамыту; вестибуляр аппаратын, дене, аяқ бұлшық еттерін ұлғайту; зеректікке, ептілікке тәрбиелеу. Педагог асфальтқа шақпақтарды өзі салып, балаларды ойын мазмұнымен, шартымен таныстырады; шақпақ іздерін баспақ секіруді көрсетеді. Сәбилер жәй ғана, 1-ден 10-ға дейін секіре алады. (Ал ересек балалар тас лақтырып, сол тасқа дейін секіріп, тасты алып кері қайтады.) **(дене шынықтыру)**		**"Торғай" саусақ жаттығуы.** Мақсат-міндеттер: балалардың тақпақты мәнерлеп оқуға, мазмұнына сай қимылдарды жасауға машықтандыру; сөйлеу мәнерін, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. Торғай, торғай, тоқылдақ, Жерден тары шоқып ап, Бөтегесі томпайып, Тойған қозыдай монтайып, "Шіп-шіп" десіп отырар. Балалар бас бармақтарын біріктіріп, құстың ұшқанын келтіріп, алақандарын қағады. Сұқ саусақтарымен үстел үстін қағады. **(сөйлеуді дамыту, сенсорика)**	

Серуенге дайындық	Шкафтан далаға киетін аяқ киімін алу дағдысын қалыптастыру, көмек сұрау кезінде сөзбен өтініш білдіруге үйрету, қабылдау бөлмесінде өзін-өзі ұстауға үйрету. **Жазғы серуен кезіндегі ережелер:** - серуен кезінде бас киім немесе орамал тағу; - ыстық ауа-райында, көлеңкеде ойнау (үлеске төбелдірігінде); - күнге тіке қарамау, себебі бұл көру қабілетін нашарлатуы мүмкін; - серуендеу кезінде әркім өз жеке стақанынан тек қайнатылған су ішуге болады; - серуен кезінде жемістерді (алма және т.б.) жеуге болмайды, өйткені қол кір болады және оларда ауру тудыруы мүмкін микробтар көп.				
Серуен	Түскі серуендегі бақылауды жалғастыру. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**				
Серуеннен оралу	Өз шкафын белгі бойынша тауып алуды, өз киімін өзі шешуді, өз қажеттері жайында айтуды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**				
Кешкі ас	Тағамның атауын есте сақтау, тамақтану рәсімін жақсы ниетпен қабылдауға бейімдеу. "Кешкі асты таза ішуді, әдепті бала болуды үйренеміз". **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)** Музыкалық аспаптармен ойындар. **(музыка)** Өнер бұрышында еркін тақырыптарға сурет салу, жапсыру, мүсіндеу, құрастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Логикалық ойындар, басқатырғыштар, санамақтар, домино ойындары. Пысықтау. **(математика негіздері)** Табиғат бұрышын зерттеу, салыстыру, танысу, пысықтау жұмыстары. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Күз мезгіліне дайындықтар" атты тақырыпта ата-аналармен әңгімелесу.	Кеңес: "Жұқпалы вирус ауыруын алдын-алу шаралары".		Кеңес: "Түстерді үйрену өте оңай және көңілді".	